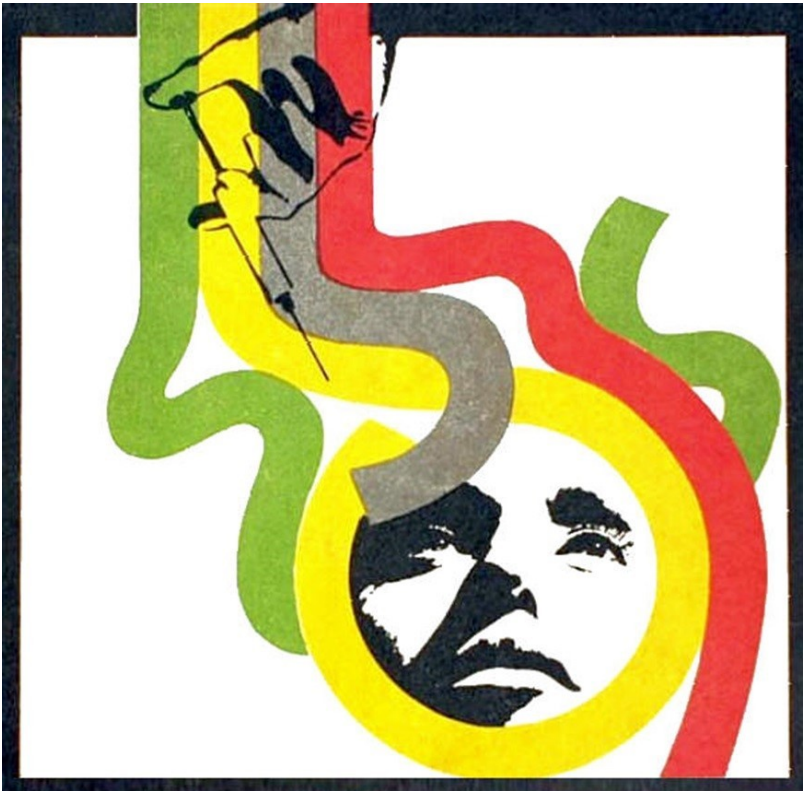

HANSJÖRG MARTIN

CURIOZITATE PERICULOASĂ

HANSJÖRG MARTIN

Curiozitate periculoasă

În româneşte de Constantin Ianculescu

Editura Univers
Bucureşti – 1974

Personajele principale

JOST ZIBALL	trăieşte, dar se fac încercări de a-l lichida
LYDIA BORNSCHEIN	trăieşte din închirieri de camere
HANNES POHL	nu mai trăieşte
WALTRAUD BURY	femeie mondenă
FERDINAND HOCH	trăieşte pe picior mare
GISELA EGGERS	mai trăieşte fiindcă a avut noroc
A. SIBBERFOOT	trăieşte din afaceri de import, dar nu mult
PERECHEA ZANDER	trăieşte din activitatea culturală
EMMY GROTRIAN	trăieşte retrasă, dar asta n-ajută la nimic
RICHARD WAGNER	trăieşte mulţumitor în Nibelungenweg
COMISARUL WUST	nu e nici el decât un om, dar asta nu se observă imediat
PROCURORUL	în momentul decisiv este în deplasare

„Iar se petrec asemenea lucruri?” a fost primul meu gând – căci feţe dintr-acestea mi-erau cunoscute din mii de vise urâte...

Voisem să-l trezesc pe Hannes Pohl când microbuzul nostru oprise la atelierul teatrului. Era noaptea, la douăsprezece şi jumătate. Jucasem la Eckelsum *Cu uşile închise* de Sartre. Hannes Pohl îl interpretase pe Garcin, Gisela Eggers, pe Ines, Waitraud Bury, pe Estèlle, iar Ferdinand Hoch, pe chelner. Fusese un spectacol bun, deşi, cred eu, lumea de la ţară nu prea gustă asemenea piese. Dar nu putem juca mereu numai vechituri ca *Ura, un băiat!* – sau d-alde astea.

Pe Bury o luase Ferdinand Hoch cu automobilul, aşa că în microbuz rămăsesem doar şase. Gisela, Ludwig Hallbaum – electricianul de la reflectoare, care şi conducea – şi cu mine şedeam în faţă, cei doi maşinişti se aşezaseră pe banca de la mijloc, iar în spate, cuibărit într-un colţ, era Hannes Pohl.

Îl găsisem acolo când, după ce terminasem cu demontarea decorului şi aşezarea mobilei, recuzitei şi a decorului în remorcă, ne urcasem în microbuz. Credeam că doarme. Dar pesemne că era mort...

Chiar îi spusesem lui Hallbaum: „Lasă-l în pace!” când acesta voise să-i vâre sub bărbie un capac de halbă de bere..

Acum însă, pe când îl zgâlţâiam zicându-i: „Coborârea, cap de linie”, a alunecat uşor de pe

canapea şi s-a rostogolit într-o parte. Chipul lui arăta la fel ca acelea care mă urmăriseră atâta vreme: vânăt, cu ochii deschişi

Trăisem în timpul războiului vreo câteva luni în Polonia. Aproape toţi funcţionarii din poliţia judiciară sub treizeci de ani fuseseră duşi acolo. Trebuia să ajutăm la „evacuare”. Oricine ştie ce însemna asta. Iar eu, ca să nu înnebunesc, am cerut să plec pe front.

Hannes Pohl arăta exact ca aceia de atunci – m-am săturat!

Când, odată cu uniforma, îmi pusesem în cui şi profesia, sperasem să nu mai întâlnesc asemenea chipuri.

Se vede treaba că am ţipat, fiindcă a venit lângă mine Ludwig şi au venit şi cei doi maşinişti, iar Gisela Eggers, care apucase să coboare, s-a urcat din nou în microbuz.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea, aplecându-se peste canapele.

Toţi patru l-am pus din nou pe Hannes pe bancă.

Între timp i se desfăcuse paltonul şi am văzut că fusese strangulat cu propria-i cravată.

Era o cravată elegantă, pentru care deseori îl tachinasem, fiindcă mi se părea stupid să dai la leafă cincisprezece mărci pe aşa ceva – chiar dacă el câştiga în plus la radio.

Ţipând încetişor, Gisela căzu pe scaunul şoferului şi rămase acolo scâncind. Totul n-a durat niciun sfert de oră, dar acum mi se pare că am stat o zi întreagă în acel loc. I-am dat lui Ludwig cheile şi i-am spus:

— Du-te la mine în birou şi telefonează doctorului Herbst şi la poliţie!

Ludwig este o namilă de om de un metru optzeci şi

cinci şi are o sută de kilograme, dar când a luat cheile mâinile îi tremurau ca varga. A aprobat din cap înghiţind greu şi, cu un chip răvăşit, a coborât din microbuz. În vremea asta pe Gisela Eggers a apucat-o o criză de isterie.

— Faceţi odată ceva! striga ea, înfigându-şi unghiile în speteaza scaunului. Nu staţi cu mâinile în sân, ei, drăcia dracului! Ajutaţi-l cumva!

Unul dintre maşinişti se aplecă asupra lui Hannes.

— Nu pune mâna pe el! spusei eu.

— Da’ de ce? strigă Gisela. Culcaţi-l! Faceţi-i măcar respiraţie artificială!

— Linişteşte-te, fetiţo, nu mai are niciun rost, răspunsei.

Ea îşi îngropă capul în palme şi lungile-i bucle blonde îi căzură peste haina din imitaţie de piele.

— Doamne-Doamne-Dumnezeule! şoptea ea întruna, precipitat.

— Ce trebuie să facem? întrebă maşinistul.

— Nimic. Să aşteptăm, spusei eu.

— Închide-i măcar ochii, gemu celălalt maşinist.

Precaut, acoperii cu fularul meu faţa lui Hannes.

Colac peste pupăză, doamna Bornschein încă nu se culcase când am ajuns acasă. Totdeauna este trează când se întâmplă ceva, ca şi când ar avea un al şaselea simţ pentru întâmplările neobişnuite. Când m-a auzit, a ieşit din camera ei. Era ora două şi ceva.

Doamna Bornschein arăta ca învelitoarea cănii de cafea a mamei mele. Şi învelitoarea era făcută din acelaşi material cu flori mari ca şi capotul proprietăresei.

Îmi e tare simpatică bătrânica – are întotdeauna o expresie de parcă ar vrea să spună: „Ai mâncat tot sandvişul?” Îmi place şi să stau la taifas în odaia ei –

deşi această cameră, la lumina zilei, este o oroare, cu toţi acei ciucuri de pluş, câini Chippendale şi fotografii din epoca de glorie a doamnei Bornschein, când apărea în roluri de subretă la Teatrul orăşenesc din Chemnitz, şi lumea era la picioarele ei când cânta aria Adelei, spre exemplu... deci cu toate că la lumina zilei odaia este o oroare, seara este foarte plăcută.

Bineînţeles că în noaptea asta n-aveam chef de ambianţă plăcută şi de amintiri de la Chemnitz. Mă gândeam la sticla de coniac din garderob, la pat, şi speram cu ajutorul amândurora să reuşesc să uit întâmplarea şi deocamdată să adorm.

Însă, fireşte, nu era atât de uşor să treci pe lângă curiozitatea nestăvilită a doamnei Bornschein.

— Aşa de târziu? Aţi avut pană, domnule Ziball?

— Da, răspunsei, vrând să-i spun „noapte bună” şi să-mi văd de drum.

— Vine şi domnul Pohl tot acuma? vru să afle dânsa, tăindu-mi calea în coridorul îngust.

— Nu, în noaptea asta nu vine.

— Aha, făcu doamna Bornschein cu o voce care suna a dezaprobare, dar în acelaşi timp şi a indulgenţă maternă. Da, da – iar vreo fetişcană!

— Da, mormăii eu.

Ce era să spun? Dacă i-aş fi povestit ce se întâmplase, perspectiva sticlei şi a patului s-ar fi dus ca fardul sub becul de proiecţie. Şi la ce ar fi folosit? Aşa încât repetai: „Da – o fetişcană”, şi mă strecurai pe lângă capotul ei înflorat ca învelitoarea unei căni de cafea.

La trei şi jumătate s-a auzit soneria. M-am trezit foarte repede şi voiam să-l înjur pe Hannes Pohl – credeam că el este şi că iar îşi uitase cheile. Dar când m-am dezmeticit de-a binelea şi m-am scuturat de

ameţeala coniacului, mi-am amintit totul. Aveam o senzaţie de parcă mi-ar fi trecut cineva o pungă de gheaţă de-a lungul şirei spinării.

Am auzit-o pe doamna Bornschein agitându-se la uşa de la intrare şi imediat după aceea voci străine. Trebuie să fi fost mai mulţi inşi, doi sau trei, şi veneau pe coridor însoţiţi de exclamaţiile iritate ale doamnei Bornschein. N-am aprins lumina până n-am auzit deschizându-se alături uşa camerei lui Hannes Pohl şi pe doamna Bornschein strigând:

— Da’ domnul Ziball nu mi-a spus nimic, domnule comisar!

Vreo câteva minute am reflectat dacă să mă fac că dorm, apoi însă m-am sculat, mi-am mai turnat o înghiţitură în paharul de apă – avea gust de Sodoma şi Gomora – şi mi-am pus halatul de baie ca să mă duc dincolo.

Uşa camerei lui Hannes era deschisă. Doamna Bornschein şedea pe patul rămas fără stăpân. Îşi ţinea strâns pe corp capotul înflorat. Mâinile îi tremurau. Arăta ca şi când n-ar fi dormit. Şase nopţi la rând şi cu ochii îngrozitor de holbaţi mă privea cu atâta reproş, încât cu siguranţă mi-ar fi venit rău. Dacă nu s-ar fi răstit imediat la mine grăsanul de comisar Wust.

— Dumneavoastră ce căutaţi aici?

Unii comisari te pot privi în aşa fel, încât te întrebi cu toată seriozitatea dacă nu eşti cumva ucigaş ori asasin sadic.

— Locuiesc alături.

Comisarul adulmecă mirosul şi-şi miji ochii. Se pare că nu-i plăcea vorbirea mea cu iz de coniac.

Dacă nici după o asemenea seară înnebunitoare n-ai voie să tragi la măsea, atunci când dracu s-o faci?

— Ia să-mi răspundă domnul – făcu el, evitând să mi se adreseze direct – noi v-am interogat în problema asta – de ce nu ne-aţi spus adineauri că Hannes Pohl a fost ameninţat?

Ceilalţi doi, unul în uniformă; altul în civil, îşi întrerupseră treaba şi-şi îndreptară privirile spre mine. Trei perechi de ochi de poliţişti înseamnă forţă, nu glumă, când nu eşti obişnuit cu două pahare de rachiu în stomac şi când tocmai ai pierdut un prieten. Eram cam lent, maşina mea de gândit trebuia să străbată întâi prin câteva straturi de ceaţă.

— Sunteţi beat? întrebă Wust.

— Nu atât de mult ca, mintal, să nu vă mai pot urmări exact, domnule comisar. Nu ştiu de nicio ameninţare! Cine l-a ameninţat?

Grăsanul de Wust mormăi nemulţumit. Îşi trase un scaun, se aşeză lângă uşă, în faţa sărmanei doamne Bornschein şi îşi aprinse o ţigară. Că nu mi-a oferit şi mie una, dovedeşte cât de just îl apreciasem: un funcţionar mărunt, conştiincios, devotat – dar care în faţa unei crime e la fel de neajutorat ca un peşte pe uscat.

Totdeauna audierile îmi irosiseră o grămadă de ţigări – atunci, în război. Pe fumători îi iriţi când îi strângi cu uşa şi fumezi în faţa lor, e adevărat; dar ca să facă mărturisiri cineva la mânie, încă n-am auzit. Mă rog, fiecare cu metoda lui. Eu n-am nimic de mărturisit. N-are decât să fumeze Wust liniştit. Ceilalţi doi, care fuseseră de faţă şi înainte, la audierile de la circumscripţia de poliţie, se apucară din nou de treabă. Răsfoiră cărţile lui Hannes Pohl, scuturând-o pe fiecare în parte, cercetară cele două duzini de fotografii de fete prinse cu pioneze pe partea dinăuntru a uşii dulapului din perete, scotociră în

pantalonii, hainele şi paltoanele din dulap, bucată cu bucată, întoarseră buzunarele pe dos, pipăiră cusăturile şi căutară între căptuşeală şi faţă. Erau extraordinar de meticuloşi ăştia doi – lucrau fără întrerupere şi fără a scoate o vorbă, şi atât de sistematic, încât cu siguranţă nu le-ar fi scăpat, dacă Hannes ar fi ascuns undeva pehblendă de uraniu, proiecte de bombe cu hidrogen ori vreun cuirasat.

Mă uitam interesat la ei. O droaie de amintiri mă năpădiră. Şi eu trebuisem – atunci – să fac o serie de percheziţii la domiciliu. E o treabă plicticoasă şi de cele mai multe ori legată de fel de fel de necazuri. Când treci cu vederea ceva, ceea ce se poate întâmpla uşor, te alegi cu o mustrare, iar când găseşti prea mult, se prea poate să păţeşti la fel.

Odată, la un istoric literar, scotoceam patru inşi după nişte adrese pe care le voia tare mult Siguranţa. Omul fugise la începutul războiului în străinătate şi, întâi de la Paris, apoi de la Londra, ceruse prin radio tuturor amicilor „să activeze mai departe”. Aşadar trebuia să existe undeva nişte adrese. Patru zile în şir, de dimineaţa şi până seara, am răsfoit cărţile – unsprezece mii avea – fără să găsim ceva. Mă bucuram, fiindcă omul îmi era simpatic, iar scotoceala mi se părea nespus de plicticoasă. Sunt foarte fericit că mi-am schimbat meseria.

— Îmi pare rău, domnule comisar, nu avea duşmani după câte ştiu eu, nici în corpul tehnic şi nici, mai ales, printre actori, spusei, conform adevărului.

— Da’ strângerea nodului cravatei nu prea pare să fi fost o faptă amicală.

— Sunteţi sigur că asta a făcut-o unul dintre noi? întrebai.

— Sigur, nu – fireşte că nu. Până acum n-am niciun

punct de reper afară de un bilet boţit pe care l-am găsit în buzunarul pantalonilor lui.

Îşi scoase ceremonios portofelul.

Cu această ocazie am putut să văd diagonala tocului de revolver. Mereu mă întreb cine a născocit acest mod de a purta pistolul. Din fericire, eu nu mai trebuie să car aşa ceva cu mine, dar mă îndoiesc că mi-aş lega un astfel de ham peste cămaşă.

Wust îmi dădu fiţuica, privindu-mă în acelaşi timp atent – să vadă dacă nu reacţionez cumva ciudat.

Chiar când eşti destul de sigur pe tine, o asemenea privire scrutătoare te descumpăneşte. „Comportă-te cât se poate de firesc!” mi-am spus în sinea mea– şi drept efect, am fost mai crispat şi mai nervos ca niciodată. Literele îmi jucau în faţa ochilor, hârtia – gălbuie cu linii cenuşii – îmi fâlfâia în mână ca o cămaşă pe frânghia de rufe. Se-nţelege, cu o oră de somn după optsprezece ore de veghe, plus rachiul, şi cu această suspiciune din toate părţile, nu e de mirare că biletul fâlfâia.

Mă concentrai. „PENTRU ULTIMA OARĂ, POHL! ÎNFRÂNEAZĂ-ŢI CURIOZITATEA!” sta scris pe el cu litere de tipar. Litere albastre scrise cu peniţă lată de stilou.

— Ce l-ar fi putut face curios pe Pohl, domnule Ziball? întrebă funcţionarul privind în jur după o scrumieră. Dumneavoastră îl cunoaşteţi bine pe Pohl. la gândiţi-vă! Povestiţi-mi ce ştiţi despre el, da?

Doamna Bornschein se ridicase şi adusese o scrumieră. Unul dintre acele oribile suveniruri din care cu siguranţă că avea vreo cinci duzini. „Salutări de pe Rinul german”, era scris pe ea şi mai avea pictate şi nişte stânci – Loreley, Königsstuhl – sau mai ştiu eu ce.

— V-am povestit mai bine de o jumătate de oră, înainte, în biroul dumneavoastră, despre Hannes Pohl, domnule comisar... Credeţi că mi-am mai adus amante ceva de atunci încoace?

— Duceţi-vă şi culcaţi-vă, mârâi el întorcându-se îndată spre doamna Bornschein, care-l privea la fel cum privesc cobaii şerpii cărora le sunt aruncaţi drept hrană.

N-aveam poftă să asist la o asemenea scenă şi, pe deasupra, nici nu era nimic de făcut – până la urmă s-ar fi putut considera ca influenţare a martorilor.

N-am putut să mă stăpânesc însă şi i-am spus doamnei Bornschein:

— Nu vă lăsaţi...

— Afară! urlă Wust.

În primul moment am avut chef să ripostez supărat – la anumite tonuri fac alergie, la fel cum fac unii la părul de pisică ori la plantele ornamentale.

Dar asta mi-ar fi atras alte necazuri, porţia din ultimele patru ore îmi era de-ajuns. Aşa că m-am vârât în aşternut, care la picioare mai păstrase, din fericire, o fărâmă de căldură, şi m-am cufundat în somn ca un pietroi în apă.

Pentru a doua zi la unsprezece fuseseră stabilite repetiţii cu *Minna von Bamhelm*. Waltraud Bury urma să joace rolul Minnei, Hannes, pe al lui Tellheim, Gisela Eggers, pe al Franziskăi. Bineînţeles că n-a ieşit nimic, fiindcă nimănui nu-i era gândul la repetiţie, şi cu atât mai puţin la repetiţia unei comedii.

În schimb, noi cei opt, care fusesem ieri seară la Ekkelsum, am fost chemaţi în camera consilierului artistic – ba nu, numai şapte, fiindcă pentru al optulea; Hannes, nu se mai punea problema audierii.

Eram foarte mulţumit că-mi terminasem schiţele şi planurile pentru decor, astfel că cel puţin tâmplarii puteau începe lucrul.

Către ora două a venit directorul. Era teribil de agitat, deoarece, chemat la telefon dis-de-dimineaţă la hotel, în B., îşi contramandase întâlnirile şi în cinci ore parcursese cei cinci sute de kilometri până aici. Remarcabilă performanţă! Nu l-aş fi crezut deloc în stare.

Şedeam înghesuiţi toţi şapte în camera de lucru a consilierului artistic, supravegheaţi de doi poliţişti, fumam şi mai tot timpul tăceam. Ni se interzisese cu stricteţe să luăm contact cu cineva. Directorul care, cum sosise, şi începuse să ne asalteze cu cele mai trăsnite întrebări, fu invitat, politicos, dar hotărât, să părăsească încăperea.

La două şi jumătate, chelneriţa de la birtul „Casa germană” ne-a adus o tavă cu mâncare – gulaş, cartofi, conopidă.

— Aţi aflat cine e? mă întrebă ea în şoaptă.

Am scuturat din cap şi un poliţist a şi intervenit. Biata fată era tare intimidată când, în cele din urmă, părăsea cu vesela cercul nostru tăcut şi copleşit de griji. Afară de Ferdinand Hoch şi Ludwig Hallbaum nimeni nu luase mai mult de câteva îmbucături.

Poliţiştii au fost înlocuiţi cu alţii. Hora continua. Am fost chemaţi separat şi audiaţi în biroul de alături. Unii stăteau mai mult, alţii mai puţin, Gisela a ieşit abia după trei sferturi de oră, Ludwig după zece minute – dar în schimb a fost rechemat mai târziu.

Şi eu am fost audiat de două ori, al treilea la rând, timp de douăzeci de minute. Şi apoi, tocmai la urmă, când se şi făcuse patru şi jumătate şi nu ştiam ce o să se întâmple cu reprezentaţia de seară. Către cinci

trebuia s-o luăm din loc, dacă voiam ca la opt să ridicăm în Südhausen cortina pentru piesa *Joc la castel*. Cum Hannes avea doar un rol mic, putea să intre altcineva în locul lui – eventual eu. Fusesem nevoit de mai multe ori să fac aşa ceva – şi acceptam cu plăcere.

Când m-au chemat înăuntru pentru a doua oară, procurorul, care conducea personal cercetările, arăta atât de jalnic, că eu, dacă aş fi fost medic, judecând după înfăţişare, i-aş fi prescris trei luni de sanatoriu. Era un bărbat subţirel, cu riduri adânci pe faţă, cu ochi reci, dar simpatici şi cu o voce extrem de slabă – atât de slabă încât trebuia să te concentrezi teribil dacă voiai să înţelegi ce spune. Ăsta era trucul lui; bună metodă cred.

După ce am luat loc şi mi-am aprins ţigara pe care mi-o oferise – a douăzeci şi cincea în ziua aceea, care încă nu se sfârşise – mi-a zis:

— Răsfoind procesul-verbal şi actele, m-a uimit ceva, domnule Ziball... de ce nu ne ajutaţi?

— Cum aşa? spusei eu privindu-l.

— Doar aţi fost înainte de război patru ani şi jumătate funcţionar în poliţia judiciară, eraţi deci hârşit în branşa noastră încă de pe vremea când eu mă aflam pe băncile şcolii – tocmai de aceea ar trebui să înţelegeţi că orice declaraţie completă este valoroasă, nu-i aşa?

Eram destul de perplex, comisarul Wust, care şedea la masă, în stânga, lângă stenograf, de asemenea, se vedea clar.

— Asta n-am ştiut-o, murmură el.

— Hannes Pohl era prietenul dumneavoastră, dacă sunt bine informat, continuă procurorul; deci dumneavoastră ar trebui să ne puteţi spune despre el

mai multe lucruri decât toţi ceilalţi.

— De ce nu mai e în poliţia judiciară? întrebă Wust.

— Asta este o altă chestiune – şi apoi sunt motive pe care le pot înţelege, replică procurorul, iar eu îmi dădui seama că şi el dorea în acele clipe să aibă altă meserie. Totuşi cât de cât aţi putea să ne ajutaţi, gândesc eu.

Din punctul lui de vedere, avea perfectă dreptate. Nimeni nu-l cunoscuse pe Hannes atât de bine ca mine. Şi nimeni nu ţinuse la el atât de mult ca mine – abstracţie făcând de fete şi femei, care, toate, se îndrăgosteau lulea de el.

Nu pricepeam însă la ce ar folosi pentru clarificarea crimei o descriere a caracterului său – destul de labil de altfel.

Îl cunoscusem pe Hannes şi-mi fusese drag, da – dar tocmai asta mă obliga, gândeam eu, să trec sub tăcere lucruri care poate ar fi compromis amintirea lui.

Afară de asta, ştiam despre el multe lucruri pe care – deseori cherchelit ori în stări depresive – mi le destăinuise aproape ca taine de spovedanie. În acel moment încă nu bănuiam că multe lucruri nu le ştiam...

Aşadar nu ajunseseră la niciun rezultat în cele şase ore de când stăteam aici!

— Ei? făcu el.

— Am spus totul.

— Încurcată treabă – nu văd nicăieri un motiv, spuse procurorul atât de încet, încât nu cutezai să sting ţigara, ca să nu cumva să-mi scape vreun cuvânt. Un actor tânăr şi talentat a fost sugrumat – şi oriîncotro priveşti, n-are niciun duşman. Afară de misteriosul care i-a trimis biletul... Avea stofă să facă

mare carieră, atât cât pot judeca eu după ce l-am văzut în trei, patru roluri. N-am dreptate?

Am aprobat din cap. Hannes era un tip talentat, muncea cu îndârjire şi pe deasupra avea acea iradiaţie care totdeauna trece rampa – absolut spontan, fie că juca într-o farsă stupidă, fie într-o piesă cu conţinut adânc, serios. Era, de exemplu, un Garcin grozav în *Cu uşile închise* – atât de convingător, de framântat şi atât de fascinant. Rolul acesta i se potrivea ca o mănuşă propriului său caracter. N-am găsi uşor înlocuitor pe măsura lui.

— Îmi pare foarte rău, dar pentru mine problema este la fel de obscură ca şi pentru dumneavoastră, am spus.

— Dacă vă amintiţi ceva – o observaţie a lui Pohl, o aluzie, o comportare deosebită din ultimul timp, ceva ce ar putea să ne ajute să ducem lucrurile mai departe, telefonaţi-mi, vă rog, indiferent la ce oră.

Am plecat îndată după ora cinci, cu autobuzul cel mare. Microbuzul încă îl ţinea sechestrat poliţia judiciară pentru eventuale urme.

A trebuit într-adevăr să preiau micul rol al lui Hannes şi în timpul călătoriei spre Südhausen am încercat să învăţ cele câteva fraze pe care le aveam de spus.

N-a fost chiar atât de uşor. Căci moartea lui Hannes Pohl surescitase spiritele iubiţilor lui colegi şi acum debitau toţi deodată cele mai năstruşnice presupuneri, cu privire la asasin şi la mobilul crimei. Şi să-ţi înveţi rolul în asemenea atmosferă! Când Waltraud Bury a început să-şi descarce nervii prin glume cu două înţelesuri, am renunţat. Îndreptându-mi ochii către ea, am prins o privire care se potrivea

cu ce spunea ca nuca în perete. În ochii ei negri, cu lungi gene false, descoperisem, fără doar şi poate, teama. Vezi bine că se temea. Niciunul dintre noi nu prea era în apele lui.

În fine, decanul nostru de vârstă schimbă subiectul. Dintre noi toţi el părea cel mai nesimţitor. Ori, mai bine zis, el era cel ce reuşea cel mai bine să-şi impună o disciplină. Sau poate era cel mai bun comediant din acest cerc. Decanul de vârstă era un bărbat de peste şaptezeci de ani. Cu părul alb şi ondulat, cu fasoanele lui grandilocvente, îl miroseai de la o poştă că e actor. Era spaima tuturor regizorilor moderni care plecau în turneu cu noi. Căci cu gesturile lui largi şi *r*-ul său graseiat, însuşit la vechea şcoală teatrală din Meiningen, făcea din orice piesă modernă – mai ales din cele tragice – un succes de ilaritate.

Decanul de vârstă începu să vorbească despre o oarecare piesă de televiziune şi cu verdictul său, dezlănţui o discuţie aprinsă. Nimeni nu mai pomenea de Hannes Pohl şi de sfârşitul lui violent.

Autobuzul traversa o regiune de şes, cu sate în care viaţa mergea înainte, cu păşuni, pajişti, ogoare şi păduri – vaci se holbau după noi, un cerb sta nemişcat la marginea pădurii. Din coşurile caselor scunde ale ţăranilor, fumul se înălţa drept ca lumânarea către cer. Semn că avea să fie timp frumos.

Eu aveam o grămadă de treburi în Südhausen. În timp ce la clubul hotelului, în sala căruia urma să dăm reprezentaţia, actorii se aranjau pentru seară, mâncau, beau, citeau ori jucau cărţi, eu ajutam la montarea decorului. N-am izbutit imediat. Niciodată nu izbuteşti imediat.

Uneori scena este lată de zece metri şi adâncă de patru, alteori de nouă metri pe şase, ori doar de şase pe trei şi jumătate. Avem decoruri-armonică pe care le poţi întinde ori strânge, fără ca repartizarea de bază să se schimbe esenţial. Căci uşa aceasta este folosită totdeauna pentru cutare act, fereastra aceea pentru cutare piesă – astfel încât nu merge să eliminăm un perete-uşă, fiindcă atunci actorii, care au studiat nu numai cuvinte, ci şi intrări, paşi, mişcări, ar juca anapoda. Chiar şi fără aceste dificultăţi de ordin tehnic, se încurcă uneori, dar noi nu ne speriem nici de teatrul pretenţios, deşi suntem doar un mic ansamblu. Asta înseamnă că fiecare trebuie deseori să joace două sau chiar trei roluri. Astfel, spre exemplu, s-a întâmplat ca Stoltze, care este totodată regizor şi actor, să uite din grabă să-şi schimbe hainele şi la o reprezentaţie cu *Hamlet* să facă pe regele în veşmintele groparului, ceea ce a iscat unele confuzii.

Aici, în Südhausen, este cea mai lată scenă – dar de la peretele din fund şi până la rampă măsoară doar patru metri. De aceea de fiecare dată recurgem la cele mai teribile improvizaţii până reuşim să facem decorul să stea în picioare. Cabinele, două încăperi lungi şi înguste, de ambele părţi ale scenei, sunt despărţite de ea doar printr-un perete de placaj. De aceea, în timp ce se joacă, nu poţi vorbi decât în şoaptă.

Se povesteşte că înainte de angajarea mea, în cabina bărbaţilor unul spunea o anecdotă şi cei de faţă au izbucnit în râs chiar în momentul când se juca marea scenă a morţii prinţului von Homburg – ceea ce se pare că n-a prea plăcut publicului profund emoţionat.

Mă străduiam deci cu „corpul tehnic” (aşa se numesc la noi maşiniştii şi electricienii) să montăm decorul pentru *Joc la castel* – şi până la urmă am reuşit, dar în ultimul minut. A fost atâta agitaţie, că până şi eu am uitat de moartea lui Hannes.

Intrând însă în cabină ca să-mi arunc costumul pe mine şi să mă grimez puţin, m-a izbit deodată amintirea întregii poveşti, ca o pală de crivăţ îngheţat: iată – costumul cu carouri mari, pe care abia acum trei zile îl îmbrăcase Hannes; iată – pe masa de machiaj programul pe care sta scris încă numele lui.

Aşadar pentru următoarele două ore eu eram mortul. Era atât de sinistru, încât chiar colegii, care râdeau în timp ce mă machiam, au tăcut încurcaţi când mi-am schimbat costumul. Doamna Fischiein, cabiniera, mi-a mai strâmtat o idee vesta; am observat că-i tremurau mâinile. Afară, începu să zbârnâie soneria. Se putea auzi în depărtare zumzetul vocilor publicului. Hotărâsem ca înlocuirea în micul rol să nu fie anunţată în mod special. Deci, pentru multă lume din Südhausen eu am trecut drept Hannes Pohl, căci ziarele nu publicaseră încă nimic în ziua aceea.

Încercând să scap de neliniştea care mă frământa, am memorat repede încă o dată frazele pe care le aveam de spus şi m-am lăsat scuipat peste umăr de Ferdinand Hoch: Ptiu, ptiu, ptiu! Stăteam în culise şi-mi aşteptam replica.

Gisela Eggers, care venea de pe scenă, trebuia să treacă prin faţa mea. Încă orbită de lumina reflectoarelor, m-a văzut abia când se afla la trei paşi de mine.

— Pentru numele lui Dumnezeu! şopti ea şi închizând ochii, îşi pierdu echilibrul... abia izbutii s-o mai prind.

Atunci, apăru regizorul de culise Bärner. Văzându-mă cu Gisela în braţe, vru să facă o remarcă parşivă – am băgat de seamă după expresia feţei lui – dar înţelese imediat că era pe jumătate leşinată.

— E rândul tău! şuieră el, luându-mi-o pe Gisela.

Am intrat în scenă şi mi-am debitat de bine, de rău rolul. Ferdinand Hoch îmi venea în ajutor când eram ameninţat să mă poticnesc..

În rândul doi l-am văzut pe comisarul Wust. Nu a fost deloc o surpriză. E limpede că ne filau. Odată ieşit din scenă, am vârât mâna mecanic în buzunarul hainei după o ţigară – fireşte însă că n-am găsit. Am dat însă cu vârful degetelor de o bucată de hârtie. Am scos-o afară. Era galbenă cu linii cenuşii.

BAGĂ DE SEAMĂ, POHL! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE!
ALTFEL DAI DE DRACU!

Pe verso era mâzgăiit cu creionul un număr: 13.05.27 – evident un număr de telefon. Pesemne era un telefon din Olders, fiindcă la noi nu există şase numere.

Eram singur în cabina bărbaţilor când am găsit biletul şi l-am citit. Nu sunt un erou – ţigara pe care mi-am aprins-o îmi tremura în mână ca o codiţă de miel.

Rareori am simţit atât de bine cum mi se ia o piatră de pe inimă ca atunci când, după spectacol, am putut să dezbrac costumul lui Pohl şi să-mi pun iarăşi lucrurile mele.

— Îmi pare rău că te-am speriat adineauri! i-am spus Giselei, care se şi afla în camera clubului când am coborât ca, în fine, să mănânc ceva; nu trebuia să

asist la demontarea şi încărcarea decorurilor.

— Lasă, Jost; pur şi simplu nu mă aşteptasem deloc la asta, zise ea.

Mă aşezai la aceeaşi masă şi comandai un muşchi tartar cu ceapă multă, şi o halbă de bere.

— Tu ce vrei? o întrebai pe Gisela.

— Un rachiu tare! răspunse, şi îi comandai unul.

Era, Dumnezeu ştie, o poveste aiurită, iar eu clocoteam de furie fiindcă mă simţeam la fel de neajutorat şi de lipsit de perspectivă ca şi poliţia. Aveau dreptate să aştepte de la mine mai mult decât o scurtă descriere a lui Hannes. Dar realmente nu ştiam nimic ce ar fi putut duce la concluzii asupra asasinatului. Iar asta mă înfuria.

Luni de-a rândul locuisem perete-n perete cu băieţandrul acela drăguţ, golisem cu el multe sticle, ne simpatizam într-atât încât ne mărturiseam şi plasele pe care le luam din când în când cu femeile – eu mai des ca Hannes, poate fiindcă el era mai tânăr cu zece ani şi arăta ca o combinaţie între răposaţii Ben Hur şi James Dean.

Nu observasem însă să fi exercitat cineva vreo presiune asupra lui în ultimul timp. Ei da, era ceva mai liniştit ca de obicei – dar şi avea multe pe cap: luni, Sartre, marţi, hărmălaia vechiturilor de Arnold şi Bach, miercuri, Max Piccolomini, joi, iar Sartre – şi în plus învăţa rolul lui Tellheim şi se mai ducea şi la Olders, unde, fiind remarcat de radiodifuziune, era folosit în piese radiofonice sau la comentarii... hopa! Cât pe aci să-mi răstorn berea.

Aici trebuie să fie soluţia enigmei. Bine, oi vedea eu!

Sosi muşchiul – arăta grozav. Întinsei chelnerului paharul de bere ca să-l umple. Gisela ridică arătătorul

şi mijlociul mâinii stângi şi ciocăni cu dreapta în paharul ei de rachiu. Chelnerul dădu din cap şi imediat aduse încă două rachiuri şi o nouă halbă de bere pentru mine.

Mi-am terciuit bine muşchiul, am amestecat în mormanul de carne arămie gălbenuş de ouă, ceapă, piper, sare şi un strop de sos Ketchup şi am început să înfulec voinicește, fiindcă îmi lăsa gura apă.

Gisela, care îşi aprinsese o nouă ţigară de la chiştocul celei dinainte, împinse către mine paharul îngust şi înalt de rachiu, aburit pe dinafară:

— Noroc!

— Noroc! zisei eu, dând pe gât minunata licoare rece ca gheaţa, dar care imediat ce o înghiţi îţi încălzeşte gâtlejul şi stomacul. Băui un pic de bere după ea şi începui să întind unt pe pâinea intermediară şi să pun carne deasupra.

Nu ştiu de ce n-am fost surprins când a început Gisela să vorbească.

E foarte atrăgătoare, nu frumoasă, mai degrabă aparte, ca o fiică a străbunei Nefertiti, în plus însă cu un strop de exotism mongolic, şi totul înnebunitor încadrat în inele de păr blond, încât cu cât te uiţi mai mult la ea, cu atât îţi apare mai deosebită, ca într-o poveste de Crăciun, ori ca o regină a zânelor sau ca un „înger păzitor”. Până şi felul ei aiurit de a se îmbrăca – totdeauna poartă pulovere cenuşii ori negre, care pentru Max Schmeling ar fi prea mari, şi jeans cenuşii inelaţi ca spirele de tirbuşon până la pantofii cu tocuri joase – până şi acest mod de a se îmbrăca nu poate diminua efectul capului şi al ochilor ei de diavoliţă focoasă. Are o privire care-i face pe bărbaţi să uite să-i mai admire şi picioarele. Ar merita însă – eu ştiu din apariţiile ei pe scenă – căci sub

deghizarea de ştrengar, totul e cum nu se poate mai potrivit.

Îmi place foarte mult Gisela şi deseori m-am gândit la ea şi nu totdeauna prea platonic. Dar astea sunt doar nişte idei... Parcă este închistată într-o siguranţă de sine rece şi distantă – mi-aş putea imagina ce-i drept cum ar fi îndrăgostită, dar puncte de reper pentru asemenea imagini nu există. Waltraud Bury zicea că e ca şi cum bunul Dumnezeu i-ar fi dat toate ingredientele pentru o bună prăjitură, dar că a uitat reţeta şi cuptorul.

Acum, stând amândoi la un colţ de masă rece, în clubul hotelului din Südhausen, obosiţi, extenuaţi după spaima de ieri şi după aşteptările, interogatoriile de azi, surmenaţi după spectacolul abia terminat – tare aş fi luat-o în braţe şi i-aş fi spus ceva consolator, dar mi-ar fi plăcut să aud şi de la ea ceva mângâietor.

Şedea lângă mine, fuma şi se uita în farfuria mea unsă cu sângele muşchiului tartar. Îi dusei cu furculiţa o îmbucătură la gură. Ea închise ochii apărându-se, apoi începu totuşi să mestece, aruncându-mi o privire piezişă, care putea să însemne... „dragul meu frate”.

La drept vorbind, n-aveam de loc poftă de „frate” – dar mai bine aşa decât nimic.

Şi deodată începu să vorbească, încet, cu pauze mari şi fără să aştepte răspuns.

— N-am spus-o, dar din cauza mea a venit Hannes Pohl aici. Ai ştiut? Acum doi ani am jucat amândoi la varieteul „Paznicii farului” şi iarna trecută a cerut să vină aici. Sigur, ar fi putut obţine ceva mai bun. Şi a fost teribil de dezamăgit că n-am vrut să am nimic a face cu el când a început să joace aici. Îl găseam foarte drăguţ – dar nu în felul acesta. Tu însuţi ştii bine cum era. Desigur, poţi să înţelegi că era prea...

prea moale, prea şovăielnic, ori că era prea puţin echilibrat ca să-i dea ghes cuiva ca mine să se oprească la el. Nu mi-a făcut scene şi nici reproşuri – dar între noi totul se sfârşise înainte de a începe. Acum mă bate gândul că din cauza mea – fiindcă, dacă n-ar fi venit aici, ar trăi, sigur ar trăi încă. Ţie ţi-a spus ceva, Jost? Doar aţi fost mereu, împreună. M-a urât? Am un sentiment îngrozitor de vinovăţie...

Tăcu şi-şi sprijini capul în mâini – mâini bronzate, suple, fără lac de unghii, ca mâinile unui băiat.

Eram atât de uluit, că nu ştiam ce să spun. Întotdeauna îmi închipuisem că-l cunosc bine pe Hannes Pohl – dar despre simpatia lui pentru Gisela Eggers n-avusesem nici măcar o umbră de bănuială.

Acum, ce-i drept, îmi veni în minte că între noi nu fusese vorba niciodată despre ea, desigur bârfisem întregul ansamblu la şedinţele noastre în jurul sticlelor – dar niciodată nu vorbisem despre Gisela. Ba da – o dată: jucasam o dată, destul de cherchelit, cu Hannes „Ce te-ai face pe o insulă pustie?” Era vorba ca în decurs de cinci minute să numeşti cele cinci cărţi, cele cinci discuri şi cei doi oameni pe care ai dori să-i alegi şi să-i iei cu tine, dacă ar trebui să pleci pentru cinci ani pe o insulă pustie. Deodată mi-a apărut scena clar în faţa ochilor. În privinţa cărţilor şi a discurilor căzusem repede de acord. Când însă a fost vorba de oameni, eu am zis că aş lua o femeie la peste patruzeci de ani, robustă, care să ştie să gătească bine şi care să aibă perfecte cunoştinţe sanitare, inclusiv medicina dentară – şi în plus – poate – pe Gisela Eggers. Hannes Pohl nu a râs, ci a pus jos paharul pe care tocmai îl ridica şi m-a privit lung, câteva secunde.

„Pe Gisela —? Şi tu? Ia te uită la el —!” a zis.

„Cum adică, şi eu?”

„Da, da, mulţi îşi pierd capul... nu e de mirare – o Melusină ca ea!” a spus el pe gânduri.

Asta fusese totul şi acum îmi vine întâmplarea în minte. Melusină... Trebuise să caut în dicţionare să văd ce anume înseamnă Melusină, dar în micul meu lexicon n-am găsit mai mult decât că e un fel de zână a mării. Mai departe nici nu căutasem şi uitasem de acest lucru.

Acum însă înţeleg ce voia să spună Hannes cu „şi tu?” şi-i văd aievea chipul: foarte serios, cu ochii puţin nesiguri din cauza coniacului şi cu sprâncenele încruntate.

— Dar tu nu spui nimic! zise Gisela tot cu capul sprijinit în mâini, fără să-şi ridice privirea.

Îmi luai inima în dinţi.

— E o prostie să-ţi faci reproşuri! bâiguii eu.

Veni chelnerul şi-mi îndepărtă farfuria, iar eu, ridicând degetele, comandai încă două tării, pe care ni le aduse cu promptitudine. Apoi aprinsei două tigări, împinsei paharul de rachiu al Giselei între braţele-i sprijinite pe masă şi pusei ţigara aprinsă de-a curmezişul peste el. Ea îşi dădu la o parte cortina de păr de pe frunte, spuse „mulţumesc, Jost” şi luă ţigara.

Băurăm şi atunci văzui pe gâtul ei linia estompată a unei artere, de un albastru delicat, care mă impresionă în mod straniu. „Nu-ţi pierde capul, măgar bătrân! acum ai de făcut ceva pentru care e nevoie de minte clară...”, mă certai în sinea mea.

Doamna Bornschein pusese pe dinăuntru lanţul la uşă şi înainte de a-mi deschide, se uită prin vizetă.

— Scuzaţi, domnule Ziball, cred că înţelegeţi că

mor de frică! M-am şi gândit să plec în Harz, la sora mea, ştiţi văduva inspectorului de poştă, care locuieşte acolo cu fiica ei. Aşa, singură toată ziua, fără ţipenie de om în casă afară de bătrânul domn Fehsefeld de la parter, care e surd şi pe jumătate paralizat... Ăsta nu-mi poate veni în ajutor, dacă pătrunde cineva aici – ah, domnule Ziball, cum a putut să se întâmple aşa ceva? Şi bietul, bietul domn Pohl, un tânăr atât de drăguţ – cum l-aţi găsit?

Ajunsă aici, trebui să tragă aer în piept, aşa că puteam să spun şi eu ceva. Îmi era tare milă de doamna Bornschein şi aveam şi un oarecare sentiment de vinovăţie faţă de ea. De aceea nu am putut să-i refuz invitaţia de a lua la ea un ceai şi o bucată de pâine cu unt.

Sosisem imediat după unsprezece şi jumătate. La două tot mai şedeam în cercul de lumină al abajurului din plafon brodat cu fluturi, povestindu-i despre audierile din ziua aceea, şi căutând să ghicim împreună cine oare – şi de ce oare– şi cum să fi putut oare să-l urască pe Hannes şi să-l sugrume.

La încercările mele de a schimba subiectul, doamna Bornschein nu s-a prins. Era încăpăţânată ca o muscă ce ţi se aşază mereu pe faţă când vrei să adormi. Aşa încât încet, încet, ajunsesem într-o stare de uşoară prostraţie.

Începusem să văd fantome. Câinii de porţelan căpătau deodată chipul comisarului Wust, al procurorului şi mereu, mereu al lui Hannes Pohl. Dădeau din cap şi clipeau din ochi când îi priveam. Şi nu puteam face absolut nimic altceva decât să mă uit la ei, fiindcă în fiecare colt al camerei, pe fiecare consolă, pe fiecare măsuţă, în fiecare vitrină erau cel puţin două sau trei dintre animalele astea neroade.

Conversaţia se învârtea mereu în cerc, ca un şoarece care a căzut într-o găleată. Eram atât de obosit, că ar fi fost prea obositor să-mi ascund oboseala. În fine, când mi-a căzut capul pentru a doua oară în piept, a observat şi buna doamnă Bornschein şi mi-a permis să ies din cercul grijii ei materne şi al fricii ei femeieşti.

Am pornit dibuind pe coridor spre odaia mea şi n-am mai avut răgaz nici măcar să-mi pun pantalonii pe suport – mi-am lepădat lucrurile pe un scaun şi m-am prăvălit în pat. E de mirare că am mai fost în stare să închid ochii.

Împărţeam Teatrul orăşenesc împreună cu alte două companii. Una era aşa-numita „Companie locală”, o trupă de şase actori şi actriţe care, împreună cu amatorii, jucau piese în dialectul de nord, mai mult comedii şi farse – deseori foarte drăguţe şi realmente comice, pe cât înţelegeam eu ce se vorbea. Cealaltă era o „Direcţie pentru concerte”, care organiza grupe de varieteu, concerte ale unor orchestre mici, seri de muzică de cameră, conferinţe (spre exemplu, „Despre influenţele budismului asupra literaturii occidentale”, sau alte asemenea nerozii) şi seri de recitări.

Fiecare dintre cele trei formaţii – noi, „Compania landului”, „Compania locală” şi „Direcţia pentru concerte” – avea în folosinţă temporară aproximativ o treime din încăperile clădirii Teatrului orăşenesc. Noi jucam de cele mai multe ori duminica şi marţea, din când în când şi lunea, pe frumoasa scenă mare, „Compania locală” monopolizase vinerea, iar joile care i se cuveneau le folosea adesea numai pentru repetiţii pe scenă. „Direcţia pentru ooncerte”

organiza regulat miercurea una dintre „micile seri” – ceva de soiul conferinţei pomenite mai sus (şi atunci se aflau cel mult treizeci, patruzeci de persoane în faţa podiumului) – iar sâmbăta o dregea cu „marile seri”, când – dacă venea, spre exemplu, un nea cutare de la televiziune şi debita atât de îndrăgitul comic vulgar – sala era totdeauna plină până la refuz.

Câteodală se iscau mici frecuşuri între cei trei beneficiari ai Teatrului orăşenesc – de cele mai multe ori din cauza termenelor ori din cauza banilor pentru electricitate, curăţenie, ori mai ştiu eu ce.

În general însă această coexistenţă mergea fără fricţiuni şi fără dificultăţi. Noi cei de la ansamblul Companiei landului (adică mai ales actorii) încercam să ne punem bine cu domnul Zander, şeful şi patronul „Direcţiei pentru concerte”, fiindcă ne oferea cutare sau cutare posibilitate să câştigăm ceva mărci suplimentare. El organiza lecturi în şcolile districtului, el mijlocea la toate organizaţiile posibile seri „Wilhelm Busch” ori „Rainer Maria Rilke”, el avea relaţii la Clubul popicarilor, la Uniunea micilor grădinari, la marile întreprinderi şi la toate partidele de stânga şi de dreapta – la ale căror festivităţi era obiceiul să se organizeze „seri de varietăţi” ori alte întruniri cu comperi, comici, cupletişti ori interpreţi de poezie. Ca toată lumea mă feream şi eu să am neplăceri cu Zander.

Ce-i drept, pentru mine nu se prea punea problema unui câştig suplimentar recitind versuri de Rilke la asociaţiile de femei, iar ca povestitor de anecdote la petrecerile între bărbaţi, de asemenea nu eram foarte apt – uneori însă erau de pictat reclame, alteori de făcut piese de decoruri mobile pentru vreun show, alteori de decorat o sală pentru Crăciun ori pentru

carnaval, iar Zander era peste tot amestecat şi peste tot încheierea contractelor depindea de bunul lui plac.

Sâmbăta aceasta, ca deseori sâmbăta, nu jucam. La Teatrul orăşenesc avea loc o demonstraţie de magie – urma să se producă un oarecare Melachoni sau Vollasini – cunoscut din filme şi de la televiziune. Trupa lui era formată exclusiv din somităţi despre care eu încă nu auzisem vreodată ceva – dar totdeauna se întâmplă aşa. Pe afişe, „Eva Evastro” de la Tivoli din Copenhaga, „Paola Veronese” de la Comedia grande din Florenţa, „Willergiris” din Londra... şi aşa mai departe, dar eu îi vedeam pe bieţii cabotini coborând nedormiţi şi subalimentaţi din rabla lor de autobuz şi căutând în oraş un restaurant ieftin, unde să poată sta la căldură fără să consume cine ştie ce până la reprezentaţie, în timp ce prestidigitatorul, cumulând totodată şi funcţia de director, îşi parca în scuarul din faţa celui mai renumit hotel Opelul cu felurite etichete lipite peste tot, arătând astfel cât de mult a călătorit posesorul lui, şi acolo, la un coniac şi o cafea, urma ciorovăiala cu domnul Zander cu privire la lichidarea socotelilor, biletele rămase nevândute, reclama proastă, chiria ridicată a sălii şi cheltuielile pentru încălzire şi personalul sălii.

Aşadar eram liberi, căci sâmbăta doar rareori puteam să jucăm în exterior, fiindcă în orăşelele şi satele din zona unde ne desfăşuram activitatea, sălile şi scenele erau închiriate pentru dans, baluri ale pompierilor, baluri mascate ale asociaţiilor corale şi alte distracţii populare. Aceste sâmbete libere erau pentru mulţi dintre noi – de la decanul de vârstă până la stagiară – ocazii binevenite de a părăsi oraşul – un oraş de cincizeci de mii de locuitori, destul de trist –

pentru, a mai acumula în oraşul cel mare, situat la o distanţă de două ore, o fărâmă de „cultură”, pentru a vizita un prieten – ori o prietenă.

În orice caz trebuia să evadăm, să evadăm din străzile orăşelului nostru, unde fiecare al treilea băiat de prăvălie sau fiecare a doua vânzătoare se roşea de emoţie când unul dintre noi cumpăra un sfert de lebăr. Cel căruia Zander nu-i dădea ceva de lucru ori pleca, ori se ascundea la el acasă, dormind, citind şi alinându-şi – cu ajutorul minunatului rachiu dublu distilat, produs al acestui land, care îţi creează o splendidă stare de euforie, fără să işte dureri de cap – mânia surdă împotriva sorţii ce-l obliga să joace în teatrul acesta.

Şi Hannes îşi petrecea sâmbetele aproape totdeauna acasă, adică în odaia lui, la doamna Bornschein, şi lucra, îşi lărgea repertoriul, învăţa roluri noi, îmi distrugea nervii cu exerciţii de dicţiune. Cel mult, dacă şedea seara la mine pe canapea şi-mi ajuta să golesc o sticlă din acelea tetragonale.

Zander îl aprecia extraordinar de mult pe Hannes Pohl ca recitator de versuri din Schiller în şcoli, mai ales la clasele superioare ale şcolilor de fete. Mai demult Hannes făcea acest lucru aproape în fiecare sâmbătă dimineaţa. De când însă avea ciubuc la radio se debarasase puţin de angajamentele oferite de Zander şi numai ocazional recita în faţa elevelor emoţionate din ultima clasă *Cântecul clopotului* sau *Mănuşa*.

Singurii care nu făceau parte sub nicio formă din „Circul Zander” erau Ferdinand Hoch şi Gisela.

Ferdinand Hoch declarase, rece dar politicos, domnului Zander că din principiu el refuză să debiteze poezii în faţa bigotelor din Brietz, şi că n-are

nevoie să-şi vândă sub preţ talentul – „Şi asta, stimate domn, spusese el (conform legendei), este totdeauna cazul cu onorariile pe care sunteţi dumneavoastră dispus să le plătiţi”.

Hoch nu era niciodată sâmbăta acasă – dar nici nu se ducea în marele oraş. Încă dis-de-dimineaţă se urca în micul şi elegantul lui automobil sport – gurile rele afirmau că i l-a cumpărat o voluminoasă văduvă de fabricant de mezeluri; de asemenea nu era explicabil din ce fonduri întreţine el acest obiect scump – şi pleca.

Ferdinand Hoch, care fusese angajat la noi ca *bonvivant*, şi care făcea parte de patru ani din ansamblu, proceda totdeauna după toane. Era – după împrejurări – extraordinar de amabil, de un farmec, chiar dacă întrucâtva învechit, care te subjuga, aducând puţintel a Viena, puţintel a sfârşitul secolului trecut şi puţintel a Oscar Wilde şi a cazinou pentru ofiţeri de modă veche. Totdeauna era penibil de corect îmbrăcat, totdeauna se simţea în jurul lui miros de iuft şi o boare de Jockey şi între ceilalţi membri ai ansamblului, îmbrăcaţi pestriţ şi bătător la ochi, el arăta ca o stăncuţă între papagali. Nu credeam că e homosexual, deşi unii aşa şuşoteau. Nu credeam nici că se lasă întreţinut de o văduvă de fabricant de mezeluri ori de alte văduve. La drept vorbind mă şi interesa prea puţin ca să ajung să mă întreb de unde are bani şi din ce trăieşte astfel. N-aveam niciun fel de contact cu el. În cele două sau trei dăţi când mă luase în automobil dintr-o sau spre o localitate de escapadă, purtasem conversaţii banale despre cai-putere, colegi sau spectacole.

Era indiferent, puţin vorbăreţ, oarecum săritor, numai uneori avea un mod rece şi tăios de a te ţine la

distanţă, că-mi venea să strig ceva ordinar – „căcăciosule!” sau „vezi să nu te baligi pe călcâie!” sau ceva asemănător – numai ca să văd cum ar reacţiona.

În ceea ce o priveşte pe Gisela Eggels, ea primise o dată, la început, de la Zander un angajament pentru sâmbătă. Trebuise să citească la Niedermoordorf, una dintre cele mai sumbre localităţi din câte cunosc, la asociaţia locală a sătencelor – la care, după aparenţe, începuse să bântuie pe neaşteptate morbul culturalizării – cu ocazia unei după-amieze cu cafea şi prăjituri, nuvela *Iezerul albinelor* şi poezii de Theodor Storm.

Citirea nuvelei mersese oarecum uşor – câteva dintre femei chiar plânseseră – dar după aceea s-a servit cafeaua, au fost tăiate torturile cu cremă şi din această cauză s-au dus pe apa sâmbetei delicatele versuri ale lui Storm.

Când era trist, sătencele chicoteau; când era vesel, nu ascultau; valurile conversaţiilor lor acopereau strădaniile Giselei de a citi versurile. A întrerupt recitarea, dar niciuna dintre auditoare n-a observat.

Către ora opt seara, Zander găsise o Giselă cu totul scoasă din sărite, care, strângând cu putere în braţe volumul lui Theodor Storm ca pe un colac de salvare, şedea buimăcită în faţa unei farfurii cu bucăţi de tort îngrămădite una peste alta, a unei ceşti de cafea rece şi a unei adunări de sătence, care cântau de te asurzeau (...de ce este Rinul aşa frumos...).

Venise s-o ia pe drum, în automobilul pe care; după cum îi adusese Giselei la cunoştinţă, îl echipase cu scaune rabatabile, managerul a vrut s-o consoleze în felul lui pe femeia încă zguduită din cale-afară.

Asta a pus vârf la toate şi se vede treaba că l-a

pălmuit zdravăn, fiindcă Zander n-a venit patru zile la birou, iar într-a cincea ochiul încă îi era încercuit de o dungă galben închisă. Cu aceasta „legăturile de afaceri” s-au întrerupt pentru totdeauna, fireşte. Gisela îşi petrecea sâmbetele libere, vara pe orice timp, pe plaja Mării Nordului, unde se poate ajunge într-o oră cu autobuzul, iar toamna, primăvara şi iarna cu plimbări fără sfârşit, de una singură, prin păduri şi mlaştini acoperite de zăpadă, şi – după cum pretinde cineva că a văzut-o – fredonând.

Asta eu n-o pot confirma; într-adevăr am întâlnit-o o dată toamna trecută, când într-o sâmbătă rece dar însorită ieşisem, plin de avânt, să pictez – dar atunci nu fredona. Şedeam pe un drum de ţara şi şpacluiam tremurând culorile pe pânză, când două mâini de femeie, calde şi mirosind a ghimbir, mi-au acoperit ochii pe la spate. Neputând ghici cine este, prevăzător, n-am pronunţat niciun nume. Am zis însă: „Dacă ghicesc, mă aleg cu un sărut?” Iar când stăpâna mâinilor a răspuns: „Da, pe frunte”, am recunoscut-o după voce pe Gisela.

— Am primit sărutul pe frunte, am râs şi trei sferturi de oră ea a stat ghemuită lângă mine, privind în tăcere. Eram foarte iritat şi am pictat groaznic de prost, fiindcă şi aşa nu pot suporta spectatori – iar dintre cei care mă neliniştesc, sub niciun motiv.

După aceea am mâncat într-o cârciumă ţărănească sandvişuri cu şuncă şi am băut ceai. Ea a plecat mai departe, iar eu m-am dus acasă... Melusină...

Sâmbăta aceea, a doua zi după moartea lui Hannes Pohl, a fost ca toate celelalte. Înainte de prânz am hoinărit pe strada principală, am cumpărat vreo câteva fleacuri, n-am întâlnit pe nimeni, am sunat la

Gisela, dar am aflat de la gazda ei că a plecat de o oră şi că nu se întoarce până seara, şi am văzut sosind autobuzul cu „trupa prestidigitatorului”.

Mergeam fără ţintă prin acest oraş urât şi deodată m-am trezit, spre propria-mi mirare, în faţa gării. M-am dus la ghişeu:

— Când pleacă primul tren la Olders?

— Peste cinci minute, a răspuns funcţionarul de după fereastra murdară.

Am cerut un bilet dus-întors, şi funcţionarul m-a informat că ar fi mai bine să iau bilet dus-întors duminical în cazul că m-aş întoarce înainte de luni la amiază. Îmi era cu totul indiferent acest lucru şi puţin îmi păsa de cei şaizeci şi cinci de pfenigi economisiţi cu un bilet dus-întors duminical – am mimat totuşi recunoştinţă şi aprobare. Asta a suscitat chiar o nuanţă de omenie la funcţionarul de la ghişeu şi un zâmbet orgolios a apărut pe faţa lui, ca un cârnat picant într-un castron cu supă de linte. Nu pot să sufăr supa de linte.

Am cumpărat de la chioşc noile ediţii ale ziarelor locale şi ziarul regional. Două aveau chipul lui Hannes pe prima pagină. Arăta bine, fotografiile erau excepţionale. În tren am citit articolele. În unul eram numit descoperitorul mortului. Ziarul regional avea în foileton un necrolog. Era un panegiric destul de limbut. Se vedea de la o poştă că semnatarul habar n-avea despre Hannes. De unde proveneau informaţiile lui în baza cărora îşi compusese această neroadă tămâiere? M-am înfuriat – însă după aceea mi-a venit în minte că ar fi stupid să mă irit pentru o chestie ca asta.

În faţa mea şedea o pereche, să tot fi avut vreo cincizeci de ani. Femeia, care părea că râvneşte la

ziarele mele, îi tot şoptea ceva soţului şi atâta l-a îmboldit cu cotul îmbărbătându-l, până ce el şi-a luat inima în dinţi şi m-a întrebat timid dacă aş fi atât de amabil... şi aşa mai departe.

I-am dat ziarul regional, mi-a mulţumit exagerat şi l-a întins soţiei, care de asemenea a spus „mulţumesc”. A citit un răstimp, apoi emoţionată i-a arătat bărbatului foaia.

— Pohl? întrebă sceptic bărbatul. Asta este... Nu spuse însă ce este.

— A fost un actor bun! zise femeia, apoi trecu de la ştirea morţii lui Hannes la fapte la ordinea zilei: Iar o să se scumpească laptele. Hermann, auzi?

— Da, făcu omul aprobând din cap: dar nu-şi terminase încă gândul: De ce să fi fost omorât?

— Cu siguranţă că e vorba de vreo poveste de amor, îşi dădu femeia cu părerea, în lumea artiştilor asta se petrece la tot pasul, făcu ea râzând.

Cât de ordinar pot râde până şi femeile cumsecade când lasă frâu liber fanteziei! După aceea sărăcăciosul schimb de opinii dintre tovarăşii mei de călătorie se concentră asupra preţurilor şi banilor.

În Olders am luat autobuzul comunal care trecea pe lângă postul de emisiune. Bătea ora unu când mă aflam în faţa clădirii lungi şi urâte, care odinioară fusese ridicată pentru vreo administraţie nazistă, sediul vreunui gauleiter ori ceva la fel de inutil, în stilul acelor ani – preţios, lipsit de gust, cu o amestecătură de simboluri greşit înţelese. Deasupra portalului încadrat de un astragal din gresie roşiatică, încă se mai află pe placa frontală vulturul celui de-al treilea Reich. Svastica dintre gheare au îndepărtat-o cu dalta – dar pe perete încă se mai văd ca o umbră

contururile.

Impresionat de idioţenia crasă a clădirii, aproape că mă aşteptam să găsesc înăuntru un tip în uniformă, dintre aceia care bat din călcâie, care să mă întrebe răstit ce caut, din ordinul cui vin şi alte asemenea bazaconii – dar am găsit o doamnă tânără şi nicidecum cazonă.

Şedea într-o cuşcă de sticlă, citind – curios că tocmai asta – o revistă de radio ilustrată; şi-a întors faţa spre mine, după ce a pus degetul pe rândul unde ajunsese când îşi întrerupsese lectura. I-a trebuit un oarecare timp pentru această întoarcere, fiindcă avea o coafură atât de artistic tapată, încât mişcările iuţi erau cu totul excluse.

— Ce doriţi?

Am încercat să nu mă las impresionat de priveliştea opulentului ei sân, generos oferită, şi am spus către chipul de porţelan al doamnei că aş dori să vorbesc cu cineva din biroul de distribuire a rolurilor.

Dacă rezolv problema asta cu Hannes, am să mai vin neapărat pe aici, şi atunci am să-mi pun un nas de carton sau ceva asemănător, ca s-o fac să râdă pe fina doamnă de păr şi porţelan; tare aş vrea să văd cum plesneşte chitul de pe faţa ei când râde.

— Biroul de distribuire a rolurilor? făcu dânsa cu un infinit de distins ton nazal. Cred că...

Evident, nu eram destul de bine îmbrăcat ca să fiu demn de deplina ei încredere pentru a fi anunţat.

Ridică receptorul unui telefon alb, îl duse precaut în apropierea eşafodajului de cârlionţi, în zona unde aproximativ trebuia să fi fost urechea, formă un număr de trei cifre şi mă întrebă cum mă cheamă.

— Jost Ziball, de la Teatrul orăşenesc Wiehafen, am răspuns eu respectuos.

Când după trei, patru semnale sonore s-a auzit o voce de bărbat, doamna de porţelan spuse cu o voce de flaut:

— Ah, chiar dumneavoastră sunteţi, domnule von Ruhla? Este aici un domn Ziball de la Teatrul orăşenesc Wiehafen. Care doreşte... da?... mulţumesc!

Puse receptorul în furcă, mă îndrumă cu o largă şi armonioasă mişcare a braţului spre un lift din fundul holului şi, în timp ce eu îi priveam fascinat unghia arătătorului, lungă cât un cuţit de tăiat cartofi şi vopsită argintiu, zise:

— Etajul doi, camera 231. Aveţi noroc, în general nu e nimeni acolo.

I-am mulţumit doamnei şi m-am dus sus. Pe uşă scria: Sectorul VI, von Ruhla. Anunţaţi-vă la camera 229. Ca german disciplinat, am bătut întâi la camera 229. Acolo însă niciun semn de viaţă, aşa că m-am întors şi am bătut la însăşi uşa contelui – ori poate doar baronului. Din nou eram în situaţia delicată de a nu şti cum să mă adresez.

Domnul von Ruhla nu arăta deloc a baron – purta un pulover gros, tricotat de mână, şi citea.

— Apropiaţi-vă şi luaţi-vă fotoliul de colo, e cel mai comod, spuse el. Scuzaţi-mă că nu mă ridic, tocmai mi-am descătărămat piciorul – benzile protezei strâng. Se schimbă vremea. Cu ce vă pot fi de folos?

— Numele meu este Ziball, am zis eu cam uluit de primirea sinceră şi fără fasoane, la care nu mă aşteptasem.

— Ştiu, cunosc decoruri de-ale dumneavoastră – foarte drăguţ cel de astă toamnă pentru *Slugă la doi stăpâni* – dar nu pot să-mi imaginez ce vă aduce aici.

— În legătură cu Hannes Pohl. N-aţi citit?

— Nu, ce?

Luai ziarul de pe biroul lui şi-l deschisei la pagina unde era ştirea despre asasinarea lui Hannes.

— Uf! exclamă von Ruhla după ce aruncă o scurtă privire asupra articolului – şi o făcu cu un ton care suplinea orice exteriorizare a compasiunii.

— Vreau să ştiu cine a fost asasinul! zisei.

— Nu e asta treaba poliţiei judiciare, domnule Ziball? replică el cumpănind lucrurile.

— Da – fireşte, încuviinţai eu, dar ei sunt pe un drum greşit, cred. Mă suspectează puţin chiar pe mine. Mă mir că am putut veni nestingherit încoace. Foarte greu poţi să le explici că greşesc – fiindcă n-au nici cea mai slabă idee despre noi, oamenii de teatru, şi nici despre Hannes Pohl. Dacă eu găsesc un indiciu, capătul unui fir roşu, cred că atunci cei de la poliţia judiciară au să meargă pe el mai departe, dar trebuie ajutaţi să dea de capătul firului.

— Hm, mormăi von Ruhla, poate să aveţi dreptate – şi credeţi că daţi aici de fir?

— Poate. Pohl a lucrat deseori în ultimele luni la dumneavoastră. După câte ştiu chiar de la el, dumneavoastră l-aţi distribuit într-o serie de emisiuni pentru care de şase, şapte săptămâni se fac repetiţii şi înregistrări... s-ar putea deci ca aici să existe un punct de...

— Un moment, mă întrerupse von Ruhla. Privindu-mă cu ochii îngustaţi repetă: Un moment, domnule Ziball... în ultimele săptămâni Hannes Pohl n-a lucrat la noi. Plănuiam într-adevăr să-i dăm un rol de comedie, dar asta abia peste paisprezece zile s-ar fi putut decide. Pohl a fost aici ultima oară... aşteptaţi puţin... făcu el răsfoind într-un registru pe care-l scoase din sertar, da, iată, ultima oară a fost aici

acum trei luni... al doilea crainic într-o emisiune despre Islanda; 26 ianuarie – priviţi, aici! zise el întinzându-mi registrul peste birou.

Birtul în care am nimerit mirosea a grăsime de friptură rece, a bere trezită şi a fum stătut de ţigară. Un soclu de ulei oliv de înălţimea unui om făcea înconjurul întregii încăperi, accentuând atmosfera intimă. Faţa de masă în carouri vineţii servea unei familii de muşte ca teren de joc. Hazul era că se luau la întrecere totdeauna exact de-a lungul liniilor şi evitau capacele de bere lipicioase, fapt pentru care aveam deplină înţelegere.

Birtăşiţa şedea impasibilă în spatele tejghelei. Numai ochişorii negri de smoala alergau ca nişte gândaci de bucătărie agitaţi, de colo, colo, între pomeţi. Aparatul de bombardat zgomote din perete behăia muzică de operetă.

O fată, căreia în ciuda celor şaptesprezece ani ai ei îi dădeai treizeci, mi-a adus al doilea rachiu dublu.

Rachiul este pretutindeni bun. Poate ar fi fost bine să mănânc ceva, dar n-aveam poftă de mâncare nici de doi bani. Al doilea pahar mi-a înfăşat şocul primit la radiodifuziune într-o pătură călduroasă de lână – imediat mi-a fost mult mai bine. Lângă uşa cu inscripţia TOALETA era un joc automat. M-am dus într-acolo ca să fac ceva.

Scotocind în buzunarul pantalonilor după portmoneu, am dat cu degetele de bilet:

BAGĂ DE SEAMA, POHL! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE!
ALTFEL DAI DE DRACU!

Jocul automat zornăi, scoase un semnal sonor şi

scuipă opt monede de zece pfenigi în talerul de metal.

Se părea că azi am un firicel de noroc.

— Vă rog, pot să telefonez?

Birtăşiţa încuviinţă din cap, arătând cu andreaua de tricotat spre uşa în faţa căreia mă aflam, după care începu să se scarpine cu ea pe sub claia coafurii sale de o cochetărie pe cale de dispariţie.

Coridorul în care am intrat, luminat de un bec fără abajur, era plin de lăzi cu sticle goale de Coca-Cola şi mirosea a lături şi a latrină. Pe o etajeră, un telefon public, sub care atârna o carte de telefoane. Căutai numărul informaţiilor şi-l formai.

— Informaţiile, aşteptaţi, vă rog! răspunse automatul – o voce de femeie.

Repetă acest lucru de unsprezece ori. În acest timp mă uitam cum la capătul coridorului o pisică se lingea pe pântece. În sfârşit, apăru operatoarea.

O rugai să-mi spună numele abonatului cu numărul 13.05.27 şi pusei şi discul sonor.

Domnişoara a fost drăguţă. Mi-a spus că n-are voie. Dar eu îi îndrugai nişte minciuni, cum că serviciul mandate de la poştă mi-a comunicat numărul cu rugămintea de a suna, şi aş vrea să ştiu cine răspunde.

— Poate nici n-am să telefonez – înţelegeţi, scumpă domnişoară? zisei încercând să las impresia că ar fi vorba de un secret dulce.

Cu „scumpă domnişoară” am nimerit la ţanc şi telefonista îmi spuse să am răbdare un moment. Apoi reapăru vocea ei, comunicându-mi că abonatul este trecut doar cu numele A. Sibberfoot.

— Un nume aparte, dar nu-mi spune absolut nimic, mărturisii eu şi folosii situaţia favorabilă ca să întreb

imediat şi de adresă. După un repetat „scumpă domnişoară” o aflai şi pe asta: Grosse Bergstrasse 26.

Am mulţumit, am pus receptorul în furcă şi m-am întors în birt. Între timp se făcuse ora trei. La radio începea ora copiilor. Crainicul vorbea de o feerie după fraţii Grimm: „Să înveţi ce-i frica de la unul care s-a fript”. Mi-a venit aşa, deodată, să râd tare, ceea ce în mod vizibil a înfricoşat-o pe birtăşiţă. Am plătit şi am întrebat unde se află Grosse Bergstrasse. Birtăsiţa mi-a explicat cu o voce care suna a tuberculoză laringiană – dar nu putea fi aşa ceva, n-ar fi primit licenţă pentru cârciumă.

Începuse să plouă, prin urmare fumul de ieri din hornuri făcuse o falsă profeţie, încă nu ploua prea tare, dar cernea cu acea constanţă pătrunzătoare care ajunge repede până la piele – ca întrebările copiilor de cinci ani. Oraşul era destul de liniştit, monotonia obişnuită a zilei cufundată în somn, iar viaţa de amuzament – în caz că exista aici ceva de acest gen – aştepta întunericul.

Mergeam pe lângă zidurile caselor, dându-mi osteneala să-mi pun ordine în gânduri. Prin urmare Hannes Pohl avusese o combinaţie – probabil o fată ori o femeie despre care nimeni nu trebuia să ştie ceva. Toţi fusesem convinşi că merge o dată sau de două ori pe săptămână la radiodifuziune. Totdeauna plecase cu trenul de unsprezece, şi de cele mai multe ori către ora cinci era înapoi. De vreo câteva ori, când avusese legătură bună de la Olders, venise direct în localitatea unde jucam în ziua aceea. În cazul că amintita combinaţie a lui Hannes era o femeie, se potrivea... În timpul zilei bărbatul nu era acasă; Hannes, chiar şi în serile în care nu juca, se întorsese, şi sâmbăta nu pleca niciodată. Dacă la mijloc era o

femeie, trebuia să fi fost atât de înnebunită după el, încât nu se temea de niciun risc, ceea ce puteam înţelege, fiindcă Hannes fusese un şţrengar atrăgător. Afară de asta tipa dispunea pesemne de finanţe, fiindcă în ultimele săptămâni Hannes avusese mereu bani – mai mulţi decât pe vremea când, din cauza cravatelor scumpe, îl luam peste picior. Povestea însă avea un clenci. Nu puteam crede că Hannes se lăsa plătit pentru serviciile sale. Atunci, de unde banii?

Mi-am adus aminte că nici procurorului şi nici comisarului Wust nu le spusesem ceva despre bani. Şi nici nu erau sume mari care să bată la ochi, iar fiindcă Hannes avusese colaborări la radio – cum crezusem eu – părea de fapt foarte normal ca el să aibă mai mulţi bani decât gajurile primite de la Compania landului.

Am ajuns într-o piaţă al cărei centru era împodobit cu o biserică. Era drăguţă, aproape pur romanică şi de proporţii realmente frumoase. O cunoşteam, ba chiar fusesem şi înăuntru ca să văd frescele de deasupra galeriei şi a altarului.

În faţa bisericii se aflau vreo două duzini de bărbaţi în haine închise, cu flori la butonierele raglanelor şi costumelor. Aproape toţi aveau umbrele şi se postaseră între portal şi bordura trotuarului, lângă care se afla un şir de trăsuri. Vizitiii aveau pelerine largi şi jobene gri-argintii. Caii, cu coamele şi cozile împletite cu flori, stăteau cu capetele plecate în burniţă.

În momentul în care traversam piaţa, grupul de bărbaţi cu umbrelele deschise începu să cânte „Cu credinţă condusă...”; între ei era un tenor cu voce cam piţigăiată, care scotea din gâtlej cât îl ţinea gura un tremolo supărător.

Vreo douăzeci, treizeci de copii, stând între tot atâţia maturi curioşi, de-a dreapta şi de-a stânga uşii bisericii, strigau: „Ura!” şi „Trăiască!” – ceea ce aducea serioase prejudicii asociaţiei corale bărbăteşti.

Jobene, costume negre, rochii de seară, buchete de flori, fete îmbrăcate în alb, cu părul desfăcut larg pe umeri, coroniţe de flori pe cap şi coşuleţe cu flori în mână, doi fotografi şi iar jobene şi haine de sărbătoare se scurgeau din biserică şi, aşezându-se pe două rânduri, încadrau perechea mirilor care, flancată de o doamnă în lacrimi şi de un domn zâmbind încurcat, ieşea din biserică.

Trecând prin faţa lor am observat că cea care fusese cununată era o fată foarte drăguţă. Pe bărbatul de lângă ea l-am găsit cam nerod – dar asta nu contează, fiindcă eu totdeauna consider că partenerii fetelor frumoase sunt nerozi şi nepotriviţi.

Primul colţ de stradă m-a despărţit de scena aceasta şi am revenit la oile mele. Strada pe care mă găseam era chiar Grosse Bergstrasse. Era puţin în pantă şi jos se strâmta prea mult, era prea veche şi cu prea multe cotituri. Mirosea din ce în ce mai mult a nămol şi a catran. Printr-una din străduţele care dădeau în ea din dreapta am văzut catargele şi bigele unui cargobot.

Olders are un port fluvial de mărime mijlocie, unde de cele mai multe ori se transbordează produse brute din Scandinavia, lemn, piei, minereuri şi din când în când şi mărfuri de peste mări, grâne, ceai, cafea, fructe din ţările sudice. Portul este foarte pitoresc; de multă vreme îmi propusesem să pictez acolo – dar până acum rămăsesem doar la intenţii.

Pe străzile şi uliţele din apropierea portului sunt pe puţin o duzină de localuri de noapte lamentabile,

unde damele care fac striptease şi animatoarele sunt de un şarm atât de şters, că numai în caz că a trebuit să stai zece săptămâni la bord le poţi acorda atributul de „sexy”. În rest, în colţul acesta sunt numai birouri, depozite şi prăvălii pentru vânzări şi cumpărări de antichităţi, suveniruri ori pur şi simplu boarfe.

Am găsit numărul 26 – deteriorat de intemperii – pe o clădire de cărămidă roşie, a cărei faţadă păstra ceva din timpurile bune de odinioară, un aer de patricianat şi fală hanseatică. Deasupra porţii, dintr-o lucarnă, încă mai atârna un troliu, şi nu m-aş fi mirat deloc dacă în acel moment un furgon cu pereţi înalţi, tras de patru cai îndesaţi, ar fi ieşit hodorogind în stradă. N-a ieşit însă decât un băiat pe o trotinetă.

L-am oprit şi l-am întrebat dacă în casa aceea locuieşte cineva cu numele Sibberfoot. Puştiul s-a uitat la mine, a arătat cu mâna către întunecoasa casă a scării din dreapta porţii şi a plecat mai departe pe trotinetă. Atunci am descoperit la intrare nişte plăci cu nume de firme – „Maţe şi mirodenii”, „Armări de nave”, „Aparate de copiat”, „Comerţ angro de săpun”, „Bunuri imobile” şi tocmai sus, la etajul V, „Importuri din Orient, A. Sibberfoot”.

Căutând comutatorul luminii de pe scară, am găsit chiar şi un buton, care însă nu funcţiona aşa că până la urmă am început să urc scara îngustă şi murdară la lumina sărăcăcioasă ce pătrundea pe ferestrele laterale înnegrite de funingine. În văgăuna asta a scării mirosea a igrasie, a cafea de malţ şi a pisici. Clădirea părea că nu mai adăposteşte nici ţipenie de om – poate că la mansardă se mai găsea o locuinţa pentru portar – la etajele de jos în orice caz era o linişte de moarte. Am renunţat la speranţa că voi întâlni pe cineva la Sibberfoot şi mi-am reproşat că n-

am telefonat pur şi simplu. Dar n-aş fi ştiut cum să explic telefonul – după cum nici acum încă nu ştiam cum să explic sosirea mea, presupunând că într-adevăr era cineva acolo.

La fiecare palier apăsam pe buton în speranţa că în întunericul tăcut şi întrucâtva lugubru s-ar face lumină, fiindcă lămpi erau – numai că, evident, ele nu funcţionau după terminarea orelor de serviciu. La etajul cinci, dintr-un gang îngust, se făceau trei uşi. Mi-am aprins bricheta şi la cea din mijloc am descoperit o plăcuţă de email pe care sta scris „A. Sibberfoot”.

Am bătut şi în aceeaşi clipă înăuntru a început să latre un câine. Lătra cum încă nu mai auzisem niciodată: de trei ori „ham!”, apoi un chelălăit lung, din nou de trei ori „ham!” şi acelaşi chelălăit ciudat la urmă. Altminteri nu se auzea nimic.

Am bătut încă o dată – lătratul s-a repetat, dar afară de asta nicio mişcare. Am dibuit după clanţă, uşa a cedat şi am întredeschis-o puţin. Dinăuntru a năvălit o fâşie de lumină rece de neon, care a tăiat ca un cuţit întunericul din gang.

În coridor, sta Câinele tremurând. Era un grifon mic, din soiul acela despre care se spune că au mult curaj. Ăsta însă nu arăta curajos, ci copleşit de groază. Făcea o impresie deplorabilă. Mă privea cu capul înclinat într-o parte. Când am deschis uşa mai mult, s-a dat un pas înapoi şi a început să mârâie şi să scheaune.

— Alo! strigai eu.

Câinele tresări şi lătră. Nicio mişcare – nu se auzeau nici paşi, nici voce. Mă ghemuii şi mă adresai câinelui.

— Ce e, căţeluşule? zisei cu ton liniştitor. De ce

tremuri? Eşti singur-singurel aici?

Câinele se aşează clipind din ochi şi lăsă să-i atârne din bot, ca o flamură, un vârf de limbă roză.

— Ei – şi acum, vino încoace! conţinuai eu întânzându-i mâna. Vino, javră mică, şi spune-mi unde este stăpânul tău!

Câinele nu veni, cu toate că într-adevăr aveam intenţii bune şi în voce pusesem atâta doză de mângâiere că ar fi adormit o întreagă şcoală de surori de ocrotire. Mă dureau gambele stând ghemuit, aşa încât mă ridicai, ceea ce-l determină pe câine să-şi înalţe brusc, din nou neîncrezător, pleoapele şi să-şi retragă vârful limbii. Închisei uşa coridorului şi începui să privesc în jur.

Lumina de neon, fără umbră, inunda coridorul atât de tare, că puteam desluşi până şi scrisul cu înflorituri de sub cromolitografia neînrămată, prinsă în ţinte pe un perete, la cinci, şase metri depărtare. Tabloul reprezenta în culori îngrozitor de dulcege un drum de ţară tunisian. Nimic nu lipsea: caravana de cămile, palmieri, colibe de pământ, o fântână în jurul căreia erau adunate femei cu văluri purtând ulcioare mari de lut, copii zdrenţăroşi în chip pitoresc – în fundal, pustiul, galben intens, sub un cer albastru ca cerneala pentru şcolari. „Viaţa la ţară în Kairouan” scria dedesubt.

Pe coridor nu se vedea nimic altceva. Pardoseala de scânduri putrede era acoperită cu un linoleum pe care ieşea în evidenţă, în contururi negre, denivelarea scândurllor. În dreapta coridorului se făceau două uşi. Aveau geamuri opace. Dincolo de ele era întuneric. Una, cea din stânga, era deschisă de un lat de palmă, şi astfel am putut vedea înăuntru speteaza unui scaun răsturnat. Mirosea a praf de birou, a ceară de

parchet, a tutun oriental şi a câine. Era o linişte teribilă. Doar la mari intervale se auzea un uşor zgomot de parcă picura ceva. Câinele zgâria cu lăbuţa. Mă dusei la uşa stângă şi o dădui de perete.

Pe un birou negru zăcea prăbuşit un om. Dintr-o rană ce străbătea ceafa chealã se prelingea foarte lent sânge. Pe mapa de birou din piele se formase o baltă. Îmbibată complet, sugativa verde se înnegrise, dar nu putuse absorbi marea cantitate de sânge, astfel încât acum el picura în stropi grei, pe lângă telefon, pe pardoseală. Jos, de-a lungul unei crăpături în scândură, se formase un şiroi care se pierdea sub birou.

Paralizat la început de ceea ce vedeam, am vrut să sar ca să întorc omul cu faţa în sus. Dar vechea mea educaţie profesională a acţionat ca o frână. „Nu atinge nimic!” Cursese şi prea mult sânge ca să mai poată fi vorba de salvare. Câinele se lipise de picioarele mele şi scheuna.

M-am aplecat la nivelul tăbliei biroului ca să văd faţa mortului. Avea aproximativ şaizeci de ani – poate chiar mai mult – purta ochelari, acum agăţaţi pieziş între frunte şi ureche, şi a căror ramă se rupsese în cădere. Avea o mustaţă tăiată englezeşte. Mâinile, cu palmele întoarse în sus, larg desfăcute lângă el, ca şi când nu ar fi fost ale lui, erau împodobite cu multe inele, neobişnuite şi de fapt câtuşi de puţin inele bărbăteşti. Stânga era întinsă către telefon, dar ajunsese prea târziu la el. Cu excepţia scaunului răsturnat, nu exista niciun semn de luptă. Asasinul deci trebuie să fi fost ori o cunoştinţă a mortului, ori să se fi furişat neobservat şi – stând probabil în nişa dulapului din spatele biroului – să fi aşteptat prilejul de a da lovitura mortală, fără ca înainte să fi fost

văzut.

Ba nu, a doua ipoteză cade – fiindcă l-ar fi simţit câinele; ori îl cunoştea atât de bine, încât n-a făcut larmă. Am dat ocol mortului. Mergeam în vârful picioarelor, trăgând mereu cu urechea afară. Fiindcă dacă sosea cineva în momentul acela, aş fi ajuns în cătuşe.

Îl şi vedeam în faţa mea pe comisarul Wust şi pe procuror şi auzeam întrebarea: „V-aţi specializat în descoperiri de asasinate, domnule Ziball, nu? — Cum ne explicaţi dumneavoastră oare că veniţi tocmai la Olders, şi aici vă duceţi direct în Grosse Bergstrasse – unde de altfel n-aveţi nicio treabă – să găsiţi un om ucis, pe care de fapt nu-l cunoşti? — Şi asta la două zile după ce aţi descoperit moartea colegului dumneavoastră Hannes Pohl!”

Aşa încât m-am strecurat foarte precaut pe lângă mort în partea încăperii unde era fereastra şi m-am uitat afară. Pe acolo nu putuse intra nimeni. Nu exista scară de incendiu şi nici o altă posibilitate să se urce cineva. În plus, oamenii de afara ar fi văzut cu siguranţă dacă s-ar fi căţărat careva, fiindcă fereastra dădea spre stradă.

Am tras perdelele, am şters bine cu batista mânerele tijelor de lemn pe care pusesem mâna ca să manevrez perdelele. Ferestrele caselor de peste drum erau joase, ce-i drept – dar n-aveam poftă să risc ca, printr-o întâmplare idioată, cineva de dincolo să se urce pe acoperiş şi să mă vadă în camera unui domn caire amuţise pentru totdeauna. Câinele nu se depărta un pas de mine. Scâncea din când în când, slab de tot, şi uneori îl apuca iar tremuratul. Tare aş fi vrut să ştiu precis cine era mortul. Probabil era însuşi Sibberfoot, fiindcă această încăpere arăta ca un birou

de şef, şi întrucât era după-amiază, am conchis că rămăsese să mai lucreze şi în acest timp fusese luat prin surprindere. Sângele începuse să se închege. Părea să fie mort de cel mult o jumătate de oră. Dacă nu m-aş fi oprit la birt la un rachiu şi la „jocul mecanic”, cu siguranţă că l-aş mai fi găsit viu. Poate că ar fi fost într-adevăr salvarea lui – ori eu aş fi fost împreună cu el pe lumea cealaltă. Asasinul părea să nu fi fost nici sensibil, nici plin de menajamente.

Aş fi preferat să scotocesc puţin ca să dau de niscaiva indicii despre povestea asta, fiindcă uneori găseşti totuşi câte ceva. Dar ar fi trebuit să-l ridic pe bătrân de pe birou – şi pentru asta nu eram nici destul de curajos şi nici destul de nesocotit. În timp ce stăteam şi chibzuiam privirea mi-a căzut pe coşul de hârtii, aflat în dreapta biroului.

M-am aplecat atât de repede, încât bietul căţel s-a speriat din nou şi scheunând, a sărit brusc la o parte. Ghemotocul de hârtie gălbuie îmi tremura în mână – curios, totdeauna îmi tremurau mâinile când deschideam aceste bilete. Pe liniile fine, cenuşii, era scris cu lirere mari de tipar:

VIN LA TREI ŞI JUMĂTATE. ŞI AI TOTUL PREGĂTIT!
NIMIC NOU DE COMANDAT!

Mă uitai la ceas – era patru şi cinci. Poate că-l întâlnisem pe asasin. Câinele şedea din nou lângă picioarele mele şi scheuna. Nu mai era nimic de făcut...

Până la plecarea trenului mai aveam un sfert de oră, aşa încât am anunţat poliţia de la o cabină telefonică din gară.

— Trimiteţi pe cineva în Grosse Bergsrasse nr. 26,

am zis când a răspuns poliţistul de serviciu. Douăzeci şi şase, etajul cinci, firma Sibberfoot! Cel mai indicat lucru este să trimiteţi imediat brigada judiciară!

Şi înainte ca funcţionarul să apuce a spune ceva, am pus receptorul în furcă.

Era ora opt când, în sfârşit, intram, clătinându-mă, în casă.

— Aveţi o vizită! îmi spuse doamna Bornschein ieşindu-mi în întâmpinare în vestibul.

În camera mea pluteau nori albaştri de fum de ţigară. Pe canapea şedea Gisela Eggers. Venea prima dată aici – dar nu mă puteam bucura din toată inima, din cauză că vizita la Sibberfoot şi descoperirea făcută acolo îmi intraseră în oase ca o boală. Gisela arăta splendid. Ce-i drept, îmbrăcase iar unul dintre puloverele ei mult prea mari, dar în locul obişnuiţilor jeans avea o fustă ţesută manual. Astfel încât puteam să-i admir picioarele frumoase. Obrajii îi erau roşii şi părul răvăşit. Cu siguranţă că toată ziua hoinărise pe undeva pe afară.

— ’na, fetiţo.

— ’nă, Jost. Te superi că am intrat cu forţa la tine?

— Nu – fireşte că nu! Sunt numai uimit şi cam istovit...

— N-am vrut să stau singură acasă, spuse ea dându-mi o ţigară; pur şi simplu mi-e teamă, ştii – şi după film nu mă simţeam bine dispusă – dar dacă te deranjez, plec imediat.

— Nu fi stupidă, spusei înhăţând sticla din garderob şi căutând în zadar un al doilea pahar.

Până la urmă am turnat coniacul în paharul de apă şi i l-am dat ei.

— Trebuie să bem din acelaşi pahar. Dacă mă duc la doamna Bornschein să-i cer încă unul, ne cade pe

cap... Hannes venea totdeauna cu paharul lui.

Gisela bău şi-mi dădu paharul înapoi.

— De ce ai fost la mine azi înainte de prânz? întrebă ea.

— Voiam să văd ce mai faci. Şi de fapt, aveam de gând să te rog să mă iei cu tine ca să hoinărim împreună – dar când am sosit, tu plecaseşi.

— Da, păcat!

Deodată m-am simţit mult mai bine. Am luat de pe etajera de cărţi cutia de tablă roşie decorată de jur-împrejur cu figuri chinezeşti. Ca de obicei s-a deschis greu, dar până la urmă am reuşit şi i-am oferit Giselei biscuiţi cu migdale. M-am aşezat lângă ea pe canapea. Ronţăiam biscuţii şi beam cu rândul amândoi dintr-un pahar, fumam şi mult timp n-am spus niciunul absolut nimic. Savuram plăcerea de a fi aproape de ea şi mirosul de parfum de ghimbir care plutea în jurul ei.

— Eşti atât de grav, zise ea deodată.

— Da. Am fost la Olders la Radiodifuziune. Hannes n-avea niciun fel de treabă acolo. De trei luni.

— O, Doamne! Ce crezi, unde se ducea mereu?

— Nu ştiu!

— Ai mai aflat ceva? m-a întrebat după o scurtă pauză.

N-am răspuns nimic. S-a îndreptat din poziţia ghemuit şi s-a înclinat în jos. Era acum lipită de mine.

— Ce s-a întâmplat, Jost? mă întrebă încet.

Apoi a făcut ceva care m-a descumpănit cu totul. M-a mângâiat cu o duioşie fără seamăn cu mâna-i caldă, uscată şi parfumată, pe frunte, pe obraji, pe gât în jos, lăsând-o apoi sprijinită pe umăr.

— Nu pot să-ţi spun! răspunsei eu cu voce răguşită din cauză că gâtul mi se uscase deodată complet. Nu

pot să-ţi spun, Gisela! repetai şi sării în sus, astfel încât mâna ei căzu pe pernă.

Plimbându-mă agitat prin cameră încoace şi încolo, băgai de seamă că vorbe stupide ca „în pieptul meu vuieşte furtuna” nu erau nicidecum stupide. În mine vuia un uragan de gradul doisprezece. Era prea mult pentru azi.

— Haide, aşază-te din nou! mă rugă Gisela.

Dădui ascultător urmare invitaţiei şi mă aşezai alături.

— Te rog să nu mă consideri un tip care face pe misteriosul, dar nu-ţi pot povesti. N-a fost deloc uşor, şi chestia asta trebuie s-o ţin pentru mine. Tare aş vrea să-ţi spun – ca să nu trebuiască s-o rumeg singur. Dar nu pot.

— De ce?

Mă întorsei către ea, îi luai capul în mâini şi o privii în ochi. Feţele noastre erau foarte aproape una de alta.. Vedeam fereastra luminată oglindindu-se în ochii ei.

— Fiindcă te iubesc! zisei.

Apoi o sărutai.

Ea îşi încolăci braţele pe după gâtul meu. Era grozav!

Afară pe coridor se auzi telefonul.

În ce mă priveşte, sunt convins că telefonul sună totdeauna în momentul cel mai nepotrivit – numai în dramele de la cinematograf sau de la televizor se întâmplă altfel. Acolo totdeauna exact atunci când acţiunea se poticneşte, telefonează soacra ori rivalul – astfel încât te împiedică să adormi complet.

Ne uitarăm unul la altul, Gisela şi cu mine, şi amândoi zâmbirăm în acelaşi timp. Gisela îşi şi încreţi puţin năsucul. Mă făcuse praf. Fete care-ţi zâmbesc

după primul sărut pe care li-l dai sunt rare şi cu totul remarcabile. Cele mai multe îşi pleacă privirile, tac şi sunt foarte grave. Unele – cele mai proaste – zic: „Ce faci!” ori ceva asemănător – deşi tocmai au aflat precis ce ai făcut.

Am auzit-o pe doamna Bornschein răspunzând la telefon, apoi venind pe coridor şi bătând la uşă. Gisela se trase decent la o parte.

— Poftiţi! strigai eu.

— Cineva pentru dumneavoastră, domnule Ziball; am întrebat cine este, dar a mormăit atât de nedesluşit, că n-am înţeles nimic.

— Vin imediat. Mulţumesc!

Am pornit-o pe coridor; mirosea a buruieni fierte – doamna Bornschein îşi făcuse ceaiul medicinal. Era întuneric şi înainte de a ajunge la telefon, m-am lovit de rastelul pentru umbrele. Într-o zi am să-l bag pe neobservate de-a dreptul în sobă, că prea de multe ori mi-am învineţit fluierele picioarelor lovindu-mă de el.

— Da, vă rog; aici Ziball, am spus în receptorul care îmi păcănea în ureche; pe fir se auzea şi respiraţia cuiva; când am mai zis o dată „alo!”, o voce suspectă de bărbat a întrebat:

— Domnul Ziball?

— Da, cine-i acolo?

— N-are importanţă, a spus celălalt, a cărui voce nu puteam s-o identific. Dacă vrei să rămâi în viaţă, nu te amesteca în afacerea Pohl! Ai înţeles?

Un pocnet în receptor. Apoi nimic pe fir.

— Alo! am strigat iar, nu am mai auzit însă decât bătăile propriei mele inimi.

Am pus receptorul în furcă, m-am repezit la comutator, am aprins lumina, am căutat în mare

grabă în cartea de telefon numărul serviciului de control – dar când l-am găsit, am renunţat. Era o prostie să presupui că individul vorbise de la un telefon particular.

M-am dus înapoi în cameră. Doamna Bornschein, rezemată de tocul uşii, conversa cu Gisela. Una dintre ele aprinsese lampadarul. Gisela fuma. Era un tablou paşnic.

— Gata atât de repede? întrebă doamna Bornschein desfăcându-şi braţele încrucişate.

Cum am răspuns doar „da, da” şi n-am schiţat niciun gest de a o invita să rămână, a plecat. Dezamăgirea i se citea pe spatele – acum curbat. Stând în picioare, mi-am turnat coniac în paharul de apă până la jumătate, l-am golit din două înghiţituri şi m-am trântit în fotoliul de lângă canapea.

— Ceva deosebit? întrebă Gisela.

Dădui afirmativ din cap, îmi aprinsei o ţigară şi-i turnai coniac în pahar.

— Spune odată! îmi ceru ea.

— La telefon a fost asasinul!

Giselei îi căzu paharul din mână. Licoarea preţioasă se vărsă pe covor şi formă o pată întunecoasă care semăna cu un cap de balaur.

— Nu pătează, spusei când ea se lăsă în genunchi şi vru să usuce cu batista locul umed.

Se ridică, veni la mine, se aşeză pe braţul fotoliului, mă cuprinse cu braţul stâng pe după umăr şi mă întrebă cu răsuflarea tăiată:

— Cine e? Ce a spus? Pentru Dumnezeu, Jost ce a spus?

— A spus să nu mă amestec dacă ţin la viaţă! am răspuns şi abia atunci, când m-am auzit pronunţând fraza, mi-a fost clară, în toată gravitatea ei,

ameninţarea.

Mi-au trecut fiori prin şira spinării, ca unuia care scapă doar la doi centimetri de un automobil apărut prin surprindere, în goană nebună, de după colţ.

— Jost, dragul meu dragul meu, dragul meu Jost! zicea Gisela încet, cu capul sprijinit pe umărul meu.

Îmi treceam mâna prin buclele ei, şi cu această mişcare mângâiam cu totul involuntar cele două imagini care mi se vârâseră în suflet: chipul palid al lui Hannes Pohl şi bărbatul mort de pe birou.

— Renunţă Jost! mă rugă Gisela.

Respiraţia ei mă gâdila pe gât. Am luat-o atunci pe genunchi.

— Dacă într-adevăr ţii la mine – te rog Jost! – lasă poliţia să facă cercetări!

Simţeam că tremură.

— Nu mai merge, spusei. De azi după-amiază, nu mai merge. Îţi istorisesc mai târziu de ce. Nu-ţi fie teamă!

O sărutai şi ea se linişti puţin.

— Pot să te ajut? întrebă Gisela.

— Poţi!

Am respirat adânc, am strâns-o la piept, i-am pus precaut mâna pe sân, la care ea, închizând ochii, s-a lăsat să cadă pe umărul meu cu buzele întredeschise şi capul dat pe spate;

— Rămâi aici! Rămâi la mine!

— Rămân, a şoptit ea.

Eram mult prea îndrăgostiţi ca în excursia la Eckelsum să fi putut avea vreun succes. Când mă gândesc azi ce aproape am fost de rezolvarea problemei în acea după-amiază de duminică, mai că-mi vine să râd. Însă tot ce s-a mai întâmplat după

aceea n-a fost din păcate deloc de râs.

Ziua a început radioasă, cum se cuvine să fie o astfel de duminică de primăvară. Mă trezisem – contrar obiceiului – foarte devreme. Gisela adormise pe braţul meu stâng şi până m-am trezit, mâna aproape mi se anchilozase. Am mişcat din degete; erau reci şi mă furnicau, încetul cu încetul, centimetru cu centimetru, mi-am scos braţul de sub Gisela. Ea dormea foarte adânc, respira cu buzele ţuguiate – „suflă-n-supă – cum zicea mama totdeauna – şi arăta atât de dulce, plină de duioşie şi visări senine, că nici în ruptul capului n-aş fi vrut s-o trezesc. Braţul însă trebuia să-l scot, dacă voiam să mă scol. Până la urmă am reuşit fără s-o trezesc.

Am mai stat încă vreo câteva minute pe marginea patului, privind-o, înainte de a începe să mă îmbrac.

Totul era atât de neverosimil... Iat-o pe Gisela Eggers, Melusina visurilor mele, în pijamaua mea, dormind în patul meu, ciufulită. Nici urmă de acea rece siguranţă de sine – parcă se volatilizase; rămăsese doar o fată afectuoasă şi fermecătoare. Până la un punct, Waltraud Bury avusese dreptate: bunul Dumnezeu îi dăduse Giselei toate ingredientele pentru o prăjitură bună; nu avusese însă dreptate mai departe: nici reţeta de copt, nici cuptorul nu fuseseră uitate. Numai cofetarul lipsise. Mi-a venit să râd când mi-am adus aminte de asta şi mă gândeam dacă asemenea imagini sunt necuviincioase, şi m-am ocărât, fiindcă mi se părea că sunt foarte înfumurat. Prostii – ca şi când era meritul meu că ne iubeam!

I-am acoperit uşurel spatele cu pătura, am învins tentaţia de a o săruta şi m-am ridicat. Ceasul arăta orele şapte.

Baia se afla în partea cealaltă a coridorului. Mi-am

înghiţit înjurătura care-mi stătea-n gât când a scârţâit uşa. Mai târziu, dacă Gisela voia să se spele, i-ar fi greu să manevreze atât de încet încât doamna Bornschein să nu observe nimic. Nu eram sigur cum avea să reacţioneze buna şi bătrâna doamnă. Dar poate că şi ştia – că doar de cele mai multe ori ştia dinainte ceea ce de fapt trebuia să nu afle deloc ori să afle abia mai târziu. Când m-am întors, proaspăt ras şi în buna dispoziţie corespunzătoare, Gisela era trează.

A mers strună. Cu şuşoteli şi şopoteli şi frământări pentru un lucru de nimic, am ocolit dificultăţile, evitând să fim descoperiţi. Către opt şi jumătate ne strecuram din locuinţă hoţeşte, în vârful picioarelor, înconjuram în fugă blocul şi acolo izbucneam tare în râs... abia acolo însă, fiindcă ne temusem să nu ne facă doamna Bornschein cumva scandal.

Am servit micul dejun în restaurantul gării şi imediat după aceea ne-am urcat în autobuzul care pleca la Eckelsum. O păcălisem pe Gisela povestindu-i că trebuia să iau nişte măsuri în sală, în faţa scenei, pentru decorul unui muzical proiectat să se reprezinte acolo. Ba chiar îmi pusesem în buzunar metrul pliant şi blocnotesul cu creionul.

— Îmi este absolut egal încotro plecăm, însă în orice caz în afara oraşului, zisese Gisela.

Era atât de încântătoare, că aş fi putut s-o sărut neîncetat.

Autobuzul era gol. Numai un ţăran şedea în spate şi două fete, care au tot chicotit până la Grothsum. Ţăranul părea bolnav. Se potrivea cu ziua radioasă şi cu buna noastră dispoziţie ca nuca-n perete. În Eckelsum a coborât din autobuz târâş-grăpiş, gemând în spatele nostru. Ori era mahmur, ori inima îi dădea

de lucru. S-a dus clătinându-se în hanul în faţa căruia oprisem.

— Lasă-mă întâi să-mi rezolv treaba, Melusino. Apoi facem împreună o plimbare prin pădure, da? Doar o jumătate de oră am de lucru.

— Da’ mama mi-a spus să nu mă duc singură cu domni străini în pădure, zise Gisela mimând o frică foarte mare.

— Înţeleaptă mamă! făcui eu intrând în joc. Însă are să te apere unchiul Jost!

— Bine, unchiuleţule, îmi spuse râzând, dar eu o întrerupsei:

— Unchiul Jost are voie să zică „unchiul”, tu însă nu ai voie să-i zici „unchiule” unchiului Jost, fiindcă atunci face complexul „unchiul”.

— Bine, moşule, plec să hoinăresc...

— Stai, urâto – „moşule” e mai îngrozitor.

— Bine, nene – pot să-ţi spun „nene”? Încuviinţai din cap şi ea continuă: Nene, mă duc să hoinăresc o jumătate de oră prin Eckelsum şi să mă uit la vitrinele saloanelor de modă de renume mondial! şi încreţindu-şi într-o clipită nasul, adăugă încet: Iubitule! iar când vrui s-o prind, scoase limba la mine, strigă bau! şi o luă din loc ca o săgeată.

M-am uitat după ea; lângă monumentul eroilor din mica piaţă s-a oprit, şi-a scos batista şi mi-a făcut semn cu ea. I-am răspuns. Am jucat de la două sute de metri depărtare o scenă de despărţire – ne frângeam mâinile şi unul şi celălalt, ne ştergeam lacrimi imaginare şi desfăceam braţele a dor nemărginit.

Când primii cetăţeni din Eckelsum, care ieşeau de la biserică, apărură după colţ şi începură să se holbeze uluiţi la noi, am pus capăt acestei scene de

mare expresivitate strigând încă o dată „iu-huuu!” şi izbucnind apoi în râs.

M-am dus la birtul în sala căruia, o dată pe săptămână, dădea reprezentaţii Compania landului. În cârciumă erau vreo câţiva bărbaţi care discutau cu însufleţire. Era vorba despre construcţia unei şosele, după cât am înţeles.

M-am aşezat la tejghea şi am cerut soţiei cârciumarului, care era ocupată cu lustruirea canelelor de alamă de la butoaiele de bere, să-mi dea un coniac. Încă înainte de a apuca să-l beau, a venit crâşmarul însuşi. Era un tip scund şi gras, cu pielea flască, cenuşie, cu o umbră albastră pe obraji şi cu o proteză dentară cam prea mare, care, atunci când vorbea emoţionat, îi cădea uneori.

Nu m-a recunoscut imediat, fiindcă şedeam cu spatele la lumină, dar după aceea şi-a încreţit fruntea.

— Şi dumneavoastră veniţi cumva din cauza poveştii cu asasinatul? mă întrebă cu voce înăbuşită.

— Cum vine asta „şi”?

— De vineri, au venit întruna: unii de la poliţie şi altul de la un ziar. M-au întrebat câte-n lună şi-n stele – că până la urmă mă credeam eu însumi un criminal, fiindcă n-am ştiut să spun ce am făcut minut cu minut între orele cutare şi cutare, joi seara. N-am văzut nimic, nimic, nimic – în cazul că şi dumneavoastră mai vreţi să puneţi întrebări!

— Nu, n-am vrut decât un rachiu. Şi-acum mi s-a făcut de încă unul. Bei unul cu mine? întrebai ridicându-mi paharul peste tejghea.

— Mulţumesc spuse el şi umplu două pahare cum o fac danezii, de s-a risipit o groază de rachiu.

— Noroc! Pentru sufletul răposatului Hannes Pohl.

— Pst! făcu crâşmarul înainte de a bea – tăceţi,

domnule! Îmi alungaţi clienţii! În ţinutul nostru un asasinat nu-i o reclamă pentru un han.

— ’nţeles! zisei oferindu-i o ţigară.

Strigat de clienţi, el umplu paharele cu bere, ţinând ţigara în colţul gurii, şi ochiul la care ajungea fumul închis. Asta îi dădea un aer de franţuz – doar basca îi mai lipsea. A dus paharele cu bere la masă şi s-a întors foarte nehotărât înapoi. Se arăta rezervat faţă de mine.

— Îmi pare rău că şi dumneata ai necazuri cu treaba asta, începui eu prudent. Te-au frecat rău de tot poliţiştii?

— Ba bine că nu! Ne-au stors pe toţi ca pe lămâi. Chiar şi pe clienţii care au fost joi seara în local, câţi mai ştiam că se aflau atunci aici – fusese o sfârâială teribilă, ca totdeauna după teatru. Da, şi clienţii au fost interogaţi cu toţii. Până şi profesorul titular şi pastorul. Dar niciunul nu-l văzuse pe domnul Pohl. De fapt el n-a mai venit după reprezentaţie în local. Da, şi pe Elsbeth, fata de la bucătărie, au tot întrebat-o mereu, mereu – fiindcă ea trebuia să-l fi observat, ziceau ei, deoarece coridorul care dă din spatele scenei, spre curte, trece doar pe lângă bucătărie. Dar ea nu l-a văzut – ori dimpotrivă, de mai multe ori – însă nu mai ştia sigur. Nu-şi vedea capul de treburi, fiindcă nevastă-mea trebuia să ajute aici la scos băutură, trebuia să ungă felii de pâine şi să înfierbânte cârnaţi. L-a văzut Elsbeth pe unul, dar ăla ar fi fost mai voinic şi mai gras ca Pohl, crede ea – da’ ce ştiu eu. Poate doar şi-a închipuit – că nici prea deşteaptă nu e. Da, vinee!

Chemat din nou, puse şase pahare de rachiu pe o tavă rotundă, împodobită cu un „şerveţel croşetat” de plastic şi le umplu dintr-o sticlă de secărică pe toate

dintr-o mişcare, fără întrerupere. Mi-am stins ţigara şi am ieşit.

Coridorul birtului, spoit în verde, în care un maistru zugrav local îşi manifestase furtunos pasiunile sale artistice sub forma unui model liliachiu deschis, ce arăta ca florile de bâlci cu pete, se strâmta într-un gang; în dreapta lui erau uşile ce duceau în sală. În stânga acestui gang se afla bucătăria, şi alături uşa spre curte, iar la capătul extrem patru trepte duceau la o uşă îngustă, prin care ajungeai pe scenă. Uşa era încuiată şi m-am aşezat meditând pe treapta cea mai de sus. Chiar acum, în plină lumină a zilei, gangul era destul de întunecos. Seara trebuie să fie întuneric beznă, fiindcă numai în faţă, lângă uşa bucătăriei, atârnă o mică lampă sferică şi cu bec mat.

Nu-mi aminteam cum arată gangul seara, fiindcă nu-l folosisem niciodată în timpul reprezentaţiilor noastre aici. Ori aveam treabă pe scenă, ori după montare şedeam în faţă, în local, sau în sală, când era vorba de piese noi ori de noi distribuţii. În sală însă ajungeai şi printr-o uşă care dădea direct de pe scenă.

Afară, în curte, puteai ieşi printr-o largă uşă glisantă practicată în peretele din spate al scenei. Prin ea descărcăm şi decorurile şi le încărcăm din nou. De cele mai multe ori autobuzul stătea lipit de zidul sălii, în curte.

Şi joia trecută tot acolo stătuse. Hannes Pohl fusese pe scenă până la urmă. Mulţumise împreună cu Waltraud Bury, Gisela şi Ferdinand Hoch pentru aplauzele timide – în faţa cortinei, fiindcă totdeauna începeam demontarea de îndată ce cortina cădea pe ultima replică. El nu se demachiase, ca ceilalţi trei. La aceştia nu durase mult, fiindcă toţi patru fuseseră

machiaţi doar o idee, pentru accentuarea trăsăturilor, iar pentru schimbarea costumelor n-aveau nevoie decât de puţin timp.

Ferdinand Hoch se dusese primul, în faţă, în local – şi, anume, după cum declara el – prin sală, care între timp se golise. Waltraud Bury şi Gisela îl urmaseră zece minute mai târziu. Hoch şi Bury doar luaseră o ceaşcă de cafea şi apoi plecaseră cu automobilul de două locuri al lui Hoch.

Gisela dacă şezuse o jumătate de oră singură la masă, adică singură în mijlocul spectatorilor, care, cu larmă din ce în ce mai mare, se redresau după depresiunea provocată timp de două ore bune de piesa *Cu uşile închise* de Sartre.

Nimeni nu-l văzuse pe Hannes. Noi, pe scenă, n-am băgat de seamă niciunul încotro plecase Hannes, ce ieşire folosise. Demontaserăm decorurile şi le aşezasem, împreună cu câteva mobile, în remorca microbuzului, care stătea cu oblonul chiar lângă uşa rulantă. Nu ne uitasem în microbuz nici măcar când ne terminasem treaba. Hannes ori era deja mort în microbuzul a cărui uşă rămăsese mereu deschisă, ori crima se petrecuse în timp ce noi, cei patru – Ludwig Hallbaum, cei doi maşinişti, şi cu mine – ne duceam în faţă, prin sală, ca să mai luăm la repezeală o bere, înainte de a pleca împreună cu Gisela la Wiehafen.

N-am ajuns la niciun rezultat cu reflecţiile mele. Pe când mergeam de-a lungul gangului ca să ajung în faţa, din bucătărie a ieşit o fată trupeşă, cu obraji atât de roşii cum nu văzusem încă niciodată – în afara cărţilor de basme. Fata mă privea uimită.

— Eşti domnişoara Elsbeth?

Ea aprobă dând din cap. Îşi puse şovăind mâna aspră şi butucănoasă în mâna mea şi clipi nesigur.

Ochii ei albaştri spălăciţi, clipind pe obrajii de un roşu aprins, arătau atât de caraghios, că-mi venea să zâmbesc.

— Domnii de la poliţie te-au întrebat în amănunţime, domnişoară Elsbeth, începui zâmbind cât mai cordial posibil, căci la cuvântul „poliţie” fata îşi încreţise fruntea şi clipea din ochi şi mai iute ca înainte. Însă eu aş vrea totuşi să te mai întreb ceva despre bărbatul pe care l-ai văzut aici în gang... îmi dai voie?

— Da, da! se bâlbâi Elsbeth.

— Când l-ai văzut în gang, domnişoară Elsbeth? întrebai, şi când începu să mă privească, nepricepând nimic şi clipind des, continuai: Joi seara când am jucat aici teatru, vreau să spun. Poţi să-ţi aminteşti când a fost asta? Eu însumi sunt de la teatru...

— Da, ştiu, mă întrerupse Elsbeth. V-am văzut jucând!

— Da? întrebai uimit.

— Da, răspunse fata dând din cap cu ardoare, data trecută nu, nu. Cu câteva săptămâni înainte însă, când făceaţi pe hamalul în piesa comică, nu-i aşa? Când o ia de la gară pe o mătuşă din America şi nu era ea, ci...

— Exact, intervenii ca să potolesc potopul de cuvinte al fetei, devenită brusc radioasă. Dar cum poţi vedea toate piesele, Elsbeth? Nu mai e nimic de făcut în bucătărie seara?

— Ba da, ba da, am de lucru. Da-n timp ce dumneavoastră jucaţi, totdeauna e linişte, fiindcă toată lumea e în sală, şi doar câţiva în prăvălie. Atunci mă duc dincolo şi mă uit din uşa sălii. Ah, cât e de frumos mereu! Cea mai frumoasă a fost piesa cu fata care-l iubeşte pe domnu’ acela fin, fiu’ prinţului

sau aşa ceva, şi apoi mor cu toţii doar fiindcă unu' cu jachetă de catifea i-a turnat pe cei doi doar din invidie. Da, şi ce a fost foarte trist, era cum ei atunci beau otrava...

Copleşită de amintiri, Elsbeth începuse într-adevăr să plângă cu suspine, iar eu mă gândeam încordat ca să-mi amintesc ce revistă de proastă calitate cărasem aici, până când, deodată, îmi veni în minte că era vorba de *Intrigă şi iubire.*

Trupeşa fată cu obrajii roşii îmi apărea ca o rămăşiţă din fericitele vremuri ale chioşcului din grădină. Să mai existe în zilele noastre o naivitate atât de zguduitoare! Când chiar în cel mai prăpădit cătun cuvinte ca, spre exemplu, „sexy", fac parte – graţie efectului instructiv al televizoarelor – din vorbirea uzuală!

Înainte ca Elsbeth să fi putut reîncepe descrierea momentului literar culminant al vieţii ei, zisei:

— Da, Elsbeth, teatrul este ceva frumos. Ai dreptate. Dar cum ai putut vedea dumneata pe cineva în gang, când erai în sală?

— Tocmai ieşeam, când bărbatul acela trecea pe aici. Se lăsase cortina. Şi când încep să se încline cu toţii, atunci eu fug repede afară, înainte de a se aprinde lumina, fiindcă sunt doar în şorţ, ştiţi. Da, şi atunci bărbatul acela a trecut din spate pe aici.

— Atunci nu poate să fi fost domnul Pohl, fiindcă el a stat pe scenă până la urmă!

— Aşa? — Da! A, da! făcu fata chibzuind încordată.

— Atunci cine a fost? Şi ce voia aici în gang?

— Nu ştiu. Era şi atât de întuneric. N-am putut deloc să-mi dau seama cine era. Dar, când unul dintre domnii de la poliţie a zis că poate a fost domnul Pohl, nu m-am gândit că el încă se înclina pe scenă.

— Dar încotro s-a dus bărbatul acela, după ce l-ai întâlnit?

Nu cedam, dar fata ridică din umeri. Aveam o bănuială, şi anume, că acel domn necunoscut se afla într-o oarecare legătură cu moartea lui Hannes Pohl. Nu ştiam de ce credeam acest lucru, îmi venise aşa cum se întâmplă uneori dimineaţa, cu puţin înainte de a te trezi. Auzi în semisomn zgomote, le incluzi în visele tale, şi când te trezeşti, constaţi că ai visat ceva exact cum s-a întâmplat, fără să fi perceput mai mult de o izbitură de uşă, un pas, un strigăt. E o nebunie – dar de la moartea lui Hannes eram un pic nebun: Călătoria la Olders, ideea fixă că bărbatul din gangul hanului este poate asasinul – toate astea nu aveau prea mult a face cu logica, şi cu atât mai puţin cu cercetările criminalistice. Dar în povestea asta eu eram amestecat mai mult, participam la ea mai mult decât comisarii din poliţia judiciară şi procurorii. Trebuia să-l găsesc pe asasin – măcar ca să ştiu cine mă ameninţă. Atâta timp cât individul umbla liber, însăşi viaţa mea era în perieol. Şi tocmai acum când o aveam pe Gisela! Bun, puteam să mă retrag – dar asta nu era o garanţie. Dacă asasinul lui Pohl şi Sibberfoot se simţea încolţit dintr-un motiv oarecare, avea să muşte şi mai mult în jur decât acum – şi atunci veneam eu la rând; împotriva brutalităţii şi vicleniei individului – ambele dovedite – de două ori – vigilenţa nu ajuta, nici ea, cu nimic. N-aveam de ales...

Elsbeth mi-a întrerupt gândurile.

— Mai e ceva, vă rog? Trebuie să spăl zarzavatul...

— Nu, mulţumesc, am zis întinzându-i mâna.

Când a dispărut în bucătărie, mi-a căzut fisa că ar fi trebuit să-i dau două mărci pentru un bilet de cinema

sau ceva asemănător, şi eram cât pe-aci să mă duc după ea în bucătărie – dar cum venea crâşmăriţa pe coridor dinspre sală, am ieşit pe lângă uşa de lângă bucătărie în curte, deoarece voiam să evit exclamaţiile ei de mirare şi întrebările care cu siguranţă ar fi urmat.

Curtea era mai degrabă o uliţă decât o curte. În dreapta era mărginită de peretele sălii şi în stânga de un zid înalt de doi metri şi jumătate, lângă care erau stivuite până sus butoaie de bere.

Am mers pe caldarâmul plin de gunoi, de-a lungul peretelui sălii. La capătul clădirii curtea dădea într-un fel de mică piaţă, având în partea de sud o căsuţă scundă fără etaj. În această mică piaţă ne lăsam automobilele totdeauna. La ea se ajunge printr-o intrare pe la colţul estie al clădirii sălii. Aici staţionase şi microbuzul cu remorca, joia trecută.

Acum, aproape în acelaşi loc, era un Opel. În timp ce hoinăream încă încoace şi încolo, imaginindu-mi cum se urcase Hannes aici în microbuz în ultima seară a vieţii lui şi-mi spărgeam capul întrebându-mă cine a fost cel care-l urmărise, s-a deschis uşa căsuţei şi a ieşit o bătrână. Ducea, cu paşi mici, nesiguri, o găleată cu cine ştie ce resturi, la o grămadă de gunoi ce se afla în faţa unui gard de şipci, într-un colţ de curte, la umbra unui castan mare. Uşa căsuţei rămăsese deschisă şi astfel am putut vedea un coridor îngust, unde era o ladă acoperită cu o cuvertură croşetată. Întorcându-se bătrâna, i-am ieşit înainte traversând curtea.

— Bună ziua! zisei.

Ea se opri privindu-mă întrebător. Purta o rochie neagră de tafta, sigur fusese la biserică. Rochia arăta atât de mult a fi hărăzită acestui prilej! Peste ea avea

un şorţ de stambă imprimată cu flori mari. Chipul bătrânei semăna cu un măr Borsdorf în ianuarie. Avea o piele gălbuie plină de riduri mici, care se răspândeau ca razele de lumină în toate părţile, pornind din colţurile ochilor şi gurii. Pe pometii înalţi, proeminenţi se vedeau pete circulare de un roşu închis. Avea ochi mari şi negri, tineri ca ai unei fete de şaptesprezece ani. Părul îi era subţire şi alb, cu cărare la mijloc. Mi-am spus numele şi am adăugat:

— Vă rog să mă iertaţi, locuiţi aici?

Bătrâna şi-a mijit ochii şi şi-a întredeschis buzele, în timp ce înclinând puţin capul spre stânga, cu mâna dreaptă, liberă, a făcut un gest către ureche. Am repetat imediat cuvintele, tare. Am oarecare experienţă cu surzii: ori sunt numai pur şi simplu tari de ureche, şi în cazul acesta ajunge să strigi, la cel mai înalt registru cu putinţă, ori sunt surzi de-a binelea, încât abia mai pot înţelege cuvintele, şi atunci trebuie să vorbeşti rar, mişcând clar din buze. Mi s-a întâmplat de multe ori ca oameni din cea de-a doua categorie să poată înţelege totul după mişcările buzelor, dacă mă aşezam în poziţie favorabilă şi formulam frazele într-adevăr rar şi distinct. Femeia din faţa mea părea a fi foarte tare de ureche, căci la repetarea cu voce tare a întrebării, a răspuns:

— Poftim? Nu prea aud. Mai spuneţi o dată, vă rog.

Mi-am rostit prin urmare încă o dată numele, am rugat-o să mă scuze că mă adresez ei şi am întrebat-o dacă locuieşte acolo.

Vorbeam aproape fără voce, dar cu gesturi ajutătoare. Bătrâna se uita la gura mea şi faţa ei îşi pierdu expresia întrebătoare, îngrijorată.

— Da, locuiesc aici – da’ de ce vreţi să ştiţi?

Tocmai începusem o explicaţie care se voia

metodică, când în spatele meu cineva strigă:

— Hei, Ziball! Ce faci aici?

M-am întors. Lângă portiera Opelului stătea domnul Zander, manager şi *allroundman*[1].

— Vă rog să mă scuzaţi, i-am spus bătrânei. Voi reveni, dacă-mi permiteţi, mai târziu.

— Da, vă rog. Da' dacă sunteţi reprezentant comercial n-are niciun rost – nu cumpăr nimic.

Am izbucnit în râs. Ideea că am fost luat drept comis-voiajor mă făcea pur şi simplu să râd.

— Nu, nu sunt! spusei clătinând exagerat din cap. Nu sunt reprezentant comercial. Voiam numai să vă întreb ceva.

— Bine, încuviinţă bătrânica. Atunci veniţi. Da' nu azi, pentru că plec imediat la copiii mei!

Apoi intră cu paşi mărunţi în căsuţă.

M-am îndreptat către Zander, care aprinzându-şi ceremonios o ţigară, mă privea prin norul de fum.

— Bună ziua, domnule Zander! Sunt într-o excursie de duminică.

— Da' nu cu măicuţa, spuse râzând şi holbându-şi ochii spălăciţi. Ai?

— Nu, fireşte că nu, răspunsei, furios că Zander şi-a găsit să apară tocmai acum.

Mi se părea că sunt un detectiv tare nepriceput, dacă la asemenea surprize inofensive începeam să mă necăjesc şi să-mi pierd cumpătul.

— Fireşte că nu, repetă Zander puţintel ironic. Asta aş fi putut să-mi închipui şi eu, dragă domnule Ziball! Adineauri când intram în localitate – am să organizez, poate, o seară de varietăţi, ştii, pentru ca lumea să vadă ceva rezonabil – ha-ha-ha! leşina el de râs – şi

[1] Factotum (engl.).

pentru ca să-şi revină după Sartre al vostru cu o crimă drept desert – da, când intram adineauri cu maşina în localitate, am zărit un foarte talentat membru al ansamblului „Companiei landului”. Da – ha-ha-ha – Waldemar Zander este totdeauna vigilent! Iar acum te întâlnesc pe dumneata aici, *tête-à-tête* cu bătrânica – să rămâi tablou nu alta – dar nu vreau să ştiu amănunte, dragă maestre – ha-ha-ha!

Mi-a strâns cordial mâna, s-a urcat în maşină râzând, a pornit motorul, a semnalizat, a accelerat şi a demarat într-o curbă elegantă.

„Maimuţoiule!” am zis cu foc în gând.

După cum am mai spus, faptul că eu – că noi – eram atât de amorezaţi s-a dovedit o mare lipsă. Fiindcă dacă n-aş fi fost îndrăgostit, nu m-aş fi uitat la ceas, ci aş mai fi interogat-o puţin pe bătrâna cu chip de măr, înainte ca ea să plece la copii. M-am uitat însă la ceas şi m-am speriat că trecuseră zece minute peste ora convenită cu Gisela. Aşa încât am dat ocol hanului şi am pornit-o ca vântul către piaţă, repetând pe drum scuzele pe care voiam să le adresez Giselei.

Ea se afla lângă un vânzător ambulant de îngheţată, care luându-se după soarele radios îşi scosese căruţul din şopron.

— Era şi timpul să vii, spuse Gisela înainte ca eu să-mi fi putut rosti explicaţia. Am luat între timp un credit pe termen scurt doar pe ochii mei frumoşi, şi mănânc a doua îngheţată fără să am acoperire.

Am râs, am cerut să-mi umple şi mie cu vârf un cornet, am plătit, am luat-o pe Gisela de braţ şi am pornit-o agale cu ea pe strada principală, din Eckelsum. Îngheţata avea gust de picioare amorţite – dar niciodată nu mi-a plăcut atât de mult îngheţata încât să fi ajuns specialist. Poate că asta aşa trebuia

să fie, poate că aşa trebuia să fie gustul ei.

Hauptstrasse – fostă Hindenburgallee, apoi Adolf Hitler-Strasse, apoi Montgomerystrasse, azi pur şi simplu Hauptstrasse – traversa localitatea şi după zece minute dădea într-o şosea principală, pe care noi am părăsit-o curând, ca s-o luăm pe un drum de ţară ce ducea în pădure.

Peste o jumătate de oră eram întinşi pe iarbă, la marginea unei pepiniere dese de brazi, cu feţele scăldate în lumina soarelui de amiază. Mirosea a pământ reavăn, şi a răşină, şi a cetină, şi a vară – deşi abia începea primăvara. Iar eu lângă această fată, a cărei mână uscată, caldă, cu degete fine, se odihnea în mâna mea – eram cum nu se poate mai fericit. Şedeam nemişcaţi, tăcuţi, inspirând doar din când în când, adânc, gama de miresme; fiecare simţea în vârfurile degetelor bătaia pulsului celuilalt.

Gisela întreba din timp în timp:

— Cât de mult mă iubeşti?

— Cât îşi iubeşte pescarul barca.

— Prea puţin.

— Cât îşi iubeşte ţăranul ogorul.

— Prea puţin.

— Cât un poet, limba.

— Ceva mai bine, dar nu de ajuns.

— Cât pământul, soarele.

— Bine, a spus aplecându-se asupra mea şi dându-mi un sărut, în care timp părul ei mă gâdila teribil.

— Dă-te la o parte din soare! zisei.

Gisela îmi trase un bobârnac uşor şi-mi spuse râzând:

— Se pare că nu ai prea mare experienţă cu iubitele, Jost, altfel ai şti ce m-ar impresiona acum!

M-am ridicat s-o prind în braţe, dar s-a ferit râzând.

— Altceva n-ai în cap, băiete?

— Mi-e foame, auzi! Foame pur şi simplu. Crezi că poţi hrăni o femeie cu două porţii de îngheţată pe zi? Gândul meu e la şniţel, la picior de porc fiert, la friptură de viţel, la rasol de vacă cu hrean, la rinichi înnecaţi în vin de Burgundia, la ficat cu ceapă – dacă vrei să ştii!

— Iar eu până acum te-am considerat doar o zână a mării! o fiinţă eterică, o semizeiţă rece!

— Semi? Vrei să faci economii pe socoteala mea? Vreau porţia întreagă – de preferinţă picior de porc.

— Picior de porc, o Doamne! Dar ai dreptate. Totdeauna m-am gândit dacă lui Romeo şi Julietei le-o fi fost foame!

Ne-am întors foarte mulţumiţi la Eckelsum, am studiat meniurile afişate la intrarea a două birturi şi ne-am decis pentru *Crama primăriei*, unde, printre familii îmbrăcate în veşminte de duminică, am găsit loc la o masă de colţ şi am mâncat – într-adevăr – picior de porc fiert. Iar apetitul zânei mele m-a entuziasmat.

Cu primul autobuz de după-amiază soseam către patru şi jumătate în Wiehafen. Gisela, s-a dus acasă. Eu, direct la teatru, fiindcă trebuia să montăm decorul pentru reprezentaţia de seară. Pe afiş era o vechitură: *Musca spaniolă*. În locul lui Hannes avea să joace Joachim Stoltze, regizorul – aşa se hotărâse încă de vineri. Puţin înainte de ora şapte decorul era montat. Am mai trebăluit câte ceva, am pregătit în atelierul de pictură lucrul pentru a doua zi de dimineaţă şi ducându-mă apoi în cabină, am văzut de la fereastră automobilul lui Ferdinand Hoch parcat în faţa intrării spre scenă. Pe coridorul îngust, care duce de la scenă

la cabine şi ateliere, am întâlnit-o pe Waltraud Bury.

Era pentru prima oară de la moartea lui Hannes Pohl că o întâlneam singură. Ea, ca şi cum ar fi aşteptat această ocazie, mi se adresă uşurată.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Jost! îmi şopti în grabă şi privind în dreapta şi în stânga.

— Ce spui – dă-i drumul!

— Nu aici! răspunse ea agitată. Vino după reprezentaţie la mine acasă.

— Oho! făcui eu încercând să-mi camuflez curiozitatea şi simulând că mă gândesc la altceva. Vrei să mă pui în colecţia ta de fluturi?

— Idiotule! zise furioasă – fără însă ca prin asta să reuşească să-şi ascundă teama.

Pe coridor venea Ludwig Hallbaum, şi Waltraud plecă în grabă. M-am dus în cabina lui Ferdinand Hoch. El şedea în faţa unei oglinzi de machiaj şi fuma.

— Alo, Ferdinand!

— Alo, Jost! Cărui fapt îi datorez cinstea?

Avea un elegant costum gri, mirosea intens a iuft, purta ochelari cu lentile pătrate, albastre închis, pe care şi-i scoase când mă aşezai lângă el pe un taburet.

— Voiam să te întreb ceva, îi spusei.

Ne tutuiam cu toţii, dar cu el totdeauna îmi venea destul de greu.

— Te rog, zise privindu-mă cu ochii mijiţi şi trecându-şi degetul mijlociu şi degetul cel mare peste pleoape.

— Joi ai fost cu maşina la Eckelsum. Unde ai parcat-o în timpul reprezentaţiei?

— În spate, în curte. De ce? Faci pe detectivul?

— Încerc. Am o bănuială cu privire la moartea lui Hannes. Poate e falsă – cine ştie!

— Nu te băga în treburi d-astea, Jost!

Se ridică, se duse la cuier, îşi scoase jacheta, o puse cu grijă pe un umeraş şi-şi deznodă cravata de mătase roz cu dungi de un verde închis. Auzisem doar destul de des să nu mă amestec. Încet, încet ajunsesem s-o ştiu pe dinafară.

— Mai ţi-aminteşti ce maşini erau acolo? întrebai fără să mă sinchisesc de avertismentul lui.

— Erau o mulţime. La plecare a trebuit să fac numeroase manevre ca să pot ieşi. Cele mai multe erau Mercedesuri. Aproape toţi ţăranii merg cu Mercedes. Nu le ştiu pe fiecare în parte. Microbuzul nostru şi remorca erau lipite de peretele sălii.

— Când ai plecat tu cu Waltraud cred că era destul de mare mişcare acolo... spusei eu.

— Ba nu! Reflectă un moment, apoi spuse: Permite-mi, îşi scoase pantalonii eleganţi şi şi-i îmbrăcă pe cei înguşti şi negri pe care trebuia să-i poarte pe scenă. Nu! repetă; atunci plecau două sau trei persoane. Noi am şters-o destul de repede. Luasem înainte doar o cafea în local – dar asta o ştii!

— Ai observat pe cineva la autobuz?

— Maşiniştii care încărcau decorurile.

Continuă să se schimbe, apoi se duse către oglindă ca să-şi pună gulerul înalt şi tare şi să-şi încheie plastronul negru. În momentul acela am observat o privire bănuitoare pe care mi-o arunca prin oglindă pe când se îndrepta într-acolo.

— Dar ce vrea să zică asta, Jost? mârâi el indignat. Doar am răspuns la toate întrebările astea şi la poliţie!

— Te-au întrebat şi în ce raporturi te aflai cu Hannes Pohl?

Întrebasem instinctiv – de fapt fără rea intenţie, în

ultimă analiză chiar fără niciun gând ascuns. Dar reacţia lui la această întrebare m-a dat peste cap.

— Nu, zise el cu un calm ciudat, după o lungă pauză. Nu, asta nu m-au întrebat... Şi nici nu le-aş fi spus întregul adevăr...

Chipul lui arăta de parcă ar fi fost în transă. Ochii aproape închişi păreau de mort pe trăsăturile împietrite. Respira greu. Am sărit în sus strigând:

— Hei; Ferdinand! Ce s-a întâmplat?

— A tresărit, a scuturat din cap ca un om care iese din apă, m-a privit clipind – redevenise stâpân pe sine.

— Nimic! Nu s-a întâmplat nimic. Absolut nimic!

A zâmbit. Puţin crispat – totuşi zâmbea. Apoi a repetat:

— De unde şi până unde această manie a întrebărilor la tine? Lasă să-şi facă datoria cei care au menirea asta!

Asta a fost tot. Nu aveam senzaţia că pot afla mai mult de la Ferdinand Hoch. El însă ştia ceva – dar niciodată nu mi-ar fi spus-o. Dintr-o mulţime de motive fiindcă după părerea lui nu eram „competent”.

— Da, ai dreptate, replicai. Scuză-mă, te rog!

— Mă rog, n-am ce scuza! zise el, se aşeză şi-şi puse prosopul pe umeri, potrivindu-l de jur-împrejur, între guler şi gât.

Apoi luă fardurile şi începu să se ungă pe faţă. Pe toaletă avea o grămadă de tuburi şi borcănele de porţelan. În toate erau creme şi farduri – foarte bune şi scumpe. Numai Hannes Pohl avusese la fel de scumpe – ce-i drept, pe el îl preocupau mai puţin.

— De fapt, cum faci tu de-ţi permiţi să duci o astfel de viaţă? am început din nou şi mi-am urmărit întrebarea cum urmăreşti o săgeată cu care ai ţintit

ceva.

Voiam ca într-un fel să aflu la ce soi de „adevăr” se referise el mai înainte. Ferdinand însă n-a căzut în cursă.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă punându-şi în pudrieră puful, după ce abia îl luase.

Se întoarse către mine, privindu-mă cu sprâncenele încruntate.

— Ei, numai aşa, răspunsei eu dând vocii candoarea unui vicar, cred că din gajul nostru e greu să ţii un automobil şi să te îmbraci aşa ca tine... eu în orice caz nu pot, dar mă gândeam că poate ai putea tu să-mi vinzi un pont.

— Ar trebui să gândeşti mai puţin, detectivule, făcu zâmbind, şi zâmbetul lui mi-a plăcut exact ca o unghie plină de puroi. Dacă însă în ce priveşte cazul Hannes Pohl crezi că, în definitiv, pentru procurare de câştiguri suplimentare, mă îndeletnicesc cu uciderea colegilor, ca să-mi pot cumpăra benzină şi cravate – eşti pe o pistă falsă! Nu obişnuiesc să ucid decât contese fără familie – e mai rentabil, ştii!

Zâmbetul i se prefăcu în râs, şi eu mă simţii destul de prost.

— Nu m-am referit la asta.

— Atunci nu mai pune asemenea întrebări, spuse întorcându-se din nou spre oglindă şi începând să-şi pudreze machiajul – în definitiv mă priveşte ce fac cu banii mei.

— Da, sigur, fireşte! am zis sculându-mă.

Lângă cuier era o măsuţă. Pe ea se afla un ziar de duminică.

— Pot să mă uit în ziar?

Ferdinand Hoch scoase doar un sunet aprobator, fiindcă tocmai îşi întărea conturul buzelor. Desfăcui

ziarul. Era ediţia de duminică a unui ziar bulevardier din Olders. Pe prima pagină sta scris: „Asasinat în Grosse Bergstrasse”. Cuvântul „asasinat” era tipărit cu litere de patru centimetri. Jos era fotografia casei în faţa căreia stătusem ieri şi prin poarta căreia îmi imaginasem venind camionul cu cai. O săgeată albă indica o fereastră de la etajul cinci. Explicaţia imaginii: „Dincolo de această fereastră şi-a găsit moartea, lovit de o mână ucigaşă, comerciantul Sibberfoot, în vârstă de cincizeci şi şapte de ani”. Imaginea era însoţită de un text aldin de numai opt rânduri, în care era vorba de un misterios telefon anonim, în urma căruia poliţia îl descoperise pe mort. Detalii în pagina şase.

A trebuit să mă concentrez foarte tare ca să-mi stăpânesc tremurul mâinilor pe când citeam. Ferdinand Hoch nu spunea nimic – era prea ocupat cu machiajul – dar din când în când îmi arunca prin oglindă câte o privire. La pagina şase, sub titlu, scria: „Asasinul a telefonat”. Urma o prezentare minuţioasă a locului faptei şi a modului cum fusese găsit cadavrul, iar dedesubt obişnuitele apeluri către cei ce pot da indicaţii utile – care, la cerere, pot fi considerate drept confidenţiale – să se adreseze celei mai apropiate circumscripţii de poliţie sau Serviciului de anchetare a crimelor din Olders, telefon numărul, cutare şi cutare. Se mai spunea şi că făptaşul nu lăsase nicio urmă şi că asupra mobilului crimei domnea o totală confuzie. Nu putea fi vorba de jaf cu asasinat, fiindcă mortul avusese atât în portofel, cât şi în sertarul biroului, considerabile sume de bani, care nu fuseseră atinse.

Am pus ziarul din nou pe măsuţă, am mulţumit lui Ferdinand Hoch şi amândoi am fost scutiţi de o

despărţire neelegantă prin sosirea decanului nostru de vârstă, care împărţea cabina cu Hoch. A venit ceva mai târziu, întrucât nu intra în scenă chiar la începutul piesei.

Imediat după sosire a umplut încăperea cu o sonoră turuială de cuvinte, care se învârteau mai ales în jurul său. Rar am văzut un om atât de egocentric. Întrucât nu mă interesa în mod deosebit descrierea succesului său în calitate de recitator de lirică barocă, repurtat ieri înainte de amiază la cursul superior al liceului, am folosit prima pauză în vorbire, ca să dispar.

Pe coridor am întâlnit-o din nou pe Waltraud Bury, care de data aceasta era împreună cu Joachim Stoltze şi cu un bărbat tânăr pe care nu-l cunoşteam. Bury s-a uitat la mine doar cu coada ochiului, timp de o fracţiune de secundă. Încolo nimic altceva nu a marcat în vreun fel întâlnirea noastră anterioară. Tânărul mi-a fost prezentat ca fiind Kai Fiebig.

— Succesorul lui Hannes Pohl, explică regizorul. Vine din Renania. Şeful l-a văzut în octombrie la Köln.

— Aveam acolo un contract pentru o piesă; acum urmează să obţin aici un contract pentru o stagiune, adăugă tânărul.

— Să-ţi ajute Dumnezeu! făcui eu.

— Mulţumesc! zise Fiebig.

— Ce e cu camera lui Pohl? N-ar putea locui acolo? se interesă Stoltze.

— Nu ştiu, dar am s-o întreb pe proprietăreasă îndată ce o văd.

La drept vorbind aş fi putut spune imediat „nu”, fiindcă în timpul montării de după-amiază, tocmai mă gândisem că aş putea lua camera lui Hannes, cu toate că era ceva mai mică decât a mea – şi că ar

trebui să încerc s-o conving pe doamna Bornschein să dea camera mea Giselei. Şi fiindcă doamna Bornschein mă simpatiza, credeam că sigur are să accepte. Fireşte acest lucru trebuia discutat şi cu Gisela.

— Mâine dimineaţă la opt şi jumătate repetăm Sartre, mi se adresă Stoltze. N-ai putea pune să monteze provizoriu decorul, măcar pereţii cu uşile şi mobila? Ce-i drept, el a studiat rolul, dar în montarea mea sunt alte intrări – trebuie să facem o repetiţie de acomodare.

— E-n ordine! Unde locuieşti astăzi, domnule Fiebig?

— La Hotelul Reichshof.

— Bine – mâine dimineaţă îţi spun ce este cu camera!

— Mulţumesc, zise el încă o dată şi-mi întinse mâna.

— Vino, tinere, vreau să te mai plimb pe aici înaintea reprezentaţiei. Eu trebuie să mă mai şi schimb! spuse Bury luându-l de braţ.

— Poate îţi dă o mână de ajutor, zise Stoltze, iar eu, urmărind aceeaşi ţintă, adăugai:

— Aşa cel puţin face imediat cunoştinţă mai îndeaproape cu cele mai importante părţi ale ansamblului!

Bury râdea, prefăcându-se că scrâşneşte de furie din splendizii ei dinţi şi scuturându-şi cârlionţii – în momentul de faţă de un roşu ca în tablourile lui Tizian. Se repezi cu ghearele la Stoltze şi la mine strigând:

— Feriţi-vă, că vă scot ochii!

— Ajutor! ajutor! strigă Stoltze râzând.

Prin uşa ce ducea la scenă venea regizorul de

culise Bärner, care întrerupse gluma:

— Pregătiţi-vă, peste zece minute sun! zise el către Waltraud şi Joachim Stoltze.

M-am dus pe scenă ca să văd dacă e totul O.K. şi m-am uitat prin ochiul cortinei în sala care, treptat, începea să se umple. Mi-am căutat de lucru un răstimp pe scenă, uitându-mă la recuzită, deşi asta nu mă privea nicidecum – de fapt o aşteptam pe Gisela, care a sosit exact la începerea reprezentaţiei. Când Bärner a sunat a doua oară şi murmurul din sală s-a făcut mai puternic, am privit încă o dată prin cortină. În stânga, în lojă, şedea şeful cu procurorul, care arăta ceva mai bine astăzi. Cei doi vorbeau cu multă însufleţire.

Mă gândeam dacă n-ar fi bine să-i mărturisesc procurorului ce bănuiam. Dar atâta timp cât tot nu-i puteam spune: „Acesta este asasinul!” n-avea rost. Dimpotrivă, putea fi interpretat ca o intenţie de a face pe grozavul – ori şi mai rău – ca manevre de inducere în eroare. De asemenea, îmi mai lipseau prea multe elemente de conexiune pentru ca eu însumi să fiu bine lămurit. E clar că exista o legătură între moartea lui Hannes şi a lui Sibberfoot, dar unde era firul care ducea de aici acolo, de acolo aici?

— Urmăreşti o anumită doamnă, ori te delectezi numai aşa, în general, cu frumuseţea publicului? întrebă lângă mine o voce – o voce dragă.

— Sunt adorator al soarelui, cum ar putea să mă atragă câteva stele? răspunsei întorcându-mă spre Gisela, care – adorabilă în toaleta luxoasă din anii 1880 – stătea lângă mine.

— Dar noaptea? întrebă ea încet. Sunt geloasă, măi!

— Pot să te conduc? am întrebat – fiindcă suna

pentru a treia oară.

— Exact pe asta şi contam! răspunse ea zâmbind.

— Mulţumesc, spusei intrând alături de ea în culise. Şi joacă frumos!

— Şi tu să fii cuminte! îmi zise ea încruntându-şi ameninţător sprâncenele.

M-am dus acasă, am intrat sub duş, mi-am pus o cămaşă curată şi mi-am turnat un coniac. Era ultima înghiţitură din sticlă. După aceea, în drum spre teatru, urma să trec prin faţa gării şi acolo să fac rost de altă sticlă de la un chioşc. În timpuri atât de turbulente mi se părea foarte recomandabil să ai totdeauna în casă o înghiţitură. Dar aş cumpăra rachiu indigen – acela consolează mai bine, dă mai mult curaj şi nu-ţi taie pofta de mâncare.

Doamna Bornschein făcuse ordine în camera mea – noi nu strânsesem de dimineaţă ca să nu se audă zgomot. Mă gândeam dacă trebuia să vorbesc cu ea. Dacă aş fi ştiut că observase ceva...

Deodată cineva a bocănit alături, în camera lui Hannes. Uşa dulapului său de haine a scârţâit, un scaun a fost mişcat, apoi s-au făcut auziţi paşi greoi.

Am ieşit pe coridor şi am bătut la uşa lui Hannes.

— Da, vă rog! s-a auzit o voce de bărbat.

Străinul putea să aibă vreo şaizeci de ani. Îl mai văzusem undeva, dar nu puteam să-mi amintesc unde.

— Ziball, sunt vecin de cameră şi coleg cu domnul Pohl – tocmai am auzit că umblă cineva aici...

— Pohl! Veniţi mai aproape, vă rog. Mă bucur că vă cunosc. Fiul meu – Hannes – mi-a povestit şi mi-a scris despre dumneavoastră.

Văzusem mai demult o fotografie a acestui om. Era

tatăl lui Hannes Pohl, fireşte. Mare zăpăcit am fost de nu m-am gândit niciun minut la familia prietenului meu. Dar însuşi Hannes nu prea vorbea de ai săi. Mamă nu avea, asta o ştiam, iar tatăl era mic funcţionar pe undeva, la graniţa cu Elveţia – vameş sau ceva asemănător.

— N-aş vrea să vă deranjez, domnule Pohl, dar dacă vă pot fi de folos cu ceva...

— Nu, nu mă deranjaţi defel, răspunse el precipitat. Imediat sunt gata. Proprietăreasa dumneavoastră, doamna Bornschein mi-a ajutat la împachetat – mulţumesc frumos.

Avea o faţă atât de mică şi de cumsecade, că după două minute îmi şi devenise simpatic. Pe lângă asta, îl compătimeam teribil. Trebuie să fi fost o lovitură groaznică pentru el. În ochi avea atât de multă mâhnire şi speranţă stinsă, că erau total lipsiţi de viaţă. Ar trebui ca nemernicul care l-a ucis pe Hannes să fie pus să stea câteva ore în faţa acestor ochi, gândeam eu, dar asta era o idee sentimentală. Astfel de oameni nu pot fi zguduiţi de părinţi distruşi.

Domnul Pohl nu întreba nimic. Stătea între geamantanele deschise şi restul lucrurilor care mai erau de împachetat, privind în gol şi scărpinându-se cu degetele mâinii stângi pe obrazul stâng – ceea ce provoca un zgomot sec şi-i trăgea pleoapa ochiului stâng în jos, încât vedeam vinişoarele roşii de pe globul gălbui.

— Da... zisei, fiindcă liniştea combinată cu zgomotul sec al scărpinatului era de nesuportat.

— Mâine dimineaţă trebuie să mă duc la procuratură, spuse domnul Pohl cu jumătate voce, mai mult pentru sine decât pentru mine. Mai au şi scrisori şi hârtii de-ale lui Hannes. Pe băiat pot să-l iau

marţi, a zis procurorul. I-am telefonat vineri, când am primit vestea. Şapte mărci şi patruzeci a costat convorbirea. Vrem să-l înmormântăm acasă, ştiţi, lângă nevastă-mea. De fapt este locul meu de veci – dar după aceea, mai târziu, pot să stau şi eu la picioarele lor.

— Locuiţi aici, domnule Pohl?

— Nu – la gară. La Căminul Creştin. Foarte convenabil. Mi-a propus şi doamna Bornschein să rămân aici – dar n-aş vrea, dacă înţelegeţi...

— Pot să fac ceva pentru dumneavoastră? întrebai încă o dată.

— Vă mulţumesc foarte mult, nu, într-adevăr nu, domnule Ziball. Vedeţi, cele câteva bagaje le duc uşor singur la gară. Apoi le dau la coletăria rapidă, iar transportul sicriului îl face întreprinderea de pompe funebre...

Îl podidi plânsul. Vedeam cum i se urca şi cobora omuşorul între cutele gâtului său bătrân.

— Cel mult un lucru, continuă el, poate îmi faceţi rost de vreo câteva fotografii de ale lui Hannes. Imagini din teatru, ştiţi, fotografii de-ale lui în diferite roluri... Se întrerupse brusc, mă privi un răstimp, apoi zise:... A fost Hannes – a fost un actor bun băiatul meu?

— Da... domnule Pohl, da, era un foarte bun actor. Toţi avem să-i simţim lipsa.

— De fapt, eu n-am vrut să facă teatru, dar maică-sa, răposata mea nevastă, a fost de partea lui. Eu nu voiam, fiindcă socoteam că e o meserie nerentabilă – vă rog să mă înţelegeţi şi să nu mi-o luaţi în nume de rău, domnule Ziball. Eu eram de părere că trebuie să studieze şi să-şi facă o carieră ca funcţionar superior. Poate ar fi încă în viaţă, dacă m-aş fi impus.

— Asta n-o ştie nimeni, dar el era fericit cu meseria lui, domnule Pohl, foarte fericit. Şi avea succes fiindcă era sârguincios şi foarte talentat.

Asta i-a făcut bine bătrânului. A venit la mine şi mi-a strâns mâna.

— Vă mulţumesc frumos!

— Am să vă fac rost de fotografii. Şi mâine înainte de amiază am să vorbesc cu şeful ca să vă achite aici, imediat, salariul lui Hannes. Am să mă informez cum e cu asigurarea. Aveţi şi oarecare drepturi asupra asigurării, cred. Că doar în timpul lucrului a fost Hannes omo... accidentat!

— Accidentat... repetă bătrânul. Da – dacă aş avea măcar o bănuială, cine l-a putut urî atât. Că doar nu era un om pe care să-l urăşti, nu-i aşa?

— Nu, nu, domnule Pohl, sigur că nu...

Se auzi o bătaie în uşă şi intră doamna Bornschein. Purta rochie neagră şi arăta plânsă. Cu siguranţă că vizita tatălui lui Hannes şi împacbetarea lucrurilor lui o afectaseră foarte mult.

— A, dumneavoastră sunteţi aici, domnule Ziball! Am o răfuială cu dumneavoastră!

„A observat”, gândeam eu de-a dreptul înfricoşat. Dar făcându-mă că nu ştiu despre ce este vorba, întrebai:

— Ce am comis, stimată doamnă Bornschein?

— Auzi! să nu-mi spuneţi niciun cuvânt că o ştergeţi la băutură, dimineaţa în revărsat de zori şi în sfânta zi de duminică! M-a cuprins o spaimă când am văzut că nu se simte nimic la dumneavoastră! La zece, în fine, am bătut la uşă – nimic. Şi când îmi fac curaj şi deschid uşa – domnul Ziball o întinsese. Şi vă pregătisem un mic dejun pe cinste. Dar l-a căpătat după aceea domnul Pohl, care a venit cu puţin înainte

de zece şi jumătate şi era tare nedormit şi flămând. Da, înţeleg bine că aseară nu v-aţi mai gândit – din cauza vizitei! N-am auzit deloc oaspetele plecând, era târziu? La nouă şi jumătate mă şi culcasem – era însă şi necesar după atâtea emoţii. Data viitoare să-mi lăsaţi în orice caz un bileţel, da?

— Fireşte, doamnă Bornschein, am asigurat-o eu uşurat. Mii de scuze!

Din fericire, nu auzise pietrele care-mi căzuseră de pe inimă.

Mi-am luat rămas bun de la domnul Pohl şi i-am promis să mă prezint la el a doua zi la Cămin, la ora unsprezece.

El a început din nou să împacheteze. Când părăseam camera tocmai era cu un teanc de manuscrise cu roluri în mâna şi studia diferite titluri, mişcând din buze ca un elev începător care învaţă să citească.

În camera mea mi-am scos haina. Doamna Bornschein hăpăia în vestiar. Telefona cuiva. N-am înţeles despre ce era vorba. Nici nu mă interesa. Când a pus receptorul în furcă, am ieşit şi am întrebat-o dacă în cazul că m-aş muta eu în camera lui Hannes, n-ar putea lua camera mea colega drăguţă, care mă vizitase ieri.

— Da – de ce nu, domnule Ziball! Sunteţi chiar atât de îndrăgostit?

Întrebarea m-a lăsat paf. Chiar aşa arătam?

— Cum adică?

— Asta-i bună! Fiindcă vreţi să sacrificaţi camera dumneavoastră mare şi să vă mutaţi în cea mică, zâmbi doamna Bornschein. Un bărbat nu face asta dacă nu e îndrăgostit. Să nu mă contraziceţi! Cunosc eu bărbaţii! La început, gata de orice sacrificiu – dar

mai târziu, egoişti până-n măduva oaselor! Când cântam la Chemnitz...

— Vă rog să mă iertaţi că vă întrerup, doamnă Bornschein, trebuie să mă duc la teatru!

— Hai, grăbiţi-vă! Şi spuneţi-i tinerei doamne că aş primi-o cu plăcere – dar aş fi şi cu ochii în patru! spuse râzând şi înfigându-mi arătătorul în coaste.

— Mulţumesc! zisei şi o şi luai la fugă.

Trebuia să mă grăbesc, dacă voiam să mai trec pe la gară.

După reprezentaţie am mai stat o oră împreună la crama „Roland”. Acolo se găsea un vin „Kalterer See” vărsat, ieftin şi bun la gust. Gisela şi cu mine eram la început singuri la masă, lângă pendula centenară. De fapt, ea voia să mergem imediat acasă, dar reuşisem s-o conving să luam un păhărel.

Încă nu-mi era clar dacă trebuia să răspund invitaţiei lui Waltraud Bury. Giselei nu i-am spus nimic. Sigur că ar strâmba din năsucul ei dulce, dacă i-aş povesti că Waltraud vrea să-mi vorbească la ea acasă – noaptea, singuri.

După un sfert de oră a apărut un grup de colegi, Waltraud Bury, care-l avea pe noul angajat sub protecţia sa, Joachim Stoltze şi Ludwig Hallbaum s-au aşezat la masa noastră.

Bury – fără s-o observe cineva – m-a privit întrebător. Am aprobat din ochi.

Înainte de venirea lor tocmai o pusesem pe Gisela la curent cu ideea mea şi cu convorbirea avută cu doamna Bornschein.

— Jost, lasă-mă, te rog să reflectez! îmi spusese ea

M-a dezamăgit rău de tot că nu-şi dăduse spontan acordul. Ea era obosită după spectacol – eu eram acru

din cauza dezamăgirii, aşa că nu ne-a fost greu să păstrăm secretul. Bury era foarte bine dispusă şi a dat un show care ne-a amuzat pe toţi, fiindcă am observat că ţintea la Kai Fiebig. Numai el nu s-a prins deloc. Stoltze a început să se înfurie. Poate că chiar asta era şi intenţia lui Bury, care, vădit, se simţea bine între tânărul visător de himere şi mâniosul regizor.

Ori întregul ei teatru era până la urmă în legătură cu mine – ori mai degrabă cu ceea ce voia să-mi spună. Nu ştiam ce o să fie, poate ceva în legătură cu Hannes. Dar pentru moment şi asta îmi era destul de indiferent. Nu vorbeam aproape deloc. Gisela se angajase într-o discuţie trenantă cu Ludwig despre magnetofoane sau despre ceva la fel de neinteresant. S-a uitat de vreo câteva ori la mine – dar nu i-am întors privirea, ci mă uitam alături, desenând pe masă cu vinul roşu vărsat din pahar figuri geometrice şi aprinzându-mi ţigară de la ţigară.

La una din mesele vecine se afla un cerc de bărbaţi, care tot mereu se adunau cap lângă cap, şopteau ceva şi apoi izbucneau de fiecare dată în hohote de râs răsunătoare. Unul, un bărbat gras, roşcovan, cu o ceafă revărsată peste guler, avea în faţă un carneţel, de unde citea bancuri, care vădit, proveneau din zona umană de sub linia centurii. Stocul de porcării părea inepuizabil. Îmi place şi mie din când în când câte un banc cu două înţelesuri, dacă e nostim. Obscenităţile însă le găsesc scabroase. De altfel proasta mea dispoziţie se înrăutăţea din ce în ce mai mult, deşi îmi spuneam că e stupid.

După vreo jumătate de oră Gisela s-a ridicat. M-am alăturat ei. După ce o ajutasem să îmbrace trenciul, s-

a dus încă o dată la masă şi l-a întrebat pe tânărul Fiebig dacă şi-a găsit cameră. Acesta răspunse că nu. Stoltze interveni, spunând că probabil am să-l adăpostesc eu. Gisela mă privi indiferentă, apoi zise:

— Puteţi avea camera mea, dacă vreţi! Eu mă mut probabil poimâine – în caz că nu intervine ceva între timp!

Am căzut ca din cer – din nori negri, se înţelege – în peisajul însorit al celei mai bune dispoziţii. „Ce artistă extraordinară!” gândeam, şi m-aş fi repezit s-o iau în braţe dacă s-ar fi cuvenit în acei loc. Am făcut-o însă afară, în faţa cramei, adăpostiţi în firida unei case.

— Ah, bestie! am zis între două săruturi

— Mă ajuţi la mutat? a întrebat ea râzând.

Nu chiar fără remuşcări m-am întors de la uşa Giselei înapoi la crama Roland. Chiar şi după împăcarea noastră bogată în sărutări trecusem sub tăcere invitaţia făcută de Waltraud Bury. De ce să-mi neliniştesc iubita?

Stoltze şedea singur cu paharul în faţă, tare abătut. În jumătatea de oră cât fusesem plecat se cherchelise bine. Cu limbă de plumb mi-a comunicat că plecaseră toţi.

— Toţi! bâiguia el. Toţi, toţi m-au părăsit! M-au lăsat singur. Toţi! Ticăloasă lume! Numai tu, Jost, vii fidel înapoi şi te interesezi de amicul tău rătăcit, numai tu! Toţi au plecat. Toţi. Vino şi bea cu mine. Jost, prieten credincios... Therese! strigă el chelneriţa. Therese!

Ochii lui sticloşi înotau în lacrimi. M-am evaporat scăpând de sentimentalismul lui bahic, înainte de a ajunge să reverse asupra mea gunoiul său sufletesc.

Waltraud Bury locuia lângă aşa-numitul parc al oraşului, un pretins scuar compus din şapte stejari pirpirii, doisprezece plopi şi vreo douăzeci de arbuşti de diferite soiuri, plantaţi în formă de rinichi în jurul unei peluze sărăcăcioase, de către un grădinar cu puţine posibilităţi.

Zona parcului trecea drept un cartier elegant. Bury avea la un consilier consistorial pensionar o cameră şi chicinetă, duş şi – ceea ce toată lumea sublinia cu zâmbet maliţios – intrare separată. Fusesem acolo la trei sau patru petreceri dintr-acelea care aveau loc totdeauna când consilierul consistorial şi soţia sa erau plecaţi la băi.

Acest menajament n-ar fi fost nicidecum necesar, fiindcă soţia bătrânului funcţionar ecleziastic era săracă, biata, cu duhul şi pe deasupra tare de ureche şi mioapă. Iar el, domnul consilier în persoană, dacă împrejurările i-ar fi permis, ar fi intrat poate chiar bucuros într-o astfel de horă. Dealtminteri arăta exact ca omul care nu se dă în lături să pună mâna şi pe alte obiecte decât catehismul şi cartea de cântece religioase. În orice caz, totdeauna aranja lucrurile aşa fel ca, pe cât posibil, activitatea sa în grădină să coincidă cu acele ore de amiază când Bury, cu cea mai mare economie de îmbrăcăminte, făcea băi de soare pe balconul camerei ei. Unele firi pline de răutate, ca bătrâna noastră sufleră afirmau chiar că batrânul domn mai beneficiază şi de alte mici bucurii de la Waltraud Bury – fiindcă numai din dragoste creştinească, chiar şi un consilier consistorial nu s-ar mulţumi cu o chirie de treizeci şi cinci de mărci pe lună, pentru o locuinţă frumoasă, chicinetă, duş şi, cum am spus, intrare separată.

Între timp, am ajuns în faţa acestei intrări separate.

Trecuse de douăsprezece. Ceasurile din turlele bisericilor oraşului însoţiseră cu bătăile lor de la miezul nopţii drumul meu de la cramă până aici. Afară de asta – pe lângă remuşcările faţă de Gisela – mă însoţiseră o mulţime de reflecţii care se învârteau în jurul morţii lui Hannes, în jurul ciudatei reacţii a lui Ferdinand Hoch la întrebările mele şi în jurul iminentei mele convorbiri cu Waltraud Bury.

Mi-a deschis înainte ca eu să fi apucat să bat ori să sun.

— Vino repede înăuntru! îmi spuse în şoaptă. Ţi-am auzit paşii pe pietriş. Mergi grăbit ca unul care pleacă... nu ca unul care vine!

— Nu înţeleg, am zis când a închis uşa în urma mea şi a răsucit cheia.

— Unul care-vine umblă totdeauna încet, precaut şi în taină, zise ea râzând alintat – mai mult scâncind – ca şi când s-ar fi amuzat cât de greu pricep: cel ce pleacă însă de cele mai multe ori face zgomot – fiindcă îi este indiferent dacă-l aude cineva.

— Ai o experienţă bogată!

— Nu fi măgar! Scoate-ţi raglanul şi vino odată în cameră!

Mi-am agăţat raglanul în minusculul vestibul şi am urmat-o în camera de zi. Acolo era foarte cald, mirosea a fum de ţigară şi puternic a parfumul bun folosit de Bury.

Camera era într-adevăr frumoasă şi confortabilă, ba chiar mobilată cu gust. Şi mai înainte mă simţisem bine aici la petreceri. Fotoliile, tapisate în verde închis, din jurul măsuţei de mozaic erau foarte comode... covorul gros şi moale, mobila de lemn de nuc, multe cărţi, o jumătate de duzină de figurine de porţelan frumoase, în parte chiar de preţ, o stampă

după un pastel de Degas, un nud de Maillol – toate se potriveau bine împreună, aveau stil – şi dacă se poate spune aşa despre încăperi – un fel de sex-appeel care-mi plăcea.

— Nu sta în picioare! zise Waltraud Bury, şi mă aşezai ascultător. Vrei un ceai sau cafea?

— Cât are să ţină şedinţa?

— Eşti scârbos, zise ea făcând o mutră bosumflată. Eu îţi cer sfat şi ajutor şi tu te porţi ca un şef de serviciu care se apără de corupţie.

— Cafea, te rog!

Avea dreptate. Dar dacă recunoşteam acest lucru, ea şi-ar fi închipuit poate că ar fi ceva de făcut cu mine.

Oare nu era nimic de făcut cu mine? M-am hotărât să fiu dârz.

— Dar nu prea tare, altfel nu mai pot închide ochii.

— Ia-ţi o ţigară de colo, din casetă; în cinci minute sunt înapoi.

Fumam, uitându-mă prin cameră şi dezmierdând cu vârful degetelor bronzul rece şi neted al fermecătorului nud, şi m-am surprins gândindu-mă dacă şi Waltraud Bury o fi aşa de netedă la pipăit, mi-am revenit însă repede şi am început să răsfoiesc o revistă americană care se afla pe raftul intermediar al măsuţei fotoliului. Imediat am dat la pagina trei de fotografia color a unei fete care şedea întinsă pe nisipul alb al unei plaje, expunând la soare tot ce avea... şi avea într-adevăr tot ce te poate face să-ţi pierzi mintea.

Alături trebăluia Waltraud Bury. Ceasul cu repetiţie de pe raft bătea douăsprezece şi un sfert.

Am închis iute revista când a venit Waltraud cu tava cu cafea. Se schimbase şi acum purta un

chimono negru tivit cu roşu aprins şi brodat cu dungi aurii.

— Gata cafeaua. Dacă ţi se pare încă prea tare, aduc apă fierbinte ca s-o subţiezi.

Am mulţumit, am luat frişcă şi zahăr, am gustat şi am lăudat-o. Se pricepea la cafea.

Şedeam unul în faţa celuilalt, beam şi tăceam amândoi. Aşteptam să înceapă ea.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Jost, zise ea după un răstimp.

— Mi-ai spus asta aseară. De aceea sunt aici!

— Doamne, Jost! Nu mă face să-mi fie atât de greu! strigă ea supărată şi deodată îşi îngropă faţa în mâini şi începu să plângă.

Mânecile îi lunecară înapoi, iar chimonoul se deschise în faţă. Waltraud n-avea nimic pe dedesubt.

I-am putut vedea pielea albă a pieptului. Şi în cameră era foarte cald. Mult prea cald, după cum mi se părea.

— Lasă plânsul! am spus cu o voce care mie însumi îmi suna cu totul străină. Am rămas însă în fotoliu. Hai, spune, poate ai să te simţi mai bine!

— Iartă-mă, zise încet şi-şi strânse chimonoul; apoi căută o batistă.

I-am dat-o pe a mea, care din întâmplare era foarte curată. Apoi Waltraud a început. Vorbea fără să mă privească, mestecând în ceaşca de cafea, îmi făcea o droaie de nervi cu zgomotul acela, dar n-am întrerupt-o.

— E vorba de Hannes. La interogatoriu am minţit. M-au întrebat dacă l-am cunoscut mai de aproape, dacă mă împrietenisem cu el ori mai mult chiar. Am zis că nu, şi asta era doar pe jumătate adevărat. Ne certasem cu cincisprezece zile înainte de moartea lui.

Ţinea mereu ca nimeni să nu ştie ceva despre noi... Tu ai ştiut? mă întrebă, aruncându-mi o privire scurtă.

— Ce?

— Că aveam ceva unul cu celălalt!

— Nu. Habar n-am avut!

Era adevărat. Şi nici acum nu credeam. Ar fi trebuit să observ ceva.

— Era un tip atât de ciudat, atât de inegal, niciodată nu ştiai la ce să te aştepţi din partea lui. Putea fi captivant – dar şi în stare să te facă să-ţi vină să-l împuşti! Uneori venea obosit, era monosilabic şi morocănos – totdeauna venea singur, după mine, ştii, niciodată n-a venit aici împreună cu mine de la teatru ori de la autobuz, totdeauna trebuia s-o iau eu înainte... şi deseori l-am aşteptat zadarnic... să înnebuneşti, nu alta! Şi apoi când venea, era uneori cicălitor, alteori taciturn. Dar apoi dispărea sub duş şi după aceea era schimbat cu totul: vesel, plin de idei năstruşnice, mai ales nu mai era obosit. Nu-l puteam înţelege. Dar poate că asta era ceea ce m-a făcut atât de... de nebună după el. Şi câteva luni totul a mers bine, chiar dacă era o tortură această eternă tăinuire, acest teatru în teatru – faţă de Stoltze şi faţă de voi toţi. Hannes însă spusese: „Dacă laşi să se observe ceva, s-a zis! În împrejurarea asta poţi dovedi dacă eşti o bună actriţă! În meseria mea nu-mi trebuie nicio combinaţie... şi nici ţie! Dacă vrem să avem succes la public, trebuie să evităm impresia că suntem colaţi. Ca actor ai voie să fii căsătorit – e comic, că asta îi supără mai puţin pe oamenii care pe unul îl visează, iar pentru altul se entuziasmează. Nu ai voie să ai pasiuni.” Aşa mi-a spus şi cred că în privinţa asta a avut întrucâtva dreptate...

Waltraud Bury mai umplu o dată ceştile de cafea.

Eu tăceam. Îmi era din ce în ce mai clar că nu-l cunoscusem pe Hannes decât pe jumătate. Şi eu simţisem că are o fire inegală – dar nu atât de pronunţat. Îmi dădusem seama şi de egoismul lui – dar nu atât de limpede. Ştiusem de ambiţia lui fierbinte – dar nu bănuisem că acestei ambiţii îi subordona până şi aventurile sale amoroase. Era un mare actor, mai bine zis: avea stofă pentru asta. Despre Waltraud Bury vorbise cu mine exact cum vorbesc bărbaţii care sunt în relaţii amicale, despre o femeie tulburătoare şi cam uşuratică. Totdeauna însă vorbise la modul conjunctiv, ipocritul.

„Cred că ar fi o amantă formidabilă…" – spusese atunci, când de mult timp ştia că e o amantă formidabilă. Iar eu, tontul, mă lăsasem dus.

Bury mă privea nerăbdătoare. Eu însă tăceam. Ce să fi spus? Până la urmă a continuat ea să povestească, la început ezitând, apoi mai închegat.

— Totul era destul de neobişnuit şi plin de farmec, întregul joc de-a ascunselea, vizitele lui nocturne, plecările noaptea şi în zori, indiferenţa lui simulată în timpul repetiţiilor şi spectacolelor – nicio strângere de mână, nicio clipire din ochi… nimic! De multe ori credeam că e un tip rece, calculat… dar apoi noaptea, când era la mine, ah, Jost!

S-a întrerupt copleşită de amintiri, s-a ridicat, a luat dintr-un dulap de perete o sticlă de coniac şi două pahare, apoi, fără să mă întrebe, a umplut ras ambele pahare şi mi-a întins unul.

— Noroc! am zis şi am băut.

Afurisitul de chimono, care luneca tot timpul, când încoace când încolo, mă dădea gata.

După ce şi-a golit paharul, Waltraud a continuat:

— Până acum paisprezece zile. Jucasem în Ostbek

şi eu plecasem înainte cu Ferdinand Hoch. De mult timp îmi dă târcoale Hoch – dar cu siguranţă că nici asta n-ai observat încă. Hoch are un fel de a fi atât de reţinut şi de precaut... foarte nostim, dar nu prea promiţător. În niciun caz nu-mi fac nicio iluzie cu el. Dar nici n-aş vrea să stric relaţiile – de aceea îl ţin agăţat numai aşa, un pic la fel ca şi pe Stoltze... Sigur că ai să mă consideri o poamă foarte rafinată, Jost, dar nimic din toate astea n-ar fi, dacă Hannes... spune-mi, găseşti că sunt rea?

— Nu, nu vorbi absurdităţi! Povesteşte! Îmi dai voie? am întrebat, luând sticla de pe masă.

— Evident! Mai pune-mi şi mie unul. Vrei să mănânci ceva?

Am scuturat din cap şi am turnat în pahare. După atâtea spovedanii, noutăţi şi cu chimonoul acesta, nu-mi ardea de pâine cu unt.

— Prin urmare, acum paisprezece zile Hannes a venit târziu, continuă Waltraud. Mă şi culcasem şi de fapt nu-l mai aşteptam. Ba da – în realitate, îl aşteptam mereu. Era complet dărâmat şi arăta ca de şaizeci de ani. Când îi deschisesem, mormăise doar ceva ininteligibil, se dusese poticnindu-se la duş, făcuse zgomot ca de obicei şi după zece minute a venit la mine, tânăr, radios, mulţumit, mândru şi plin de temperament. Când, în fine, ne-am potolit, l-am întrebat cum de reuşeşte aşa ceva, „Vii ca un moşneag, faci un duş şi apoi iubeşti ca doi flăcăi. Că doar numai din apa fierbinte nu poţi realiza asemenea performantă. De multe ori cred că înghiţi ceva, ori...” – şi atunci s-a declanşat sfârşitul. S-a ridicat, m-a privit cu ochii îngustaţi vreo câteva secunde în aşa fel încât deodată m-a cuprins teama să nu-mi facă cine ştie ce. Am spus bâlbâindu-mă că doar nu m-am

gândit la ceva rău, şi aşa mai departe. El însă n-a răspuns nimic, s-a sculat, s-a îmbrăcat şi s-a îndreptat spre uşă, fără un singur cuvânt. Atunci m-au lăsat nervii, Jost, şi am sărit din pat aşa cum eram. L-am apucat de braţ şi am strigat că nu mă las tratată astfel şi că e nebun ori aşa ceva, şi că să se ducă dracului, o dată pentru totdeauna... el m-a împins la o parte, tot fără să rostească un cuvânt. Atunci m-a cuprins de-a binelea furia şi foarte încet şi pe jumătate înnebunită de mânie, i-am spus că am să istorisesc tuturor cât e de smintit, şi că am să-i pun pe toţi în gardă. El mi-a răspuns calm de tot: „Ei, bine, am să te ucid!” Foarte calm. Apoi a ieşit pe uşă şi dus a fost. Îmi pierdusem de-a dreptul minţile şi am vrut să mă iau după el. Răcoarea de afară m-a făcut să-mi vin în fire şi am întrat în pat, am urlat încă un sfert de oră şi am adormit. Totul a fost ca un vis urât...

Waltraud se întrerupse. I-am oferit o ţigară şi am turnat încă un coniac. Se şi vedea fundul sticlei.

— N-a mai dat pe aici, zise ea, după ce am băut şi şi-a aprins ţigara. Simţeam împotriva lui o furie de-a dreptul asasină – dar numai două zile. Apoi am încercat să-l recâştig. Odată, pe coridorul cabinelor l-am prins singur – aşa ca şi pe tine azi, Jost, – şi m-am milogit de el să revină. „Lasă-mă în pace! mi-a zis. S-a sfârşit!” – De atunci l-am urât! Şi toate astea nu le-am spus procurorului. Tu însă trebuia să le ştii. Nu l-am ucis... deşi m-am gândit deseori s-o fac. Dar n-am făcut-o!

Waltraud plângea iar. M-am ridicat şi i-am pus mâna pe umăr – dar am dat-o în bară, fiindcă ea a sărit în sus, şi încolăcindu-şi braţele în jurul gâtului meu, îşi apăsa faţa plină de lacrimi pe faţa mea.

— Jost, ajută-mă. Ajută-mă, Jost,! suspina ea.

Chimonoul se deschisese de tot. Mâinile mele îi atinseră coapsele goale, când încercai s-o împing de lângă mine. Ea însă îşi apăsă gemând gura fierbinte şi întredeschisă pe buzele mele. Îmi pierdusem cu totul capul. Era douăsprezece şi jumătate noaptea. Era foarte cald, fumasem foarte mult şi băusem mult şi amestecat. Mâinile îmi alunecară pe talia ei în sus. O simţeam la fel de netedă ca şi bronzul statuetei. Waltraud lăsă atunci braţele să-i lunece din jurul gâtului meu şi începu să-mi descheie nasturii de la cămaşă.

— Nimeni nu trebuie să ştie că abia azi începem, zise ea încet, zâmbind. Dacă toţi cred că între noi e ceva încă mai de mult – atunci sunt scoasă din cauză. Vino, Jost!

Brusc m-am dezmeticit şi i-am dat drumul. A încercat să mă tragă spre uşa care ducea în dormitor. I-am desfăcut delicat, dar cu hotărâre, mâna de pe braţul meu.

— Ce s-a întâmplat, Jost?

— Nu te supăra, dar aşa nu te pot ajuta!

Era unu şi jumătate când am ajuns acasă. Tot timpul, la întoarcere, fusesem furios pe mine însumi. Rând pe rând, mă înfuriam şi că lăsasem să-mi scape ocazia, şi că de fapt îmi trecuse prin minte să profit de ea. Mă simţeam ticălos, filistin, laş, prost – toate la un loc. Până la urmă însă a învins gândul că faţă de Gisela puteam avea acum o conştiinţă nespus de curată. Şi cu această conştiinţă împăcată am adormit mai repede decât dacă aş fi dormit cu Waltraud Bury.

A doua zi, luni, am montat provizoriu, de dimineaţă, împreună cu trei oameni din corpul tehnic,

decorurile la *Cu uşile închise*, ca să poată avea loc repetiţia de acomodare cu actorul cel nou. Înainte de începerea lucrului cerusem să fiu primit de director. Tocmai aranjam mobila, când mi s-a spus că sunt aşteptat la birou.

Şeful nostru era un bărbat cu preocupări multiple şi îşi cultiva această faţadă de existenţă foarte activă, cu o mare risipă de convorbiri telefonice, calendare pentru termene, acte şi hârtii. Niciodată nu mi s-a întâmplat să văd că are mult timp pentru o convorbire, sau ca aceasta să nu fie întreruptă măcar de două, trei telefoane importante. Şeful făcea parte dintr-o asociaţie de oameni importanţi, cunoscută pe plan mondial, şi folosea fiecare ocazie ca – aparent cu totul în treacăt – să strecoare „...Prietenul meu, directorul general Meier de la concernul petrolului", sau „amicul meu, cântăreţul Muller", sau „Amicul meu, secretarul de stat Schulze". Cu unul „se întâlnise de curând la Madrid", cu altul vorbise la „reprezentaţia cu *Fair-Lady* la Berlin", al treilea „chefuise împreună cu el în Lauterberg" – pe scurt, şeful nostru era încă director în Wiehafen doar „din dragoste pentru această muncă". Cu toate acestea însă eu o duceam de minune cu el. Avea nevoie de această zarvă la fel ca alţii de şaisprezece ţigări pe zi, şi pentru ceea ce considera el ca *high life* sacrifica teribil de mult timp şi energie şi viaţă personală. În fondul firii sale era un tovarăş de muncă grozav, dispunea de o uimitoare rezervă de umor şi întrajutorare bărbătească; nu ne puteam dori un director mai bun, fiindcă pentru noi el izbutea tot ce se putea izbuti. Era un bărbat de statură mijlocie, impozant, cu un nas mare, o gură care părea făcută să râdă, şi păr des, blond-grizonant, cu o şuviţă albă

ca zăpada, care la lumina zilei bătea în gălbui. Siguranţa lui în toate situaţiile, reacţiile sale fulgerătoare şi avizul său potrivit, precum şi hotărârile sale juste – cele mai multe – mă frapau mereu, chiar şi în acea luni când m-am dus la el ca să vorbesc despre cazul Pohl, şi după ce l-am rugat ca salariul să fie plătit tatălui (ceea ce şeful a admis imediat), i-am propus să se organizeze o adunare de doliu pentru colegul mort, al cărui cadavru urma să fie transportat a doua zi.

— Dar bineînţeles, şi eu m-am gândit la asta, dragă Ziball. Dacă nu mi-ai fi vorbit singur, azi te-aş fi rugat eu pe dumneata, ca prieten al lui, sau pe Stoltze, să pregătiţi acest lucru.

Şi a început să desfăşoare, cu dezinvoltură, ideea sa despre adunarea de doliu. Zicea că trebuia să aibă loc mâine dimineaţă şi că are să rostească el câteva cuvinte. Poate decanul de vârstă are să recite ceva, Hölderlin sau aşa ceva, iar el are să roage cvartetul de coarde al prietenului său, directorul muzical Pauli de la conservatorul din Olders, şi aşa mai departe. Am plecat total istovit şi – iarăşi – fascinat.

Am avut apoi treabă cu tâmplarii, care trebuiau să primească explicaţii la schiţele pentru *Minna von Barnhelm,* iar în atelierul de pictură am fost reţinut un timp, fiindcă ambii pictori nu reuşeau culorile pe care le indicasem pentru cortina intermediară.

Se făcuse zece şi jumătate când mă strecuram pe scenă pentru a ajunge în sală, ca să privesc câteva minute la repetiţia Sartre – dar mai ales s-o privesc pe Gisela, pe care n-o văzusem de unsprezece ore.

Erau toţi cinci pe scenă: Gisela, Ferdinand Hoch, Bury, Kai Fiebig, cel nou. Cu spatele spre parter şedea pe cuşca suflerului Joachim Stoltze. Părea că merge

bine. Tânărul era într-adevăr puţintel cam tânăr pentru rol, dar arăta foarte viril – chiar dacă nici pe departe nu atingea strălucirea lui Hannes.

Tot timpul în această dimineaţă îmi venea să mă gândesc la descrierea pe care mi-o făcuse Bury despre Hannes. Şi mereu mă bătea gândul dacă nu cumva cauza morţii lui trebuia căutată în el însuşi. Nu cumva se droga? Nu cumva l-a lichidat Ferdinand Hoch...? Din gelozie, deoarece tânărul îl întrecea atât pe scenă cât şi în braţele femeilor. Era atât de greu să găseşti drumul adevărat, fiindcă aproape toţi cei ce puteau fi implicaţi erau actori, despre care şi aşa nu ştii niciodată când joacă şi când sunt ei înşişi. De cele mai multe ori nu mai ştiu nici ei.

Gisela o întruchipa splendid pe Ines. Trebuia să recunosc acest lucru, deşi în rolul acesta nu-mi plăcuse niciodată prea mult. Căci nu vedeam în ea o lesbiană – acum mai puţin decât oricând înainte – fireşte că nu. Totuşi eram bucuros că nu o joacă pe Estelle, acea nimfomană interpretată atât de convingător de Waltraud Bury, încât vedeam pe spatele lui Joachim Stoltze cât suferea sărmanul când ea se arunca la pieptul lui Fiebig.

Mă gândeam că ar suferi şi mai mult dacă m-ar fi văzut azi-noapte în locuinţa ei. Ţăcănită lume. Niciodată n-am înţeles şi nici nu voi înţelege vreodată cum unii bărbaţi îşi privesc impasibili nevestele sărutând alţi bărbaţi pe scenă ori în filme. Aveam presimţirea că mă aşteaptă timpuri grele, că o să trebuiască să strâng cu putere din dinţi când urma să o văd pe preaiubita mea jucând teatru.

M-am furişat din sală, am luat repede fotografiile lui Hannes, care fuseseră triate în birou şi m-am dus la Căminul Creştin. Acolo l-am întâlnit pe domnul

Pohl, care la lumina zilei arăta şi mai bătrân şi mai dărâmat decât ieri seară în camera lui Hannes. I-am dat fotografiile, i-am spus că dacă vrea, poate ridica după-amiază gajul lui Hannes de la biroul teatrului şi l-am înştiinţat că mâine la nouă vom organiza o adunare de doliu pentru Hannes, la care directorul îl invită cordial. A fost extrem de recunoscător şi mi-a strâns de mai multe ori mâna. Dureros moment.

După-masă erau fixate repetiţii de ajustare cu *Minna von Bamhelm.* Eu n-aveam nimic de făcut. Cu Gisela mă înţelesesem să vină la mine după repetiţie, ca să stabilim cu doamna Bornschein mutarea, chiria şi aşa mai departe. Îmi luasem obligaţia să mă îngrijesc de cină. Voiam s-o invităm şi pe doamna Bornschein. Gândeam că dacă am avea noroc, ea ne va lăsa după-masă câteva clipe singuri – dar nu-mi făceam mari speranţe. Aveam deci câteva ore libere în faţă.

Am mâncat la gară obligatoriul cârnat picant, am cumpărat ediţiile noi ale ziarelor şi am citit relatările despre asasinatul din Olders. Nu se spunea mare lucru.

La douăsprezece şi ceva pleca un autobuz în direcţia Eckelsum. M-am urcat şi am luat un bilet dus-întors. Şoferul mi-a spus că puteam fi înapoi către ora patru. Aş avea deci exact două ore. Suficient. Înconjurat de şcolari gălăgioşi, care se duceau acasă, m-am lăsat hurducat prin peisajul dintre cele două localităţi, fără să bănuiesc că o să am nevoie de mult mai puţin timp decât gândeam.

Când am ajuns la Eckelsum – ultimii kilometri fusesem aproape singur în autobuz – băteau clopotele. În faţa bisericii, care se vedea din staţia

autobuzului, era o aglomeraţie de oameni. Mai multe trăsuri şi automobile împodobite cu ghirlande de flori la uşi. Brusc mi-a venit în minte un gând straniu şi m-am îndreptat destul de repede către birt. Pe o bucată de mucava prinsă pe uşă scria: „Luni închis”. Clopotele băteau foarte tare – nu erau destul de exact acordate între ele. Am înconjurat birtul şi am pornit-o pe pavajul stricat al străzii către zidul sălii, până am ajuns la intrarea dinspre curte, în spatele scenei. În acest timp clopotele au încetat să bată – unul însă a mai sunat de câteva ori. De departe a răzbătut un „ura!” subţire strigat de copiii din faţa bisericii. Apoi s-a aşternut o linişte adâncă. Curtea era goală în soarele care bătea din plin pe zidul din spate al sălii. Mirosea a praf, gunoi şi bere trezită. Un bondar trecu bâzâind chiar pe lângă capul meu. Mă grăbeam către căsuţa de la celălalt capăt al curţii. Undeva lătra un câine: ham-ham-hamm!

Am ciocănit la uşa scundă a căsuţei; am respirat uşurat când am auzit paşi înăuntru. Femeia care a deschis era destul de corpolentă şi avea o faţă lătăreaţă şi osoasă, în genul acelora care nu trădează vârstă. Putea să aibă treizeci de ani, ori cincizeci – n-aş fi pariat nici pe un pahar de rachiu. Purta o fustă cenuşie şi o bluză de un albastru închis, peste care pusese o jachetă tricotată, neagră, care mirosea violent a camfor.

— Sunteţi de la firma Holthus? m-a întrebat cu o voce de altistă, sonoră, care se potrivea cu exteriorul ei ca un ţipăt de mierlă în Arctica. În acest timp se uita dezaprobator la raglanul meu de culoare deschisă.

— Nu, îmi pare rău; voiam să vorbesc cu bătrâna doamnă care locuieşte aici. Rămăsesem oarecum

înţeleşi să ne întâlnim!

Femeia se uita la mine ca la unul care vine la operă în halat de baie.

— V-aţi înţeles să vă întâlniţi

— Da, am vreo câteva întrebări de pus. Şi ieri bătrâna doamnă n-a avut timp. Voia să se ducă la copiii ei.

Foloseam întrucâtva ca legitimaţie faptul că ştiam de copiii bătrânei.

— Îmi pare rău pentru dumneavoastră. Să sperăm că nu era prea important ceea ce voiaţi s-o întrebaţi. Mama e moartă.

A spus-o fără nicio modulare în glas şi cu o atât de desăvârşită lipsă de expresie pe faţă, încât două, trei secunde a trebuit să fac efort ca să pricep ce zice. Deodată m-au trecut fiori. Instinctiv am privit spre cer. Ca să vad dacă nu cumva a apărut un nor în dreptul soarelui – cerul însă era la fel de radios şi albastru ca mai înainte.

— Moartă? am întrebat şi a trebuit să-mi dreg glasul, fiindcă deodată m-am simţit complet răguşit. Iertaţi-mă! Eu – doar ieri după-amiază am văzut-o aici, încă în plină vigoare... Sincere condoleanţe, am murmurat, revenindu-mi.

— Da, e moartă, zise femeia, abia acum lăsând uşa, pe care până atunci o ţinuse cu mâna dreaptă. De aceea v-am întrebat înainte dacă veniţi din partea firmei Holthus. E întreprinderea de pompe funebre. Să mă scuzaţi...

Şi deodată faţa ei aspră şi împietrită se topi ca ceara la flacără, şi femeia începu să plângă. Lacrimile şiroiau pe obraji, se adunau pe bărbie şi apoi cădeau în picături grele pe jacheta neagră tricotată. Căută o batistă, n-o găsi şi se şterse cu mâna pe faţă. Avea o

palmă mare, care arăta a fi curăţat chintale de cartofi, arăta a muncă la cazanul de rufe şi a trebăluială cu cârpa de şters pe jos şi cu peria de frecat podeaua.

Am rămas locului, aşteptând, fiindcă nu ştiam ce aş fi putut face. Femeia se mai linişti puţin.

— Da veniţi înăuntru, zise dându-se doi paşi înapoi.

După ce trecui pragul, femeia închise uşa casei, se răsuci şi porni pe coridorul mic spre o odaie, a cărei uşă era deschisă. În încăpere, pe un tapet înflorat de pe perete se jucau vreo câteva raze de soare.

— Vă rog, zise ea întorcându-şi capul spre mine în mers.

Am urmat-o ezitând, cu sentimentul că mergeam pe lângă mine însumi şi că mă observam curios. Mi se părea prea multă moarte pentru unul singur – în exact numai cinci zile.

Camera în care am ajuns era surprinzător de drăguţă, o veritabilă odăiţă de bunicuţă cu o mulţime de lucruri croşetate şi brodate – mobila însă era în autentic stil Empire, cu tonul cald şi luminos al furnirului de cireş bine prelucrat. Un fermecător dulăpior de perete era suspendat între cele două ferestre încadrate de perdele de tul, albe ca zăpada. Pe unul din pervazurile ferestrei era un cerceluş încărcat cu flori. Comic, mirosea a mere coapte şi a vin roşu. Dar peste aceste două miresme năpădise mirosul de camfor al jachetei tricotate şi – foarte fin, dar pătrunzător – acel miros dulceag-amar care nu-ţi mai iese din nări când l-ai simţit o dată.

— Vreţi s-o vedeţi pe mama? întrebă femeia corpolentă, dând la o parte o draperie roşie de filţ şi indicându-mi camera alăturată.

Am trecut dincolo. Era o odaie mică, sobră,

mobilată numai cu un garderob urât, iniţial dulap militar, şi un pat. Pe el era întinsă, mică şi fragilă la vedere, bătrâna femeie. Zăcea pe cuvertura patului – sub fusta puţin trasă înapoi, i se putea vedea glezna piciorului subţire ca un fus, în jurul căruia ciorapul de bumbac stătea răsucit.

Încercaseră să-i împreuneze mâinile, dar nu reuşiseră prea bine – degetele erau mai degrabă îndepărtate decât lipite unul de altul. Faţa îi era mult mai netedă ca ieri. Arăta foarte blajină, iar obrăjiorii roşii, ca nişte mere, chiar dacă acum erau mai palizi, împodobeau încă pometii ascuţiţi. Femeia cea corpolentă stătea în cadrul uşii. Am întrebat-o în şoaptă:

— Cum de s-a întâmplat atât de repede?

Ciudat, în prezenţa oamenilor morţi totdeauna vorbeşti în şoaptă.

— Nu ştiu precis! răspunse femeia, întorcându-se în odăiţa drăguţ mobilată.

Am urmat-o, trăgând în urma mea draperia de filţ.

— Doctorul zice că trebuie să fi căzut. A fost pur şi simplu o întâmplare că am venit aici azi înainte de amiază. Mama fusese ieri la noi – ah, da, asta o ştiţi – şi bărbatul meu a adus-o seara acasă, şi aşa voia el să mai bea un pahar de bere în faţă, la birt. Azi-dimineaţă după ce el a plecat – lucrează ca măsurător cadastral – şi după aceea, când copiii erau la şcoală, în timp ce făceam curăţenie, am găsit ochelarii mamei în camera de zi. Mai întâi am vrut să-l trimit pe băiatul cel mare după ce o veni de la şcoală – totdeauna lunea vine la douăsprezece – dar după aceea am observat că nu mai am niciun pic de orez în casă şi am pornit-o după cumpărături, şi am luat şi ochelarii, că era aproape în drum. Aşa că la zece şi

jumătate am fost aici. Uşa era deschisă, adică nu era încuiată, da’ cheia era pe dinăuntru. Şi cum apăs pe clanţă şi vreau să strig: „Eu sunt, mamă! o văd jos, în mijlocul antreului.

Amintirile acestea o copleşeau, se aşează pe unul din scaunele cu rezemătoare rigidă, cerându-mi cu o mişcare a miinii să iau şi eu loc. Îmi era o poftă nebună de un rachiu şi o ţigară, dar n-am îndrăznit să cer permisiunea de a fuma. Şi nici nu voiam s-o întrerup. M-am aşezat pe ai doilea scaun.

— Ei, continuă femeia, am ridicat-o – e doar atât de uşoară – am dus-o dincolo pe pat, tot sperând că este doar un leşin, dar am văzut rana. Trebuie să fi căzut groaznic – aşa, cu ceafa de lada de afară – este şi sânge pe ea. Şi se răcise de-a binelea. Ei, şi am fugit la birt, dar acolo nu era nimeni – azi toţi sunt pe drumuri, la oraş, şi înainte de a alerga în altă parte să telefonez, m-am dus imediat la doctorul Ebeling de lângă biserică, şi el a venit îndată cu mine. O cunoştea pe mama mai de mult, de când lucra în biroul avocatului Boost – sunt opt ani de atunci. Mama are şaizeci şi opt de ani, ei, şi până la urmă nu a mai mers la birou, nu mai auzea aşa bine. Tata a căzut în război, chiar la început, în Franţa, era rezervist – o bombă... Şi atunci mama, când m-am măritat, s-a mutat aici. Nu voia să stea la noi. „Nu trebuie să stea bătrâni şi tineri sub un acoperiş!” zicea ea. Da, prin urmare, doctorul n-a examinat-o mult. Este şi medic oficial, ştiţi, se pricepe la accidente. S-a uitat cu multă atenţie în antreu şi m-a întrebat dacă mama se ţinea bine pe picioare. „Da, se ţinea bine”, am zis.

Apoi femeia a tăcut. N-am mai putut să mă abţin şi am rugat-o să-mi permită să fumez.

— Da, firește, mi-a răspuns şi ridicându-se, mi-a

adus o scrumieră din dulapul de perete.

Era exact la fel ca acelea din care doamna Bornschein are o jumătate de duzină: un taler de porţelan cu un peisaj dulceag, executat în metacromotipie – Drachenfels ori Burg Maus ori Hohenschwangau – sau cine mai ştie ce?

— V-a spus doctorul când crede că s-ar fi putut întâmpla accidentul?

— Nu. Adică a zis că s-ar putea să se fi întâmplat aseară – dar că fără auto... se opri ea şovăind.

— Autopsie, o ajutai eu.

— Da, fără autopsie nu s-ar putea şti precis. A zis că el are să treacă în certificatul de deces că astăzi.

M-am sculat şi am băgat de seamă că eram iritat. Am observat acest lucru după nesiguranţa cu care m-am ridicat, după genunchii moi pe care-i aveam aşa, deodată. Poate era o nebunie să te gândeşti la un asasinat – de ce să fi fost asasinată o bătrână atât de inofensivă? Şi de cine? A trebuit să-mi impun cu tărie ca gândurile să reintre pe făgaşul normal – altfel, până la urmă, mai cădeam şi într-o uşoară manie a persecuţiei. În faţa unei ferestre se afla un jilţ cu rezemători laterale, pentru cap, îmbrăcat într-o husă roşie. M-am dus către el. De acolo, prin perdele, puteai avea în ochi toată curtea, până dincolo, la intrarea pe scenă.

— Cu siguranţă că acesta era locul preferat al mamei dumneavoastră...

— Da, spuse femeia, care şedea tăcută, lângă masă, într-un jilţ Empire, cu rezemătoare înaltă şi îşi privea mâinile mari şi muncite, care acum, în poală, ca nişte animale în captivitate, boţeau o batistă. Era o batistă de un verde-cenuşiu, foarte mare şi cu margine albastră. Da, spuse ea, pe gânduri, aproape

absentă. Mamei îi plăcea foarte mult să stea acolo, deseori până seara, ba şi după ce se întuneca.

Mi-am imaginat-o pe bunicuţa cu pomeţi în formă de măr şezând acolo şi privind din loja ultimelor zile ale vieţii ei bucăţica de scenă ce-i mai rămăsese – curtea din spatele birtului, de cele mai multe ori liniştită, ceva mai interesantă doar în zilele când în sală se juca teatru, se dansa ori se dădeau petreceri.

M-am întors către femeia cea trupeşă:

— V-a povestit din întâmplare mama dumneavoastră ieri după-amiază, ori altă dată, începând de vineri încoace, că a observat ceva deosebit – ori v-a vorbit de vreun eveniment aparte sau de vreo vizită ori altceva, neobişnuit pentru ea?

— Nu, asta voiaţi s-o întrebaţi?

— Da, răspunsei, sperând din tot sufletul că n-are să continue cu întrebările.

Nu voiam să-i spun nimic de teribila mea bănuială. Din fericire femeia era prea împrăştiată ca să i se pară ciudată întrebarea mea. Doar a repetat:

— Nu, mama n-a povestit nimic deosebit.

De altfel nici n-a avut vreme să se mai gândească la întrebarea mea, fiindcă s-au auzit bătăi în uşă şi s-a dus să deschidă. A intrat un bărbat scund, cu chipul roz, arătând a cofetar – sau, oricum, aşa cum îmi închipui eu un cofetar. Era îmbrăcat într-un costum negru, iar în mâna stângă ţinea un melon negru. A păşit către mine, şi cu o rutinată solemnitate mi-a întins mâna-i dreaptă, moale, caldă şi umedă, în timp ce, plecându-şi pleoapele cu o distincţie discretă, mi-a spus cu voce unsuroasă: „Sincerele mele condoleanţe!” Mă luase probabil drept o rudă. N-am avut nici ocazie şi nici poftă să explic că e o eroare, de altfel grăsanul a întrebat-o pe femeia cea

corpolentă unde este „scumpa decedată” şi a pornit-o cu paşi legănaţi în camera de alături. Aveam impresia că se stăpânea să nu ţopăie. Femeia s-a oprit în spatele lui, în cadrul uşii; m-am dus la ea, i-am spus „Mulţumesc!” şi „Scuzaţi-mă!” şi „La revedere!” – ceea ce ea a înregistrat cu un zâmbet şters – apoi am părăsit căsuţa.

Afară soarele strălucea; mirosea a praf, a primăvară şi a gunoi. M-am uitat la ceas. Nu trecuse nici o jumătate de oră. Când făceam colţul către faţada birtului, autobuzul pentru Wiehafen era gata de plecare lângă Monumentul eroilor. A trebuit să alerg o sută de metri ca să-l mai prind. Inima îmi bătea tare când mă aşezam fericit pe scaun.

Cu braţele pline de pachete şi pungi, într-un echilibru precar, ieşeam dintr-un magazin situat între gara din Wiehafen şi locuinţa mea, când l-am întâlnit pe procuror. L-am salutat, iar el, oprindu-se, mi-a spus:

— Ce bine că vă văd, domnule Ziball. În problema Pohl n-am făcut, din păcate, niciun progres. Însă mi-au mai venit în minte câteva lucruri aseară la teatru. Aţi vrea să mai treceţi pe la mine mâine, înainte de prânz – aşa, cam între nouă şi zece? Aş vrea să vă întreb unele lucruri.

— Îmi pare rău, domnule procuror, dar mâine dimineaţă, la teatru, este adunarea de doliu pentru Hannes Pohl şi nu pot lipsi. Aţi fi de acord la unsprezece...?

— Bineînţeles, clar! Adunare de doliu! zise privindu-mă pe gânduri – a, da, fireşte. Vă aştept deci mai către prânz. Ştiţi unde mă găsiţi!

Am dat din cap. Ne-am luat rămas bun, cu care

ocazie era cât pe-aci să-mi cadă în stradă cartonul cu ouă. Şi ne-am despărţit.

La două sute de metri înainte de uşa casei, frână deodată un automobil în dreptul meu, lângă trotuar, şi Waldemar Zander, coborând geamul din dreapta al Opelului său, strigă:

— Alo, stimate maestre, ai timp un moment – te şi duc cu plăcere unde ai treabă!

— Locuiesc chiar aci, zisei apropiindu-mă de automobil cu braţele pline. Dar n-am vreme, fiindcă aştept o vizită!

— Nu durează mult, dar între timp pune-ţi pungile pe capota radiatorului, altfel îţi amorţeşte braţul.

Am aşezat cu grijă catrafusele pe automobil şi am întrebat cărui fapt datorez onoarea vizitei sale.

— Voiam să-ţi fac iar rost de o comandă de milioane, zise el. Şi când afişai un zâmbet întrebător, continuă: În Holdersil, sâmbăta viitoare este balul pompierilor. Festivitate de aniversare urmată de dans. Eu trebuie să asigur orchestra şi vreo câteva intermezzouri – prin urmare o cântăreaţă, o pereche de dansatori şi comperul – cunoşti circul ăsta. Le-am mai vrăjit însă stropitorilor satului că pentru creşterea voiei bune, a antrenului, sala aceea pustie trebuie să fie decorată. N-ai vrea să preiei treaba asta?

— Da. Cu plăcere! Foarte mulţumesc. Da’ ce pică?

— Le-am spus că o asemenea decorare costă aproximativ cinci bătrâne. Scăzând zece procente – partea mea ca intermediar – poţi s-o faci cu materialul dumitale cu patru sute cincizeci?

Consideram că e în ordine cu patru sute cincizeci, dar m-am abţinut să izbucnesc de îndată în chiote de bucurie. Altminteri Zander ar coborî preţul data următoare. Cota de cincizeci de mărci era oricum o

neruşinare, fiindcă el cu siguranţă câştiga vreo câteva sute la întreaga organizare. Prin urmare mă prefăcui că reflectez şi apoi spusei şovăind:

— Da – merge. Se poate face – deşi, fireşte, nu este o afacere prea interesantă!

— Ia nu mai umbla cu fofârlica, meştere priceput la calculat! rânji el. Picul de hârtie creponată şi jumătatea de găleată de vopsea, de care ai nevoie acolo... Şi te duci acasă cu o sumă frumuşică. Nu câştigă oricine în cincisprezece ore de muncă atâta purcoi de bani.

— Bărbatul surorii mele face aceeaşi bani într-o oră de lucru, replicai eu.

— Da? zise Zander, devenind interesat. Ce învârte?

— E croitor de damă!

— Mă iei în băşcălie? Croitor de damă – şi câteva sute de mărci pe oră! Dă-mi voie să râd, Ziball!

— Zău – acum îmi venea mie să râd – cumnatul meu are o clinică de chirurgie cosmetică, dacă asta vă spune ceva. Dacă aţi fi femeie, garantat v-ar face într-o oră atât de frumoasă că nu v-aţi recunoaşte, domnule Zander.

— Aşa deci...

Zander nu ştia dacă trebuia să se amuze ori să se simtă jignit. Până la urmă se hotărî pentru prima alternativă şi începu să râdă.

Apoi porni motorul şi-mi întinse mâna.

— Deci, s-a făcut! Sala din Holdersil o cunoşti, că doar acolo debitezi şi dumneata artă de înalt nivel. Poţi începe vineri seara, către unsprezece, după film. Sâmbătă la amiază trebuie să fie vrăjeala gata, ca ăia să mai poată face curăţenie. Banii îi capeţi de la mine. Vrei un avans pentru materiale?

Înainte de a apuca să răspund ceva. El şi scosese

portofelul şi-mi zvâli în mână trei bancnote de câte cincizeci de mărci.

— Mă bizui pe dumneata! spuse, apoi băgă în viteză şi acceleră.

— E-n regulă, şi multe mulţumiri i-am zis pornind spre casă.

— Am o veste bună pentru tine, Melusino, i-am spus Giselei după o oră, când ieşind din teatru, îşi ţuguia aluziv buzele în semn de salut.

— Iar eu am una mai puţin bună pentru tine.

— Uh, ai alt iubit?

— Asta fără doar şi poate, nu înţeleg cum de am putut rezista atâta timp lângă tine, zise strângându-mă de braţ.

— Atunci are să se bucure nevastă-mea. Şi în primul rând au să se bucure copiii – toţi opt. Au să fie fericiţi cu toţii că cel ce-i întreţine se întoarce din mrejele sirenei în sânul familiei... Au!

Gisela mă ciupise. Nu era destul de întuneric, altfel aş fi sărutat-o!

— Serios, dă-i drumul cu vestea proastă! am somat-o eu. Vestea bună pe care ţi-o spun eu să fie în schimb.

— A ieşit cu ceartă la repetiţie. Stoltze nu vrea să-l lase pe tânărul Fiebig să joace pe Tellheim. Zice – şi aici are dreptate – că Hannes era mai potrivit, tocmai fiindcă era mai în vârstă. Şi acum urmează să-l joace Ferdinand pe Tellheim. Eu am considerat că totul e în ordine. Bury însă a făcut tărăboi. Cred că voia să-i lase şi lui Stoltze posibilitatea să se desfăşoare. Şi i-a reuşit. S-au otrăvit unul pe altul – a fost îngrozitor. Sărmanul Fiebig aleargă după doi iepuri. Îşi dă seama că nu e pentru rolul lui Tellheim, dar e topit după Bury

– iar ea o ţinea una şi bună: că nu joacă rolul Minnei, decât dacă el îl interpretează pe Tellheim.

— Doamne, cumplită mai e lumea asta a artiştilor! zisei eu cu tonul unui referent financiar. Atâta vorbărie! Ei, şi ce e cu asta? Nu văd nicio veste rea!

— Ba da, iubitule, continuă Gisela, fiindcă acum s-au schimbat rolurile: Ferdinand e Tellheim, Fiebig – Just, şi pentru că din cauza tărăboiului de după-amiază n-am repetat ca lumea, vor avea loc repetiţii mâine de dimineaţă, după adunarea de doliu, şi după-amiază. Iar eu voiam ca mâine după-amiază – când aveam liber – să mă mut cu ajutorul tău! Aşa că s-a dus pe copcă planul, Jost! Păcat, nu?

— Eşti dulce! am zis, supărat şi pe orăşel şi pe lumina care mă împiedicau să-mi iau iubita în braţe. Amânare nu înseamnă suprimare. Aşa că mutarea o facem miercuri.

— Da, dar tot simt că mă apucă furiile!

Mergeam pe strada comercială care duce de la teatru la locuinţa mea. În faţa magazinului de vinuri m-am oprit şi am întrebat:

— Şampanie roz, stimată doamnă? Ori mai bine albă? Ori mai bine un vin de Mosela dulce? Ori stimata doamnă doreşte ceva mai deosebit?

— Ai găsit cumva o bancnotă de cincizeci de mărci? întrebă Gisela.

I-am povestit despre comanda lui Zander şi am tras-o după mine în prăvălie, unde am cumpărat patru sticle. Una pântecoasă pentru cina, pe care o pregătisem cu ajutorul doamnei Bornschein, şi trei sticle de şampanie pentru mai târziu. În afară de asta, nutream gândul ascuns că pe doamna Bornschein are să o dea gata repede vinul tare şi are să ne lase singuri cu şampania – sau cel puţin de la a doua ori a

treia sticlă.

Între timp, presupunerea asta s-a dovedit însă a fi o mare eroare. La ora douăsprezece încă şedeam familiar toţi trei împreună şi ascultam amintiri de la Opereta din Chemnitz. Doamna Bornschein nu bătea în retragere, nu se clintea din loc. N-a ieşit nici măcar pentru cinci minute. Patru ore şi jumătate am stat faţă-n faţă cu cea mai încântătoare fată din lume; simţeam că în curând mă topesc de dor. Cât de frumos ar putea fi, dacă Gisela ar locui aici! Doamna Bornschein era în elementul ei. Cum am destupat a doua sticlă de şampanie, a început să ne dea mostre din arta ei vocală. Şi după câte ştiam eu din serile anterioare, repertoriul era vast. Gisela se amuza regeşte şi cu farmecul ei a ciştigat-o total pe buna doamnă Bornschein – căreia în orele târzii a trebuit să-i spunem „Lydia”. Între timp eu am trecut prin momente de depresiune, gândindu-mă la bunicuţa care zăcea în camera din Eckelsum – cu siguranţă asasinată, fiindcă poate ştiind unele lucruri, devenise de temut. N-am lăsat însă să se observe nimic. La douăsprezece şi jumătate ajunsesem până acolo că aş fi putut s-o îmbrăţişez pe mama – pardon! Lydia – Bornschein, şi am şi făcut-o, ceea ce, în mod vădit, i-a plăcut. Asta fiindcă a propus – cherchelită cum era – ca Gisela să doarmă de probă aici, fiind prea târziu ca să se ducă acasă. Zicea că singură n-ar putea cu niciun chip să meargă pe timpurile astea atât de nesigure, iar cu domnul ăsta beat – şi spunând asta arăta spre mine – n-ar putea lăsa nici în ruptul capului noaptea o fată atât de încântătoare. Şi altele de felul ăsta.

Aşa încât Gisela urma să se culce în patul meu! Acordul meu zgomotos a fost întâmpinat de o privire

dojenitoare a Lydiei. „A, nu, nu e ce gândeşte dumnealui, aş!” zicea ea indignată. Era de la sine înţeles că trebuia să mă mut în camera lui Hannes. Atunci şi-a adus aminte de sărmanul băiat şi a urmat un intermezzo lacrimogen şi întrebarea dacă mai avem cumva ceva de băut în amintirea bunului Hannes – la care eu am răspuns negativ.

E adevărat că mai aveam o sticlă de vin roşu în dulap – dar am minţit-o fiindcă voiam să salvez restul nopţii.

S-a iscat o mare forfotă, s-a adus lenjerie de pat curată, au fost deschise ferestrele ca să poată ieşi fumul gros de ţigară – un sfert de oră. A fost îngrozitor de neplăcut. Eu am pornit-o în pribegie cu lucrurile mele în camera de alături, în baie s-a auzit un timp clipocit şi zgomot şi până la urmă – după încă un sfert de oră – s-a făcut în fine linişte.

Mă dezbrăcasem, îmi întinsesem aşternutul pe patul lui Hannes şi, puţintel nefericit, putinţei descumpănit, dar câtuşi de puţin înclinat să urmez dispoziţiile Lydiei. Şedeam pe marginea patului fumându-mi ultima ţigară.

După ce am terminat-o, am deschis extrem de uşor uşa dinspre coridor şi am tras cu urechea în întuneric. Nu se auzea nimic. M-am furişat la uşa camerei mele şi tocmai voiam să bat uşor, uşor de tot cu vârful degetelor, când uşa s-a deschis domol. Era Gisela. Am putut să-i recunosc conturul siluetei în cadrul ferestrei. Era îmbrăcată într-o cămaşă de noapte a Lydiei, înnebunitor de caraghioasă şi mult prea largă.

— Vino repede, Jost, a şoptit când m-a văzut. Vino repede, mi-e frig.

Adunarea de doliu a fost grandioasă. Şeful nostru

nu precupeţise nici oboseală, nici bani. Şedeam toţi în semicerc pe scenă, cu spatele la cortină. Şeful maşinist suspendase cortinele de catifea neagră în aşa fel încât spaţiul delimitat de ele făcea o impresie foarte festivă. În mijloc, pe un podium, erau două buchete uriaşe de gladiole albe. În stânga podiumului, se afla cvartetul de coarde, în jumătatea din dreapta, în spatele podiumului, un şevalet din atelierul de pictură, acoperit cu molton cenuşiu închis, pe care se sprijinea un portret de aproape un metru al lui Hannes Pohl – o fotografie mărită a lui Ferdinand din *Intrigă şi iubire*. De unde o procuraseră atât de repede era o enigmă pentru mine. Întregul ansamblu era prezent, toţi cei treizeci de actori, corpul tehnic – şi ei doisprezece inşi, şi în plus vreo câţiva oaspeţi: tatăl lui Hannes, care părea foarte impresionat, şedea lângă şef, în rândul întâi, directorul Teatrului orăşenesc, doi domni din partea presei, Zander, deşi el n-avea de fapt ce să caute aici, conducerea Companiei locale şi încă vreo câţiva oameni pe care nu-i cunoşteam. Tocmai la dreapta, deoparte, stătea procurorul. Întrucât am sosit destul de târziu, m-am aşezat în ultimul rând. În stânga mea era Gisela, care în rochiţa ei neagră, arăta gingaşă şi înduioşătoare. Când am intrat, doar a întors scurt capul către mine, privindu-mă intens şi grav. În timpul întregii solemnităţi am avut în faţa mea fermecătoarea linie a gâtului ei, care se termina în smocul auriu al părului. Vreo câteva mici şuviţe rebele îi fluturau pe ceafă. Într-un amestec de mândrie şi fericire şi neîncrezător în atâta fericire, mă gândeam la toate intimităţile noastre tulburătoare din noaptea trecută. Erau gânduri foarte nelalocul lor – ştiu – dar eram sigur că şi Hannes ar fi făcut în locul meu la fel, şi din cauza

asta nu mă simţeam comiţând un sacrilegiu.

Când s-a lăsat linişte deplină, şeful cvartetului a făcut un semn. Au executat o parte dintr-un cvartet în minor de Beethoven. Apoi decanul de vârstă s-a ridicat, s-a îndreptat către podium şi a recitat – liber, cu consonante sonore şi *r* graseiat – o poezie de Rilke numită *Despărţire*, care este foarte frumoasă. Când decanul de vârstă, numit şi „actorul de curte”, a terminat, preţ de o fracţiune de secundă a trebuit să-mi înving imboldul de a aplauda. Apoi s-a urcat şeful pe podium şi a ţinut o cuvântare bună, deloc patetică, de vreo douăzeci de minute.

A făcut un portret exact al lui Hannes Pohl, a enumerat rolurile pe care le jucase la noi, a citat din criticile care fuseseră scrise despre ele. Fireşte, a citat numai din criticile favorabile – dar pentru Hannes într-adevăr doar puţine fuseseră proaste. După alocuţiunea şefului a urcat pe podium mica noastră Beate, cea mai tânără stagiară. Avea un buchet de garoafe albe în mână şi stătea în picioare, acolo în faţă, subţirică şi puţintel intimidată, recitind o poezie nu ştiu de cine, poate de Holderlin. Încheind a pus buchetul pe şevalet în faţa portretului şi cei patru instrumentişti au executat a doua parte din cvartetul în minor de Beethoven. Când muzica s-a stins, s-a mai simţit obligat şi directorul Teatrului orăşenesc să spună câteva cuvinte, ceea ce nu fusese nicidecum prevăzut, fiindcă odată cu el s-a ridicat şi decanul de vârstă de pe scaun, dar s-a aşezat imediat la loc, când a văzut că directorul se duce spre podium. Acesta a spus ceva despre pierderea suferită în viaţa artistică a oraşului şi districtului, şi aşa mai departe, destul de searbăd – cred însă că i-a făcut nespus de bine bătrânului domn Pohl, că băiatul lui mort a fost

preţuit şi de un bărbat şi funcţionar autentic, serios. Decanul de vârstă a mai recitat după aceea o poezie de Schiller – ceva cu zei şi existenţa desăvârşită sau aşa ceva, şi în final muzicanţii au executat ultima parte a cvartetului de coarde.

A fost cu adevărat grandios, eram bucuros că fusese atât de grandios, fiindcă tatăl lui Hannes Pohl avusese nevoie de o asemenea festivitate – ca şi noi ceilalţi de altfel. Că nu am fost prea impresionat, asta se datora faptului că gândurile mele se învârteau mereu într-un cerc: Era cumva asasinul printre noi? Cine putea fi? De ce fusese ucis Hannes Pohl? De ce fusese ucis bătrânul Sibberfoot? De ce femeia din Eckelsum? Poate următorul am să fiu eu? Poate curând au să stea iar cu toţii aici în semicerc pe scenă, în jurul unui portret al meu – ha-ha – poate în jurul fotografiei mărite care mă înfăţişează ca hamal în *Mătuşa* lui Charley – Gisela cu siguranţă ar plânge, şi atunci ar afla cu toţii. Am fost bucuros că s-a terminat solemnitatea. Dacă ar mai fi durat încă, m-aş fi ţicnit cu acest dement carusel de gânduri din capul meu.

Dar atunci s-a întâmplat un lucru care pe de o parte m-a readus la realitate, iar pe de altă parte m-a uimit atât de mult, încât aproape n-am mai reuşit să închid gura când s-a declanşat. De fapt era o nimica toată, o întâmplare fără importanţă, care altundeva are loc în orice zi şi la orice oră, şi care nu te pune deloc pe gânduri. Dar aici şi acum şi tocmai cu aceşti oameni... a fost ca un mic trăsnet. De la oricare altul din ansamblu m-aş fi aşteptat, cu niciun altul nu mi-aş fi bătut capul în problema asta.

Pe scurt, ne sculasem de pe scaune şi formasem mici grupe, fiindcă fiecare, apăsat sufleteşte şi

stingherit, căuta societate. Atunci Ferdinand Hoch a venit la mine, m-a luat de braţ şi m-a dus câţiva metri la o parte, către cortină.

— Scuză-mă, te rog, Jost, a zis cu o voce şi un ton confidenţial care-i erau atât de străine, ca şi când el, cel atât de corect îmbrăcat, ar fi ajuns să umble deodată în pantaloni de cord murdari. Ştiu că locul şi momentul sunt prost alese, dar mă aflu într-o teribilă încurcătură... poţi să-mi împrumuţi o sută de mărci?

Am fost atât de uimit, că mi-au trebuit patru secunde ca să găsesc un răspuns – şi acela destul de bâlbâit.

— Da, Ferdinand... da, se... se face... se poate. Îţi trebuie pentru mai mult? Mai mult timp, vreau să spun. Aş putea...

— Nu, numai pentru trei, patru zile! mi-a răspuns Ferdinand.

— Da, până la începutul săptămânii viitoare pot să mă lipsesc de ei. Dacă-i vrei imediat – am din întâmplare bani la mine.

— Îţi mulţumesc mult de tot!

Vădit, i se luase o piatră de pe inimă. Ne-am dus la o parte între cortină şi una dintre perdelele de catifea care atârnau din înaltul scenei şi i-am dat cele două bancnote de cincizeci de mărci pe care le mai aveam în portofel din avansul primit de la Zander. A scos o carte de vizită şi a mâzgălit pe dos: „Primit o sută de mărci cu împrumut de la Jost Ziball. Ferdinand Hoch” – şi data. Nu voiam cu niciun preţ să accept şi am zis: – Da’ nu-i nevoie, omule!

El însă a insistat să iau chitanţa.

— Lucrurile trebuie să fie corecte, în definitiv mi se poate întâmpla ceva, nu? Oricum îţi sunt cu adevărat foarte recunoscător.

Între timp adunarea de doliu se dizolvase. Şeful maşinist, Heinrich Lenzing, cu doi dintre muncitori şi începuse demontarea decorului.

Am pornit în grabă spre ieşirea din scenă, dar pe drum am fost oprit de Joachim Stoltze, care, în câteva minute, mi-a descris scandalul de ieri, în legătură cu *Minna von Bamhelm* şi mi-a cerut părerea. I-am dat dreptate că schimbase rolurile. Acest lucru părea că-l bucură. Când în fine am ajuns afară, ceasul arăta unsprezece şi un sfert. Trebuia să mă grăbesc ca să nu sosesc prea târziu la procuror.

Camera în care am intrat – fără să bat la uşă – era surprinzător de simpatică, în contrast cu platitudinea şi meschinăria coridorului pe care se afla. Pe pervazul ferestrei erau ghivece cu flori, dintre care unele bogat înflorite. Pe peretele din spatele biroului unei fete amuzante, cu coafură de ponei şi pistrui, atârna o reproducere bună a *Podului de lângă Arles* de Van Gogh, iar la dreapta, în spatele celui de-al doilea birou – momentan neocupat – colţul camerei era separat printr-o perdea multicoloră de pânză, care nu era trasă complet, şi astfel am văzut acolo un reşou şi tacâmuri. În cameră mirosea puternic a cafea, a flori şi a apă de Colonia. Fata bătea atât de impetuos la maşină, că de două ori a trebuit să-mi dreg glasul ca să-mi fac remarcată prezenţa.

— Sunteţi domnul Ziball, nu-i aşa? întrebă ridicându-se. Bună ziua. Cred că domnul procuror vă şi aşteaptă. Vă rog numai un moment!

Bătu la uşa lăcuită în alb de pe peretele din stânga, o deschise şi intră în cameră. Uşa era capitonată gros şi mai exista o uşă în spatele ei. M-am întrebat de ce o mai fi bătut fata în ea; cu siguranţă de dincolo nu se

putea auzi.

Fata cu înfăţişare amuzantă reveni.

— Domnul procuror vă roagă să intraţi!

Am trecut prin uşa capitonată. Tronc! am auzit când s-a închis în urma mea. Procurorul se ridică şi-mi dădu mâna. Mă invită să mă fac comod. Îmi scosei trenciul şi-l pusei în cuiul de lângă uşa a doua, agăţându-l de guler, deoarece nu exista umeraş. Procurorul îmi indică unul dintre cele trei fotolii din jurul unei mese încrustate cu faianţă neagră, de lângă uriaşul lui birou. Din sertar scoase o cutie cu ţigări şi trabucuri şi-mi oferi să mă servesc. Luai o ţigară, luă şi el una. În eterna întrecere cu chibriturile, am fost mai agil şi i-am oferit foc. Se aşeză, trase din ţigară şi la început nu scoase niciun cuvânt. Totuşi n-am avut răgazul necesar să examinez camera, deoarece a trebuit să mă concentrez asupra procurorului.

— Vă mulţumesc că aţi venit, domnule Ziball, începu el în fine, nu e nevoie să vă subliniez că este vorba de o convorbire pe care aş vrea s-o am cu dumneavoastră... Făcu o pauză, împinse scrumiera de sticlă albastră către mine, îşi plimbă degetul arătător între cămaşă şi gât, ca şi cum l-ar fi strâns gulerul, apoi zise: De ieri sunt sigur că a fost absurd să fiţi suspectat. Vă rog să nu vă speriaţi – personal nu v-am suspectat niciodată – din partea poliţiei însă... ei, dar să lăsăm asta! Nu ştiam unde bate cu această introducere. Era clar că mai urma ceva. Prinseseră cumva de veste despre cercetările mele? Dar îşi dădu drumul: Am fost ieri de dimineaţă în Olders, spuse ca de obicei foarte încet şi uitându-se drept la mine.

— Da? făcui, silindu-mă să-mi păstrez calmul.

— Da, repetă el. Aţi fost şi dumneavoastră acolo, nu?

— Desigur, chiar de mai multe ori, mă grăbii să confirm în mod uşuratic.

— Vă rog, domnule Ziball, zise lăsându-se pe spate în fotoliu, vă rog să nu încercăm să ne ducem reciproc de nas. Eu am refuzat să aprob să fiţi urmărit, tocmai fiindcă nu vă consider suspect. Dumneavoastră însă trebuie să mă ajutaţi şi să nu faceţi pe detectivul pe cont propriu! Iar dacă o faceţi – legea nu interzice– atunci trebuie să-mi comunicaţi ce aflaţi. Nu consideraţi că e cazul? În afară de asta, tăinuirea unui amănunt ce poate fi important pentru clarificarea unei crime este pasibil de pedeapsă, în afară de faptul că dumneavoastră trebuia neapărat să ştiţi cât de periculos e să întreprinzi de unul singur astfel de cercetări, mai cu seamă că asasinul tânărului Pohl este vorba probabil de un foarte rafinat bărbat cu sânge rece... ori de o femeie cu sânge la fel de rece...

Din nou făcu o pauză, aşteptând. Eu n-am zis nimic. Ce să fi zis? Într-adevăr nu părea că se ştie ceva de vizita mea la Sibberfoot, dar încă nu eram sigur. Afară de asta, ce s-ar fi câştigat dacă aş fi povestit ce ştiam despre legătura lui Hannes cu Sibberfoot, despre biletul de avertizare găsit în costumul lui, despre telefonul anonim şi despre ameninţarea pe care o primisem, despre convorbirile mele cu Ferdinand Hoch, despre vizita mea la Waltraud Bury şi despre încurcătura ei cu Hannes Pohl? Nici bătrâna moartă din Eckelsum nu l-ar pune pe urme – nu mai uşor decât pe mine, în ciuda marelui lor aparat de investigare. Aici nu era vorba de luat amprente. Atât timp cât nu se cunoştea mobilul, n-aveau şanse mai mari ca mine, care investigam de unul singur.

— Îmi pare rău, domnule procuror, desigur ar fi

trebuit să vă relatez! începui, dar lăsai în suspensie ce anume.

— Da, asta m-ar fi scutit cel puţin de călătoria de ieri. Aveţi cumva idee de ce v-a spus Hannes Pohl că are de lucru la Radio, deşi nu era adevărat? Ce voia el să camufleze prin asta? Şi de unde avea banii care-i dădeau posibilitatea să-şi permită cutare şi cutare lucru, ceea ce numai din gajul lui ar fi fost exorbitant?

— Poate la mijloc e o femeie... Poate că a fost încurcat cu vreo femeie măritată, şi asta nu prea s-ar putea clarifica, cred eu. Fiindcă ea are să se ferească să apară în vreun fel, să declare ceva ori să facă publică povestea!

— Şi eu m-am gândit la asta, spuse procurorul, şi observai că se resemnase. Din scrisorile şi notiţele lui nu iese la iveală nimic altceva decât că în ultimele trei luni se ducea cam de două ori pe săptămână la Olders. Niciun punct de reper la cine se ducea, nici cel mai mic indiciu de ce se ducea!

Scăpasem de o piatră de moară de pe inimă. Habar n-aveau că-l descoperisem mort pe Sibberfoot. Gândindu-mă la descrierea pătimaşă făcută de Waltraud Bury şi reflectând că la o a doua poveste, în Olders, o fi căzut frumuşel în plasă, spusei:

— Desigur m-ar surprinde foarte mult, fiindcă Hannes era exact tipul care nu se dă în lături de la o încurcătură amoroasă. Dar consider destul de neverosimil că el se lăsa plătit.

— Ah, dragă domnule Ziball, interveni procurorul, în practica mea am întâlnit atâtea – încât devii sceptic cu privire la oameni şi caracterul lor. Mi-a fost dat să văd meseriaşi de treabă, soţi fideli, membri – ba chiar preşedinţi de asociaţii onorabile, care în acelaşi timp erau copărtaşi la vreun bordel; mi-a fost dat să

cunosc gospodine cumsecade, bine văzute şi de reputaţie fără cusur, care cântau duminica în corul bisericii „Isus nădejdea mea” şi care, când bărbaţii lor lucrau în schimbul de noapte, îşi câştigau cu ore suplimentare la orizontală câteva mărci în plus pentru îmbrăcăminte. Dacă vizitele lui Hannes Pohl la Olders vizau o femeie şi femeia era înstărită – de ce, mă rog, să nu fi spus ea din când în când: „Dragă, iată cincizeci de mărci, aş vrea să-ţi faci cu ele o plăcere.” – ori ceva asemănător?

— Posibil, dar atunci cine l-a ucis? Un soţ gelos? Un rival?

„Ferdinand Hoch?” am continuat în gând – deşi pe ăsta nu mi-l puteam imagina brutal.

— De ce nu? spuse procurorul. Numai că n-avem cum să-l găsim dacă hazardul nu ne pune în mână adresa femeii.

— Şi încă ceva care pledează contra acestei ipoteze: la el s-a găsit un bilet: PENTRU ULTIMA OARĂ, POHL! ÎNFRÂNEAZĂ-ŢI CURIOZITATEA! — Vă amintiţi, nu? Asta n-o scrie niciun soţ ori rival gelos, însetat de sânge, domnule Ziball! Cuvântul „curiozitate” nu prea se potriveşte deci cu o încurcătură cu o femeie măritată. Acest bilet, dacă e important – şi eu îl consider cheia rezolvării – acest bilet nu e nici măcar un şantaj. Ce-l îndemna pe Hannes Pohl să fie curios?

Procurorul se cufundă din nou în tăcere. Văzându-l aşa, îmi făceam reproşuri în timp ce-mi aprindeam o ţigară.

— Am identificat hârtia. Adică am descoperit cu mare trudă provenienţa ei. Provine din nişte blocuri de corespondenţă par avion produse de o firmă din Westfalia. În oraşul nostru sunt opt sau nouă papetării

care au asemenea hârtie. N-are sens să ne întrebăm cine şi când a cumpărat un asemenea bloc. Am cercetat cu de-amănuntul cadavrul bietului băiat, interiorul microbuzului, mânerele, tapiţeria, am scotocit camera lui – toate astea le ştiţi, şi ştiţi de asemenea cum se procedează în astfel de cazuri – dar n-am găsit nimic. N-avem niciun fel de indiciu – decât că se ducea la Olders. Oraşul are peste o sută de mii de locuitori. De unde să începi, mă rog? Nu avem niciun mobil – nimic, nimic. Iar când credem că avem un indiciu, făcu el aprinzându-se – încă nu-l auzisem niciodată vorbind atât de tare – şi mă duc să verific indiciul, atunci mi se spune, spre exemplu, de către domnul von Ruhla de la Radio, că simpaticul domn Ziball a şi fost acolo şi a pus aceleaşi întrebări. Şi atunci să nu-mi ies din pepeni – drăcia dracului! Se întrerupse brusc şi mă privi, silindu-se să zâmbească: Scuzaţi-mă, domnule Ziball – dar poţi să înnebuneşti în astfel de situaţii.

— Da – îmi imaginez! am răspuns scurt.

Procurorul se ridică şi puse astfel capăt discuţiei.

— V-aş fi prin urmare foarte recunoscător, dacă aţi renunţa la cercetările dumneavoastră de unul singur, ori măcar dacă m-aţi informa, zise el de data aceasta din nou cu vocea-i obişnuită, înceată.

— Înainte sau după?

— Observ că tot nu vreţi să renunţaţi. Aş prefera să ştiu dinainte ce intenţionaţi, ca să vă pot da ajutor la nevoie, încăpăţânat ce sunteţi!

— Călduroase mulţumiri, domnule procuror, zisei luându-i mâna oferită spre rămas bun, dar, cred eu, n-o să fie nevoie să mă apăraţi!

Foarte curând urma să fiu pus în situaţia de a observa cât de uşor te poţi înşela.

La teatru încă se mai repeta când am sosit. Pe scenă spaţiul era jalonat de câteva scaune şi două mici estrade. M-am dus în spate, la ateliere, şi l-am întrebat întâi pe Heinrich Lenzing şi apoi pe Ludwig Hallbaum dacă ar vrea să-mi ajute să decorez la Holdersil sala pentru serbarea pompierilor. Mă ajutaseră de mai multe ori – îi plătesc cu ora şi ei o fac bucuroşi. Şi de data aceasta au fost amândoi de acord, şi am convenit ca amănuntele să le stabilim vineri noaptea. Din fericire, localitatea unde dădeam spectacol vineri era la numai şaisprezece kilometri de Holdersil. Reprezentaţia urma să se termine către zece şi jumătate, ei voiau să ajute la demontat şi apoi sa vină direct acolo. Puteam, deci, să începem către ora unsprezece şi jumătate, douăsprezece noaptea. În trei era mai uşor de realizat până a doua zi înainte de prânz. Desigur se poate şi de unul singur – dar asta înseamnă mare trudă, şi mai bine dau o parte din câştig decât să fiu trei zile pe jumătate mort de oboseală.

L-am rugat pe Ludwig să-mi împrumute în seara aceasta motocicleta – pentru două ore. S-a rezolvat uşor, el era şi aşa de serviciu şi n-avea nevoie de ea.

Pe Gisela am văzut-o abia la dejun, jos, în restaurantul teatrului, unde ne adunam cu toţii aproape la fiecare prânz, afară de sfârşitul săptămânii. Şedea la o masă alăturată, cu Stoltze, Beate, stagiara şi decanul de vârstă, care îi făcea curte şi azi, ca totdeauna de altfel, în modul lui simpatic şi de pe vremea bunicii. Gisela a terminat mai repede de mâncat şi a venit la masa mea. Pe când se îndrepta către mine, am remarcat din nou că mă vrăjea cu totul şi cu totul în încântătoarea ei

rochiţă neagră.

Salutându-l pe Heinrich şi pe sufleră, care şedeau cu mine la masă, zise:

— Scuzaţi-mă, vă rog, trebuie să-i spun lui Jost ceva la ureche!

Se aplecă spre mine, punându-şi braţul pe umărul meu.

— Te iubesc şi mi-e tare dor de tine, monstrule!

— Ia auzi, ia auzi! zisei eu tare, încercând să mă arăt indiferent. Splendid! Pentru această veste bună vrei zece pfenigi sau un sărut?

— Zece pfenigi! răspunse Gisela întinzând mâna.

Am scotocit în buzunar după o monedă de zece pfenigi şi i-am pus-o în palmă. Ea închise palma şi luând o mină de ţigancă, scuipă în pumn, murmurând:

— Din unul fă-te doi! Din unul fă-te doi!

Apoi plecă râzând prin sala de mese şi dispăru pe scara dinspre cabine.

— Ce drăguţă arată Eggers când îmbracă ceva. Rezonabil, observă Heinrich Lenzing.

— Da – numai că azi e puţin cam palidă, behăi suflera.

„Dacă ai şti tu, capră bătrână, de ce e palidă!” am spus eu în gând, începând să iau cu lingura din farfurie.

După-amiază am avut multă treabă, a trebuit să văd cum decurg lucrările preliminare pentru *Minna von Barnhelm,* să încep schiţele pentru muzicalul stupid, planificat a fi următorul spectacol. La şase repetiţia generală era gata. Toţi înjurau că durase atât de mult – dar fiindcă totdeauna înjură toţi, n-a părut ciudat. Am montat în destul de mare grabă decorul pentru reprezentaţia de seară. La şapte şi

ceva avansasem atât de mult, încât am putut pleca. Am cerut lui Ludwig cheia de la motocicletă şi la şapte şi jumătate ieşeam din oras pe şoseaua spre Eckelsum.

Era destul de întuneric, dar am parcurs distanţa în aproape jumătate din timp faţă de autobuz. Motocicleta lui Ludwig, un DKW de două sute de centimetri, mergea bine. Curentul de aer îmi masa faţa. Dacă ar fi fost posibil, aş fi fluierat de plăcere. În Eckelsum am parcat motocicleta în spatele sălii birtului, în acelaşi loc în care stătea de obicei autobuzul teatrului nostru. Căsuţa era în întuneric. Am înaintat prin gangul strâmt ce ducea în curte, pe lângă stiva de butoaie de bere, am traversat coridorul care dădea în bucătărie şi am intrat în sala de consumaţie. Când m-a văzut, cârciumarul şi-a ridicat sprâncenele.

— Ce mai vreţi iar? m-a întrebat cu o mină destul de antipatică.

— Mai întâi câte un rachiu pentru amândoi! replicai eu. Mi-a fost frig pe motocicletă.

A pus rachiu în pahare. Am băut. Birtaşul voia s-o şteargă pe uşa din spatele tejghelei, dar l-am strigat:

— Îmi mai pui unul, patroane? De când laşi clienţii să aştepte în picioare?

— Daţi-i drumul cu întrebările! îmi spuse în timp ce-mi umplea paharul. Dar nu atât de tare, vă rog!

— Aş vrea doar o adresă. Cum se numesc oamenii a căror mamă a locuit în căsuţa din curte – unde stau?

— Asta are – au şi ei ceva a face cu crima? m-a întrebat privindu-mă uimit.

— Nu, cu siguranţă n-au nimic a face cu asta! Noroc!

— Noroc! zise el dând peste cap paharul pe care şi-l umpluse. Korner îi cheamă. Bărbatul e ăla de colo, de la masa din colţ. Ăla brunet, cu cămaşa în carouri colorate, mai spuse cârciumarul, arătând cu o mişcare a capului înspre masa din colţ.

Era măsurătorul cadastral pe care-l căutam, singur, cu un pahar de bere în faţă; fuma. M-am dus la el şi m-am prezentat.

— Pot să mă aşez o clipă la masa dumneavoastră?

— Da, vă rog, spuse Korner.

Era un bărbat lat în umeri, cu păr negru, lucitor, rărit spre frunte, deşi cu siguranţă abia trecuse de treizeci de ani. Avea ochi negri, pe care şi-i miji când mă privi. Chipu-i ars de soare arăta bine, cam grosolan, dar nu brutal. Întrucât îşi descheiase gulerul cămăşii de lână în carouri roşii şi albastre, se vedea clar cât de mult îl bronzaseră soarele şi vântul. Sub linia de demarcaţie pielea era foarte albă.

— Am vorbit ieri cu soţia dumneavoastră, domnule Korner. Am găsit-o în casa soacrei dumneavoastră!

— Aşa, vasăzică! Dumneavoastră sunteţi cel ce se înţelesese să se întâlnească cu soacră-mea – da, acuma ştiu. Dar, din păcate, aţi ajuns prea târziu. Ce nenorocire, nu? Biata bătrână!

— Da, spusei. Dumneavoastră aţi adus-o acasă duminică seara, nu?

— Da, zise el dând din cap şi-şi goli paharul.

— Pot să vă ofer o bere? îl întrebai, făcând în acelaşi timp semn birtaşului.

— Da, mulţumesc.

Mă măsura cu privirea. Prezenţa mea i se părea întrucâtva ciudată.

Am mai comandat o bere pentru el, şi pentru mine o cafea. Am stat o bună bucată de timp tăcând unul

lângă celălalt. Când a terminat ţigara, i-am oferit dintr-ale mele, dar a refuzat.

— Mulţumesc, nu fumez cu filtru!

Birtaşul aduse berea şi cafeaua.

— Ia spuneţi-mi, domnule Korner, duminică seara când aţi însoţit-o pe soacra dumneavoastră acasă, v-aţi dus cu ea până în fund, la căsuţă?

— Sigur că da; acolo e mult prea întunecos ca s-o fi putut lăsa pe mama să se ducă singură.

— Aţi văzut pe cineva acolo, în spate?

— Nu, nu era nici ţipenie de om!

— Erau automobile în curte?

— Nu, nici automobile nu erau. În faţă, lângă intrarea în curte era unul. M-am dus prin faţă în local fiindcă – fiindcă eu – ei, fiindcă voiam să-mi mai fac o dată nevoile, m-am dat chiar lângă zidul sălii, ha-ha! începu să râdă stânjenit.

— Şi ce fel de automobil era, domnule Korner?

— Nu ştiu – de ce?

— Încercaţi, vă rog, să vă aduceţi aminte! insistai.

— Da – unul aşa, mijlociu, reflectă el încordat.

— Negru?

— Nu – cenuşiu. Destul de deschis. Dar ce fel, nu ştiu. Poate un Ford, ori un Opel, ori un Volkswagen mare sau aşa ceva. Că doar toate sunt destul de asemănătoare. — Da’ de fapt de ce vă interesează ce fel de automobil era?

— Am să vă spun eu mai târziu, domnule Korner.

— Sunteţi de la poliţia judiciară – de întrebaţi aşa? zise el, privindu-mă bănuitor.

— Nu, nu sunt de la poliţie, vă asigur! Încă ceva, domnule Korner, vă rog: acolo, la intrare sau lângă peretele sălii, erau şi alte automobile?

— Nu – făcu el reflectând, nu, numai acela.

— În faţa birtului erau automobile?

— Da, cinci, şase, nu ştiu exact câte.

— N-ar fi putut să parcheze în faţa casei şi automobilul care era în spate?

— Ba da, sigur; ar fi putut foarte bine să parcheze şi în faţă, firește.

— Automobilul era cu luminile aprinse?

— Nu!

— Nici lumini de poziţie?

— Nu, era complet întunecat.

— Nu v-aţi mirat, domnule Korner, că un automobil stătea singur pe întuneric, în stradă, când era destul loc de parcare în faţa birtului?

— Nu m-am gândit la asta. Şi nu e nicio pagubă, nu?

— Hm. Da’ înăuntru nu era nimeni?

— Nu m-am uitat înăuntru. La ce drac’ să fi făcut asta?

M-am hotărât să nu-l întreb mai multe. Începea să se enerveze. Şi asta nu ducea la nimic. Totuşi mai trebuia să ştiu ceva.

— Când a fost asta, domnule Korner?

— Păi, cam pe la nouă jumătate, zece fără un sfert.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule Korner, zisei ridicându-mă.

— N-aţi vrea să-mi explicaţi şi mie pentru ce puneţi toate întrebările astea? stărui el.

— Mai târziu, domnule Korner! Vă promit să revin şi să vă explic totul – pentru moment nu pot, fiindcă nici eu însumi nu ştiu cum o să iasă şi dacă automobilele au ceva a face cu treaba asta.

Dar el nu se lăsă dus.

— Nuuu – mi se pare foarte comică seria asta de întrebări a dumneavoastră. Şi, în definitiv, ce voiaţi de

la soacra mea? Şi pe ea voiaţi s-o întrebaţi de automobile?

— Aproximativ, dar nu vă neliniştiţi – eu în primul rând sunt curios din fire, şi în al cincilea rând povestea nu e chiar atât de importantă! — Pe curând!

Îl subestimasem. Nu era un suflet chiar atât de simplu cum crezusem. Când dădeam să plec, am simţit deodată mâna lui ca o menghină pe braţul meu drept.

— Nu plecaţi de aici înainte de a şti ce înseamnă toate astea! zise încet şi ameninţător.

Am reflectat cinci secunde şi am ajuns la concluzia că n-ar avea niciun sens să înceapă acolo o încăierare. În primul rând că eu, ca străin, aş fi avut imediat tot localul împotriva mea – şi în al doilea rând poate aveam încă nevoie de Korner, ba chiar destul de sigur.

— Bine. Ştiţi că unul dintre actori a fost asasinat. Sunt prietenul lui şi mă interesează arzător să aflu cine-l are pe conştiinţă. Şi credeam ca soacra dumneavoastră a observat ceva ce m-ar ajuta să dau de o urmă – asta e tot.

— Hm! făcu Korner.

Nu era pe de-a-ntregul satisfăcut, dar mi-a eliberat braţul.

— Vă dau adresa mea, domnule Korner, şi dacă vă aduceţi aminte ceva – ori dacă auziţi ceva, anunţaţi-mă, vă rog!

— Ce să aud? mormăi el.

— Uneori, din întâmplare! zisei dându-i pe bilet adresa mea şi a teatrului din Wiehafen.

Apoi m-am sculat, mi-am luat rămas bun, am plătit la tejghea rachiurile, berea şi cafeaua şi am plecat.

Se făcuse ceaţă şi a trebuit să merg destul de

încet. Eram abătut, fiindcă întrebările nu mă duseseră mai departe. Frumos! Automobilul cenuşiu – multe automobile erau cenuşii. Directorul avea un Kapitan cenuşiu, procurorul un Ford cenuşiu, Zander, un Opel-Rekord cenuşiu, cârciumarul nostru avea şi el un Rekord cenuşiu – e o tâmpenie, aşa nu avansez cu nimic. Şi-apoi, îmi era frig şi asta îmi sporea supărarea şi mai mult. Mersul pe motocicletă e o treabă numai pentru oameni foarte tineri şi în regiuni calde.

Tocmai se sfârşise reprezentaţia când am ajuns la teatru, i-am dat lui Ludwig cheia motocicletei şi i-am mulţumit; Gisela încă se demachia. Ne-am dus apoi împreună să mai bem o înghiţitură. Ea a băut vin roşu, eu mi-am comandat un grog. Eram singuri în cramă, adică fără alţi oameni din ansamblu.

— Eşti atât de monosilabic, Jost. De ce? m-a întrebat ea după ce stătusem tăcuţi un răstimp unul lângă altul.

— Scuză-mă, Melusino, dar o să trebuiască să te obişnuieşti cu gândul că iubeşti un imbecil. În loc să profit de prezenţa ta, după care aproape că mă prăpă...

— Sssst! Să taci imediat! N-am deloc chef să „profiţi” de prezenţa mea, dar te rog foarte respectuos să-mi dai voie să iau parte la zborul gândurilor tale – atâta vreme cât nu sunt imorale, cum ai spus!

— Dar... dar... Îmi venea să zâmbesc şi din nou mă minunam cum reuşea ea cu două fraze să mă scoată din iureşul gândurilor chinuitoare şi din reflecţiile negre. Dar... dar... mica mea Melusină! Poţi tu oare să-ţi imaginezi, despre mine că aş fi imoral?

— Dacă fac un pic de efort... răspunse râzând iar.

— Ai cuvântul meu că poţi să iei parte la toate zborurile, ba chiar trebuie, după ce voi fi rezolvat odată treaba legată de călătoria asta – dar asta e prea urâtă. Lasă-mă s-o fac singur, te rog. O să se termine repede – ori mă dau bătut!

— O, Jost, uneori îmi este atât de frică! zise ea rezemându-se de mine.

— Nu fi fraieră! spusei eu făcând pe grozavul – dar nu suna firesc.

Eu însumi mă temeam. Blestemată teamă – ca atunci când eşti copil şi te cuprinde frica seara când se stinge lumina pe scări.

Peste o oră intram în camera mea. O dusesem pe Gisela acasă, mai vorbisem cu ea despre „mutarea” de mâine şi apoi, cu gustul sărutărilor ei pe buze, pornisem prin ceaţă, îndărăt. Fără Gisela, camera era rece şi goală şi mirosea a fum rece şi a umezeală. Lydia Bornschein nu închisese fereastra. Aveam impresia că ceaţa din întreg ţinutul se adunase în patul meu ca să tragă un pui de somn. Am închis iute geamul, m-am mulţumit să mă spăl doar ca pisica şi m-am vârât în aşternut ca un hamster în mâneca hainei stăpânului său. A trecut mult timp până m-am încălzit. Îmi tot spărgeam capul cu combinaţii privitoare la moartea lui Hannes Pohl, fără să ajung să am inspiraţia fulgerătoare pe care o au totdeauna nouă din zece eroi ai tuturor poveştilor cu crime, în momentul celei mai profunde disperări. Până la urmă însă am adormit şi am visat, fireşte cum trebuie în asemenea cazuri, automobile cenuşii, la volanul cărora erau asasini fără faţă. De două ori am sărit în sus din acest vis stupid, şi de ambele dăţi am

constatat că în cameră nu se mişcau nici automobile asasine şi nici nu erau cadavre, iar după a doua constatare am fost scutit de fantome.

Deşteptătorul a sunat ca de obicei, puţin după şapte. Îl pusesem departe de pat, pe pervazul ferestrei, ca să nu-i închid pliscul şi să mă culc iar. Reflectam cu ochii încă închişi asupra zilei care începea şi mă gândeam ce ar putea să mă bucure. Totdeauna fac aşa dis-de-dimineaţă. Ajută să te scoli din pat. Mi-am amintit de mutare, aşa că aveam ceva de care să mă bucur. Şi asta am făct-o copios şi în timpul bărbieritului, îmbrăcatului şi micului dejun.

Într-o oră îmi mutasem în fosta odaie a lui Hannes lucrurile: cărţi, tablouri, lenjerie, costume, pantofi, discuri, aparatul de radio, precum şi vinul roşu şi sticla de rachiu, pe trei sferturi încă plină. Înainte făcusem însă vreo câteva, modificări în noua locuinţă: pusesem raftul de cărţi lângă fereastră, împinsesem studioul la celălalt perete, aşa încât pe viitor aveam să dorm alături de Gisela – despărţit de ea doar de lăţimea unei cărămizi... pur şi simplu n-avea nevoie decât să bată uşor. Lydia Bornschein fusese harnică în ziua precedentă şi dereticase, pusese perdele noi la ferestre, ba schimbase şi covorul cam uzat cu unul mai bun din dormitorul ei. În timp ce-mi luam în stăpânire noua odaie, alături ea făcea curăţenie în vederea mutării Giselei. Trebăluind, cânta. Nu mai era de trăit. Imaginea mea despre iad este următoarea: un loc unde trebăluiesc fără încetare, de jur-împrejurul purgatoriului patru mii de gospodine de circa cincizeci şi şase de ani, cu mături, găleţi, aspiratoare de praf şi perii de frecat scânduri, cântând alternativ *Să facem ca rândunelele...* şi *Castele-n lună*, iar la marile sărbători ale iadului se

mai adaugă ca raţie specială *Fată dragă, nu zi nu...* Când este aniversarea dracului suprem sau a unuia dintre şefii lui de departament, femeile trebuie să cânte în fiecare oră şi *Cine se încununează*, pentru ca sărbătoritul să se poată delecta de chinul sărmanelor suflete din iad.

Către ora unsprezece ne-am pus în mişcare. Chemasem un taxi, şi cu o bancnotă de cinci mărci l-am ajutat pe şoferul îngrozit să-şi recapete cumpătul pierdut la vederea geamantanelor, cutiilor, pacheţelelor şi pungilor cu care-l aşteptam în faţa casei Giselei. De patru ori a trebuit să urcăm scara până am cărat totul sus.

M-a bucurat expresia de pe faţa Giselei când a intrat în camera mea – nu, într-a ei. Acuarela de fabricaţie proprie pe care i-o agăţasem deasupra studioului i-a plăcut atât de mult, încât în ciuda prezenţei Lydiei, m-a îmbrăţişat. Lydia a pocnit din limbă privind dojenitor. Acuarela însă arăta cu adevărat frumos – totdeauna îmi plac tablourile pictate de mine. Pe masă era un buchet de lalele, cumpărat de Lydia, iar din partea mea provenea trandafirul roşu de pe marginea ferestrei, care strălucea în soare ca un rubin. Nu mai lipsea decât urarea „Bine ai venit! Intră”. Am făcut-o şi pe asta, dar n-a avut efect, căci Gisela a îmbrăţişat-o în clipa aceea pe gazda noastră. Iscusite mai sunt femeile, când e vorba să îmbrobodească pe cineva! Toţi am ajutat la aranjarea lucrurilor. Eu m-am ales cu o palmă peste degete când mi-am oprit prea îndelung privirea pe lenjeria drăgălaşă a Giselei – în loc s-o aşez în dulap. Fotografia părinţilor Giselei, pe care a scos-o din geamantan, mi-a sugerat ideea că totdeauna ar trebui să am la îndemână o batistă mare

când o vizitez pe Gisela, ca să acopăr poza, pentru ca onorabilii bătrâni să nu se sperie. Dar n-am spus-o.

Am încheiat aranjarea camerei cu cafea şi prăjituri, ca nişte burghezi veritabili. Cele zece minute de care Lydia a avut nevoie pentru pregătirea cafelei noi le-am folosit ca să ne îmbrăţişăm şi să ne sărutăm un pic. Ca s-o fac, a trebuit să mă folosesc doar de o mână, căci în cealaltă aveam un ciocan, cu care, la scurte intervale, băteam ritmic în perete. Se auzea ca şi când aş fi bătut cuie, şi foloseam acest truc – şi chiar cu succes – pentru liniştirea scumpei noastre gazde. Gisela fusese de acord cu ideea mea de a acoperi tabloul părinţilor ei, în timp ce executam loviturile de ciocan. Când am auzit-o pe Lydia venind pe coridor, am luat repede batista care-i pusese pe scumpii părinţi ai Giselei în imposibilitate de a vedea.

A fost o zi veselă, fericită. La patru şi jumătate am plecat, pentru ca, de la teatru, să ne ducem la ţară, şi „drapelul artei să-l facem să fluture şi în cele mai îndepărtate colţuri ale patriei” – asta este o frază din introducerea scrisă de primarul din Wiehafen pentru programul tipărit cu ocazia aniversării a zece ani de existenţă a Companiei landului. Noi citam deseori cu plăcere această frază, şi totdeauna foarte serioşi. În seara aceea steagul nostru avea să fâlfâie în Niedermoordorf, localitate în care Gisela delectase asociaţia sătencelor cu *lezerul albinelor* şi unde o apucase disperarea văzând ce efect aveau minunatele cuvinte poetice. Am jucat şi acolo, fireşte, *Cu uşile închise* de Sartre – evident, de ce tocmai Niedermoordorf să fi renunţat la întâlnirea cu existenţialismul?

M-am dus şi eu cu ei, deşi nu era neapărată nevoie de mine. Aveam mustrări de conştiinţă, pentru că

toată ziua, din cauza mutatului, nu fusesem la teatru. Şi apoi m-am mai dus şi fiindcă nu voiam s-o las pe Gisela să meargă singură tocmai acolo singură – adică fără mine. Până acolo ajunsesem. În drum spre teatru spuneam că, de fapt, ar fi absurd să ţinem secretă cu atâta îndârjire legătura noastră.

— Acum, când locuieşti perete în perete cu mine, inimioara mea, ceea ce ei vor afla cel mai târziu poimâine – dacă nu cumva Elsbeth (asta era suflera) încă n-a aflat – hai să lăsăm la o parte jocul de-a ascunselea, nu?

— Straşnic tip mai eşti! făcu Gisela serioasă şi uitându-se la mine ca la cineva cu desăvârşire străin. Te apuci, pur şi simplu, să mă convingi de contrariul vederilor mele; iar eu mă las convinsă şi puţin îmi pasă de ceea ce am considerat până acum important şi preţios – arunci principiile peste bord... unde are să mă ducă asta?

Nu eram deprins cu atâta seriozitate şi din cauza aceasta m-am oprit, i-am pus mâinile pe umeri şi am privit-o în ochi. În spatele nostru se afla vitrina unui magazin de textile. Era foarte pestriţ aranjată, dar n-am văzut ce reclamă se făcea acolo. Am văzut doar ochii Giselei.

— Habar n-am, iubito. Dă-mi, te rog, puţintel răgaz până se lămureşte povestea cu Hannes – te rog!

Un bărbat ne-a îmbrâncit cu umărul. Stăteam în calea pietonilor, care se duceau de la servici acasă şi nu observasem că-i împiedicăm.

— Vino, zise Gisela; trebuie să ne grăbim, altfel au să fluture ăia drapelul în Niedermoordorf fără noi!

Şase ore mai târziu eram din nou înapoi. În Niedermoordorf, *Cu uşile închise* a fost respinsă făţiş

de public. Aplauzele de la sfârşitul reprezentaţiei au fost foarte firave şi păreau a fi mai mult expresia politeţii decât a entuziasmului. La întoarcere, Gisela a stat lângă mine. Şi-a pus mâna în mâinile mele, spulberând prin aceasta nesiguranţa că propunerea pe care i-o făcusem după-amiază, în drum spre teatru, ar fi putut s-o jignească. Încă n-o cunoşteam – poate niciodată n-am s-o cunosc. Dar, în definitiv, ar fi bine s-o cunosc? Bărbaţii sunt mult mai fascinaţi de femeile de care nu sunt siguri decât de cele ale căror reacţii le cunosc pe dinafară – citisem odată.

Puţin înainte de a fi ajuns în curtea teatrului, i-am şoptit în ureche:

— Du-te înainte, Melusino, da? Nu ai decât cinci minute de drum. E de datoria mea să mă ocup de descărcare. Afară de asta, Lydia are să se culce, poate, ştiind că eşti acasă şi nu te afli în conflict cu legea ei morală. Spune-i că am mai avut chef de o bere, că sigur am să vin târziu. — Iar când după trei sferturi de oră sosesc rebegit acasă, atunci am chiar şi un pat încălzit – asta mi-am dorit întotdeauna.

— O să ai un pat de gheaţă, egoistule! mi-a răspuns ea.

Acasă era întuneric peste tot. Nevoit să mă furişez mereu, mi se părea că încet, încet am să ajung indian de profesie.

— Ah, scuză-mă în caz că am greşit camera, am zis în şoaptă închizând precaut în urmă-mi uşa fostei mele camere.

Nicio mişcare. Am aprins lumina. Studioul Giselei era neatins. M-am înspăimântat teribil şi fără să ţin seama că fac zgomot, am fugit dincolo, în noua mea cameră.

— Mare necioplit mai eşti, Jost! De ce faci atâta tărăboi? se auzi şuierând din întuneric.

Însă după toate aparanţele, Lydia nu auzise nimic.

— Cum ai ajuns în patul meu?

— Pe jos. Ţi-am promis o pungă de gheaţă. Iată-mă! Trebuie să mă bizui însă pe tine că n-ai să mă laşi să adorm, auzi! I-am promis Lydiei să ţin minte ce visez. Dimineaţă are să vină de îndată la patul meu. Fiindcă, a zis ea, ce visezi în prima noapte sub un acoperiş străin se împlineşte.

— Ha-ha – prima noapte sub acest acoperiş „străin” – e bună! Născoceşte şi tu ceva frumos! i-am răspuns eu. Cât despre adormit, am să te ţin trează, sloi de gheată ce eşti!

M-am dus încă o dată alături, am potrivit ferestrele în poziţie întredeschisă şi am stins lumina.

După o jumătate de oră stam complet liniştiţi unul lângă celălalt, odihnindu-ne după atâtea încordări, sporite printre altele de mutarea Giselei şi de drumul la Niedermoordorf.

— Să nu adormi!

— Povesteşte-mi ceva – da’ ceva frumos, auzi? şopti Gisela, răsucindu-se într-o parte şi cuibărindu-se în braţele mele.

— Să-ţi povestesc de odinioară, când încă de copil mi-am dovedit genialul meu talent?

— Îmi este absolut egal despre ce flecăreşti.

În general trec drept bun causeur, drept povestitor spiritual, şi sunt chiar oarecum mândru de acest lucru. De data asta însă îmi venea greu să găsesc pe loc o poveste care să fie şi amuzantă şi totodată – ceea ce părea foarte greu – să se şi potrivească situaţiei. Cel mai bine ar fi să inventez un basm pentru iubita mea. Aşa încât am început:

— A fost odată un băiat care trăia într-o casă galbenă, departe de oraş, acolo unde începe pădurea şi unde păsărelele cântă atât de frumos. Într-o zi...

În clipa aceea am auzit un zgomot.

— Ce a fost asta? zisei, ridicându-mă.

— Ce? făcu Gisela înspăimântată.

— Ai auzit ceva – alături?

Şedeam unul lângă celălalt în pat, ţinându-ne răsuflarea.

— Eu n-am auzit nimic! şopti Gisela.

Din nou acelaşi zgomot! În camera de alături, scârţâia duşumeaua pe porţiunea dintre studio şi fereastră. Cunoşteam cu precizie zgomotele din acea încăpere. Era cineva acolo, fir-ar să fie!

Mă sculai, îmi pusei halatul de baie şi mă dusei în vârful degetelor la uşă.

— Vin şi eu, Jost! şopti Gisela.

— Stai aici, nu te expune! îi răspunsei, la fel de încet.

— Fii prudent, te rog!

O simţeam după voce cât de tare îi era frică.

— Să n-ai nicio grijă! zisei deschizând uşa.

Mă furişai pe coridor, înhăţai una dintre umbrelele Lydiei şi deschisei uşa camerei Giselei. În pătratul mai luminos al ferestrei larg deschise văzui statura unui bărbat voinic. Escalada fereastra. Dispăru încă înainte ca eu să fi putut trece pe după fotoliu şi măsuţa studioului. Alergai la fereastră, mă aplecai în afară şi lovii cu mânerul umbrelei la întâmplare în jos, în fuşteii spalierului – am izbit o dată, de două ori. A doua lovitură a atins o mână, încă agăţată de fuşteii de sus.

— Ah! gemu cineva cu o voce tenebroasă.

Auzii pe cineva alunecând, zgomot de crengi rupte,

o izbitură surdă, dar nu văzui nimic. Era prea întuneric afară. Tocmai voiam să cobor după el, când auzii paşi îndepărtându-se repede pe pietrişul de pe aleea din grădină. N-avea sens să mă iau după individ – avea un avans prea mare. Intră şi Gisela; în halate de baie, stăteam amândoi la fereastra deschisă. Afară era linişte. Ceasul din turn bătu o dată. Undeva, nu-mi puteam da seama cât de departe, se auzi închizându-se o uşă de automobil, un motor porni şi demara bubuind. Mă aşteptam ca Lydia Bornschein să se fi trezit cu atâta tărăboi – dar nici pomeneală. Mi se părea stupid să stau aşa, privind în noapte. Deodată mă săgetă ceva prin cap – un gând, o amintire; vag, neclar...

— Cine a fost? întrebă Gisela tremurând.

— Cine a fost... Aha... spusei trezindu-mă din gândurile mele. Asasinul lui Hannes Pohl, zisei înghiţind continuarea frazei: „şi cât pe-aci şi al tău”!

— L-ai recunoscut?

— Nu – din păcate. N-am putut decât să-l lovesc peste degete.

Totdeauna mi-a plăcut să privesc mâinile semenilor mei. Mâinile sunt ceva foarte interesant. Privindu-le bine, de cele mai multe ori ştiu dacă cineva îmi e simpatic ori nu. Dar cu intensitatea cu care am privit mâinile în zilele următoare, n-am făcut-o niciodată înainte. Individul a cărui vizită neanunţată e, în miez de noapte ne-a deranjat pe Gisela şi pe mine în toiul povestirii basmului, trebuia să aibă o mână rănită. Dacă nu-i zdrobisem oasele lovindu-l cu mânerul umbrelei, avea cel puţin un hematom de toată frumuseţea.

După această întâmplare devenisem de-a dreptul

un pasionat amator de a da mâna cu toată lumea. Şi dacă cineva ţinea mâna stângă în buzunarul hainei ori al pantalonilor, foloseam cele mai năstruşnice şiretlicuri ca să-l fac să şi-o scoată din ascunzătoare şi s-o pot vedea. Numai la Ferdinand Hoch n-am avut succes, fiindcă purta mănuşi cenuşii din piele de căprioară – dar purta totdeauna, nu era nimic suspect, desigur. În afară de asta, joi şi vineri, peste zi, nu a avut repetiţii, iar în ambele seri trebuia să joace vechiturile lui de roluri în care punea mănuşi albe de aţă.

Mâna însă am văzut-o. Am văzut-o după patruzeci şi şase de ore de la surpriza nocturnă. Numai că asta nu mi-a folosit la nimic, fiindcă după ce am văzut-o – trebuind să iau toate măsurile ca să rămân în viaţă – n-am putut stabili a cui era...

Vineri după-amiază Zander a telefonat la teatru şi a întrebat dacă decorarea sălii din Holdersil decurge normal. Am spus că da şi l-am informat că imediat după începerea reprezentaţiei noastre, am să plec într-acolo – întrucât la opt şi ceva mai era un autobuz – şi că mai târziu au să vină după mine doi inşi din corpul nostru tehnic, care au să mă ajute în timpul nopţii. Comandasem materialele şi le dirijasem într-acolo. N-am spus însă că le-am cumpărat pe datorie, din cauză că-i împrumutasem banii lui Ferdinand Hoch. Dar asta nici nu-l privea pe Zander. El s-a liniştit şi mi-a promis că are să vină acolo sâmbătă la amiază să-mi aducă onorariul.

Sala în care urma să aibă loc zgomotoasa serbare a pompierilor era lungă şi îngustă, şi avea vreo zece metri înălţime. Comuna o folosea şi ca cinematograf. Scaunele erau aşezate rânduri-rânduri şi fiecare rând era prins pe dedesubt cu stinghii lungi ca să le ţină

aliniate.

Am sosit la nouă. Filmul încă nu se terminase. Rula un oarecare film muzical american de duzină din lada istorică, *Regina din Saba* sau cam aşa ceva – şi cum n-aveam chef nici de capul de expresie chel al lui Yul Brynner şi nici de cărnuri de fete în cinerama, m-am dus în faţă, în birt, am mâncat o friptură uriaşă cu varză murată şi cartofi prăjiţi, iar cu o halbă de bere blondă rece mi-am sporit forţele pentru lucrul de noapte care mă aştepta. Personalul birtului mă cunoştea, fiindcă jucam din şase în şase săptămâni pe scena din sala clădirii lor, şi afară de asta, cu doi ani în urmă, la o serbare oarecare o înfrumuseţasem cu decorurile mele de înalt nivel artistic. Birtaşul a venit la masa mea, aducându-şi un rachiu – ceea ce mi-a dat prilej să comand şi eu unul, fiindcă nu voiam să-l las pe el singur – şi am început să pălăvrăgim.

Ceea ce mi-a povestit, după ce am terminat trista temă a morţii lui Hannes, nu erau lucruri deosebit de interesante. A trăncănit puţintel despre oameni pe care eu nu-i cunoşteam şi despre evenimente din Holdersil şi împrejurimi, care-mi erau la fel de indiferente ca bilanţul anual ai unei ţesătorii de pânză ieftină. Totuşi, deodată, am ciulit urechile.

— ...trei ţărani bogaţi au fost duşi la cura de dezintoxicare în ultimele două luni, zicea el, dar ăştia sunt doar trei din întreaga gaşcă a celor ce s-au nărăvit la marfa dracului. Eu ştiu de cel puţin alţi cinci stăpâniti pe patima asta!

— Ce fel de marfă a dracului?

— Morfină! mi-a răspuns.

Am crezut că n-am auzit bine. Dacă ar fi zis rachiu, da, ştiam că proprietarii de gospodării bogate îşi omoară lungile şi plicticoasele seri de iarnă de cele

mai multe ori cu rachiu – dar cu morfină!

— Morfină? întrebai.

Birtaşul dădu aprobator din cap.

— Şi de unde o au? Cum de au căzut în patima asta?

— Nu ştie nimeni. Poliţia e pe urmele lor, cu siguranţă au fost puşi în stare de alarmă de secţia sanitară – dar până acum habar n-au cine le procură drogul. Furnizorul trebuie să fie un câine uns cu toate alifiile! El n-apare niciodată. „Consumatorii”, spuse el cu un râs mârâit, tac mâlc. O ţin una şi bună, că pentru plăcerea lor dubioasă pun doar banii într-un plic, undeva – când în scorbura unui copac...

— Ce romantic!

— ...da, când într-un stog de fân, ori altundeva. Şi apoi, după două, trei zile, în acel loc se află marfa cu indicaţia unde pot preda comanda următoare. Locul se schimbă mereu, şi e atât de bine ales, că nici nu poţi să-l supraveghezi fără să trezeşti bănuieli.

— Simt că înnebunesc! Droguri la ţară! am murmurat. Când te gândeşti că oraşele sunt mlaştini ale pierzaniei şi satele oaze ale păcii, sănătăţii şi vieţii normale – şi care e adevărul? Asasinate şi bătăi, asta mai merge, bestii sunt pretutindeni – dar stupefiante... asta nu e de conceput!

Din cauza prăbuşirii, acestei penultime iluzii ale mele, a trebuit să mai comand un rachiu şi să-l invit pe birtaş să bea cu mine.

Opera hollywoodiană pe ecran lat se terminase. Puberi şi adolescenţi din Holdersil, cu obrajii aprinşi şi foarte bine dispuşi, se revărsau din sală în birt. Toţi spectatorii masculini veneau în pas măsurat, cu pieptul umflat, continuând încă să viseze un răstimp la actele de vitejie color. Birtaşul a trebuit să-şi vadă

de meseria lui bănoasă. Mai înainte însă, l-am mai rugat în fugă să-mi dea pe cineva drept ajutor, care să poată muta şirurile de scaune, şi l-am întrebat unde pot găsi o scară lungă.

Peste zece minute doi flăcăi aduceau o scară de tinichigiu de nouă metri în sala pe care alţi trei tineri – tot pompieri voluntari, după cum s-a dovedit – o şi evacuaseră. În faţa scenei aveam pachetele cu toate catrafusele mele: sârmă şi hârtie colorată creponată, scule, cuie, vopsele şi aşa mai departe.

Cu ajutorul celor doi băieţi, am sprijinit monstrul de perete. Nu aveam multă încredere în această unealtă de căţărat, dar ei s-au grăbit să mă liniştească. Ziceau că e stabilă, că şi ei stătuseră câte patru pe ea, de curând, la un exerciţiu de stingere. Fie – de altfel aveam nevoie de ea doar să înşurubez în plafonul căptuşit cu lemn vreo câteva cârlige, pentru ca apoi, când aveau să vină Ludwig şi Heinrich, să putem întinde sârma. Scara era sprijinită de peretele longitudinal din stânga al sălii, susţinut de coloane înalte de trei metri. Dincolo de coloane, se forma de-a lungul lor un culoar. Acolo urma să fie amenajat un bar unde să se servească bere şi o încăpere pentru jocul de zaruri. Un capăt al culoarului ducea în gangul din faţa birtului, iar celălalt la scara intrării laterale spre scenă.

Cât am sortat materialele şi mi-am plimbat privirea cercetând întreaga sală, ca să-mi fac un plan aproximativ, tinerii pompieri mutaseră toate scaunele pe culoarul acesta. Le-am mai oferit câte o ţigară, le-am mulţumit pentru ajutor şi le-am spus să ceară birtaşului în contul meu o bere sau un rachiu. Unuia i-a venit ideea să mă întrebe dacă n-ar putea să mă ajute în continuare, dar am refuzat, mulţumindu-i. I-

am spus că în cel mult o jumătate de oră trebuiau să fie aici cei doi colegi ai mei, şi atunci are să meargă totul strună. Tinerii mi-au urat „Noapte bună!” ceea ce li se părea foarte comic – şi au plecat.

Rămas singur în sală, mi-am pus în buzunarul vechilor mei pantaloni de cord burghiul, cleştele şi două cârlige, am agăţat pe umăr unul dintre colacii de sârmă şi m-am urcat pe scară, după ce m-am asigurat încă o dată că era bine sprijinită. Sus, aerul era greu de tot. Duhoarea celor ce fuseseră la cinematograf stăruia încă sub tavan. Cele trei lămpi sferice triste, care luminau destul de neîndestulător sala, arătau din tavan îndeajuns de murdare.

Mă oprisem pe cel de-al treilea fustei de sus. De acolo puteam ajunge foarte bine la şipca de lemn în trei muchii, care masca unghiul dintre peretele sălii şi tavan. Exact în faţa mea, conducta electrică – o ţeava cenuşie de plumb, subţire, fixată de perete la distanţe de un metru şi jumătate, direct sub şipcă – atârna puţin curbată. Nu era deloc simplu ca să stau acolo sus fără să mă ţin cu mâinile şi să dau găuri cu burghiul, dar mergea, chiar dacă mă treceau năduşelile. Tocmai când voiam să înşurubez primul cârlig, jos s-a auzit o uşă.

Am privit peste umăr, dar n-am putut vedea pe nimeni. Dacă era cineva pe culoar, oricum nu l-aş fi putut vedea. Atunci s-a stins lumina.

— Hei, aprinde lumina! am strigat.

Dar a continuat să fie linişte şi întuneric.

— Ei, drăcia dracului! am înjurat, dibuind după stinghiile scării. De la cele trei mari ferestre de vizavi, ale căror perdele erau ridicate, cădea în sală lumina unui felinar. Atunci am văzut jos mâna. Se întindea din spatele coloanei aflate lângă scara mea, către

fuşteii scării. Apoi a apărut a doua mână lângă ea. Era bandajată. Bandajul lumina în alb. Mâinile au început să tragă. Scara a început să se clatine. „Sări!” am mai avut vreme să gândesc – dar îndată m-am repezit cu mâinile în sus şi am reuşit să prind conducta electrică încovoiată, pe care am apucat-o bine exact în clipa când scara, alunecând de sub mine, s-a răsturnat pe spate şi a căzut trosnind în sală. Atârnam la zece metri înălţime în întuneric şi mă rugam să reziste conducta electrică. A rezistat. La dreapta şi la stânga a pârâit uşor. Dar nu s-a smuls din suport. Bună lucrare! Jos era linişte. Din birt răzbăteau râsete îndepărtate şi bubuitul tonomatelor”.

Începeau să mă doară degetele. Gândurile îmi erau ciudat de cuminţi. Nu goneau deloc. Să strig ar fi fost absurd. N-aş fi făcut decât să risipesc energie. Dacă în faţă nu se auzise scara trosnind, atunci strigătul meu era lipsit de orice perspectivă.

— Porcul! Criminalul! am zis cu jumătate voce.

Nu-mi mai simţeam vârful degetelor. Am slăbit mâna dreaptă şi timp de o jumătate de minut m-am ţinut numai cu stânga. Apoi am schimbat prudent. La fiecare mişcare se auzea pârâind lemnul. Dacă mi-aş da drumul? Zece metri! Iar jos parchet. În mod absurd mi-a venit în minte bancul cu nebunii care sar de pe o trambulină de zece metri, într-un bazin fără apă. N-aş rezista până la sosirea lui Ludwig şi Heinrich.

Îmi imaginasem toate modurile posibile de întâlnire cu rafinatul domn care-mi purta sâmbetele. Mă bazasem pe cunoştinţele mele de judo şi pe vigilenţa mea. Dar pentru o asemenea situaţie nu fusesem pregătit, fireşte că nu. Trebuia să recunosc, avea fantezie când era vorba de uciderea concetăţenilor care-i erau incomozi!

Colacul de sârmă de pe umăr mă apăsa. Mi-a venit o idee. Am slăbit încet strânsoarea mâinii stângi, am făcut să alunece colacul de pe umăr, de-a lungul braţului încovoiat, până în palmă, şi am căutat capătul sârmei. Muşchii braţului drept şi încheietura umărului vibrau puternic şi aveam senzaţia că braţul mi se lungeşte tot mai mult. Îmi curgea sudoarea pe faţă, pe gât şi pe spate. În sfârşit găsesc capătul sârmei – îl vâr între conductă şi stinghie şi îl apuc de cealaltă parte. Colacului îi dau drumul jos. Pauză. Mă ţin agăţat numai cu mâna stângă şi aştept – două zile ori poate numai un minut – până când dreapta este iar în stare să lucreze. Trag apoi sârma mai departe, până consider că a ajuns jos. Pauză. Când izbutesc să mă ţin cu amândouă mâinile mi se pare că sunt nounăscut. Ca să vezi cât de adaptabil este omul! Numai conducta electrică de şi-ar juca efectiv rolul...

După ce mă bucur îndeajuns că sunt ca nounăscut, scot prudent batista din buzunar, o înfăşor pe mâna stângă – treabă la care trebuie să mă servesc şi de dinţi – apuc la nivelul coapsei cele două sârme care atârnă în jos şi le încolăcesc în jurul mâinii înfăşurate în batistă. Acum vine momentul de tensiune: mă va ţine oare conducta? Mă va ţine sârma dublă? Dau drumul mâinii drepte şi alunec o bucată în jos. „Prrr!” face lemnul de care e fixată conducta – dar ţine. Sârma pătrunde îngrozitor prin batistă în palmă şi mă taie. Iau scumpa-mi bască de pe splendoarea de bucle, o înfăşor – iarăşi cu dinţii – în jurul mâinii drepte şi repet manevra cu sârma, mai departe în jos. Încă un metru şi jumătate. Merge. Eliberez stânga din laţul de sârmă, apuc iar, în ciuda durerilor provocate de sârma tăioasă – şi aşa mai departe. De opt ori. Apoi sar. E un sentiment de

nedescris să ai din nou pământ sub picioare, după o asemenea excursie în regiuni înalte. Totuşi mă aşez foarte repede – brusc începuseră să-mi joace numai puncte în faţa ochilor. Când micile puncte roşii încetează să joace, mă ridic în picioare, traversez sala direct la comutator, îl răsucesc, lumina fulminantă din tavan inundă încăperea, iar eu îmi aprind o ţigară.

În clipa aceea a apărut din nou, ca un peşte scârbos aruncat la mal, amintirea care recent – după vizita necunoscutului – mi se furişase în minte noaptea.

Cu vreo jumătate de an în urmă, profitând de absenţa Lydiei Bornschein, făcusem un chef monstru – cinci sau şase inşi. Participase Hannes, apoi Lenzing, Stoltze – nu mai ştiu cine încă – şi după ora două noaptea s-a dat ideea unei neroade şi zgomotoase plecări şi anume – ce curios! – de a ieşi din odaia mea prin spalierul din faţa ferestrei, deoarece toţi se opuneau să folosească scara. Folosise vreunul dintre participanţii de atunci cunoştinţele sale de căţărare pe spalier, la recenta încercare de a mă ucide?

N-am ajuns la niciun rezultat, m-am dus în faţă, în cârciumă şi m-am aşezat la tejghea.

— S-a întâmplat ceva? Sunteţi foarte palid! spuse birtaşul.

— Nu, aşa arăt eu când mi-e poftă de cereale lichide. Un rachiu tare, te rog!

Pompierii, care şedeau la o masă, au închinat de acolo spre mine, cu berea pe care le-o plătisem.

„Ciudat, poţi şedea patru luni în faţa unui pahar cu bere?” gândeam eu. Dar nu trecuseră decât douăzeci de minute de când părăsiseră sala. Atunci se deschise uşa şi intrară cele două ajutoare ale mele.

— Iar trage la măsea, se putea altfel? zise Ludwig Hallbaum.

M-am uitat la Heinrich Lenzing, gândindu-mă cum coborâse spalierul atunci, după cheful acela nocturn, i-am privit cu atenţie mâinile solide de muncitor, care nu erau rănite – şi m-am ocărât că am ajuns să-l suspectez şi pe el.

— Du-te până afară. Vrea cineva să-ţi vorbească! zise el.

— Cine oare?

— Unul aşa, cum să zic, un adolescent, zise el rânjind.

M-am dus. În coridorul slab luminat se afla Gisela – în jeans răsuciţi pe picior şi cu unul dintre puloverele marca Atlantic (atât de mare şi de larg, că pica pe ea valuri-valuri). Mi-a sărit de gât şi m-a muşcat de sfârcul urechii.

— N-ai nevoie de un ucenic, meştere?

— Ba da, am zis fericit, dar în noaptea asta numai pentru lucru!

Sâmbătă dimineaţă, ceva mai devreme de unsprezece, eram gata cu decorarea sălii. Încăperea mare – înainte de un cenuşiu bătând în albastru, searbădă şi destul de posomorâtă – arăta acum într-adevăr drăguţă, multicoloră şi veselă. Pompierii din Holdersil puteau începe serbarea!

Am pus în apă pensulele cu care vopsisem în final barul unde avea să se servească bere şi am fluierat din două degete ca un maistru tipicar.

— Încetarea lucrului! am strigat după aceea.

Gisela a început să râdă. Ajutase cu râvnă. Acum însă arăta palidă şi avea ochii mici. Heinrich şi Ludwig împachetau uneltele. Ne-am aprins câte o ţigară.

— Haideţi să vă dau câte un rachiu şi o cafea le-am zis.

Şedeam în faţă, în birtul plin de ţărani. Printre feţele lor proaspete, îmbujorate de aer şi soare, noi patru arătam ca nişte cartofi curăţaţi de coajă. Reflectam dacă să-i telefonez lui Zander la Wiehafen. Promisese doar că are să vină către prânz. Aş fi vrut să le plătesc celor două ajutoare.

Deodată se deschise uşa şi intră o doamnă. Cercetă cu privirea prin local, dar nu găsi ce căuta. Îl întrebă pe birtaşul, care stând rezemat de tejghea, vorbea cu un ţăran bătrân. El arătă spre noi. Doamna uscăţivă se îndreptă spre masa noastră.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Ziball, zise ea privindu-ne pe fiecare pe rând.

Mă ridicai, spunând că eu sunt cel pe care-l caută.

— Sunt doamna Zander, ne lămuri ea, soţul meu a fost împiedicat să vină şi m-a trimis pe mine!

— Nu vreţi să luaţi loc? zisei şi îi prezentai pe Gisela, Heinrich şi Ludwig. Dădu oarecum ezitând mâna cu bărbaţii, deoarece erau foarte murdari. Dar nu se aşează, ci mă rugă să trecem la masa vecină pentru socoteli, întrucât trebuia să mai facă o serie de drumuri în Holdersil.

— Nu vreţi să vedeţi întâi sala?

— Nu, răspunse zâmbind – ceea ce a imprimat o umbră de farmec chipului ei de lemn – soţul mi-a indicat numai să vă plătesc onorariul. N-a pomenit nimic de vreo recepţie a lucrării. Desigur că totul e în ordine!

— Vă mulţumesc, am spus şi m-am aşezat cu ea la masa vecină, unde mi-a plătit restul de trei sute mărci şi mi-a cerut să semnez o chitanţă de cinci sute de mărci, deşi eu încasasem numai patru sute cincizeci.

Dar asemenea învârteli alături cu legea fac aproape ţoţi domnii manageri – altfel nu s-ar pricopsi atât de uşor.

Am mulţumit şi am întrebat-o dacă este cu automobilul şi dacă putea, eventual, la întoarcere, să ne ia, pe mine şi pe Gisela, întrucât autobuzul pleca abia peste o oră.

— Dacă aşteptaţi până sunt gata, cu plăcere, dar bănuiesc că are să se facă două şi jumătate până termin. Trebuie să mă mai duc la pompieri, la poliţie – trebuie să mai discut cu birtaşul şi toate celelalte.

— Atunci plecăm mai bine cu autobuzul, am zis mulţumind încă o dată.

Ieşind, doamna Zander a făcut cu mâna în semn de rămas bun către ceilalţi trei.

— Nu e o frumuseţe, dar e bine îmbrăcată, nu? zise Heinrich.

— Doar nici Zander nu e neapărat un de Sica, omule, nu-i aşa? interveni Gisela.

— Nu, ferească Dumnezeu, rânji Ludwig, să fie bucuros că, având o faţă ca a lui, de culoarea zerului, şi-a găsit o nevastă.

— Nu-l huliţi pe cel ce indirect vă dă pâine, intervenii eu, şi le plătii celor doi banii, rotunjind sumele în plus, ceea ce i-a bucurat.

— Niciodată n-am să pricep cum asemenea bărbaţi ca Zander găsesc o femeie cu care să se însoare, zise Gisela. Nu e drept: până şi cel mai urât bărbat o scoate mai uşor la capăt ca femeile. O femeie cu un cap ca al lui Zander rămâne de căruţă ca un monument al Bavariei pe cal.

— Vezi să nu ne rămâi şi tu pe aproape, o înţepă Ludwig.

— O, la nevoie, pe ea o ia Jost! o ironiză Heinrich,

făcându-mi vesel cu ochiul.

Nu-mi rămânea nimic altceva decât să râd împreună cu ei:

— De, ştiu eu! De fapt, femeile corpolente îmi displac!

— Ah, scârboşilor! zise Gisela luând o splendidă mutră furioasă. Voi doi sunteţi necăjiţi fiindcă eraţi însuraţi când am venit eu – iar cu tine, domnule Ziball, mă răfuiesc eu când o să fim între noi; aşteaptă numai!

Am râs toţi patru. Cei doi s-au ridicat şi şi-au luat rămas bun.

— Păcat că nu puteţi merge cu noi, zise Ludwig. Ori, tu, Gisela, vrei să mergi iar cu Heinrich pe motocicletă? Fiindcă singură cu Jost, la ţară, de...

— Hai, întinde-o! şuieră ea.

— Distracţie plăcută Ia răfuială! a strigat Ludwig, Iar eu i-am aruncat cutia de chibrituri în cap.

— Păstrează-ţi mai bine focul! a zis el râzând şi aruncându-mi-o înapoi.

După ce Heinrich şi Ludwig au ieşit, i-am întins Giselei o bancnotă de cincizeci de mărci peste masă.

— Eşti de-a dreptul nebun!

— După tine, da! Mulţumesc pentru ajutor – cumpără-ţi ceva drăguţ. Poate ceva, ce-mi face plăcere şi mie, o cămaşă de noapte străvezie sau ceva asemănător!

— Taci! Să nu crâcneşti, nesuferitule! Dacă aş şti măcar ce-mi place atât de mult la tine!

— Desigur rar întâlnita armonie dintre exteriorul frumos şi caracterul nobil!

— Şi excesiva ta modestie! adăugă ea zâmbind.

Mai aveam încă o jumătate de oră până la plecarea

autobuzului; am hotărât să mergem puţin la plimbare, cu toate că cerul arăta cenuşiu, atârnând a ploaie, iar un vânt neprietenos se străduia să spulbere impresia că a venit primăvara.

Holdorsil se află la marginea unei mlaştini întinse. Poţi vedea la kilometri depărtare. Tocmai la orizont, pe colinele izolate, se află gospodării ţărăneşti singuratice, la care duc drumuri înguste şi şerpuite, mărginite de tufişuri şi rareori de arbori piperniciţi, cu crengile îndreptate spre răsărit, pentru că în direcţia aceea bate neîntrerupt vântul. Mie îmi place câmpia. Îmi place când privirea nu se izbeşte de lanţuri de munţi, ci poate merge departe, departe. Şi totdeauna m-a entuziasmat cerul înalt, sălbatic şi schimbător, care se bolteşte deasupra depărtării. În orice anotimp este frumos aici: iarna, când totu-i acoperit în alb şi cenuşiu deschis, împestriţat ici şi colo cu picăţele negre şi deasupra o cioară; primăvara, când peste cafeniul şi verdele-oliv al suprafeţei mlăştinoase şi în jurul tufişurilor şi arborilor sărăcăcioşi adie un gingaş văl verde, care în depărtare bate-n violet; vara, când culorile sunt tari ca în cărţile ilustrate pentru copii – roşu aprins, verde suculent şi pete galbene de flori pe deasupra; şi chiar şi toamna, când ceaţa trece în văluri argintii peste întinderea ruginie... Mă cuprinde visarea.

Aşadar în această dimineaţă de sâmbătă era rece şi umed şi noi păşeam apăsat, cuprinşi de o oboseală agreabilă după noaptea activă, şi foarte voioşi, cu trupurile aplecate în faţă, contra vântului, pe şoseaua care duce de la Holdersil în satul vecin. La vreo doi kilometri în afara localităţii, pe stânga, se află o pădure mică de mesteceni. „Pădure” este exagerat spus – sunt poate patruzeci, cincizeci de trunchiuri

plăpânde de mesteceni, formând un pâlc în jurul unei mici ridicături de pământ. Pe această colină sunt vreo câteva stânci mari – un gorgan, unul dintre locurile legendare unde se spune că nu ştiu cu câte mii de ani în urmă au fost înmormântaţi nişte căpetenii ori principi germani.

Eram doar la trei sute de metri depărtare de colină, când am văzut automobilul.

M-am oprit şi am tras-o pe Gisela la o parte, ascunzându-ne astfel după una dintre stivele de scânduri depozitate la mari intervale pe marginea şoselei. Sunt nişte garduri prinse grosolan în cuie, care în timpul iernii se pun pe partea de vest a şoselei, ca să împiedice formarea troienelor.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Gisela.

— Dacă nu mă înşală ochii, colo în faţa gorganului văd automobilul sport al lui Ferdinand Hoch!

Gisela se uită pe după colţul stivei de scânduri şi se întoarse încuviinţând din cap.

— Da, el e! Dar de ce ne ascundem? Ar putea să ne asigure transportul acasă. De fapt, ce face aici?

— Nu ştiu – dar îmi vine să cred că... Hai să mai aşteptăm!

Gisela începu să râdă de mine.

— Încet, încet, încep să mă tem că suferi de o uşoară manie obsesivă, Jost. Fii rezonabil, dragă – cu siguranţă că n-a îngropat niciun cadavru sub gorgan. Hai să mergem într-acolo!

— Aşteaptă, te rog!

Dintre mesteceni apărea Ferdinand Hoch. Putea fi recunoscut după trenciul său gălbui, elegant, pentru care totdeauna îl invidiasem puţin. Se urcă în automobil, ieşi în şosea, apoi porni în tempo destul de accelerat către noi. Am tras-o pe Gisela în spatele

scândurilor. Nepricepând de ce, ea mă privea ciocănind cu degetul în frunte, dar s-a ghemuit lângă mine, aşa fel încât Hoch, care trecu vâjâind pe lângă noi, să nu ne poată vedea. Când dispăru după curba din Holdersil, mă ridicai şi o săltai pe Gisela de braţ din poziţia în care stătea.

— Eşti nebun!

— Vino, i-am zis luând-o de mână şi pornind cu ea spre colină. Ultimii o sută de metri – bucata de drum de la şosea, printre mesteceni, până la pietre – am alergat, trăgând-o pe Gisela după mine.

— Jost! Jost! striga ea cu răsuflarea tăiată când am ajuns. Nu e rău că aiurezi – dar nu e nevoie din cauza asta să faci din mine o maestră în alergări pe distanţe scurte, omule!

— Ajută-mă să caut, mică Melusino. Aici, undeva, stă ascuns ori un pacheţel ori un plic mare – sau într-adevăr aiurez.

La drept vorbind era puţintel cam sinistru la gorganul acela – blocurile dreptunghiulare de piatră, negre-cenuşii, depăşind înălţimea unui om, mica grotă întunecoasă formată de ele, mlaştina vastă şi tăcută din jur, şi rafalele de vânt şuierând în copaci. Impresia aceasta n-o schimbau cu nimic nici mâzgălelile de pe pietre, prin care turiştii ori perechile de îndrăgostiţi încercaseră să-şi eternizeze existenţa. Gisela nu se mişca de lângă mine. Nu scotea un cuvânt.

— Am găsit pacheţelul la piciorul stâncii celei mari, într-o albie plată, peste care fuseseră puse frunze putrezite. Era de mărimea unei cărţi, înfăşurat în hârtie obişnuită cafenie şi lipit de jur-împrejur cu scoci. Nu era greu. Când l-am scuturat, conţinutul a zornăit uşor. Gisela era foarte emoţionată şi când am

ridicat obiectul găsit, a început asaltul întrebărilor.

— De unde ştiai, Jost? De unde ai ştiut că Ferdinand a ascuns aici ceva? Da' ce e înăuntru? Nu-l desfaci? Vorbeşte odată!

După ce am vârât pacheţelul în buzunarul cel mare, din interior, al trenciului, i-am relatat conversaţia cu patronul birtului din Holdersil, despre ţăranii care ajunseseră morfinomani şi i-am spus că zărind în mod surprinzător automobilul lui Ferdinand Hoch, avusesem deodată un soi de inspiraţie.

— Jost, dragul meu profet, nu-mi mai îndruga poveşti din *O mie şi una de nopţi*! a exclamat Gisela, iar eu m-am bucurat că-şi regăsise cheful de a ironiza.

Era foarte greu s-o lămuresc că într-adevăr avusesem o inspiraţie. Femeile au totdeauna aşa ceva şi-şi orientează şi comportarea în funcţie de inspiraţie, dar nu le place să creadă că şi bărbaţii au asemenea aptitudini. De aceea în popor vrăjitoarele sunt mai agreate, sunt considerate mai eficace, sunt mai căutate şi mai frecvente decât vrăjitorii. Ghicitoare există peste tot, chiar şi foarte tinere – ghicitori însă nu găseşti decât în puţine exemplare – şi toţi sunt moşnegi dărâmaţi.

În fine am reuşit să îmblânzesc curiozitatea Giselei.

— Când ajungem acasă, desfacem pachetul, i-am spus în timp ce ne întorceam în Holdersil.

Totodată mi-am amintit că în ziua aceea încă n-o sărutasem. Am făcut-o în mijlocul şoselei, dar Giselei nu-i prea era capul la asta.

Către ora două eram din nou în Wiehafen, şi am mai prins vreo câteva magazine deschise ca să putem cumpăra ceva de mâncare pentru acest sfârşit de săptămână. Lydia Bornschein nu era acasă. Pe cuierul

din vestibul era un bilet prin care ne anunţa cu scrisul ei nesigur de domnişoară de pe la 1912, că a plecat la o prietenă şi are să se întoarcă abia seara, că în bucătărie se află o jumătate de cozonac – şi să fim cuminţi. Ne-am tăiat câte o bucată groasă de cozonac, şi mestecând cu gura plină, am deschis cu precauţie pacheţelul găsit. Ba chiar îmi şi pusesem mănuşi, cu intenţia de a nu mai lăsa alte amprente digitale pe hârtie în afară de cele existente.

N-am fost câtuşi de puţin mirat: într-o cutie de carton, plată, am găsit fiole de morfină aşezate grijuliu. Erau exact cincizeci de bucăţi, suficiente pentru a satisface doi, trei morfinomani timp de două, trei săptămâni – dăcă se aflau încă în stadiu incipient. Mai târziu ar avea nevoie de mai multe, ori cantitatea asta ajungea atunci numai unuia singur. Gisela amuţise. Ea sperase, în fond, ca ciudatul pacheţel al lui Ferdinand să se dovedească a fi numai un delict inofensiv. Am pus totul cu grijă la loc, şi am lipit cu cea mai mare grijă posibilă hârtia de împachetat pe care o dezlipisem. Apoi am pus pacheţelul în spatele cărţilor, în cel mai de jos raft al etajerei.

— Şi acum? întrebă Gisela.

— Nu sunt multe posibilităţi; dacă Ferdinand Hoch e numai mesagerul care duce „marfa” la „client”, ori mai bine zis o duce în nişte ascunzători, de unde e luată de consumatori, atunci se poate ca el să nu ştie ce trece prin mâinile lui. Dar atunci ar trebui cel puţin să cunoască prima legătură în sus. Fiindcă trebuie să-i dea cineva pacheţelele şi să-i spună sau să-i scrie unde să le ducă. Afară de asta, el trebuie să predea cuiva plicurile cu bani... şi în al treilea rând trebuie să fie plătit de cineva, nu-i aşa? Pentru mine e clar că el activează de mai mult timp în branşă, deoarece de

vreo câteva luni trăieşte pe picior mare, cu automobil, garderobă şi aşa mai departe. Acum m-am lămurit şi cu privire la absenţele lui de sâmbătă – dar nu pot conchide dacă el e punctul central, bosul, ori numai un mesager care nu bănuieşte nimic, ori poate unul care bănuieşte, dar nu e şi curios. Stai! Ce scria pe biletul lui Hannes?

Mi-am căutat portofelul – încă aveam acolo cele două fâşii de hârtie trandafiriu-cenuşie. L-am făcut să dispară neobservat pe cel de la Sibberfoot. BAGĂ DE SEAMĂ, POHL! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE! ALTFEL DAI DE DRACU! era scris pe celălalt.

— Pe biletul găsit de poliţie tot aşa ceva scria, ca Hannes să-şi potolească curiozitatea – ori ceva asemănător... zise Gisela.

— De unde ştii?

— De la interogatoriul luat la teatru.

— Fireşte, iartă-mă, mică Melusină!

— Mă rog! făcu ea zâmbind puţin compătimitor – după câte mi s-a părut – şi m-am mustrat în sinea mea pentru această stupidă pasiune de a vâna asasini.

— Hannes era amestecat în treaba asta, acum îmi este din ce în ce mai clar, iar el era prea curios – de aceea a trebuit să moară.

— Da... făcu Gisela meditând încordată, dar cine e furnizorul ori creierul acţiunii? Nu cumva şi Hannes fusese atras de Ferdinand Hoch în treaba asta – poate fără să ştie precis că Hoch era mandantul său? El avea de distribuit marfa în Olders, în timp ce... ah, nu ştiu! Se întrerupse resemnată. E al dracului de complicat, Jost, zise după o mică pauză; şi sunt obosită cât o întreagă şcoală de fete după balul care încheie lecţiile de dans.

— Dacă e corect calculul nostru, atunci bosul acestui trafic de morfină este şi asasinul lui Hannes – ori mandantul asasinului! zisei conchizând.

Îl vedeam pe Sibberfoot zăcând mort peste birou, vedeam umbra bărbatului în cadrul ferestrei. Vedeam mâna bandajată la piciorul scării mele noaptea trecută, îl vedeam pe colegul beat escaladând spalierul în patru labe – şi o vedeam pe mica şi bătrâna bunică cu obrajii ca merele moartă în patul ei din Eckelsum... Deodată am observat că eram atât de frânt de oboseală, cum nu fusesem de ani de zile. Dar mi-am adunat ultima rămăşiţă de curaj şi putere şi m-am dus la telefon în vestibulul întunecos al Lydiei Bornschein. N-am mai avut chef nici măcar să înjur tare când m-am lovit de rastelul pentru umbrele. Am format numărul procurorului, cu intenţia de a-i comunica reflecţiunile şi observaţiile mele – nu doream mai mult. Întâmplarea „înviorătoare” de pe scara de nouă metri îmi spulberase curajul şi ambiţa.

Telefonul suna. Mult timp n-a răspuns nimeni. Tocmai voiam să închid, când am auzit o voce de femeie. Mi-am spus numele şi am rugat-o să mi-l dea pe procuror.

— Soţul meu este în deplasare. A plecat ieri la amiază, îl aşteptăm abia luni sau marţi. Dacă ceea ce vreţi să-i spuneţi este ceva important şi urgent, atunci vă rog să-i telefonaţi locţiitorului său, comisarul Wust din poliţia judiciară!

Mi-a dat numărul de telefon. Am mulţumit şi am pus receptorul în furcă. Din baie răzbătea susur de apă şi clipocit de duş. Am băgat capul pe uşă.

— Ori intri, ori întinde-o! a strigat Gisela care pufăia zgomotos în ploaia artificială. Dacă vrei să mai ai parte de binefacerile unei ofrande de apă caldă,

grăbeşte-te! Eu folosesc fără niciun menajament întreg conţinutul boilerului!

Cu siguranţa că n-a durat mai mult de un minut până mi-am scos îmbrăcămintea şi m-am dus lângă Gisela. Ne-am spălat bine de murdăria acumulată în timpul muncii din noaptea trecută, şi cu asta şi de oboseală şi depresiune; vorbeam foarte multe năzbâtii şi atât de tare, că cine ne-ar fi auzit ar fi pariat că în baie sunt cel puţin şase smintiţi. Nimeni însă n-ar fi trebuit să ne vadă; şi-ar fi închipuit altceva decât trebuia.

Duminică dimineaţa m-am trezit abia pe la zece şi jumătate. Dormisem buştean toată noaptea. Nu era de mirare, după întâmplările din Holdersil şi după noaptea de lucru de vineri spre sâmbătă.

Gisela se afla în bucătăria Lydiei Bornschein şi se transformase în gospodină din creştet până în tălpi.

— Arăt ca o gospodină veritabilă? întrebă ea.

— Îţi spun după supă! Nu trebuie să lauzi femeia dinainte de a fi văzut cum face supa.

— Dacă e prea sărată, trebuie totuşi să mă lauzi, fiindcă supa prea sărată înseamnă dragoste.

— Nu prea multă dragoste, te rog – face sete!

— Ieşi afară din bucătărie, scârbosule! m-a ocărât scoţând limiba la mine.

— E încărcată. Formă acută de nimfomanie. Îţi prescriu trei zile de pat!

— Ia termină odată! a strigat aruncând cu o cârpă udă în mine, dar am reuşit să mă feresc.

Mai era o jumătate de oră până la masă. Stăteam la fereastra camerei mele; o auzeam pe Gisela zornăind afară cu vase de bucătărie şi cântând. Rachiul pe care mi-l turnasem era cam cald – dar cu

toate astea îl beam. Fiindcă îmi era tare poftă şi nu vedeam nicio posibilitate să reuşesc să-l răcesc într-un răstimp scurt. În jur totul era nespus de paşnic. Fata pe care o iubeam gătea pentru prânz ca o gospodină harnică. Era duminică, îmi pusesem o cămaşă curată, ţigara îmi plăcea, iar pe stradă, pe care de la fereastră o vedeam dincolo de grădina din faţă, se plimbau cetăţeni bine îmbrăcaţi ori se duceau la masă în vreun restaurant. Totul ar fi putut fi minunat – mă aştepta o siestă de care mă bucuram, fiindcă în adâncul sufletului sunt un mic-burghez cu înclinări către siestă, papuci şi -nevastă fidelă... Dar exista un om care-i ucidea pe alţii fiindcă se simţea vinovat şi încolţit. Poate că el se plimbă colo jos, cu înfăţişare liniştită, cu nevasta-i drăgăstoasă la braţ, cu copilaşii înaintea lor – şi alături de el umbra lui Hannes Pohl, Sibberfoot şi a bătrânei femei din Eckelsum... Omul acesta ucisese de câteva ori. Şi de fiecare dată se întorsese în mediul cotidian fără să-şi facă griji mari.

Ciudat, Hannes Pohl şi tăcutul bătrân prăbuşit pe biroul din Olders erau imagini care mă tulburau – gândul însă la bătrâna care zăcea pe pat cu capul zdrobit îmi provoca o ură cruntă, o dorinţă arzătoare de răzbunare.

Fiindcă începeam să aiurez, m-am salvat de marile şi inutilele mele emoţii cu al doilea rachiu, deşi ştiam precis că asta n-are să ajute la nimic.

În jur totul era atât de paşnic şi eu stăteam la fereastră asaltat de gânduri negre – ce fericire că Gisela m-a strigat la masă. Se dovedea o comoară nepreţuită în zilele acelea.

Supa era într-adevăr puţintel cam sărată, dar masa drăguţ aranjată în camera ei, şniţelul minunat – şi

apropierea ei compensau din plin. De altfel, la buna mea dispoziţie contribuiseră şi cele două pahare mari de rachiu. La masă ne-am jucat de-a „persoanele distinse”, spunându-ne unul altuia „stimată doamnă” şi „domnule consilier comercial”, ceea ce ne-a amuzat.

Domnul consilier comercial – eu deci – a spălat la urmă vasele, întrucât treaba asta o făceam mai cu plăcere decât ştersul lor. Asta a făcut-o ea – şi în acest timp cântam pe două voci minunate cântece de bucătărie: despre „soarta Mărіuţei care stătea plângând în grădină”, şi despre „zâna Lilo” la care aspira „sălbaticul geniu al apelor”. Era înduioşător. Mă simţeam din nou fericit.

La patru şi câteva minute intram în teatru. În buzunarul dinăuntru al trenciului aveam pacheţelul găsit pe gorgan, deşi încă nu ştiam cum să fac să vorbesc despre el cu Ferdinand Hoch. Am montat în cinci decorul pentru vechitura care se juca seara şi când am fost gata, am coborât la Crama teatrului să bem o bere şi să mâncăm un sandviş.

În timpul reprezentaţiei am stat sus, lângă Ludwig Hallbaum, pe rivaltă şi am privit pentru a nu ştiu câta oară ceea ce se juca pe scenă. Vedeam peruca decanului de vârstă, costumele Biedermeier – sărăcăcios al micii stagiare şi bogat ornat al lui Waltraud Bury. O vedeam pe Gisela şi tot mereu trebuia să mă ciupesc de braţ ca să mă conving că această fată nu e un vis. Şi îl vedeam pe Ferdinand Hoch care juca rolul „unui funcţionar regal”, şi am observat că mâna lui stângă nu e rănită, fiindcă avea de lucru cu o umbrelă şi se servea de stânga, în mănuşă de aţă, fără vreo stânjenire.

Cu puţin timp înainte de sfârşitul ultimului act, am

părăsit rivalta lui Ludwig, mi-am luat trenciul din birou, m-am aşezat în cabina lui Ferdinand Hoch şi mi-am aprins o ţigară. A venit şi el; arăta puţin cam obosit.

— Bună, Jost! zise fără mare surprindere, ţi s-a spus că te caut?

— Nu, răspunsei, eliberând scaunul din faţa oglinzii de machiaj.

M-am aşezat pe un taburet în spate. El şi-a scos pelerina, cilindrul şi redingota şi şi-a descheiat nasturii de la gulerul înalt. Apoi a luat loc în faţa oglinzii.

— Nu? Te-am căutat înainte de reprezentaţie şi în pauză. Nimeni nu ştia unde eşti. Voiam să-ţi înapoiez, cu multe mulţumiri, banii pe care ai avut amabilitatea să mi-i împrumuţi.

Se ridică şi-şi luă din haina, care atârna pe un umeraş, lângă fereastră, elegantul portofel de marochin şi scoase din el două bancnote de cincizeci de mărci.

— Poftim! zise dându-mi-le.

Mi-am pescuit portmoneul din buzunarul de la spate al pantalonilor, am tras afară chitanţa primită de la Ferdinand şi am rupt-o.

— Mulţumesc!

— N-ai de ce – eu îţi sunt dator, zise el, aşezându-se din nou în faţa oglinzii.

— Lasă vorbăria! Am făcut-o cu plăcere, Ferdinand, spusei, atent la efectul cuvântului.. „Ferdinand”, pe care aici şi acum i-l adresam pentru prima dată deplin conştient.

Timp de o fracţiune de secundă mă privi prin oglindă, ca şi când l-ar fi surprins, şi după aceea îşi luă borcanul cu demachiant. Îşi dezlipi cu băgare de

seamă mustaţa de pe buza superioară, apoi îşi puse cu vârful degetelor cremă grasă pe frunte, obraji, bărbie şi gât. Mâinile îi erau netede şi fără semnele vreunei răni. Îşi masa crema pe faţă şi era hidos la vedere, deoarece din fondul de ten roz şi creionul negru de sprâncene, din albastrul pentru pleoape şi roşul de buze ieşise o unsoare albastru-cenuşie, care dădea o impresie respingătoare – culoarea pielii înecaţilor.

Fără să-l slăbesc din ochi, urmărindu-i chipul în oglindă, am aşteptat până când şi-a şters unsoarea cu tifoane de celofibră, şi-a frecat obrazul cu un lapte de faţă cu miros dulceag şi şi-a recăpătat înfăţişarea normală. Asta a durat mult timp. Tăceam. Mi-am aprins o ţigară.

Dacă are să mai dureze mult povestea asta, are să mă vâre în mormânt din cauza otrăvirii cu nicotină. Raţia mea zilnică se ridica obişnuit la un pachet de zece, douăsprezece ţigări, în timp ce acum am ajuns la mai mult de treizeci de bucăţi. Ba am să mor şi sărac, fiindcă jumătate din venitul meu îl prefac în ultimul timp în fum.

Importantă era prima frază pe care aveam să i-o spun. Cu această primă frază puteam strica totul – dar puteam să mă şi apropii cu un mare pas de ţel.

— Ai asistat la reprezentaţie, Jost?

Părea că tăcerea mea îl irită. Dar nici să mă dea afară nu putea. Astfel încât făcea conversaţie.

— Am fost sus pe rivaltă.

— O piesă plictisitoare, dar te amuză să joci, fiindcă ai o plăcută ocazie să stăpâneşti publicul, înţelegi?

— Da.

Nu-i dădeam nicio şansa.

Pauză.

— Stoltze a făcut înlocuiri. Trebuie să-l joc pe Tellheim, zise el, scoţându-şi peste cap cămaşa cu gulerul tare descheiat şi rămânând acum în maiou, ceea ce, evident, nu-i era plăcut. Avea un corp alb, subţire. Pe spate avea o mulţime de pete hepatice, care arătau ca negativul unei fotografii a căii laptelui.

Am băgat de seamă că prezenţa mea şi tăcerea mea îl chinuiau.

— Ai auzit dacă poliţia a făcut vreun progres în cazul Hannes Pohl? întrebă el după o altă pauză.

— Nu, am zis, ridicându-mă.

Am stins ţigara şi am scos pachetul din buzunarul trenciului.

— Dar am găsit ceva care-i va interesa foarte mult!

Am pus pachetul pe măsuţa de machiaj. Obiectul cafeniu, de mărimea unei cărţi, se afla printre tuburi, cutii, borcane, ceşcuţe. Două secunde Ferdinand a rămas absolut liniştit. Apoi a închis ochii şi-a schimonosit faţa, ca şi cum l-ar fi apucat brusc nişte dureri violente.

— Cunoşti obiectul ăsta?

Se întoarse către mine şi mă privi de jos.

— Are ceva a face cu asasinatul? întrebă încet.

— Cred că da! replicai.

— M-am temut de asta... zise el şi umerii îi căzură, ca şi când ar fi primit o lovitură în stomac.

— Deci cunoşti obiectul? întrebai zgândărindu-l. Ştii ce e înăuntru?

— Nu! răspunse aproape strigând. Nu! repetă şi i se citea deodată atâta teamă în ochi, că aproape îl crezui.

— Înăuntru e morfină. Cincizeci de fiole! Fiecare dintre ele poate aduce o lună de închisoare. Asta înseamnă peste patru ani!

— Dă-mi, te rog, o ţigară, Jost, zise muşcându-şi buza inferioară.

I-am dat. Îi tremurau mâinile.

— Poate să aducă însă şi o cravată strânsă până la sugrumare, sau ţeasta spartă.

— Îţi jur că la început n-am ştiut, îmi spuse în şoaptă. M-am gândit că sunt ţigări ori fotografii pornografice, niscaiva manifeste – politice ori...

— Alea nu zornăie! Ascultă! zisei luând pachetul şi scuturându-l.

— Într-adevăr, Jost! Era distrus şi arăta ca de cincizeci de ani, deşi abia trecuse de treizeci. Într-adevăr – nu mi-am făcut probleme. Apoi, o dată m-am uitat înăuntru şi am văzut surpriza. Dar atunci nu mai puteam ieşi din horă. Individul m-a ameninţat că dacă nu continui are să mă toarne la poliţie. E un tip atât de fioros...

— Cine? îl întrerupsei eu.

— Nu l-am văzut niciodată! – răspunse Hoch jurându-se. Adevărul-adevărat, Jost, nu l-am văzut niciodată! Telefonează şi dă indicaţii şi închide înainte de a putea să spui ceva. Era un câştig suplimentar atât de lesnicios...

— Povesteşte! i-am poruncit, oferindu-i încă o ţigară.

— Totul, Jost, dacă-mi dai o mână de ajutor, se milogi el.

Toţi voiau să-i ajut: poliţia, Bury, acum Hoch.

Nu mai rămăsese nimic – nici urmă din arogantul şi superiorul Ferdinand Hoch. Îi fugise pământul de sub picioare de frică. Se făcuse mic de tot, era complet dezorientat şi cu totul confuz.

— Nu te pot ajuta să ieşi din treaba asta, dacă nu-mi povesteşti tot!

A tras din ţigară şi a început, fără să mai expire fumul. La primele cuvinte fumul albastru îi ţâşnea pe buzele tremurânde. Tremurau într-adevăr. Niciodată nu văzusem înainte buze tremurând şi credeam că este vorba de o născocire a literaţilor. Acum însă le vedeam. Arată urât, mai ales la bărbaţii care până în acel moment sunt priviţi ca etalon al siguranţei de sine.

— A început cam cu o jumătate de an în urmă. Atunci, într-o sâmbătă înainte de amiază, m-a chemat proprietarul la telefon.

În acel moment cineva a bătut la uşa cabinei lui Ferdinand Hoch.

Dacă am avut vreodată chef să ucid, apoi atunci aş fi făcut-o. Aş fi fost în stare să-l omor pe cel ce bătea la uşă.

— Intră! a strigat Hoch.

A intrat Bärner, regizorul de culise, şi a întrebat dacă Hoch are să fie curând gata cu schimbatul costumului. Zicea că toţi ieşiseră şi el trebuia să plece ultimul şi să încuie cabinele. Voia să ştie cât ar putea să mai dureze.

Ferdinand Hoch s-a uitat la mine. Eu am ridicat din umeri.

— Cinci minute! a zis Hoch.

Bärner a ieşit.

— Aşteaptă-mă jos la Crama teatrului, vin imediat, mi-a spus.

Eram acru ca un întreg butoi de scrumbii marinate în oţet – dar n-avea rost. Aşadar am coborât în Crama teatrului. Acolo, la marea masă rotundă din nişa de lângă tejghea, era o adunare în toată regula: decanul de vârstă, Elsbeth – suflera, Beate – nostima stragiară, Fiebig cel nou, Stoltze, regizorul nostru,

Bury, Ludwig, Heinrich şi jumătate din corpul tehnic. În mijloc Gisela, foarte bine dispusă, flirta cu Stoltze, ceea ce m-a făcut să simt cum mi se răsuceşte un cuţit în inimă. M-am aşezat şi eu, am comandat o bere şi mi-am aprins cea de-a treizecea ţigară din ziua aceea.

— Ce i s-a întâmplat lui Jost? întrebă decanul de vârstă. De vreo câteva zile e tare zăpăcit!

— Lasă-mă în pace! exclamai şi dădui berea pe gât dintr-o răsuflare.

— Atâta timp cât mai poate aşa ceva, n-am nicio grijă serioasă în ce-l priveşte! zise Bury răspicat.

Toţi au râs. M-am silit să râd şi eu. Bestia! La masa de alături şedeau vreo câţiva necunoscuţi împreună cu doamna Zander. Probabil nişte impresari de spectacole distractive sau ceva asemănător. Au băut destul de mult rachiu şi bere şi iar rachiu. Numai unul bea cu paiul Coca-Cola. Acela cu siguranţă că trebuia să-i ducă după aceea pe ceilalţi cu maşina acasă.

Cei de la masă se obişnuiseră cu mine, nu mai eram în centru interesului lor. Gisela continua să flirteze cu Stoltze. Mi-a făcut semn când mi-am aruncat ochii către ea; şi după cum şi-a îndreptrat privirea spre stânga, am dedus că flirtul exagerat era o acţiune împotriva lui Waltraud Bury. Noua ei pasiune, Fiebig, se îndrăgostise în mod evident de mica Beate, care, de altfel i se şi potrivea mult mai bine. Waltraud Bury alergase după doi iepuri şi acum arăta destul de opărită. Dacă n-aş fi avut capul plin de alte preocupări, mi-ar fi făcut plăcere să iau parte la joc.

Dar aşa, am început iar să mă întreb de ce nu venea Ferdinand Koch. Totuşi – iată-l venind. Arăta lamentabil. Cu oricâtă bunăvoinţă, la masă nu mai era

loc. Mi-am luat noul pahar cu bere pe care chelnerul abia mi-l adusese şi m-am aşezat cu Ferdinand la o măsuţă goală de lângă uşa dinspre bucătărie. Plecarea mea de la masa comună n-a bătut la ochi, fiindcă Stoltze tocmai începuse să spună un nou banc. Era un bun povestitor de bancuri. Toţi erau atenţi la el.

Hoch şi-a comandat un whisky cu sifon. El nu bea niciodată bere. Whisky-ul i se şi potrivea mai bine. De altfel putea şi să-şi permită. Cel puţin deocamdată.

— Povesteşte, l-am îndemnat eu cum a luat prima înghiţitură.

— Da, a zis, privind timid în jur. Apoi a început încet. Pe vremea aceea încă nu aveam telefon propriu acasă. Îmi cunoşti locuinţa?

— Nu. Mai departe!

Nu se putea să-l las acum din lesă.

— M-a chemat proprietarul la telefon. O voce bărbătească, pe care n-o cunoşteam, m-a întrebat dacă n-aş vrea să câştig uşor nişte bani. Am întrebat cine vorbeşte. N-are importanţă, a zis bărbatul acela. Dacă n-aş fi prea curios, a zis, şi dacă aş face exact ceea ce ar dispune el – atunci aş putea câştiga în fiecare săptămână o sută de mărci, ba chiar mai mult. Cu puţin înainte îmi cumpărasem, aşa, într-o doară şi din plăcerea de a avea ceva deosebit, automobilul sport. De ocazie, se-nţelege. Astfel toate economiile mele se duseseră şi observasem că un asemenea *hobby* este o afacere care costă mult: impozit, asigurare, benzină, verificări, câte o reparaţie – înţelegi că stăteam destul de prost cu banii. Haine ori lenjerie nici gând să-mi fac. Până şi la fumat ar fi trebuit să renunţ dacă voiam să ţin automobilul.

Şi-a băut tot paharul. Tăceam, iar i-am oferit o

ţigară. Îi tremura între degete când a aprins-o.

— Bine – mai degrabă rău – relată el mai departe, din pură curiozitate am acceptat. Ce mare scofală putea să fie? Vreo treabă puţin pe-alături cu legea. Vânzare de ponturi de curse, ori discuri cu texte obscene înregistrate clandestin – voiam să ştiu despre ce e vorba, înainte de a da cu piciorul unei şanse. Atunci omul mi-a spus că n-aş avea nimic altceva de făcut decât să duc ceva la ţară, o dată sau de două ori pe săptămână. Am vrut să ştiu despre ce era vorba – dar imediat m-a repezit din nou. Mi-a spus că dacă pun prea multe întrebări, n-are niciun sens să începem afacerea, că la indicaţiile lui, am să găsesc în anumite locuri pacheţele bine ambalate, pe care urma să le duc apoi în locurile stabilite în bileţelele de pe fiecare pacheţel. Luni după-amiază către orele paisprezece aş putea găsi primele trei sub lada cu unelte contra incendiilor din partea stângă a scenei. În acelaşi loc urma să ascund, până miercuri după-amiază, plicurile găsite în punctele unde duceam pacheţelele. În fiecare vineri seara s-ar afla acolo, într-un plic albastru par avion „onorariul” meu – şi anume, treizeci de mărci pentru pacheţelul dus şi plicul corespunzător adus înapoi. Afară de asta urma să primesc în fiecare lună cincizeci de mărci în plus, pentru benzină, chipurile. Dacă ceva nu era în regulă, trebuia doar să aştept telefonul lui. În locurile unde n-aş găsi plicuri, ar urma să nu las pacheţelele. Însă aceste pacheţele trebuiau ca în răstimp de douăzeci şi patru de ore să fie puse înapoi în lada cu unelte contra incendiilor. La început toate astea păreau foarte complicate şi pline de mister. O zi după aceea, prin urmare în lunea stabilită, având repetiţii – nu mai ştiu cu ce piesă – am găsit extrem de uşor ocazia să

mă duc în acest timp în spatele scenei, la lada din stânga, cu unelte contra incendiilor. Le cunoşti pe amândouă, nu-i aşa?

Am dat din cap, am făcut semn să mai aducă o bere şi am zis:

— Povesteşte, te rog. Mai departe, Ferdinand – trebuie să ştiu totul, cât mai exact cu putinţă!

Dar n-a putut începe imediat, fiindcă dincolo se spărgea gaşca şi vreo câţiva colegi veneau spre noi ca să-şi ia rămas bun. Am făcut cu toţii câteva glume, decanul de vârstă avea pregătit un citat clasic care-i ieşea din gură ca o cascadă de cuvinte – ceva care suna foarte frumos, despre ore târzii în tovărăşia vinului sau aşa ceva. Am închinat cu paharul de bere spre el, dar mi-a luat-o ca o jignire – şi nici nu era cazul. Au plecat toţi, afară de Bury, Stoltze şi Gisela. Doamna Zander tot mai şedea cu acei bărbaţi străini la a treia masă. O dăduseră pe şampanie şi deveniseră destul de zgomotoşi. Eram foarte bucuros că Gisela nu plecase. Bury arunca din toate gurile de tun o canonadă de şarm asupra bunului Stoltze, care se credea colosal de curtat şi arăta grozav de comic cum şedea cocoşeşte între cele două femei. Gisela comandă ceva de mâncare.

— Nu mânca atât de mult! am strigat către ea.

— Numai de jale o fac, îmi replică, bărbatul îmi e la lucru şi sunt sigură şi tristă, iar când sunt tristă trebuie să mănânc!

— Da’ ce face bărbatul tău?

— Oh, are o meserie periculoasă – prinde şobolani. Sunt atât de îngrijorată din pricina lui, încât am să mă îngraş îngrozitor, dacă nu-şi schimbă curând meseria.

— Se pricepe şi la altceva?

— Da, este un straşnic adorator al soarelui,

răspunse ea zâmbind.

— Am să vorbesc cu el! am exclamat şi mi s-a făcut cu adevărat cald de fericire.

Ferdinand Hoch a continuat să relateze. Aveam impresia că asta îl mai linişteşte. Tremurul nervos îi încetase, vorbea mai calm şi nu arăta atât de încolţit şi înfricoşat ca mai înainte.

— Într-adevăr am găsit trei asemenea pacheţele şi pe ele era un bilet: AMĂNUNTE SOSESC CU POŞTA. Pe pacheţele erau cifre mici scrise cu creionul. „Unul pentru nouă” era însemnat pe primul, asta îmi amintesc exact încă, fiindcă din această indicaţie nu înţelegeam absolut nimic. După-masă, sosind acasă, am găsit un plic gros, pe care nu era notat expeditorul. Înăuntru era o hartă de stat-major a întregului district Olders până pe litoral. Pe hartă erau marcate cu cerneală roşie o serie de puncte care purtau numere. Într-un bilet anexat se explica ce semnifică aceste puncte şi numere. Fiecare punct mai era descris o dată singur. „Numărul trei”, dat ca exemplu, „este un copac scorburos (stejar) la marginea pădurii de la apus de satul Solbacli. Îl găseşti dacă parchezi automobilul la borna kilometrică 13,7 de pe şoseaua Solbach-Eckelsum şi faci şaptezeci de paşi pe drumul vicinal ce o ia spre dreapta. Între zece şi douăsprezece înainte de amiază şi seara după ora douăzeci şi unu abia dacă trece cineva pe şosea.” Vezi cu câtă precizie era explorat şi descris terenul. Totdeauna am găsit foarte uşor locurile indicate. Erau anumiţi copaci care ofereau posibilitatea să ascunzi ceva, o colibă dărăpănată la marginea unui eleşteu izolat, o piatră lângă un gorgan, o anumită cruce veche de mormânt dintr-un cimitir sătesc – exclusiv asemenea puncte romantice

şi de cele mai multe ori izolate. Pretutindeni – cu o singură excepţie – am găsit plicuri închise şi am pus pacheţelul meu. Uneori de două, trei ori pe săptămână, uneori şi de şapte şi opt ori. De cele mai multe ori o făceam în serile în care nu jucam sau în dimineţile când eu n-aveam repetiţii. Sâmbăta însă totdeauna sau aproape totdeauna... De regulă eram chemat la telefon de vocea necunoscutului o dată, de două ori pe săptămână. Atunci spunea doar: „Mâine la amiază” sau „Diseară!” sau „Miercuri după-amiază” Altceva nimic. Iar vinerea la amiază, în lada cu uneltele contra incendiilor se afla cu regularitate plicul meu albastru şi conţinutul lui corespundea cu precizie. Totul era straşnic organizat. O adevărată treabă de stat-major.

A tăcut. Se uita la mine.

— Da, bine organizat, am zis pe gânduri. Hannes a trebuit să moară fiindcă ori a fost prea curios, ori a avut niscaiva remuşcări...

— Tu crezi că Hannes Pohl era amestecat?

— Da – ba chiar şi ştiu.

Remarca mea cu privire la remuşcări părea că-l supără.

— Nu mai puteam da înapoi, zise Ferdinand ezitând. După trei, patru săptămâni treaba mi se părea destul de sinistră, deoarece mă gândeam că doar cu o afacere tenebroasă se puteau câştiga atâţia bani. Şi într-o zi, când am fost chemat la telefon, am spus că nu mai vreau. Să fi auzit atunci vocea. „E prea târziu, domnule Hoch, a zis acel bărbat cu un calm de gheaţă, dacă nu mergi mai departe, ori ai de gând să faci cine ştie ce fiţe, atunci te aşteaptă, ca şi pe mine, un mare pericol. Ori crezi că eu am să te acopăr dacă afacerea noastră sare în aer?

Dimpotrivă, scumpule, o să cazi aşa fel, că pentru câţiva ani – poate pentru totdeauna – vei fi la pământ. Numai amprentele de pe plicuri constituie o suficientă dovadă a strălucitei dumitale colaborări!” Asta era. Am capitulat şi am mers mai departe până acum trei săptămâni, când nu mi-am mai putut stăpâni curiozitatea în faţa unuia dintre pachete – prost lipit. La morfină într-adevăr nu mă gândisem. Cui să-i fi dat prin gând că la ţară merge aşa ceva?

— Ţăranul voios se mai civilizează şi el încet, încet, spusei eu.

Doamna Zander pleca împreună cu domnii străini. Mi-a făcut cu mâna în chip de salut când a trecut spre uşă. I-am răspuns la fel.

— Vă rog să transmiteţi salutări soţului dumneavoastră.

Mai rămăsesem cinci inşi în Crama teatrului. Se făcuse douăsprezece şi jumătate. Eram destul de obosit. Waltraud Bury se cherchelise după cât părea. A şi plâns puţintel. Rimelul se muiase şi se dizolvase. Stoltze îi tampona, cu batista, urmele de pe faţă. Bury câştigase acolo unde nu existase niciun pericol serios ca să fi putut pierde – dar asta ea n-o ştia.

— Deci trebuie să fie cineva din teatru, zisei către Ferdinand!

— Da – fireşte! aprobă el. Fireşte – cine poate altfel să vină pe scenă?

— Mai ai plicurile de ieri la tine?

— Sigur – erau doar două! Voiam să le depun mâine dimineaţă.

— Unul dintre clienţi este tras pe sfoară, spusei eu. N-a găsit pachetul. E la mine. Acela de lângă gorganul de la Holdersil. Ştii ce plic era?

Ferdinand scotoci în portofel.

— Ăsta de aici! zise dându-mi plicul. Se murdărise de la frunzişul care fusese pus peste el. L-am desfăcut, înăuntru erau bancnote – opt de câte cincizeci – şi un bilet. Pe el era scris „C.J. 50/25.4”. Altceva nimic.

Cartea de telefon era pe tejghea lângă aparat.

— Ia vino, poate avem noroc, zisei către Ferdinand Hoch.

Am căutat localitatea Holdersil şi acolo. Ia litera J. Am citit: Jabusch, Adolf; Jacobs, Heinrich; Jacobs, Otto; Janssen, Max; Janssen, Carl; Jonas, Franz-Dietrich; Jung, Anton; Jung, Emil – gata. Am urmărit înapoi cu vârful degetului şirul numelor. Janssen, Carl 431. Am format prefixul respectiv şi 431. Stăteam unul lângă celălalt cu spatele spre local. A durat mult până s-a făcut auzită o voce adormită de bărbat. Am pus batista pe receptor.

— Aţi comandat pentru 25 din nou cincizeci? am întrebat cu o voce tenebroasă.

— Ah, da – dumneavoastră sunteţi. La miezul nopţii! zise omul trezindu-se. Dar ieri la punctul nouă n-am găsit nimic – numai banii mei dispăruseră. S-a întâmplat ceva?

— Da, s-a întâmplat ceva. Poate că o să trebuiască să te laşi! am spus şi am pus receptorul în furcă.

Mă uitam la Ferdinand Hoch, care făcea o mutră ca şi când ar fi avut în faţă un vrăjitor din *O mie şi una de nopţi*.

— Prin urmare acum avem un muşteriu, domnul Janssen – un distribuitor, domnul Hoch, şi o mostră, am zis. Lipseşte numai marele comerciant, genialul organizator, omul care trage sforile...

— Mai lipseşte furnizorul, adăugă Ferdinand.

— Ăla-i mort!

— Cum aşa – crezi că Hannes...?

— Nu, Hannes nu era nici el decât un curier. Furnizorul a fost asasinat săptămână trecută!

— De unde ştii toate astea? întrebă Ferdinand din ce în ce mai uimit.

— I-am văzut cadavrul. Hai să mai bem un rachiu.

Mi-am aprins cea de-a treizeci şi patra ţigară şi am făcut semn chelnerului.

— De fapt, acum e foarte simplu, am spus, când ne aflam din nou la masa noastră. N-avem nevoie decât să stăm la pândă, nu-i aşa?

— Da, zise Ferdinand Hoch, şi punându-şi mâna pe mâna mea, continuă: Frumos din partea ta, Jost, că spui „stăm”. Sunt alături de tine! Poţi să te bizui pe mine. Poate mă aleg cu o vânătaie la ochi dacă te ajut.

— Egoistule! Noroc, egoistule! am zis ridicând paharul şi înghiţind lichidul rece, consolator.

— Noroc! a răspuns el, arătând a fi conştient de vina sa, cât o întreagă clasă de elevi de paisprezece ani care chiulesc de la cor.

— Bine – prin urmare, mâine dimineaţă! am stabilit sculându-mă. În noaptea asta nu mai poate intra nimeni în teatru fără să fie văzut. La şapte vin femeile de serviciu, la zece şi jumătate e repetiţie. Trebuie să fim la post de la şapte. Mă iei şi pe mine cu maşina? Ea trebuie, bineînţeles, să fie parcată un pic mai încolo. Ei, o să vedem. Acum vreau să merg acasă. Mi s-a făcut somn!

— Să te duc cu maşina?

— Mulţumesc, câteva minute de mers pe jos înainte de culcare ajută la circulaţie.

A plătit şi a insistat să preia şi consumaţia mea. I-am făcut plăcerea. A plecat.

Gisela era aproape adormită, când m-am dus la masa ei. Waltraud Bury se liniştise. Stoltze era fericit.

— Mergi?

— Numai cu o condiţie!

— Da. Care?

— Să apuci pe drumul cel mai scurt!

— Ca întotdeauna! am zis ţinându-i pardesiul.

Era întuneric şi frig pe scară, a doua zi, când imediat după şapte am intrat prin mica uşă de fier ce ducea, de pe coridorul cabinelor, înăuntru. Luasem o lanternă, dar era destul de slabă. Ferdinand Hoch mergea lângă mine. Mirosea a praf, a lemn, a vopsea amestecată cu clei, a insecticid contra moliilor şi a fier ruginit. Ne-am dus la dulapul cu unelte contra incendiilor de la peretele lateral din stânga. Lada, asemănătoare unui dulap, era între ultimele două pasaje. Ferdinand a deschis uşa şi a pus plicurile jos, lângă furtunul rulat. O ascunzătoare straşnic aleasă. Dacă nu izbucnea un incendiu, nimeni n-ar avea de ce să se uite acolo. Inspecţiile, care aveau loc din trei în trei luni, erau anunţate dinainte. Genialul nostru necunoscut putea astfel să-şi ia măsurile de rigoare. Hoch pusese banii şi biletul de la gorgan în alt plic şi-l lipise. Nu l-aş fi crezut atât de precaut. A încins uşa.

— Acum unde să ne aşezăm la pândă? a întrebat el.

Am reflectat, plimbând conul de lumină al lanternei de-a lungul pereţilor. La doi metri de dulap era o a doua uşă de fier prin care intrai în casa scării, ce lega scena cu aripa birourilor. La parter erau birourile noastre, la primul etaj Compania locală avea trei încăperi şi Zander două, iar la al doilea erau atelierul de croitorie, micul meu atelier şi alături, marea sală

de şedinţe, în care uneori făceam şi repetiţii. La stânga, lângă această uşă, pornea scara de fier în spirală ce ducea sus, la o galerie îngustă, care mergea de jur-împrejurul scenei şi ajungea la rivaltă.

Scena fusese golită încă de ieri seara după reprezentaţie. Nu era potrivită ca ascunzătoare pentru noi. Numai la peretele din spate erau două piese de decor mobil, îndărătul cărora ne puteam piti. Cu ajutorul lui Hoch am împins una dintre ele lângă uşa ce ducea la casa scării şi pe cealaltă în spatele scării în spirală ce ducea la galerie. Apoi ne-am căutat posibilităţi de a şedea pe ceva. Eu am găsit un scaun. Hoch a căutat în zadar – a zis că mai bine se aşază jos.

Era schimbat. Singură această hotărâre de a se aşeza pe pardoseală cu costumul său de comandă, ar fi fost de neimaginat până de curând. Am stabilit să păstrăm liniştea până va ridica necunoscutul plicurile din dulap. Apoi ne-am postat la pândă. Animalul de pradă putea veni.

Nu dormisem de ajuns. De la unu şi jumătate până la şase şi jumătate – îmi lipseau trei ore. Să fumez nu cutezam şi astfel stând ghemuit în întuneric pe scaunul incomod, care scârţâia, luptam cu oboseala şi aşteptam cu o asemenea furie, încât necunoscutul se putea felicita – dacă avea să vină. Dar asta nu era absolut sigur: Putea să apară şi după repetiţie. Ori după-amiază. Ori seara.

Era frig. În faţa cortinei de fier, care înăbuşea zgomotele din sală, auzeam femeile de serviciu trebăluind şi, din când în când, strigând cu voce tare. Se auzea ca dintr-o mare depărtare. După o oră – ce lungă este o oră în întuneric! – nu se mai auzea nimic. Numai din când în când pârâia ceva sus, în partea

superioară a scenei. O dată Ferdinand Hoch, care şedea ghemuit şi nemişcat ca şi mine, la opt metri depărtare, în întuneric, a şoptit „Cucu!”. Am răspuns doar „Da” – apoi s-a făcut iar linişte. Dacă în urmă cu paisprezece zile cineva mi-ar fi spus că am să pândesc cu Ferdinand Hoch un criminal, dimineaţa la şapte, în întunericul din spatele Scenei, că în acest scop Ferdinand Hoch are să se aşeze cu pantalonii costumului său bine croit pe jos – pe podea – pe acela l-aş fi crezut ţicnit. Şi dacă ar mai fi profetizat că după o oră de zadarnică aşteptare Hoch are să şoptească în întuneric „Cucu!”, mi-aş fi bătut joc de el. Iată cât de uşor te poţi înşela.

La un moment dat uşa de fier de la casa scării începu să se deschidă încet. Afară era lumină. Tremuram de încordare. În colţul luminat din dreapta se afla – Gisela. Stătea nemişcată şi trăgea cu urechea... Asta a durat numai două, trei secunde, dar în acest timp aproape înnebunisem din cauza gândurilor care mi se învolburau în cap. Gisela! — Exclus! — Dar dacă totuşi? — Ori e în legătură cu asasinul? — Pentru nimic în lume! — Dar atunci ce caută aici? — E şi ea un mesager, o distribuitoare? — Nu! — Da’ nu se poate, nu poate fi adevărat!

Atunci ea a strigat:

— Jost! Eşti aici, Jost?

Toate acele bănuieli fantomatice parcă s-au volatilizat.

— Da, i-am răspuns, ieşind din ascunzătoare. Ce cauţi aici?

A ieşit şi Ferdinand Hoch din ascunzătoarea lui şi acum ne aflam amândoi, orbiţi de lumină, în faţa fetei.

— Îmi era atât de frică, zise punându-mi mâna pe

braţ, ca şi când voia să se convingă că eram într-adevăr eu, în carne şi oase.

— Aseară ai spus că în dimineaţa asta o să ai ceva de făcut cu Ferdinand; către ziuă am avut un vis groaznic – se făcea că, venind la teatru, nu te vedeam nicăieri; atunci Heinrich a lăsat să alunece o culisă din partea de sus a scenei – însă în loc de culisă soseai tu, atât de încet, plutind de sus, şi erai spânzurat – o Doamne!

Se întrerupse şi-şi îngropă faţa în mâini.

— Asta n-am ştiut, zise Ferdinand Hoch uimit.

— Ce n-ai ştiut? l-am întrebat.

— Că voi doi... se bâlbâi încurcat.

— Ei, acuma ştii! am zis, luând-o pe Gisela pe după umăr. Hai şi te linişteşte, mică Melusină!

Am închis uşa în spatele ei. Eram din nou în întuneric.

— Te-a văzut cineva când ai venit?

— Numai podarul, l-am şi întrebat dacă ştie unde sunteţi voi.

Am aprins lanterna cu lumină chioară, l-am rugat pe Hoch să se ducă în ascunzătoarea lui şi m-am îndreptat cu Gisela către scara în spirală.

— Nu e periculos ca ea să rămână aici? întrebă Hoch.

— Nu ştiu. Oricum mult nu mai trebuie să aşteptăm.

La opt şi jumătate ori cam aşa ceva, vin maşiniştii. Dacă până atunci bunul nostru amic nu este aici, nu mai avem nicio şansă să-l mai salutăm în dimineaţa asta.

În lumina lanternei mele, Ferdinand bâjbâia după piesa de decor mobil. Eu am apucat-o pe Gisela de braţ şi am dus-o la scaunul meu. Acolo m-am aşezat

precaut, iar pe ea am luat-o pe genunchi. Am stins apoi lumina.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea înfricoşată.

Şi atunci – în acea situaţie demenţială – i-am povestit în şoaptă tot ce încă nu ştia. I-am povestit totul, pe rând, neomiţând nici vizita mea la Sibberfoot, nici pe bătrâna moartă, nici istoria cu scara. I-am spus întreaga tărăşenie cu morfina şi i-am explicat de ce ne aflam acum acolo, Ferdinand Hoch pe pardoseală şi eu pe scaunul hodorogit, care acum scârţâia îngrijorător, supus la o sarcină dublă faţă de puterile lui. Gisela nu m-a întrerupt nici măcar o dată, şi-a pus doar braţul în jurul umărului meu – simţeam cât era de emoţionată când vorbeam de întâmplarea din Holdersil cu scara. Când am terminat, a tăcut un mic răstimp.

— Acum de ce nu te duci la procuror, Jost?

— E plecat, mică Melusină.

— Dar poliţia e aici. Cu materialul pe care-l ai, pot să continue singuri... nu? Şi tu nu te vâri în pericol.

— Dar ei or să-l închidă imediat pe Ferdinand Hoch şi poate şi pe mine, pentru „complicitate”, şi pentru că în cazul Sibberfoot am fugit şi n-am anunţat. Şi atunci? Dacă individul care se ascunde îndărătul acestei afaceri este din ansamblul nostru, ceea ce încă nu ştiu sigur – dar trebuie să fie unul de aici – atunci şansa de a pune mâna pe el e şi mai mică. Fiindcă are să afle imediat că Hoch e arestat şi că şi eu sunt arestat. Şi atunci poate foarte liniştit să şteargă toate urmele sale. Atâta timp însă cât nu bănuieşte deloc că eu am intrat pe firul afacerii lui cu morfina, atâta timp cât se simte sigur şi cât se crede sigur şi de Ferdinand, avem o reală posibilitate să punem mâna pe el. Mi-ar plăcea să vorbesc despre

asta cu procurorul. Care este un om rezonabil – dar la comisarul Wust trebuie să mă aştept că va acţiona „oficial”. Uită-te sus...

— Numai de n-ar fi atât de al dracului de periculos! oftă Gisela.

Ceasul meu arăta opt şi jumătate.

— Încetarea! am strigat tare. Nu mai are niciun sens în dimineaţa asta, Ferdinand.

Am ridicat-o pe Gisela de pe genunchi, am mai sărutat-o o dată în întuneric şi am aprins lanterna. M-am dus apoi şi am răsucit comutatorul de lângă uşă şi pe scenă s-a făcut lumină. După îndelungata şedere în întuneric mi se părea ca un reflector.

În Crama teatrului se făcea curăţenie când am coborât toţi trei. Scaunele erau pe mese. O femeie foarte grasă se agita de colo-colo, cu un aspirator mare. Dar tot am obţinut cafea şi chifle cu unt, miere şi marmeladă. În plus, era lumină şi cald. Totuşi n-am vorbit mult, ci fiecare şi-a văzut de gândurile sale. După micul dejun şi o ţigară – prima de dimineaţă, care totdeauna place atât de mult – am lăsat-o pe Gisela şi pe Ferdinand Hoch, fiindcă ei mai aveau timp până la repetiţie, şi m-am dus în atelierul de pictură. Pe scenă Heinrich Lenzing începuse să monteze cu trei oameni decorul pentru repetiţia cu *Minna von Barrihelm*. Când făceam colţul pe culoarul spre scenă. Joachim Stoltze a fluierat după mine şi m-a atras într-o lungă discuţie privind decorul pentru Minna. Voia să schimbe cutare şi cutare lucru, fiindcă i se mai năzărise ceva în cutare scenă. Totdeauna acelaşi bâlci; cu acordul şi după dorinţa regizorului ai schiţele de decor şi planul de aranjare şi totul gata, şi tocmai atunci vrea altceva.

— E doar o bagatelă. Jost...

În realitate însă până la urmă ajungi deseori la planuri complet noi, deoarece scara trebuie mutată puţin mai la dreapta ori uşa ceva mai la mijloc. Şi în timp ce tâmplarii lucrează plini de zel iar pictorii au şi pictat, şi nu de mântuială – ne apucăm de modificări.

Îmi păstrez calmul, orice s-ar întâmpla.

Am căzut de acord asupra unui compromis şi amândoi am recunoscut că, fireşte, asta o să aducă prejudicii muncii noastre – decor, regie – dar, mă rog, dacă trebuie... şi aşa mai departe. Joachim Stoltze a promis solemn ca la viitoarea punere în scenă să stabilească în prealabil totul cu precizie şi să nu mai ceară nicio modificare. Am luat act de promisiune şi am simulat că-l cred – dar cum de trei ani tot promite, ştiu că şi de data asta a fost o farsă.

Înainte de a ne despărţi m-a mai întrebat dacă ştiu ce se întâmplă cu Gisela Eggers. Că de câtva timp arată atât de schimbată. Am spus că habar n-am – nu, nu ştiu.

— Totdeauna a fost foarte dulce, dar acum este de-a dreptul tulburătoare, nu ţi se pare?

Am dat din umeri şi am plecat. Pe ăsta n-aveam de ce să fiu gelos, chiar dacă era un foarte bun regizor. Nu mă temeam câtuşi de puţin că mica mea Melusină are să-l găsească tocmai pe el pe plac. Lui însă asta i se trăgea de la flirtul ei de aseară. Aşteaptă tu, că am să iau eu măsuri în privinţa asta.

Aşadar, împreună cu tâmplarii, am procedat la nişte modificări de construcţie. Apoi am reuşit, în fine, să mă duc în birou. Acolo am născocit o poveste lungă despre un nou prospect cultural al administraţiei oraşului şi am rugat pe simpatica noastră secretară să-mi dea fotografii ale tuturor membrilor ansamblului, a şefului, a lui Ludwig, a lui

Heinrich şi a regizorului de culise Bärner.

— Te rog, Kathinka, aşa îi plăcea să i se spună, fiindcă adevăratul ei nume, domnişoara Katzenbach, i se părea oribil, te rog, fă-mi rost repede de poze, da? Şi nu spune nimănui! Altfel vin toţi şi vor să apară în prospect altă fotografie în loc de asta, fiindcă în aceea li se pare că sunt mai frumoşi – ştii doar cum se întâmplă totdeauna, nu?

Ea s-a bucurat că i-am făcut confidenţe, şi când în încheiere am mai îndrugat şi câteva vorbe dulci şi i-am zis „inimioară”, puteam fi sigur că până la amiază o să am pozele.

Am uzat de aceleaşi manevre şi în biroul Companiei locale, numai că acolo, mi-a fost mai greu, deoarece doamna care se ocupa de problema respectivă cântărea – apreciind cu bunăvoinţă – o sută de kilograme. Şi cine e ipocritul uns cu atâtea alifii ca, fără să se bâlbâie, să poată spune „inimioară” unei cucoane de o sută de kile! Dar am reuşit şi aici. La amiază aveam toate fotografiile pe care voisem să le am. După-masă i-am spus Giselei că trebuie să plec la Olders – pentru un muzical, am minţit eu, ca să n-o înfricoşez – şi l-am rugat pe Ferdinand să nu scape din ochi lada cu unelte contra incendiilor; pe cât posibil să se uite şi în timpul repetiţiilor să vadă dacă au fost ridicate plicurile sale.

Apoi am pornit-o la drum. La trei şi jumătate intram în Olders şi, cu un tramvai care scârţâia îngrozitor, m-am dus până în port. Vatmanul mi-a spus unde să cobor ca să ajung în Bergstrasse.

De data aceasta era mare animaţie pe stradă. Camioane trase pe dreapta la bordură, magazinele deschise; îi vedeam pe proprietarii micilor prăvălii de antichităţi trebăluind prin dughenele lor; prin

ferestrele parţial deschise ale birourilor fiecărui depozit răzbătea ţăcănit de maşini de scris, se auzeau telefoane sunând; lângă un Mercedes mare era un grup de bărbaţi arătând a balcanici; unul dintre ei se adresa celorlalţi gesticulând nervos. Fără să ezit am intrat pe poarta casei de la numărul 26 şi am început să urc scara murdară, care de data aceasta era luminată. Nici luminată această casă veche nu arăta însă mai fumoasă.

Cu răsuflarea cam tăiată, la etajul cinci am bătut la uşa cu plăcuţa pe care scria „A. Sibberfoot”; şi am tras cu urechea. De jos, din casa scării, se auzea răsunând larma copiilor care se jucau, dar o voce de femeie cicălitoare a înăbuşit râsetele şi strigătele. În spatele uşii nicio mişcare. Am bătut încă o dată şi am apăsat pe clanţă... era încuiată. Am aprins un chibrit, fiindcă broasca se afla în umbra panoului uşii şi m-am aplecat. Cheia nu era în broască.

Am reflectat un moment şi ca să-mi limpezesc gândurile. Mi-am aprins o ţigară. Trăsesem câteva fumuri, când a început să se audă un mers greoi de bărbat urcând pe scară. Am stins ţigara zdrobind-o sub talpă şi am bătut tare în uşa din stânga, pe care descoperisem o plăcută de alamă cu inscripţia „Oswald Schickedanz”, dar nu găsisem şi un buton de sonerie. Înăuntru s-a auzit un scaun împins la o parte şi uşa s-a deschis. În faţa mea se afla un tânăr de vreo douăzeci de ani, care avea pe puţin doi metri şi era atât de subţire, cum încă nu văzusem vreodată. Se uita la mine de sus în jos peste rama ochelarilor. Pentru asta trebuia să-şi plece mult capul în jos, ceea ce-i dădea aspectul unei marionete căreia i s-a rupt firul din mijloc.

— Ce doriţi, vă rog? a întrebat cu o voce sonoră.

— Voiam să merg la firma Sibberfoot. Numele meu este Meisel. Dar nu e nimeni acolo. Aţi putea, vă rog, să-mi spuneţi...

— Nu, acolo nu e nimeni, nu, nu – mă întrerupse vocea sonoră de sus, după care tânărul chicoti ca un idiot.

— Nu! Acolo nu e nimeni! repetai încurcat.

Şi am aşteptat; dar marioneta nu se mişca şi nu scotea niciun cuvânt.

— Vin din străinătate, începui iar, şi voiam ca încă azi să plec mai departe. Ar trebui să vorbesc neapărat cu cineva de la Sibberfoot. Nu ştiţi cumva când e posibil acest lucru?

— Acolo nu e nimeni, nu, nu!

Marioneta bălăbănea din mâinile care-i ieşeau până la coate din mânecile mult prea scurte ale hainei; arăta ca un imbecil sadea.

— Dar la ora asta birourile sunt deschise, nu vine nimeni?

— Cine e acolo? strigă o voce răguşită de bărbat din spate.

— Pentru Sibberfoot! croncăni marioneta de doi metri, dând capul atât de brusc pe spate, încât îmi era teamă că are să se rupă, căci oricum oasele feţei îmi păreau nemaipomenit de fragile.

— Da’ veniţi înăuntru! strigă vocea. Dă-te la o parte, Florian!

Scheletul-marionetă se dădu la o parte, intrai, dar am tras o spaimă nemaipomenită. În semiîntunericul din stânga, lângă uşă, îmi rânjea o gorilă, întinzându-şi braţele lungi şi păroase spre mine. Mi-au trebuit trei secunde să-mi revin şi să înţeleg că mă aflam în faţa unui animal împăiat. Lunganul cel tânăr se amuza în mod vizibil de mutra mea. Înainte, în faţa uşii, nu mă

gândisem la semnificaţia cuvântului „preparator”. Fireşte, acum îmi era clar, aici se împăiau animale. În casa asta întâlneai la tot pasul numai surprize.

L-am urmat pe lungan pe după o perdea pe jumătate trasă şi am ajuns într-o încăpere destul de mare şi luminoasă, ai cărei pereţi aveau de jur-împrejur rafturi pline. În acele rafturi era adunată întreaga faună a pământului, de la fluturi până la – nu, elefanţii nu erau reprezentaţi, dar la peretele cu fereastra era un urs care întrecea în mărime şi gorila de la intrare. Maimuţe, peşti, câini, păsări, pisici, vulpi, crocodili, şerpi, porumbei – tot ce-ţi trece prin minte se afla aici, autentic, stând în picioare, atârnând, în poziţie ghemuită, ori şezând fiecare în felul său, cu gurile ori ciocurile deschise, şi toate, mi se părea, mă priveau cu ochii lor de sticlă, îngrozitor!

La fereastră era o masă mare, pe care şedea ghemuit, în poziţia obişnuită croitorilor, un bărbat mărunţel, cu părul alb, care-şi făcea de lucru cu o piele jupuită de pene. Pe pardoseală erau vreo câteva cutii de carton cu câlţi şi vată, vreo câteva scânduri, cu piei întinse pe ele, stăteau rezemate de rafturi. Mirosea puternic a camfor şi oarecum a putrefacţie. Bătrânul, al cărui păr alb, încununând un chip vesel cu obrajii roşii, îmi amintea, datorită mirosurilor de aici, de bunicuţa din Eckelsum, zise:

— Pentru Sibberfoot veniţi?

— Da, răspunsei înclinându-mă. Acolo nu-i nimeni.

— Acolo nu e nimeni, nu, nu! scânci lunganul, care-şi luase de pe un raft un cotoi împăiat şi acum îi scotea ochiul stâng din cap. Ochiul drept lipsea dinainte. Tipul de doi metri căuta într-un carton plat cu zeci de ochi de sticlă o nouă garnitură pentru cotoi.

— Stai la un loc, Florian! zise bătrânul în treacăt. Şi întorcându-se către mine continuă: Probabil că nu ştiţi nimic de moartea domnului Sibberfoot, nu?

— Nu! simulai cu spaimă.

— Da, a fost asasinat. Sâmbătă, acum opt zile. Iar acum firma şi-a încetat activitatea. Încăperile au şi fost din nou închiriate, după câte am auzit. Contabilul lui a făcut lucrările de lichidare încă de vineri. Astăzi însă nu e nimeni acolo. Doar să vă adresaţi la poliţie...

— Ce să caut acolo?

— Da, nu ştiu – în caz că vreţi să ştiţi mai multe amănunte, ori aveţi pretenţii.

— N-aveţi din întâmplare adresa contabilului lui Sibberfoot – ori a cuiva care lucra în biroul lui? E vorba de o marfă în consignaţie – am fost în străinătate, în Tunisia şi pe Nil. N-am fost înştiinţat. Mai sunt nişte lucruri de clarificat, înţelegeţi?

— Ba da, în privinţa asta pot să vă ajut, croncăni omul cu părul alb.

Sări de pe masă cu o uimitoare agilitate şi se duse târşâindu-şi paşii la un birou-pupitru. Când deschise capacul, începură să lunece munţi de hârtii, pe care el se trudea să le domesticească. Scormoni prin ele şi găsi uimitor de repede un bilet pe care era scrisă cu creion roşu adresa contabilului lui Sibberfoot.

— Vreţi s-o notaţi?

— Da, zisei, scoţând pixul.

— Richard Wagner.

— Cum, vă rog?

Voiam să mă asigur că n-am auzit cumva greşit.

— Îl cheamă într-adevăr Richard Wagner – mă tem însă că afară de nume nu are nici o altă asemănare cu geniul muzical, spuse bătrânul zâmbind, şi locuieşte – să nu râdeţi! – pe Nibelungenweg numărul

unsprezece. Nu are telefon.

— Dacă are copii, trebuie să-i fi botezat Wotan şi Waguleia.

— Cred că n-are copii – dar nu ştiu precis. De altfel n-are importanţă, nu-i aşa?

Dădui din cap, încercând să mi-l imaginez pe contabilul Richard Wagner din Nibelungenweg în timp ce scriam.

Marioneta începu deodată să chicotească iar. Dar asta n-avea nicio legătură cu Richard Wagner ori cu eventualii săi copii. Sfrijitul ajutor al împăietorului de animale reuşise să găsească doi ochi potriviţi pentru cotoi şi se bucura în timp ce vâra sârme în orbitele goale ale animalului, împăiat atât de bine, de parcă era viu, căci voia să fixeze ochii de sticlă. Captivantă meserie!

Nici domnul Schickedanz şi – cum era de aşteptat – nici lunganul său ucenic n-au ştiut să-mi spună cum să dau de Nibelungenweg. Astfel încât am mulţumit, am părăsit muta grădină zoologică şi strecurându-mă pe lângă înfiorătoarea gorilă de la uşă, am pornit-o pe scară în jos, după ce am mai aruncat o privire cu coada ochiului la tăbliţa cu numele firmei Sibberfoot. Când ieşeam din gang în Bergstrasse venea un poliţai pe trotuar. L-am întrebat şi el mi-a explicat unde se află Nibelungenweg.

— Dar e teribil de departe! mi-a spus. Trebuie să luaţi un autobuz. Sus, lângă biserică, staţia din dreapta, linia numărul 3 până la Tannhäuserring!

— Mulţumesc! am zis luându-mi picioarele la spinare.

Nu aveam prea mult timp la dispoziţie dacă voiam să prind trenul de ora 18 spre Wiehafen. De aceea am fost fericit când imediat a sosit un autobuz.

Cartierul unde am coborât fusese construit de un arhitect care trebuie să fi fost un înfocat adorator al simetriei. Casele semănau între ele ca două picături de apă. Niciuna dintre străzi nu se deosebea de cele din jur. Aici cine şi-ar căuta beat căminul în timpul nopţii, ar avea puţine şanse să nimerească uşa înainte de a fi speriat cinci famili, ori de a fi fost arestat de vreo două ori ca suspect de tentativă de spargere. Bărbaţii cărora li se putea întâmpla să li se înceţoşeze mintea după un păhărel luat pe înserate trebuiau ori să agaţe în faţa casei un fanion înainte de plecare, ori să-şi educe tovarăşa de viaţă ca după ora unsprezece noaptea să tragă rachete luminoase la intervale de zece minute.

Părinţii oraşului, care tocmai acestui compact plictis arhitectonic îi dăduseră un nume pur bayreuthian, cu siguranţă că nu fuseseră niciodată la o operă de Wagner. Fiindcă acolo, dacă pe anumite porţiuni îţi vine să caşti, de adormit nu adormi, pentru că în momentele hotărâtoare totdeauna se întâmplă să se producă un trosnet care te sperie şi-ţi alungă somnul.

Aici nu exista – în orice caz nu în acest sens – niciun trosnet. Faţadele caselor în serie erau atât de monotone încât o statueta reprezentând un pitic împingând la o roabă într-una din minusculele grădiniţe din faţa caselor făcea senzaţie în contrast cu simplicitatea şi uniformitatea liniilor, straturilor de panseluţe şi a gardurilor.

Întrucât, din fericire, era lumină, am descoperit însă destul de repede Nibelungenweg – şi am găsit în scurt timp – căci nu mai era decât o treabă de numărătoare – şi casa cu numărul unsprezece. Între

portiţa grădiniţei şi uşa casei, de-a curmezişul dalelor, era trântită o bicicletă de copil, strâmbată. Prin urmare domnul Richard Wagner avea totuşi urmaşi. Însă plăcuţa de pe uşă m-a iritat. Pe ea scria „Frohbeissel”. Nu cumva împăietorul de animale nu avusese adresa corectă? Totuşi am sunat, fiindcă unde altfel să-l găsesc pe domnul Richard Wagner, în această împietrită lipsă de fantezie? Înăuntru s-a auzit o uşă, ceea ce după experienţele din ultimul timp m-a liniştit. A deschis o femeie cu şorţ albastru.

Avea o mutră exact la fel ca toate femeile în jur de patruzeci de ani, care nu-şi mai fac iluzii, dar care citesc prea multe reviste ilustrate.

Am prostul obicei de a-mi imagina deseori pe ceilalţi oameni în pat. Ei bine, femeia aceasta aparţinea acelui tip care în afară de o jachetă de pijama din flanel cenuşiu nu-mi trezea nici o altă asociaţie. Dacă ea era doamna Frohbeissel, cel puţin numele avea ceva neobişnuit, deşi eu n-aş fi dorit neapărat să mă cheme aşa. Totdeauna am considerat că Ziball este destul de neobişnuit. Doamna aceasta trebuia să fie destul de recunoscătoare pentru „r” din numele său; dacă în locul lui ar fi fost „1”[2] ehe! era cu totul altceva! Doamna mă privea întrebător.

— Meisel, am zis. Scuzaţi-mă, locuieşte aici un domn Wagner, stimată doamnă?

Cu „stimată doamnă” ai totdeauna succes, dacă reuşeşti să-l pronunţi cu un ton care să nu sune a maşină de spălat, aspiratoare de praf, abonamente la reviste, ceară de parchet, asigurări ori alte asemenea lucruri care sunt oferite pe la uşi gospodinelor lipsite de apărare, de către tipi buni de gură.

[2] Joc de cuvinte intraductibil: „Frohbeissel însemnând muşcătură veselă, iar „Flohbeissel", muşcătură de purice.

— Da, răspunse femeia. Locuieşte la mine. Dar e bolnav!

Nimerisem deci tonul.

„Prin urmare totuşi”, gândeam eu, căutând să-mi imaginez modul în care rafinatul meu necunoscut îi administrase contabilului Richard Wagner otrava.

— A răcit, adăugă femeia, şi fantoma mea cu otrava se volatiliză.

— N-aţi vrea totuşi să-l întrebaţi dacă pot să vorbesc cu dânsul zece minute? Vin în legătură cu domnul Sibberfoot, dacă binevoiţi, stimată doamnă, să-i transmiteţi.

Părea că iar am nimerit tonul, fiindcă doamna Frohbeissel mă pofti să intru. Vestibulul era atât de îngust, că ea a trebuit să se urce pe scara ce ducea la etaj, ca să-mi dea posibilitatea de a intra.

— O clipă, zise şi porni în sus.

O uşă care răspundea în vestibulul îngust era deschisă. Am putut arunca o privire în atmosfera „plăcută” a casei mobilată cu lucruri cumpărate în rate, care se arăta dincolo de uşă. Pluş roşu pe fotoliile atât de moderne, că după şase minute dădeau sigur crampe musculare în coapsă, dacă îndrăzneai să te aşezi în ele; un covor al cărui roşu rânjea roşului de pe fotolii, dar la muşcături nu ajungea, fiindcă era împiedicat de ornamentele galbene în forma de botniţe, imitaţie de baroc veritabil; un dulap de cărţi cu obligatoriul şir de cărţi legate jumătate în piele – de la Knittel până la Norman Mailer – bine încuiat, pentru ca puştii să nu citească prea devreme despre lucruri pe care mult prea de timpuriu le fac în chioşcurile din grădină ori în magaziile de lemne; pe perete, o figurină din faianţă neagră reprezentând o negresă din profil, cu coliere

de alamă la gât, şi alături o reproducere a „Florilor Soarelui” de Van Gogh – dacă bunul Vincent ar fi bănuit că după o jumătate de secol avea să contribuie la decorarea căminelor burgheze, probabil că ar fi înnebunit mai devreme.

Doamna Frohbeissel cobora scara.

— Puteţi urca, zise, apoi, amintindu-şi de „stimată doamnă”, adăugă, cum citise în romanele mai distinse: domnul Wagner vă roagă să poftiţi.

Nu m-am lăsat rugat de două ori, ci am trecut, strecurându-mă pe o dungă pe lângă ea, în sus.

— La stânga! strigă în urma mea.

— Mulţumesc.

În mijlocul camerei era un fotoliu enorm, care pe vremea când bunica lua lecţii de dans trebuie să-şi fi serbat nunta de argint, şi de atunci nu-şi sporise frumuseţea, dar după cât se pare, nici nu-şi pierduse nimic din comoditate. Spătarul era atât de înalt şi rezemătoarele laterale atât de mari, încât numai dând ocol acestui monstru, l-am putut vedea pe Richard Wagner, care şedea în el. Pentru asta a trebuit să trec pe lângă o măsuţă hodorogită, care se afla în stânga fotoliului şi era la fel de încărcată cu cărţi, reviste, cutii şi sticluţe cu medicamente ca un măgar din Italia de Nord împovărat cu coşuri.

— Bună ziua, am zis.

— Nu poţi să baţi în uşă? a mârâit fiinţa din fotoliu.

Într-adevăr, uitasem să bat la uşă. Îmi era penibil.

— Vă rog să mă iertaţi.

— Bine, a mârâit el iar. Ia loc!

Mi-a indicat un taburet de sub un ceas cu cuc, care exact când m-am aşezat a început să strige, de cinci ori „Cucu!”. Poate că mai prindeam trenul de şase dacă mă grăbeam.

Domnul Richard Wagner n-avea absolut nimic wagnerian. Capul complet chel, care cu sprâncenele şi genele de un blond spălăcit arăta gol ca o damă de striptease luminată din greşeală cu un reflector alb în loc de unul roşu, avea o formă bizară, strâmbă. Ca şi cum în tinereţe – deşi nu mi-l puteam imagina tânăr – jucându-se, ar fi rămas înţepenit în parmalâcul unei scări ale cărei stinghii erau făcute din lemne fasonate pieziş, şi s-ar fi încercat scoaterea lui de acolo cu forţa. Era greu să apreciezi vârsta acestui bărbat. Nu avea riduri pe faţă, abia dacă se observau urme de barbă – ca la liliputani. Putea să aibă tot atât de bine patruzeci – patruzeci şi doi de ani, ori cincizeci şi opt – şaizeci. Gura lui parcă era de fată, uşor boltită, trandafirie – singura pată de culoare pe chip. Căci şi ochii erau incolori, apoşi şi şterşi ca zăpada de pe versantele de nord, la sfârşitul lui martie. Camera pe care o examinam în speranţa de a găsi ceva care să aibă vreo legătură cu Richard Wagner – camera aceasta era mohorâtă şi lipsită de personalitate, aşa cum sunt camerele mobilate. Afară de fotoliul cu rezemători laterale pentru cap, nu era nimic interesant de văzut.

— De data asta despre ce e vorba? întrebă Richard Wagner.

Am tresărit, începând brusc să cercetez camera. Tocmai constatasem că acest contabil sugera mai mult o muzică de cafenea (Emil Müller-Wartemburg: Suita *Flori îmbobocite*, partea I *Anemone*) decât *Olandezul zburător*, *Walkiria*, ori chiar *Tannhäuser*.

— Cum adică „de data asta”? i-am replicat.

— Iac’ aşa, eşti al unsprezecelea ori al doisprezecelea care vrea să mă descoasă de când a murit Sibberfoot.

— Asta din cauza genului de moarte ales de şeful dumneavoastră. Dacă ar fi decedat ca urmare a unei perforaţii a apendicelui, cu siguranţă că nu v-ar fi plictisit nimeni, domnule Wagner, aşa însă...

— Nu există „alegere” în ce priveşte moartea, mârâi Richard Wagner.

Începu să tuşească şi tusea se înteţi până la un acces violent de zgomote gargarisite. Eram destul de încurcat şi nu ştiam ce să fac ca să-l pot ajuta. Într-o pauză de respiraţie apucă o sticluţă verde de pe masă şi turnă cu mâini tremurânde câteva picături din ea într-o linguriţă murdară de ceva lipicios, înghiţi doctoria, tuşi încă o dată scurt, apoi răsuflă uşurat.

— Dar aţi răcit, nu glumă! spusei cu compătimire.

— Da – nu e de mirare. Am tot stat la birou până noaptea ca să fac ordine. Apoi de vreo câteva ori am pierdut ultimul autobuz şi a trebuit să merg pe jos, şi mai şi ploua. Şi iată cu ce m-am ales!

Un răstimp am tăcut amândoi. Totdeauna astfel de conversaţii sunt un fel de lupte libere. Mă gândeam cum să-l apuc, unde ar fi posibil un dublu Nelson, în caz că ar fi necesar.

— Prin urmare? zise Richard Wagner.

Trebuia să intru în ring, n-avea niciun rost să mai aştept.

— V-aş ruga să vă uitaţi la câteva fotografii, domnule Wagner! S-ar putea ca dumneavoastră să recunoaşteţi pe cineva.

— Iar fotografii, domnule... domnule...?

— Meisel, spusei eu.

— Domnule Meisel! Două sau trei ore m-am uitat la fotografii, albume întregi a trebuit să răsfoiesc. Tipi luaţi din stânga, din dreapta, din faţă – îngrozitoare mutre, unele. Până la urmă credeam că pe toţi îi

văzusem cândva. N-a ieşit nimic din treaba asta. Fireşte, se poate să fi fost încă prea înfricoşat. Asta era sâmbătă seara. În sâmbăta în care a fost omorât şeful meu.

A pronunţat „omorât” ca şi când ar fi vorbit de nişte tineri necunoscuţi care călcaseră în picioare un cărăbuş.

Am scos din buzunar fotografiile întregului corp artistic şi i le-am întins pe toate odată. El a început să-şi caute ochelarii pe masa supraîncărcată, mâna lui galbenă luneca printre teancuri de hârtii şi medicamente ca un delfin rătăcit – tot atât de brusc, tremurat şi repezit. M-am sculat să-l ajut. Atunci şi i-a găsit în buzunarul de la piept al halatului. Erau nişte ochelari cu lentile destul de groase, cu rame de corn brun-auriu. Cu ochelari, chipul lipsit de contururi al domnului Wagner căpătă deodată o înfăţişare. Acum puteam chiar să fac aprecieri cu privire la vârsta sa: putea avea patruzeci şi opt, maximum cincizeci de ani.

Richard Wagner întinse cu grijă fotografiile ca pe nişte cărţi de pasienţă, una lângă alta, pe pătura cafenie de lână de pe genunchi.

Toţi erau înşiruiţi acolo: şeful, Stoltze, decanul de vârstă, Hoch, Waltraud Bury, Hannes, fireşte, iar între ei Gisela – toţi. Se clătinau uşor când se mişca Richard Wagner. Dintr-o dată mi-am dat seama că procedasem greşit; trebuia să-i fi dat pozele una după alta – în tempo rapid, nu toate deodată. Dacă recunoştea pe cineva, acum putea mult mai uşor să-şi ascundă reacţia. Îşi purta degetele de la una la alta, ca un copil care învaţă să citească. Nu mai aveam nicio speranţă cu el. Iată însă că mă înşelasem!

— Pe ăsta l-am văzut! zise cu vocea în surdină,

ridicând fotografia lui Hannes Pohl. Are ceva a face cu asasinatul?

— Nu, el a murit cu două zile înaintea şefului dumneavoastră. E doar o porţiune a firului roşu al cărui capăt îl caut, înţelegeţi?

Richard Wagner dădu din cap şi-şi scoase ochelarii. Imediat înfăţişarea lui îşi pierdu orice expresie.

— V-aţi uitat şi la celelalte? La toate?

— A, da... nu.

Îşi înarmă din nou ochii spălăciţi şi începu să plimbe degetul pe şirurile de fotografii. În spatele meu se porni să zornăie ceasul cu cuc şi pasărea aceea idioată din lemn colorat ieşi pe uşiţa rabatabilă şi strigă o dată „Cucu!”

Ricliard Wagner terminase examinarea fotografiilor. Scutură din cap.

— Nu, afară de ăsta n-am mai văzut pe nimeni, după câte ştiu.

Strânse fotografiile şi mi le înmână. Îşi scoase din nou ochelarii şi prin asta faţa lui se stinse ca o lumânare – din care n-a rămas decât stearina albă.

— Când l-aţi văzut pe tânărul acesta?

Reflectă.

— Precis nu pot spune, răspunse Wagner croncănind, apoi începu să tuşească, îşi drese glasul şi-şi scuipă o parte din bronhii într-un şerveţel de hârtie.

După ce examină temeinic produsul, împături cu grijă şerveţelul de hârtie şi-l înghesui între coapsă şi perna fotoliului.

Mă sileam să-mi ascund repulsia faţă de acest număr solo şi nu scoteam o vorbă. Uneori tăcerea e la fel de bună ori chiar mai bună decât să tot pui întrebări. Şi în cazul acesta lucrurile stăteau la fel.

— Ăsta a fost de vreo câteva ori la birou, hârâi Richard Wagner. Prima dată cam acum vreo jumătate de an – da, spre sfârşitul toamnei. Nu ştiu ce căuta. Nu ştiu nici cum îl cheamă. Totdeauna se ducea direct la şef. Am crezut că e vreunul dintre tinerii pe care-i întâlneşti în mod curent în birourile de misiţi. După îmbrăcăminte, aducea puţin a artist – dar azi toţi sunt aşa, asta nu înseamnă nimic... Şi spuneţi că şi el e mort?

— Da, relaţiile lui de afaceri cu firma Sibberfoot i-au adus un sfârşit neobişnuit. Era un băiat simpatic, dar contactul cu marfa dumneavoastră nu i-a priit, şi a murit sugrumat cu o cravată!

Richard Wagner îşi miji ochii, îşi înclină capul într-o parte şi-şi săltă buza de sus, ca unul care găseşte pe neaşteptate o broască râioasă în untieră.

— Marfa noastră? Sugrumat cu o cravată? făcu el şi mai răguşit ca înainte, din cauza emoţiei. Nu prea înţeleg. Şi el a fost omorât?

— Da! Şi el!

— Bun – ori mai bine zis îngrozitor, scuză-mă – dar ce are asta a face cu Sibberfoot, respectiv cu marfa noastră, mă rog?

— Ştiţi cu precizie ce importa domnul Sibberfoot, domnule Wagner? Tot?

— Fireşte, răspunse, şi privirea lui căpătă brusc o expresie cam neplăcută, nu cum îmi place, spre exemplu, o sonată de Mozart, ori o motocicletă rapidă, ori o baladă de François Villon, ori – ori – sunt o mulţime de lucruri care-mi plac mult.

Dar privirea pe care o avea acum Richard Wagner nu mi-a plăcut.

— Spre exemplu? am întrebat.

— Fel de fel de obiecte de pielărie, obiecte

sculptate în abanos ori fildeş, stofe, covoare şi carpete lucrate manual în mici cantităţi...

— Da' stupefiante în ce cantităti? l-am întrerupt.

— Ce?

— Stupefiante! Morfină poate...

Wagner vârî mâna sub pătură acolo unde îndesase mai înainte şerveţelul de hârtie. M-am aplecat în faţă ca să mă pot arunca asupra lui – dar n-a scos nici vreun Colt, nici vreun Browning, nici vreun pumnal, ci un pacheţel cu Zigarillos. Când, imediat după aceea, am putut răsufla uşurat, mi-am pus în gând să nu mai citesc atât de multe romane poliţiste proaste.

Şi-a aprins unul dintre trabucele acelea de un cafeniu închis. Mâinile îi tremurau imperceptibil, se vedea că face efort să le ţină în frâu. Ţigara de foi mirosea frumos.

— N-ar trebui să fumaţi cu răceala dumneavoastră.

— Vrei şi dumneata una? întrebă fără să se uite la mine, fiind ocupat cu netezirea păturii.

— Nu, mulţumesc, am ţigări.

— La vară vreau să mă duc în Italia, zise cu voce calmă. De ani de zile vreau să mă duc în Italia, domnule Meisel. Trebuie să fie o ţară foarte frumoasă, cred. Dacă fac rost de un nou post are să fie greu cu concediul.

Era rândul meu să fiu surprins. De ce voia să plece în străinătate?

— Afară de asta, trebuie, fireşte, să trăieşti ca să-ţi îndeplineşti o dorinţă nutrită atât de mult timp, domnule Meisel, continuă el.

— Fireşte.

— Vedeţi – dumneavoastră sunteţi un om inteligent! De aceea nu ştiu nimic despre ceea ce afirmaţi. Nu ştiu nimic, n-am ştiut niciodată ceva şi

niciodată n-am să ştiu ceva. Şi acum – spuse încet, şuierând printre dinţii strânşi de se auzea ca scrâşnetul făcut de un ghiveci de flori târât pe bordura de piatră a unei ferestre – acum şterge-o! Imediat, domnule! Imediat şi fără să crâcneşti! Altfel...

— Altfel ce? am vrut să aflu, dar n-am insistat asupra răspunsului, fiindcă acum Wagner avea o mutră cât trei coşmaruri la un loc. Mulţumesc pentru informaţii, am spus ridicându-mă. Şi cât mai grabnică însănătoşire! Ca să fiţi în putere când plecaţi în Italia!

— Ieşi afară! a strigat Wagner.

Când ieşeam pe uşă, cucul tocmai striga hârâit de două ori. Puteam prinde trenul fără să mă grăbesc.

La ieşirea de pe peronul din Wiehafen s-au îndreptat către mine doi tipi. Pe unul l-am recunoscut. Şi-a dus degetele la borul pălăriei.

— Vă rog să mergeţi cu noi, domnule Ziball.

— Asta vrea să fie o arestare? am întrebat.

— Nicidecum, a răspuns el zâmbind; comisarul ar dori să stea puţin de vorbă cu dumneavoastră.

— D-aia puneţi în mişcare o companie cu efectivul de război? Cred că poliţia judiciară duce lipsă de oameni.

— Se prea poate. Greu de găsit cei din categoria dumneavoastră!

Se răspândise deci vestea printre domnii aceia că eu am un trecut competent în branşă.

— Mulţumesc pentru trandafiri, ghimpii îi curaţ eu mai târziu!

În faţa gării aştepta maşina lor. Am avut „voie” să mă aşez în faţă. În timpul drumului, mă dădeam de ceasul morţii să ghicesc ce s-a întâmplat. Să sperăm

că Ferdinand Hoch n-a făcut vreo prostie. Mi-am bătut capul fără niciun rezultat. Aveam senzaţia că circumvoluţiunile creierului mi se jupuiseră în timpul călătoriei cu trenul de la Olders încoace. Bun, la ciudatul cetăţean din Nibelungenweg obţinusem, ce-i drept, confirmarea teoriei mele că Hannes Pohl avusese legături cu Sibberfoot – dar altceva în plus? Wagner nu putea fi asasinul. El nu mă cunoştea – deci nu m-ar fi putut ameninţa, prin urmare nu el încercase să mă omoare. Ori, poate totuşi mă cunoştea? Şi era un bun actor? Era şi el amestecat în porcăria asta – altfel de ce ar fi reacţionat aşa cum o făcuse la auzul cuvântului „stupefiante”? „Numai cine are ceva urât pe conştiinţă şi se teme, reacţionează atât de violent”, îmi spuneam eu începând să văd năluci.

În definitiv şi un contabil putea să se teamă, nu? Ba era chiar uşor de înţeles, când cu câteva zile înainte şeful său fusese omorât. Ori era altceva? Richard Wagner însă nu era tipul care ucide singur. „Nu e tipul”, vorbă să fie! Mister Christie din Londra arăta ca un funcţionar cumsecade, iar Denke ori Haarmann – nu mai ştiu care dintre ei – cânta în corul bisericii, iar acasă avea în pivniţă concetăţeni puşi la saramură. Nu mai ştiam nimic – şi mă duceam – ori mai bine zis, eram dus – la poliţie. Nu-mi mirosea deloc a bine. Măcar dacă procurorul...

— S-a întors procurorul? am întrebat.

— Nu, abia mâine seară vine ori miercuri dimineaţă, a răspuns amicul şi salvatorul meu de la poliţia judiciară, care şedea în spate, ca să observe dacă nu cumva pun în acţiune vreun brand.

— Ştie că vreţi să mă supuneţi unui interogatoriu?

— N-am idee.

Am intrat în curtea Tribunalului, în a cărui aripă laterală se aflau şi birourile poliţiei judiciare.

Camera în care m-au însoţit cei doi servise încă din secolul al cincisprezecelea inchizitorilor drept scenă pentru interogatoriile cu tortură. În orice caz mobilierul cam aşa arăta, precum şi zugrăvelile de pe pereţi. Părea că nici aerisită nu mai fusese de atunci. Comisarul Wust şedea la biroul său.

— Bună seara, domnule Ziball! zise el.

— Bună seara, domnule comisar! răspunsei eu.

Scumpii mei însoţitori şi-au scos trenciurile şi s-au făcut comozi luând loc unul lângă altul la o masă din fund. Eu m-am aşezat pe un scaun din faţa biroului.

— Luaţi loc! mă pofti morocănos comisarul Wust.

— Mulţumesc, am şi luat! Pot să fumez?

— Dacă vă calmează, mârâi el.

Mi-am aprins o ţigară, m-am rezemat de spătar şi am aşteptat. Din partea mea, putea să înceapă.

A început.

— Ce aţi căutat în Olders? mă întrebă Wust, uitându-se în ochii mei.

— De unde trageţi concluzia că am fost acolo?

— Eu întreb – nu dumneata! replică el tăios.

— Sunt două posibilităţi, făcui eu remarca, vorbind foarte rar şi cu satisfacţia că reuşeam să-mi stăpânesc furia crescândă, ori nu spun nimic, absolut niciun cuvânt, nici măcar pâs! şi aşa am să procedez dacă nu vă schimbaţi tonul, fiindcă, în definitiv, nu m-aţi prins spărgând o casă de bani; ori, a doua posibilitate, stăm de vorbă simplu, ca nişte oameni normali, civilizaţi, dragă domnule comisar, cu expresii corecte şi cu respectarea tuturor drepturilor omului prevăzute în Constituţie, în caz că aţi auzit vreodată despre acest lucru, ceea ce eu, ca cetăţean cu

drepturi şi datorii, nu mă îndoiesc.

— La obiect! zise comisarul Wust.

— Sunt la obiect, am răspuns voios.

— Dar ce aţi făcut în Olders? V-am urmărit.

— Atunci ştiţi, domnule comisar!

— Da... fireşte.

A ezitat o clipă prea mult. Nu ştiau nimic. Probabil că domnul care mă fila îmi pierduse urma. Nu observasem să se fi ţinut cineva după mine. Nici măcar nu mă gândisem la această posibilitate.

— Vrem să mai auzim însă şi de la dumneavoastră.

— În Olders există un magazin special de materiale pentru decoraţiuni. M-am uitat la nişte materiale pentru montarea unui spectacol muzical, am minţit eu.

— O să verificăm, a zis Wust.

— De ce? Dacă omul dumneavoastră m-a urmărit, ar putea să vă confirme.

— Ei, drăcia dracului, domnule Ziball! izbucni Wust, zdrobindu-şi ţigara, deşi era încă destul de lungă. Îşi descărca pe biata bucăţică de tutun răsucit întreaga furie pe care n-o putea lăsa să se dezlănţuie. Mucul zdrobit arăta ca un os nazal rupt în două. Fiţi rezonabil, continuă Wust. Nu ne faceţi greutăţi, fir’ar să fie!

Aha – începea runda convingerii! De supărare, pur şi simplu n-aş fi putut deveni „rezonabil”. Să-i servesc pe tavă triumful de a mă putea considera complice? Pofta-n cui! Am tăcut.

Azi ştiu că l-am nedreptăţit cu antipatia mea. I se încredinţase misiunea de a face investigaţii în cazul Pohl, din cauză că specialistul competent în crime capitale era la un curs. Era o problemă care-l depăşea pe acest Wust – de aceea se şi comporta atât de

grosolan. Nu ştiam şi nu-mi dădeam seama că el era pur şi simplu nesigur şi nenorocit, şi pe măsură ce cazul se îngreuna, devenea mai nesigur şi mai nenorocit.

— Este vorba de un asasinat, domnule Ziball. Am nevoie de orice indiciu. Noi ştim că Pohl s-a dus deseori la Olders. N-avea nimic a face cu Radiodifuziunea, deşi el aşa zicea. Totuşi cheia acestei afaceri trebuie să se afle acolo.

A făcut o pauză ca să-şi aprindă o nouă ţigară. Abia după aceea, murmurând „scuzaţi”, mi-a oferit şi mie una. I-am mulţumit. Era dintr-un sort de ţigări care mie nu-mi plac. Am tăcut mai departe. Wust reluă:

— Nu scap de senzaţia că ştiţi mai multe. Nici nu mă las tras în piept că drumul dumneavoastră la Olders are a face cât de cât cu munca profesională. Hai să vorbim deschis. Recunosc, afirmând că v-am urmărit, voiam să vă intimidez. Hai să dăm cărţile pe faţă, domnule Ziball; în asasinatul Pohl plutim – niciun suspect, niciun indiciu, niciun mobil. Dacă ar fi vorba de nişte chestii cu muieri, ori cu homosexuali – la început eu pe asta am mizat – dar nu, nu e vorba de asta. În orice caz nu aici. Poate cumva în Olders? Când a plecat, procurorul mi-a spus că speră ca până la întoarcerea sa să fac cât de cât lumină în acest caz. De aceea am fost azi după-masă la teatru. Am pus a trei mii o sută şaizeci şi cincea oară întrebări, am audiat oameni care să mă poată informa despre felul de viaţă a lui Pohl. Îl cunosc acum din creştet până în călcâi... Dumneavoastră nu eraţi la teatru. Mi s-a spus că aţi fi plecat la Olders. Speram să-mi povestiţi ceva, dacă vă iau mai tare.

Vorbea din ce în ce mai încet, ca pentru sine. Din poliţistul singur de izbândă, rămăsese un om de talie

mijlocie, deprimat, care făcea impresia că e obosit – şi chiar era – şi care cu siguranţă îşi tiraniza subalternii şi familia, fiindcă îi era teamă să nu dea greş. Aproape că începea să-mi pară rău, ba chiar eram pe punctul de a-i ceda câteva stafide din cozonacul meu, ca să-i poată face procurorului un raport, măcar de semireuşită.

Mi-am adus însă aminte că şi „cărţile pe faţă” erau un truc la care apelezi când metoda tare nu dă rezultate. Dar în afară de asta – ce să facă un om ca Wust cu informaţii ca acelea pe care le puteam oferi eu! Ce folosea dacă ştia de firul care-l lega de Hannes Pohl de Sibberfoot, dacă ştia de moartea bătrânei din Eckelsum, de tentativa de a mă înlătura, de morfină şi de legătura lui Pohl cu ea? Ar declanşa interogatorii zgomotoase, percheziţii şi arestări, şi fără să vrea, l-ar pune în gardă pe marele necunoscut şi nu l-ar putea prinde. Eram totodată convins că zelosul şi ambiţiosul comisar, cu metodele lui, nu s-ar lăsa niciodată sfătuit de mine, adică mergând pe ideea că ucigaşul nu putea fi prins decât cu viclenie şi stând la pândă. Procurorului trebuia să-i lămuresc acest lucru, nu omului cu orizontul unui doberman bine dresat.

— Îmi pare rău, domnule comisar, dar mă depăşeşte. Despre făptaş, ori amănunte despre faptă, ştiu tot atât de puţin ca şi dumneavoastră... Aşa încât nu vă pot ajuta.

A renunţat. Dar pentru ca eşecul să nu pară prea deplorabil; şi-a pus încă o dată masca oficială:

— Vă este perfect clar că e de datoria dumneavoastră să faceţi cunoscut autorităţilor de investigaţie – deci nouă – orice fapt pe care-l cunoaşteţi în legătură cu această problemă; şi mărunţişuri, chiar dacă par încă lipsite de orice

importanţă. Dumneavoastră, ca bărbat inteligent ce sunteţi, nu trebuie să vă subliniez în mod deosebit, nu-i aşa?

— Domnul procuror mi-a şi dat indicaţiile acestea, domnule comisar, am replicat, rostind cuvintele pe tonul unei supuneri intenţionat exagerate, ceea ce i-a provocat o neîncrezătoare privire piezişă şi uşoare încreţituri pe frunte.

S-a ridicat şi mi-a întins mâna peste birou.

— La revedere. Vă rog să mă scuzaţi că m-am enervat un pic, mai înainte.

— Am şi uitat. La revedere, domnule comisar!

Ceasurile din turnurile bisericilor băteau ora zece când mă aflam în faţa locuinţei. Mi se părea că ziua fusese prea lungă ca să-i mai adaug o oră la o bere. În vestibul încă era lumină. Uşa Lydiei era pe jumătate deschisă. Auzeam vocea Giselei. Declama. Prin crăpătura uşii am văzut-o stând ghemuită într-unul din fotolii. În faţa ei, şedea Lydia Bornschein având în mână textul rolului din *Minna von Bamhelm.* Gisela spunea: „Caleştile, paznicii de noapte, tobele, pisicile, caporalii... nu încetează să huruie, să strige, să duruie, să miorlăie, să-njure, ca şi cum noaptea ar fi lăsată pentru orice altceva, numai pentru odihnă nu. — O ceaşcă de ceai, stimată domnişoară?” La care Lydia dădea replica: „Nu-mi place ceaiul”. Iar Gisela: „O să poruncesc să ne facă o ciocolată”.

Am crăpat uşa ceva mai mult şi am zis:

— Înainte de a culege aplauze, trebuie să munceşti, nu glumă!

Amândouă au ţipat pe acelaşi registru.

— Vai, Jost! a strigat Lydia Bornschein.

— Scârbosule! a strigat Gisela.

Aşa am putut face deosebirea între atitudinea lor faţă de mine. Gisela mă iubea mai mult.

— Mai e ceva de mâncat şi de băut, stimate doamne?

— Ia te uită la paşa! Ascultă la el, Lydia, zise Gisela arătând cu degetul mare peste umăr, spre mine. Ca un om însurat! Vine de la tândăleala profesională acasă şi comandă supuselor pe care le-a luat de nevastă să sară-n sus: Îndată, iubitule! Să-ţi dau mai întâi papucii de pâslă încălziţi? Haina de casă din păr de cămilă? Ziarul? Apă caldă ca să te speli pe mâini?

— Înainte de toate un sărut de bun venit, dacă pot să vă rog aşa ceva.

— Cum să-mi permit eu una ca asta? strigă Gisela.

— De la tine nu vreau – de la Lydia însă da!

— Nu – asta e împotriva regulilor. Soţii bătrâni nu mai sărută când vin acasă! zise ea.

— Te înşeli, am contrazis-o eu. Când sunt soţi buni ca mine, totdeauna sărută. Dar, fireşte, nu o sărută pe chiriaşă, ci pe stăpâna casei.

Spunând asta, am ocolit masa şi i-am dat Lydiei o răsunătoare sărutare pe obraz, ceea ce s-a văzut clar că i-a făcut plăcere.

— Îţi pregătesc numaidecât un ceai, a zis ea sculându-se.

— Pieirea Occidentului este cauzată de lipsa de solidaritate a femeilor, îşi începu Gisela prelegerea. Cu o sărutare aşa-zişii stăpâni ai creaţiunii aruncă în aer orice falangă feminină. Nu foloseşte la nimic – capitulez! Şi sculându-se, adăugă zâmbind: Îţi aduc papucii şi corespondenţa, eroule!

— Nu e nevoie să lansezi imediat jigniri personale! îi dădui replica.

Lydia s-a dus în bucătărie, Gisela a plecat în

camera mea şi eu m-am retras în baie ca să mă spăl pe mâini.

Corespondenţa consta dintr-un imprimat: firma „Mândria albinelor”, care livra miere la domiciliu, îmi oferea bidoane de cinci kilograme de miere veritabilă, la preţul unic şi cu totul excepţional de numai 12,75 mărci, întrucât eu mănânc anual vreo patru jumătăţi de chifle cu miere, cantitatea oferită mi-ar ajunge până în anul 2098. Nu m-am putut decide pentru o planificare pe termen atât de lung, aşa că am aruncat oferta în coşul de hârtii al Lydiei. A doua scrisoare n-am putut din păcate s-o rezolv atât de uşor, fiindcă era vorba de un avertisment. Librarul meu mă întreba politicos, dar categoric, dacă aş mai putea achita la momentul potrivit contul pentru cărţi, lucru care cu siguranţă a scăpat din greşeală atenţiei mele – şi aşa mai departe. Am pus scrisoarea în buzunarul hainei şi am deschis al treilea şi ultimul plic cu un scris pe care nu-l cunoşteam. Scrisoarea îmi era adresată mie, dar nu acasă, ci la teatru.

— Eu ţi l-am adus! zise Gisela. Arată de parcă ar fi de la o admiratoare. Ori vrea un autograf, ori aşteaptă un copil de la tine!

— Extraordinar! dar poate să fie şi invers: aşteaptă un autograf şi vrea...

— Jos! Gata! exclamă Gisela.

Profitând de absenţa doamnei Bornschein, am lăsat scrisoarea din mână, m-am aplecat peste fotoliul Giselei şi am sărutat-o pe ureche.

— Ţi-a fost dor de mine, Melusino?

— Cinstit vorbind, abia după opt. Am repetat ca nebunii. Nu mai pot să aud de Lessing! Dar eram prea neliniştită ca să fi putut merge la cinematograf ori să mă urc cu o carte în pat. De ce ai venit atât de târziu?

Ai reuşit ce voiai să faci? Ai avut necazuri?

Majoritatea femeilor pun mai multe întrebări deodată. Trebuie să răspunzi la toate, dacă e cumva posibil.

— Am mai fost preţ de un ceas la poliţia judiciară, i-am răspuns docil la prima întrebare. Scumpul comisar Wust s-a întreţinut cu mine – dacă aşa ceva se cheamă a te întreţine. Agenţii lui mă aşteptau în gară. Dar Wust nu s-a ales cu nimic de la mine. În Olders am reuşit numai parţial din ceea ce îmi propusesem. Necazuri? Făcând abstracţie de o semiarestare, care-mi fusese hărăzită şi dacă nu pun la socoteală spaima trasă când cu gorila – nu, necazuri n-am avut!

— Un moment! Nu miroşi a alcool – mai spune o dată pe rând: arestare, gorila?! Nu pot urmări cuvintele tale de spirit, iubitule!

Am fost scutit să repet, fiindcă a sosit Lydia cu ceaiul şi o farfurie plină cu sandvişuri pentru mine.

— Ia exemplu, chiriaşo! am zis şi m-am pus pe treabă.

Uitasem de scrisoarea despre care Gisela credea că e de la o admiratoare. Asta a fost bine, fiindcă altfel mi-aş fi pierdut jumătate din pofta de mâncare. Mai rămăsese destul în farfurie, când mă săturasem până în gât. Cele două femei nu cunoşteau totuşi nicio îndurare. A trebuit să mănânc tot. Mă îmbărbătau cu rândul. Cum îi îmbărbătezi pe luptătorii profesionişti.

— Asta-i tot?

— Încă o dată şi încă o dată!

— Dă-i! Arată ce poţi!

— Nu pretexta oboseala! şi aşa mai departe.

Ultimele două felii le-am mâncat cu ochii închişi, fiindcă nu mai puteam să văd pâine.

În timp ce femeile trebăluiau, eu am luat scrisoarea cu scrisul necunoscut. Fără nicio îndoială hârtia, liniată în pătrăţele, era ruptă dintr-un caiet de şcoală.

Stimate domnule Ziball! Marţea trecută m-aţi întrebat nişte lucruri despre răposata mea soacră. Seara la birt. Vă amintiţi? Aţi întrebat-o şi pe soţia mea. Voiaţi să ştiţi dacă soacră-mea povestise ceva deosebit. Vineri, la înmormântare, am aflat ceva ce vă interesează cu siguranţă, referitor la curtea din spatele sălii. Dacă aveţi timp, mai veniţi pe la noi. Nu pot să scriu toate astea. Dar întrucât sunt plecat în fiecare zi de la şapte şi jumătate dimineaţa până la şase seara, trebuie să veniţi seara.

Cu respect,
Joseph Korner

— Ei? făcu Gisela când mi-am ridicat privirile de pe scrisoare. Ce e? O cerere de autograf, ori vestea că ai devenit tată?

— Încă nu ştiu, arată mai mult a naştere.

— Încetează, Jost, faţă de Gisela nu trebuie să faci pe seducătorul, zise Lydia Bornschein. Cu poveşti amoroase creşti în ochii ei la fel de puţin ca şi într-ai mei!

— Dar ce fac? am întrebat, cu gândul în altă parte.

Oboseala mi se spulberase dintr-o dată. Cam aşa trebuie să se simtă un vânător când, după ce a stat nopţi de-a rândul la pândă şi în sinea lui şi-a pierdut orice speranţă, deodată, apare din desiş cerbul cel mare.

— Vă rog să mă scuzaţi un moment, trebuie să dau un telefon, le-am spus celor două femei.

— Noaptea, la zece şi jumătate? a întrebat Lydia.

— E în interes de serviciu! am răspuns surâzând.

Ferdinand Hoch a răspuns imediat la aparat.

— Ceva nou? am întrebat.

— Plicurile au dispărui. Au lost luate din dulap în timpul pauzei de prânz; de la masă, m-am dus sus – dar operaţia era terminată. Mâine am să capăt noi pachete.

— De unde ştii?

— A telefonat. Acum vreo oră. Ca totdeauna, a zis doar o propoziţie: „Mâine în acelaşi loc, noapte bună!”

— Ia spune, Ferdinand, mâine ar trebui să mă mai duc o dată la Eckelsum. Cât durează repetiţiile voastre?

— Cel mult până la trei sau patru după-amiază.

— Şi seara ce e în repertoriu?

— Sartre. Pentru ultima oară *Cu uşile închise*.

— Hm, e clar! Eventual m-ai putea duce până la Eckelsum. Aşa, între şase şi şapte? am zis după câteva clipe de chibzuire.

— Bineînţeles! a răspuns spontan, dar dacă până atunci nu am pacheţelele anunţate? Ar fi o şansă să descopăr furnizorul, nu? De aceea m-am gândit ca după repetiţie, dacă rămâne decorul pe scenă, să mă ascund sus. Da’ tu ştii să conduci – te duci cu automobilul meu, dacă va fi cazul ca eu să stau la pândă.

— Bucuros, mulţumesc! am răspuns surprins.

Nu mă aşteptasem la o ofertă atât de mărinimoasă. Era teribil de pedant cu automobilul său. Nimeni n-avea voie să-l atingă, iar de condus, nici vorbă!

— Mai vorbim mâine, a zis el.

Vârându-mi doar capul pe uşă, am spus „noapte

bună” Lydiei Bornschein şi Giselei.

— Şi mulţumesc pentru cină, Lydia! Am să visez numai sandvişuri.

Apoi am intrat sub duş şi în încheiere m-am clătit şi pe dinăuntru cu o porţie zdravănă de rachiu tare care, din păcate, şi de data asta era călduţ. Dar la nevoie bei şi rachiu călduţ. Eram în pat – citisem un răstimp lungit, ceea ce de cele mai multe ori o fac ca să adorm cu gânduri cuminţi – când am auzit zgomot alături la Gisela. Am ciocănit încet în perete. Peste trei minute era la mine.

— Stăpân răsfăţat ce eşti! Baţi în perete – şi sclava ascultătoare, gata, şi apare. Astăzi însă aş fi venit şi fără să baţi.

— O!

— Nu, nu e ce crezi tu. Sunt teribil de curioasă. Spune-mi ce e cu gorila?

— Vino sub pătură! Altfel ai să răceşti. Nu-i încă iulie.

— Asta-i şantaj!

— Ba grijă! am zis luând-o râzând în braţe.

Cartea a căzut pe lângă ea, pe pardoseală. Gisela a ridicat-o.

— Ce citeşti înainte de a adormi? Ce? Poezii? a întrebat silabisind titlul.

— De ce nu? Înainte citeam romane poliţiste, dar de când le trăiesc în timpul zilei, seara citesc poezii – ca gimnastică de compensare, ca să zic aşa. Când s-o termina povestea asta, am să citesc din nou romane poliţiste seara şi am să trăiesc poeziile. Poezii de dragoste, pe cât posibil... Cu ce rimează oare Melusina? Cu uzina – cu albina – şi cu mina.

— Destul! Lasă poeziile. Mai bine povesteşte-mi!

— Cum? aşa – fără avans?

— Ce nu face omul ca să-şi astâmpere curiozitatea, a suspinat Gisela punând cartea deoparte şi încolăcindu-şi braţele în jurul gâtului meu.

Ah, marţea asta! La sculare, gândindu-mă – ca de obicei – ce bucurii puteam avea în ziua care începe, am găsit un motiv cu totul neobişnuit: astăzi aveam să fac sigur un pas mare înainte – dacă nu doi – în afacerea Pohl.

Mai întâi însă, am avut de lucru la teatru. Nu prea progresam ca lumea la schiţele pentru muzical, fiindcă nu eram în stare să mă concentrez. Afară de asta, tot timpul am fost întrerupt. Tâmplarii aveau greutăţi cu modificările de construcţie dorite de Joachim Stoltze, pictorii nu reuşeau să potrivească culorile pentru pereţii care erau gata.

Cu puţin înainte de amiază a apărut doamna Zander în camera mea de lucru. Era palidă şi nervoasă.

— Soţul meu e bolnav. Vă roagă să treceţi deseară pe la noi, dacă se poate. Vrea să discute cu dumneavoastră o comandă. Amănuntele nu le ştiu. V-ar conveni pe la şapte şi jumătate?

— Da, vin cu plăcere!

Se vedea că femeia era tulburată. Dacă Zander era bolnav acasă, trebuia să alerge ea în locul lui de colo-colo ca să asigure funcţionarea în continuare a celor o mie de combinaţii, mari şi mici.

Aşadar până la amiază am fost ocupat până peste cap. La masă l-am întâlnit pe Ferdinand Hoch jos, în Crama teatrului. Mi-a dat cheia maşinii.

— Nimic, a zis el. De la şapte dimineaţa m-am pus la pândă. Până acum pacheţelele nu sunt încă în dulap. În clipa de faţă nimeni nu poate intra pe scenă,

fiindcă Stoltze repetă cu Gisela şi Waltraud. Oricine ar duce acolo ceva ar fi văzut. Mă reîntorc imediat sus şi rămân acolo când ceilalţi fac pauză. Repetăm până la patru; dar o să dureze probabil până la patru şi jumătate, cinci. Ştii cum se întâmplă. Apoi oamenii tăi montează decorul pentru *Cu uşile închise,* nu-i aşa? Când termină ei, mă aşez în spatele peretelui intermediar de după uşă. Acolo nu pot fi văzut de nimeni, iar în întuneric, cu niciun chip nu mă poate zări cineva. Eu însă văd lada cu unelte contra incendiilor!

— Numai să fii prudent! l-am sfătuit. În caz că vine cineva să nu te mişti. Nu trebuie să te expui. Ar fi excelent dacă l-ai recunoaşte. Cu individul ăsta nu e de glumit. Te lichidează cât ai zice peşte. Cel mai târziu la şase şi jumătate eu termin în Eckelsum, aşa încât la şapte şi ceva pot fi iar aici. Apoi trebuie negreşit să plec imediat, fiindcă m-a rugat Zander să mă duc la el. Câştig suplimentar, înţelegi. Dar locuieşte afară, la marginea oraşului. N-am fost încă niciodată la el, dar cunosc locul. Numai case izolate, cu grădini mari de jur-împrejur.

— Atunci du-te la el direct de la Eckelsum, Jost. Mie îmi trebuie maşina abia după reprezentaţie, la întoarcerea acasă.

— Mulţumesc! zisei eu.

— Iar aici nu cred că-mi poţi fi de mare ajutor, a continuat Hoch. S-ar putea chiar să-l sperii pe tip, în cazul că soseşti tocmai când aduce marfa. Eu n-am să crâcnesc, îţi promit. Ajunge să-l recunosc – ai dreptate. Restul se rezolvă. Azi trebuie să meargă treaba.

— Mi-a telefonat că are să fie ceva nou la locul ştiut. De fapt, nu poate pune pachetelele decât când

scena e goală. Adică între cinci şi jumătate, şase şi şapte jumătate.

— Da, păcat că nu pot rezolva treburile mele în Eckelsum decât după cinci şi jumătate; ce mult mi-ar plăcea să fiu şi eu de faţă! Îţi mulţumesc că-mi împrumuţi maşina.

— Ce mai vorbă! Vezi să n-o faci zob! Fii atent că viteza a treia merge uneori cam greu. Dacă se poticneşte, să manevrezi uşurel, delicat – nu cu forţă!

Ferdinand s-a dus pe scenă. Eu am mai rămas pe scaun, am comandant o cafea şi am fumat o ţigară. Au sosit Gisela, Waltraud Bury şi Stoltze; s-au aşezat la masa mea. Am trăncănit un sfert de oră împreună, apoi m-am ridicat ca s-o iau din loc.

— Deseară eşti aici, ori după patru ore de ascuţit creioane ţi-ai şi terminat pentru azi munca ta artistică? întrebă Gisela.

— Există oameni care cred că se pricep la artă şi artişti numai fiindcă li se permite să recite cu nasul pictat cuvinte poetice. E ca şi când o damă cu guler de blană de iepure, vorbeşte de senzaţia pe care o ai într-o haină de nurci!

— Oho – Jost Ziball a ajuns printre blănari! strigă Gisela indignată.

— Cine se tachinează – chicoti Bury, uitându-se atent la mine şi împungându-l pe Joachim Stoltze cu arătătorul ţeapăn între coaste – ei, ştiţi voi!

— La şapte şi jumătate mă duc la Zander, tocmai în afara oraşului, am zis apoi către Gisela. După aceea, mă întorc aici. Azi aveţi ultima reprezentaţie cu Sartre – vreau s-o mai văd măcar parţial. Teribil îmi place să râd...

— Du-te dracului! m-a înjurat Gisela, aruncând cu o bucată de zahăr în mine.

Eu am prins-o din zbor şi am vârât-o în gură.

— Dar dulce din mână dulce! Mulţumesc!

Ea a scos limba la mine mijindu-şi ochii.

— Ce ţi-e şi cu tineretul ăsta! l-am mai auzit pe Stoltze în timp ce închideam uşa în urma mea.

Peste trei ore mă aflam în maşina lui Ferdinand şi mergeam vâjâind spre Eckelsum. E formidabil un automobil atât de plat şi de sprinten, care zboară ca o săgeată. În comparaţie cu mersul pe motocicletă, e o deosebire ca între o fată de ţară şi o balerină. De ani de zile visam un asemenea automobil. Când am să ajung om mare am să-mi permit şi eu unul. Nu la preţul plătit de Ferdinand Hoch – dar aş renunţa ba la una, ba la alta, dacă aş putea face rost de o asemenea târlie sub fund.

La cinci şi douăzeci sosisem. Am luat o curbă elegantă în faţa birtului, deşi nu era nimeni faţă de care să pot face pe grozavul. Birtaşul şedea la o masă, aplecat deasupra unor hârtii, formulare şi liste.

— Vă pricepeţi la declaraţiile pentru impozitul pe venit? m-a întrebat când m-a văzut.

Părea că nu prea e în apele lui. Îl înţelegeam perfect, fiindcă şi pe mine formularele mă îmbolnăvesc totdeauna de-a binelea.

— Nu – din păcate! i-am răspuns.

— Parcă dumneavoastră vă mai pricepeţi la altceva decât să daţi cu vopseluri şi să vă băgaţi nasul în treburi împuţite! Aşa-i?

În mod normal ar fi trebuit să primească un răspuns care să-l facă să sară ca ars de pe scaun. Dar în ciuda sentimentului de forţă pe care mi-l dăduse automobilul sport, eram animat de intenţii paşnice şi în afară de asta, mai voiam ceva de la el. Aşa încât

doar am râs.

— Unii se pricep la multe, domnule; alţii la absolut nimic. Aşa e şi acum. Ai putea să-mi spui unde locuieşte Korner, cel cu care am stat de vorbă de curând aici?

— Lângă şcoală, pe strada îngustă, a treia casă pe stânga!

Deşi până la şcoală erau doar două sute de metri, n-am lăsat maşina în faţa birtului. Ca automobilist devii imediat teribil de comod. Când viram în strada îngustă, pe lângă clădirea urâtă de cărămidă, din partea cealaltă, sosea pe bicicletă Korner. Am ajuns în dreptul casei lui în acelaşi timp. Am parcat automobilul lui Hoch lângă un gard de şipci şi am coborât.

— Alo, domnule Korner! am strigat.

Măsurătorul cadastral şi-a pus bicicleta lângă grilajul grădinii sale şi a traversat strada către mine.

— Elegantă maşină! zise cu admiraţie. Englezească, nu?

— Da. Vreţi să mergem împreună o bucată de drum?

— Sigur – dacă se poate!

— Urcaţi-vă!

— O clipă, să-i spun nevestei, că mă aşteaptă cu masa!

A fugit în casă: una dintre acele locuinţe modeste pentru o familie, aşa cum se construiesc cu miile, cu bănuţi economisiţi şi cu credite ieftine de la stat. Drăguţ văruită în alb. Se vedea chiar din exterior cât de strâmt şi prost împărţit era interiorul. În timp ce o examinam, se deschise lângă uşa cu geam lăptos o fereastră. Korner se aplecă în afară.

— Soţia mea întreabă dacă n-aţi dori să cinaţi cu

noi când ne întoarcem? Avem mâncare destulă!

— Da, mulţumesc!

Când a ieşit din casă, în urma lui alergau doi băieţi – unul de vreo şase ani, altul de vreo nouă. Doi puşti drăguţi, cu părul atât de blond că aproape nu-l vedeai, cu ochi scânteietori şi cu nişte pistrui care parcă fuseseră stropiţi pe faţă cu o pompă.

— Sunt ai dumneavoastră? întrebai.

— Da – cel mare e Hemult, iar cel mic Erich. Haide, salutaţi-l pe domnul!

Băieţii mi-au întins labele lor de copii, captivant de murdare şi la fel de lipicioase şi s-au înclinat corect.

— Bună ziua, băieţi! le-am spus. Apoi, întors către Korner, am continuat: Dau maşina puţin înapoi de lângă gard şi apoi puteţi să vă urcaţi pe dincolo, da?

În timp ce Korner se urca, cei doi băieţi priveau cu nişte ochi atât de plini de admiraţie şi de dorinţă, încât n-am putut să fac altceva decât să întreb:

— Vreţi să veniţi şi voi?

Pe chipurile lor a răsărit atunci soarele!

— Se poate? a întrebat tatăl.

— Fireşte! am răspuns.

— Marş, urcaţi-vă în spate! am spus trăgând scaunul meu în faţă, ca ei să se poată strecura pe strâmta bancă de rezervă, care avea exact lăţimea potrivită pentru fundurile lor de copii.

— Tineţi-vă bine, că jucăria asta are o sută de cai sub capotă! am zis demarând.

Am ieşit din sat pe şoseaua spre Wiehafen, care era în stare destul de bună, şi am gonit vreo câţiva kilometri în linie dreaptă spre mlaştină. Apoi am dat gaz şi după şapte sute de metri atinsesem o sută douăzeci de kilometri la oră, după o mie, o sută – o sută cincizeci, zburam, nu alta.

În oglinda retrovizoare îi vedeam în spate pe cei doi băieţi, care cu gurile căscate şi cu chica în vânt, făceau nişte mutre fericite ca în faţa darurilor de Crăciun şi a vacanţei.

Am înţeles deodată perfect ce obiect de vrajă este un asemenea automobil, mai ales unul ca ăsta. Cu ajutorul lui poţi seduce fete, îi poţi face pe copii fericiţi, poţi să-i determini pe bărbaţi să-şi dea drumul la limbă – totul doar apăsând cu piciorul drept pe accelerator. E prea comic, nu?

Când am oprit din nou în faţa casei familiei Korner, tatăl le-a făcut vânt băieţilor înăuntru.

— Haide, spălaţi-vă pe mâini – venim şi noi imediat!

M-a rugat să-i dau voie să se uite la motor. Am ridicat capota.

— Formidabilă maşină! a murmurat el. Dar, ce voiam să vă spun, domnule Ziball – când ajungem în casă să nu bage nevastă-mea de seamă că aveţi niscaiva bănuieli. Cu privire la accident, vreau să spun: vă rog!

— De unde aţi dedus asta?

— V-am scris că am aflat ceva. După aceea mi-am putut explica destul de uşor ce s-a întâmplat. O să trecem, dacă vă convine, după-masă, pe la doamna Schleemilch. O prietenă de-a soacră-mi, care o să vă povestească ce a auzit de la răposata – de acord?

— De acord, bineînţeles!

— Şi o lăsăm pe nevastă-mea să creadă că a fost un accident, nu-i aşa? Altfel cu siguranţă s-ar amărî rău. Iar bătrâna tot n-ar învia.

— Nu înţeleg, domnule Korner, de ce sunteţi atât de sigur că n-a fost un accident?

— Ascultaţi-o întâi pe bătrâna doamnă Schleemilch,

apoi o să înţelegeţi când veţi pune totul cap la cap!

Fereastra de lângă uşă se deschise şi doamna Korner strigă:

— Joseph, se răceşte mâncarea!

Ne-am dus în casă, ne-am spălat mâinile la chiuveta din spălătoria prin care intrasem, şi după ce am salutat-o pe femeia aceea trupeşă, ne-am aşezat la masa lungă din bucătărie, pe care se şi aflau castroanele din care se înălţau aburi. Aveam varză creaţă cu crenvurşti şi cartofi prăjiţi. Am mulţumit pentru invitaţie şi am mâncat pe întrecute cu Joseph Korner şi cei doi băieţi. Aveau un gust minunat, dar n-am reuşit să golim castroanele.

Doamna Korner tăcea. Avea însă multe întrebări în priviri. Întrucât nu ştiam ce ştie ea, tăceam chitic. Korner mânca, şi dacă spunea ceva, era vreun lucru fără importanţă – că anul ăsta primăvara a venit atât de târziu, că guvernul s-a decis în fine să reglementeze preţurile maximale la alimente, că speră să fie o vară fără ploi, întrucât măsurătoarea cadastrală este destul de obositoare pe umezeala şi frigul de primăvară, toamnă şi iarnă – şi aşa mai departe.

A vorbit fără încetare în timpul mesei. Atât de mult, încât era din ce în ce mai clar că trăncănea ca să se afle în treabă. Se părea că şi doamna Korner îşi dădea seama de asta, dar nu zicea nimic. A strâns masa şi se pregătea să-şi ducă băieţii la culcare. Noi am plecat la doamna Schleemilch.

— Într-o juma de ceas sunt înapoi, nevastă!

— Foarte mulţumesc pentru masă; a fost minunată! am zis.

— Să vă fie de bine! a răspuns doamna Korner, întinzându-mi mâna ei aspră de gospodină.

Doamna Schleemilch, văduva inspectorului de poştă Schleemilch, locuia la etajul unei case izolate, la celălalt capăt al satului Eckelsum. Casa fusese construită desigur acum vreo şaizeci de ani, de vreum ţăran înstărit, ca să se retragă în ea la bătrâneţe, ori de veterinar, ori de avocat, ori de farmacist. Se afla într-o grădină mare, minunată, părăginită însă, înconjurată de un gard viu mai mare decât un stat de om. Meri şi pruni bătrâni se înălţau ici, colo prin bălării. Se mai vedeau resturi de cărări – năpădite de buruieni – care şerpuiau spre casă în meandre complicate, prin iarbă şi straturi.

Casa era un coşmar. Arhitectul trebuie să fi avut în minte imaginea oribilului castel Neuschwanstein – numai că acest stil de cofetar fusese realizat aici în miniatură şi se potrivea cu peisajul ca un tenor de operetă în frac la focul de tabără al unor cercetaşi. Pe deasupra, turnuleţele erau dărăpănate, steguleţele de fontă, ruginite, iar ornamentele de gresie, măcinate. Ceea ce la castelul plin de grandomanie al lui Ludwig de Bavaria fusese atenuat de impozantul peisaj al Bavariei Superioare, aici era scos în evidenţă de câmpia întinsă din jur. Ceea ce acolo făcea impresia de absurditate luminoasă, aici făcea impresie de ţăcăneală sumbră. Nu văzusem încă niciodată clădirea aceasta, fiindcă era la marginea satului şi fiindcă, din fericire, era întrucâtva ascunsă de gardul viu şi de pomi.

Am traversat peluza şi am intrat. La parter locuia un profesor pensionar cu soţia şi fiica sa, după cum mi-a relatat Korner. Mirosea a meticulozitate, economie şi meschinărie. Cu atât mai surprins am fost după ce am urcat, trecând pe lângă coarnele de

cerb care împodobeau casa scării. Chiar de pe pervazul ferestrei din capul scării începea o vegetaţie luxuriantă.

Doamna Schleemilch părea că posedă o adevărată grădină botanică – niciodată până atunci şi nicicând după aceea n-am mai văzut asemenea mostre variate de ghivece de flori şi plante ornamentale. În vestibulul de la etaj, sub un oberliht, se afla o bancă de cactuşi, printre care cel mai mic era de mărimea unui cap de copil, iar cel mai mare avea cel puţin doi metri înălţime şi era gros cât coapsa unei cântăreţe wagneriene. Nu-mi revenisem încă din uimirea provocată de neaşteptatul decor de junglă, când, pe una dintre cele trei uşi care dădeau în vestibul, a apărut doamna Schleemilch. Avea – cum era de aşteptat – o stropitoare verde în mână. Doamna Schleemilch era o femeie de vreo şaptezeci de ani. Avea părul încă negru şi foarte des, pe care-l periase lins pe spate şi îl strânsese într-un coc masiv la ceafă. Un nas mare şi lat, care se termina cu un vârf roşietic, îi umbrea gura, astfel încât nu-ţi dădeai seama imediat dacă ceea ce îi împodobea buza superioară este umbra nasului ori o idee de mustaţă. Era mustaţă – la fel de neagră ca şi părul din cap, şi destul de deasă.

Doamna Schleemilch a pus stropitoarea alături de cactuşi, pe bancă, ne-a salutat pe Korner şi pe mine şi după ce a auzit numele meu, a zis că mă cunoaşte.

— Sunteţi de la teatru, nu-i aşa?

Am încuviinţat din cap. Am fost poftiţi să intrăm în cameră. Aici vegetaţia lua forme aproape înfricoşătoare. Un perete era cu totul acoperit de un cissus între crengile şi frunzele căruia era agăţată o mare colivie de păsări. Înăuntru, un papagal verde

făcea gimnastică şi flecărea. În faţa ferestrei din stânga erau cerceluşi înfloriţi, ciclame sălbatice şi mai multe ghivece cu flori necunoscute mie. Lângă uşa camerei vecine, un filodendron îşi înălţa frunzele palmate spre tavan şi-şi întindea rădăcinile aeriene până la covor. Ceea ce scotea bătrâna din acest decor verde era cu adevărat ceva unic. În contrast cu parterul acestei case stupide, aici sus mirosea frumos a prospeţime, a flori, a pământ reavăn şi mănos şi a fertilitate.

Rugându-ne să luăm loc, doamna Schleemilch se aşeză pe cel de al treilea scaun de lângă masă.

— Domnul Ziball voia să vă roage să-i povestiţi ce a zis soacra mea, spuse Korner.

— E vorba de cazul Pohl, explicai după ce-mi făcusem rapid socoteala că e bine ca aici să joc cu cărţile pe faţă. Eu cred că soacra domnului Korner a observat, poate, de la fereastra ei, ceva ce ar putea contribui la clarificarea problemei. De aceea am încercat să vorbesc cu dânsa – dar între timp a intervenit, din păcate, accidentul.

Doamna Schieemilch se ridică de pe scaun şi luă din bufetul dintre ferestre o scrumieră de bronz, în formă de scoică şi o cutiuţă plată de lemn, din care scoase o ţigară de foi, subţire şi neagră. Nu mă mai uimea nimic. În ultimul timp mă obişnuisem cu orice în relaţiile mele cu văduvele – de la Lydia până la bunicuţa cu pometi ca merele. Astfel încât i-am ajutat să pună în funcţiune trainicul brazilian tare ca un creion şi cu permisiunea ei, mi-am aprins şi eu o ţigară. Korner ni s-a alăturat şi după toate manipulările de brichete şi chibrituri, eram din nou cu toţii pe scaune şi fumam. Fumul de trabuc se potrivea cu mediul înconjurător. Făceam o asociaţie de idei cu

Danemarca şi femeile bătrâne de acolo, care fumează trabucuri chiar şi pe stradă.

— Păi, vineri după-amiază Emmy a venit...

— Cine este Emmy, vă rog?

— Prietena mea, doamna Grotrian – soacra domnului Korner, aici de faţă.

— A, da, scuzaţi – nu ştiam...

— Ei, şi a venit deci vineri după-amiază la mine, ca de obicei. Nu era nimic deosebit în asta. Ne vizitam cu schimbul – de trei, patru ori pe săptămână. Uneori mă duceam eu în căsuţa ei, din spatele birtului, alteori venea ea la mine. Fusesem la ea şi în ultima joi, înainte de accident, şi imediat după asta m-am dus la spectacolul dumneavoastră. Emmy nu mergea niciodată cu mine la teatru, fiindcă o stingherea surzenia ei. De altfel a fost oribilă piesa aia pe care aţi jucat-o atunci, domnule Ziball – *Uşile*...

— *Cu uşile închise*, i-am venit eu în ajutor.

— Da, de-a dreptul oribilă. Ceva atât de apăsător! A fost ca un prolog la toate întâmplările care au urmat după aceea, nu-i aşa?

Am dat din cap. Avea dreptate. Numai de-ar vrea să povestească mai departe, fir’ ar să fie! Eram atât de încordat, timpul trecea, iar ea pufăia din trabucul, în vârful căruia se formase un con argintiu de cenuşă.

— Mai departe, doamnă Schleemilch, zise Korner. Ce a fost vineri?

— Ce atâta grabă, domnule Korner? Voi ăştia tinerii nu puteţi aştepta niciodată! l-a dojenit ea. Nici Roma n-a fost clădită într-o zi! D-aia are să se prăpădească lumea. Din cauza nerăbdării, cineva are să apese pe un buton greşit, zise ea întorcându-se spre mine, da, sigur – azi nimeni nu mai poate să te asculte când vorbeşti. Soţul meu totdeauna spunea: Luisa, nu te

grăbi! Totdeauna aşa a spus. Ce credeţi că s-ar alege de florile şi cactuşii mei, dacă aş fi atât de nerăbdătoare...?

Mă imaginam peste doi ani stând tot aici şi aşteptând relatarea doamnei Schleemilch. De atâta răbdare barba îmi va fi crescut şi va fi trecut prin tăblia mesei, ca odinioară lui Barbarossa, plante ornamentale mi s-ar fi încolăcit în jurul mădularelor; iar doamna Schleemilch tot ar continua să povestească, într-adevăr nu puteam aştepta atât de mult.

— Spuneţi-mi, vă rog, stimată doamnă, am zis, sperând în efectul acestor cuvinte, ce v-a relatat răposata dumneavoastră prietenă vineri, după teatru. Am făgăduit să mă întâlnesc cu cineva la opt. Şi e ora şapte.

— În niciun caz, n-o să vă mai puteţi ţine promisiunea! exclamă îmblânzitoarea de flori.

— Are un automobil rapid, zise Korner.

— Da? Atunci o să goniţi nebuneşte şi o să intraţi într-un copac! Eu niciodată nu merg cu automobilul! Când zilnic auzi şi citeşti câte se întâmplă cu automobilele... În ultimul an au murit în Europa mai mulţi oameni din cauza automobilelor decât de tuberculoză. Ştiaţi asta?

Am mai tras în direcţia ei o salvă cu „stimată doamnă”:

— Da, dar poate totuşi aţi putea să ajungeţi la obiect, stimată doamnă.

— Fireşte, domnule Ziball, zise ea cu amabilitate. Unde am rămas?

— Vineri, a venit prietena dumneavoastră...

— A, da, mulţumesc – sunt cea mai mare uitucă de pe lume. Înainte aveam o memorie, domnule Ziball,

de necrezut. La liceu, spre exemplu, într-a şasea – într-a şaptea am dat balacaureatul şi apoi un an am mai fost într-o şcoală de fete în Pădurea Neagră, o epocă grea, de despărţire, căci îl cunoscusem pe bărbatul meu – era o dragoste pură, fireşte – ne ştiam de la lecţiile de dans şi ne logodisem în secret la serbarea coroniţelor. Părinţii mei nici nu voiau să audă, abia împlinisem şaptesprezece ani, şi Emil al meu câştiga în totului tot nouăzeci de mărci pe lună. Mărci-aur fireşte, şi asta valora mai mult ca azi. Şaizeci de ouă le cumpăram cu optzeci de pfenigi, domnilor – dar ce voiam să...

— Vineri, după-amiază! am gemut eu.

— Da, acuma ştiu, scuzaţi-mă, domnule Ziball, dar amintirile te năpădesc când poţi să vorbeşti despre timpuri trecute. Când trăia Emmy, vorbeam deseori despre...

— Doamnă Schleemilch! strigă Korner aproape prea tare, ce a povestit soacră-mea?

— Despre ce?

Mai că mă apucase damblaua.

— Nu mi-aţi spus la înmormântare că vă povestise ceva, ce observase ea – ori n-a fost aşa?

Korner o privea aşa cum se uită unii soţi la tovarăşele lor de viaţă în seara nunţii de aur, după ce au plecat musafirii. Avea în ochi o cană mare de cafea plină de furie.

— A, da! făcu doamna Schleemilch cu amabilitate. Ei, mi-a spus că în teatru domnesc moravuri destul de uşuratice.

— Cum aşa? am întrebat eu.

— Emmy stătuse la fereastră în seara când în sală se juca piesa aceea oribilă. Nu putea să doarmă seara. Să citească ori să lucreze ceva, iar nu putea,

din cauza ochilor. Aşa că deseori şedea o oră, în fotoliul de la fereastră, şi se uita în curte. Da' acolo numai rareori se întâmpla ceva. Doar când era dans ori seri distractive, ori teatru – atunci mai era câte ceva de văzut. Automobile, oameni de teatru, uneori o pereche de îndrăgostiţi – şi aici doamna Schleemilch începu să chicotească – ei, ei, avea şi ea plăcerile ei atunci, şi puţină variaţie. Plăceri inofensive de om bătrân, ştiţi, te uiţi doar, fiindcă participarea e prea anevoioasă.

— Mai departe, doamnă Schleemilch, am zis cu voce răguşită de încordare.

Avusesem dreptate. Bătrânica îl văzuse pe asasin, de aceea murise.

— Joi, cu o jumătate de oră înainte de terminarea spectacolului, cineva se plimbase de colo, colo necontenit prin curte. Şi încă înainte de a fi fost deschisă bine uşa glisantă de la peretele din spatele sălii, şi înainte ca lucrătorii să fi început să încarce decorurile în remorca din spatele autobuzului, Emmy a văzut venind un tânăr. A sărit de pe rampă şi s-a dus fuga la autobuz. Persoana stătea acolo în umbră şi a vorbit cu el vreo câteva minute. Nu mult, spunea Emmy. Apoi s-au urcat amândoi în autobuzul gol – dar Emmy n-a putut vedea exact ce s-a întâmplat înăuntru. De altfel ea s-a uitat mai mult la uşa scenei, unde se încărcau decorurile şi mobilele.

— Nu v-a făcut vreo descriere mai amănunţită, am întrebat surescitat, văzând că mi se spulberă iar toate iluziile:

— Nu, chipul femeii nu l-a recunoscut.

— Ce? Cum, vă rog? Chipul *femeii?* Al cărei femei?

— Cea care s-a urcat cu tânărul în autobuz! a zis ea speriată.

O întrebasem atât de impetuos, încât mă privea înfricoşată.

— Era o femeie?

— Da. Doar v-am mai spus, nu? Ea se plimbase încoace şi încolo prin curte până a venit tânărul. N-am spus aşa?

— Aţi vorbit de o persoană, doamnă Schleemilch, zisei eu.

— Fireşte, înainte aşa le spuneam ăstora care „pândesc" noaptea după tineri – „persoane". Altfel nu s-ar fi indignat Emmy de moravurile uşuratice din teatru.

O clipă mi-a venit în gând că şi bărbaţii... dar apoi mi-am spart capul întrebându-mă cine putea fi femeia. Gisela – dar ea stătuse pe scenă până la urmă... Cine, cine fusese? Walltraud Bury? Deci Bury! Iar încercarea ei de a mă seduce fusese o manevră spre a-mi abate atenţia?

— N-a făcut niciun fel de descriere? am încercat încă o dată.

— O femeie zveltă. Destul de zveltă, spunea Emmy, Mai mult nu ştiu.

— A văzut-o coborând?

— Despre asta n-a spus nimic.

M-am ridicat de pe scaun.

— Vă mulţumesc foarte mult, doamnă Schleemilch. Cred că acum am mai făcut un pas înainte.

Dacă voiam să fiu la şapte jumătate la Zander, trebuia să conduc foarte repede. Dar asta n-a fost posibil, fiindcă se lăsase ceaţa. Ba au mai intervenit şi fel de fel de ghinioane – ca totdeauna când eşti grăbit. Două bariere de cale ferată erau lăsate şi a trebuit să opresc şi să aştept; o combină secerătoare-

treierătoare s-a tot mocăit vreo câţiva kilometri în faţa mea şi nu puteam s-o depăşesc pentru că şoseaua era prea îngustă şi plină de cotituri, şi din partea opusă era trafic prea mare – să turbezi nu alta. Îl mai dusesem şi pe Korner acasă de la coşmarul arhitectural în care fusesem la doamna Schleemilch. Omul îmi promisese să nu pomenească nimănui despre conversaţia noastră. Şi doamna Schleemilch făgăduise să tacă – dar cu privire la asta eram destul de sceptic. Însă, la drept vorbind, asta nu mai era atât de important. Cel mai târziu a doua zi dimineaţa puteam să-i relatez procurorului totul – şi atunci terminam bâlciul. Atunci aveam să scap, speram, şi de teama că cioclul sumbru ar mai reuşi să mă doboare de pe vreo scară ori să mă lichideze în vreun fel oarecare. Au să-l prindă. Să-l prindă? Cum adică să-l? Bătrâna văzuse o femeie. Ei, drăcia dracului! Dar cel care telefonase, blagoslovindu-mă atât de zelos cu ameninţări, fusese un bărbat. Cel ce pătrunsese în camera mea fusese bărbat. Geamătul acela când lovisem cu umbrela era al unui bărbat. Pe culoarul care duce la scenă, slujnica de la bucătărie cu obraji roşii – admiratoare a spectacolelor de teatru – văzuse un bărbat... dar cu Hannes Pohl în autobuz se urcase o femeie. Misteriosul mandant al lui Ferdinand Hoch era un bărbat – judecând după vocea de la telefon. De unde dracu apăruse femeia care, probabil, îl sugrumase pe Hannes? Mereu îmi venea să mă gândesc la plângăreaţa de Bury – când fusesem noaptea la ea.

În sfârşit, am putut depăşi combina. Ceaţa era din ce în ce mai deasă. Mergeam cu treizeci, patruzeci la oră şi asta era destul de imprudent. Să fii nevoit să mergi atât de încet cu un automobil atât de rapid, era

ca şi cum ai sta pe o canapea cu o fată seducătoare şi ai discuta despre *Critica raţiunii pure* a lui Kant, în loc să... Hop! un biciclist. Bineînţeles fără ochi de pisică. Am scăpat uşor. Am înjurat şi am condus şi mai încet.

În sfârşit, au apărut periferiile Wiehafenului. Am observat după lămpile de pe stradă, care înotau ca luna în lapte. Apoi m-am mai şi rătăcit şi deodată m-am pomenit într-un alt cartier, pentru că nu observasem o bifurcare. După întrebări şi căutări am ajuns în fine în partea unde se afla casa lui Zander. Era opt şi zece când descoperisem strada şi opt şi un sfert când apăsam pe butonul soneriei de la poarta grădinii. Nu puteam vedea casa – era mult în spate şi de altfel între timp se întunecase şi ceaţa era neverosimil de deasă, ca o frânghie de rufe plină cu cearceafuri ude. Parcasem maşina lui Ferdinand Hoch pe brâul de iarbă care desparte aleea pentru biciclişti, de stradă. Aici, în afara oraşului, era foarte liniştit. Casele – cele mai multe recent construite – erau distanţate unele de altele, despărţite de terenuri întinse. După câte ştiam eu, grădinile de pe această parte a străzii se mărgineau în spate cu pădurea – dar nu se putea observa nimic acum. Undeva, din depărtare, fluiera un tren. O lampă pe stradă se forţa din răsputeri – dar în zadar – să strălucească în această supă de mazăre.

Am sunat încă o dată şi încă nu luasem degetul de pe buton, când poarta a scrâşnit şi împingând-o uşor, s-a deschis. În acelaşi timp, în ceaţă a început să licărească o lumină. M-am îndreptat către ea şi după câţiva paşi am auzit o voce de femeie strigând:

— Domnul Ziball?

— Da, vin! am strigat la rândul meu şi de pe pietrişul care scârţâia sub picioare pe potecă, am

nimerit într-un strat ce părea a fi plantat cu tufişuri de trandafiri tunşi scurt, căci se agăţau şi-mi zgâriau cracii pantalonilor, apoi am dat din nou de drumul bun şi, în fine, am ajuns la intrarea casei lui Zander. Acum puteam desluşi şi uşa şi am văzut că în cadrul ei stătea doamna Zander.

— Poftiţi, mi-a spus ea.

— Mulţumesc! am replicat. Scuzaţi-mă că am întârziat – ceaţa. A fost greu să găsesc casa dumneavoastră.

Mă gândeam că dacă aş fi adus un buchet de flori, aş fi făcut o bună impresie. Acum însă era prea târziu.

Doamna Zander a închis uşa în urma mea şi m-a condus într-un vestibul, unde, la invitaţia ei, mi-am scos trenciul şi l-am pus într-un cuier de fier forjat. Era foarte cald în casă – în orice caz după drumul prin frigul şi umezeala de afară, mi se părea foarte cald. Doamna Zander, care arăta gravă şi palidă, a deschis o uşă de lângă cuier şi mi-a spus:

— Vă rog!

Am intrat într-o încăpere foarte mare. Ce mi-a atras privirea în primul rând a fost un uriaş covor oriental, care se întindea de la peretele cu ferestre largi, cu jaluzelele trase până jos, până la un perete pliant de lemn din partea dreaptă. Covorul era fermecător şi trebuie să fi costat o avere. Dogorea pur şi simplu de culori, fără să fie ţipător. Holul imens – spaţiul acesta putea fi denumit cameră doar de vizitatorii răutăcioşi – avea mobile puţine. Nişte fotolii adânci din piele de căprioară cafeniu deschisă stăteau în jurul unei mese largi şi joase, cu tăblie de marmură neagră, pe care se găsea un platou din sticlă de Murano, destul de mare ca să se scalde nişte gemeni în el. Pe peretele de deasupra grupului de fotolii, într-o ramă aurită, în

stil baroc, atârna un tablou în ulei de cinci metri pătraţi, reprezentând o scenă de vânătoare, cum ar fi pictat-o Bocklin, dacă ar fi pictat aşa ceva – atât era de posomorâtă şi de o fantomatică dulcegărie.

— Luaţi loc, domnule Ziball, am să-l înştiinţez pe soţul meu că aţi venit! zise doamna Zander indicându-mi fotoliile.

M-am aşezat vizavi de tablou şi am început să privesc în jur. Pereţii erau acoperiţi cu rafie, ceea ce dădea încăperii un caracter intim, cald, plăcut, în ciuda mărimii ei. În dreapta mea, lângă ferestre, era un cămin, în faţa căruia se aflau alte două fotolii adânci. Pe pervazul căminului se aflau o serie de sticle cu whisky, coniac, benedictină. Deasupra, ca şi printre ele, erau puse sau atârnau măşti şi arme africane. În colţul drept, la peretele pliant, era un dulap în stil Renaissance de mărimea unei camere de baie din blocurile de locuinţe. Pe latura cu uşa era o combină muzicală, pe care se afla un telefon de culoarea fildeşului. Erau o mulţime de lămpi în holul acela, dar numai două ardeau, un lampadar stupid de împopoţonat, însă cu siguranţă scump, lângă masa de marmură, şi o aplică cu bec imitând lumânările de ceară, la uşă. În cămin mocnea o buturugă groasă de mesteacăn. Mirosea a casă înstărită, a fum de lemn, a ţigări de foi şi a piele.

Mă gândeam că şi eu m-aş simţi bine într-o asemenea încăpere – numai tabloul l-aş arunca afară. El domina totul. Mă enerva mistreţul rănit din prim planul tabloului, care mă privea cu ochii lui răi şi roşii. Bucuros mi-aş fi aprins o ţigară, dar nu vedeam nicio scrumieră. Poate cada de baie din sticlă era o scrumieră – dar nu eram sigur.

S-a deschis uşa şi a intrat doamna Zander, care mi-

a spus:

— Soţul meu vă roagă să aveţi câteva minute răbdare. Vine imediat. Vă rog să mă scuzaţi şi pe mine – îndatoriri gospodăreşti. Pot să vă ofer ceva de băut?

Mulţumind, am răspuns afirmativ, iar ea luând un pahar de pe dulapul uriaş, m-a întrebat:

— Whisky sau coniac?

M-am hotărât pentru coniac, deoarece calităţile băuturilor de pe cămin le cunoşteam doar din auzite. Doamna Zander a schimbat paharul cu o cupă, mi-a turnat o porţie zdravănă din coniacul cu nume imperial şi mi-a pus-o în faţă, pe tăblia neagră a mesei. Apoi a luat de pe combina muzicală un ziar şi mi l-a dat.

— N-o să dureze mult; noroc! a zis şi a dispărut.

Un sfert de minut am mirosit licoarea aurie şi ca uvertură am luat din ea între dinţi preţ de o lingură de ceai plină. Gustul ei m-a făcut să gândesc că trebuie să fie grozav să ai atâţia bani cât necesită un asemenea deliciu. Mi-am pus în gând să câştig mai mult. Poate Zander avea vreo comandă interesantă – mi-aş cumpăra o sticlă „Napoleon” şi aş bea-o singur, cu toată consideraţia şi dragostea. Singur înseamnă cu nimeni altcineva afară de Gisela. Gisela! Toată după-amiaza nu mă gândisem de-adevărat la ea. Acum Gisela este – m-am uitat la ceas – da, acum ea e pe scenă şi joacă rolul lui Ines. Exact opt şi jumătate.

Am luat ziarul. Era din ziua aceea. Nu citisem încă ziarele. Pe prima pagină se afla o notiţă însemnată cu o cruce, în creion roşu. Deodată am înţepenit şi am simţit că mi se pune un nod în gât.

MISTERIOASA MOARTE A UNUI CONTABIL
SINUCIDERE ORI CRIMĂ?

Ieri după-amiază, la Olders, contabilul Richard Wagner a jost găsit mort în locuinţa sa din Nibelungenweg. Cincvagenarul a fost doborât de un glonte în cap provenit de la un pistol. Arma a jost găsită sub fotoliul său. Alarmată de gazdă, care l-a găsit mort, poliţia a sosit imediat la faţa locului. Amprentele şi poziţia armei duc la concluzia că e vorba de sinucidere – totuşi nu e cu totul exclus să fie vorba de o crimă, după cum conchidem din relatările Secţiei de anchetare a crimelor. Mortul a fost şef de birou la firma A. Sibberfoot din Bergstrasse 26, al cărei proprietar, acum paisprezece zile...

— Interesant, nu-i aşa?

M-am întors. În spatele meu era Zander. Nu-l auzisem venind. Peretele pliant fusese desfăcut o jumătate de metru. Dincolo domnea întunericul. Zander avea o haină de casă din păr de cămilă, era cu mâinile la spate şi mă privea de sus zâmbind.

— Da’ mi-aţi tras o sperietură, nu glumă, domnule Zander, am zis ridicându-mă în picioare.

— Erai prea cufundat, dragă Ziball – prea cufundat ha-ha-ha!

Râsul lui mieros contrasta în mod bizar cu expresia feţei. Faţa nu era râzătoare– dimpotrivă, ochii îi erau doar mici crăpături înguste, iar gura, îndată ce a terminat de rostit cuvintele, s-a schimonosit.

— Păstrează-ţi locul! zise fără să-mi întindă mâna.

Apoi, în timp ce eu mă aşezam uluit, înconjură masa de marmură şi se instală în fotoliul din faţa mea. Mâna dreaptă şi-o ţinea în buzunarul larg al

hainei de casa, iar stânga şi-o puse pe genunchi, căci şedea picior peste picior.

Mâna era bandajată gros.

M-am uitat la ea.

O clipă am fost tentat să mă ciupesc de coapsă ca să văd dacă sunt treaz. În clipa următoare m-am gândit: trebuie să ies de aici!

Zander şedea nemişcat.

— Nu mai are niciun rost! zise el.

— Ce... cum? Nu înţeleg nimic!

Vocea mea suna ca venind de departe.

— Ba da, ba da! spuse el. Cred că înţelegi foarte bine. Până acum, în orice caz, ai înţeles mai bine decât îmi convenea. Dar acum s-a zis, Ziball. S-a terminat, s-a zis, gata! Nu poţi spune că nu te-aş fi prevenit. Nu? Numai că nu m-ai ascultat. Din nevoia de a te face remarcat, ori fiindcă voiai să te impui iubitei tale, ori fiindcă te-a apucat deodată un acces de ambiţie... nu ştiu. Mereu ai continuat să adulmeci. N-ai precupeţit nici oboseală, nici bani – ha- ha-ha. Ciudat individ mai eşti! Cum poate cineva să-şi sape singur, cu atâta zel, groapa? A fost şi curiozitatea de a face un pic pe detectivul – ce pueril ai procedat! Pohl a murit din cauza curiozităţii şi a morfinomaniei sale. Ai să-l întâlneşti curând, Ziball! În cazul că crezi în viaţa de apoi, el te şi aşteaptă pe un nor şi are să-ţi spună cum e acolo...

Devenisem deodată liniştit, la fel de liniştit ca unul căruia nu i-a mai rămas nicio şansă. Numai stomacul îmi zvâcnea, nu inima, pe ea n-o mai simţeam. Am vrut să iau paharul cu coniac.

— Nu mişca – zise Zander, întorcând în buzunar mâna aşa fel, încât gura ţevii pistolului pe care sigur îl avea înăuntru să ţintească în pieptul meu.

— Hm, asta ar fi deci! spusei eu. Coniacul e bun, domnule Zander, păcat că e prea departe ca să pot ajunge la el fără să mă mişc.

— Ai dreptate – sunt prea nervos. – răspunse Zander râzând. Bea-l liniştit. Şi aşa am de gând să-mi iau rămas bun de la dumneata fără zgomot. După cum presupun, nu ai nicio armă.

— Nu posed arme – sunt pacifist, am zis aplecându-mă în faţă şi înşfăcând paharul.

Dacă ăsta era ultimul coniac din viaţa mea – şi după toate aparenţele cam aşa era – atunci să fie cel puţin o marcă excelentă. Păcat că nu ştiusem mai dinainte de ea.

— Noroc! zise Zander.

— Asta înseamnă să-ţi fie de folos, am răspuns. Pot fuma?

— Şi asta poţi, dacă ţi-e poftă! a zis Zander zâmbind.

— Am scormonit în buzunar, am scos ţigări şi chibrituri şi mi-am aprins o ţigară. Apoi m-am lăsat pe spate. Stomacul mi se liniştise.

— Ei? Cum aţi gândit să fie execuţia?

— Buni nervi ai, toată consideraţia! spuse Zander.

Nu mă slăbise din ochi nici măcar o fracţiune de secundă.

— Dumneavoastră nu, după cât îmi pare! am replicat eu.

— S-au adunat cam prea multe în ultimul timp, mi-a răspuns el, vorbind cu tonul unui funcţionar de bancă, liniştit că i-a ieşit bine bilanţul, după ultima zi a lunii. Intâi încorijibilul Pohl, care trebuia înlăturat, fiindcă desfăcuse pacheţelele, pe care trebuia să le transporte, dar pe care n-avea voie să le deschidă. Şi pentru că – prostănacul – se obişnuise să folosească

şi el marfa. Apoi dintr-o nebunie crasă, mai voise să mă şi şantajeze, ce cap sec! După aceea Sibberfoot, care-l cunoştea pe Pohl, şi care, cuprins de frică din cauza lichidării acestuia, voia să lase totul baltă... Zander făcu o pauză, privindu-mă îngândurat. Dacă ţi-aş fi servit-o şi dumitale atunci când te-ai dus în biroul lui Sibberfoot, n-ar mai trebui să mă ostenesc azi cu dumneata. Ar fi fost uşor. Erai aproape gata să pui mâna pe clanţă. Eu mă aflam la doi metri depărtare de dumneata, în casa scării. Unealta potrivită cu care-l trimisesem pe bătrân la plimbare era încă în mâna mea, când te aflai acolo, bătând în uşă şi când potaia a început să latre...

— Interesant, într-adevăr, foarte interesant, am remarcat. Numai că pentru puterea mea de înţelegere, cam înceată, aţi trecut prea repede peste prima dumneavoastră acţiune importantă, domnule Zander. Dacă tot stăm atât de nostim la taifas – cum a fost cu Pohl în Eckelsum? V-aţi travestit?

— Nu, tinere. Cum de tragi concluzia asta? a făcut rânjind.

— La lichidarea lui Hannes Pohl sau la trecerea lui în veşnicie, cum vă place s-o numiţi, în microbuz s-a urcat o femeie, o femeie zveltă, înaltă!

— Eu am fost aceea, zise o voce de femeie în spatele meu.

M-am întors. Buna soţie (bună?) a lui Zander stătea în semiîntuneric, rezemată de uşa glisantă.

— Eşti nebună, Elsbeth! Ce-l priveşte asta pe el? strigă Zander furios.

— Da’ nu te agita, puişor! făcu ea calmă.

Spusese „puişor”, şi asta aici, în acest context, suna ca şi când o calfă de măcelar ar recita un vers din Mörike în timp ce căsăpeşte viţei. Dar de ce

bestiile n-ar fi afectuoase? Şi hienele se dezmiardă între ele. Niciodată n-aş mai putea spune ori auzi „puişor” fără să-mi amintesc de acest contrast groaznic... presupunând că aş mai avea ocazia să spun „Puişor”.

Mult mai rău era că mă aflam între două fronturi. Stăpâna casei în fundal, întreţinând împreună cu ucigaşul oaspeţii – ce simpatic!

— Aşa! O antrepriză în familie! exclamai.

— Da – foarte spiritual, şuieră în spatele meu jumătatea cea bună a simpaticei perechi. De ce nu isprăveşti odată, puişor?

— Tânărul nostru prieten urmează să se mai bucure un pic, remarcă Zander cinic. Ne-a făcut atâtea buclucuri, încât socot că e just şi echitabil să-i mai administrăm o porţie de spaimă. Ce-i drept, el îşi dă din răsputeri osteneala s-o ascundă... dar pariez că-l trec sudorile. Am dreptate, Ziball?

N-am răspuns. Trebuia să câştig timp – asta era tot ce puteam face.

— De unde ştii, de fapt, că s-a urcat o femeie în microbuz la Pohl? întrebă Zander. Căci, după cum socot, am avut grijă să reduc definitiv şi total la tăcere martora.

— De unde aţi ştiut că bătrâna şedea la fereastră? am întrebat la rândul meu.

— Eram în microbuz când s-a urcat Pohl cu soţia mea. Mă aflam ca rezervă acolo, ştii. Pentru femei nu e totdeauna atât de simplu să sugrume un bărbat...

— Încetează! strigă doamna Zander în întunericul din spatele meu.

— ...şi din microbuz am văzut-o pe bătrână. A tras perdeaua la o parte cu puţin timp înainte de a veni Pohl. Iar când duminică la prânz te-am văzut vorbind

cu ea – a fost limpede pentru mine că însemna un pericol. Trebuie să acţionezi cu prudenţă, Ziball, chiar când asta înseamnă treabă mai puţin plăcută.

— Aş vrea să isprăveşti odată, zise stăpâna casei.

— Da’ ce s-a întâmplat, Elsbeth? Mai avem încă până la sfârşit. Afară de asta, avem timp. Ori ai vrea să priveşti la televizor ceva anume?

Porcul! Câinele sarcastic! Mă fierbea în suc propriu. Faptul că eram neputincios, mă copleşea încet, încet.

Doamna Zander trecu pe lângă mine la dulap şi-şi luă un pahar.

— Vrei şi tu? întrebă ea.

— Mulţumesc, nu; mai bine după aceea – după ce ne-o părăsi oaspetele, răspunse Zander.

— Dacă-mi permiteţi, v-aş ruga încă un pahar, am zis eu.

— Puneţi paharul în mijlocul mesei, spuse ea.

La toate se gândea asta. Într-adevăr, avusesem de gând ca atunci când ar fi fost destul de aproape cu sticla de coniac, s-o înşfac. Apoi i-aş fi aruncat-o lui Zander în faţa pe drăgălaşa-i soţie, şi înainte de a se dezmetici ei, aş fi fost afară. Dar n-a mers. Mi-a turnat în pahar, rămânând de cealaltă parte a mesei.

— Ceea ce într-adevăr ţi-am luat în nume de rău este lovitura pe care mi-ai dat-o în mâna stângă, zise Zander ridicând puţin mâna bandajată. Doare al dracului de tare. Dacă aş fi avut în noaptea aceea un revolver la mine, să ştii că de durere nu ţi-aş fi rămas dator cu răspunsul.

— Îmi pare sincer rău – acum eram eu ironic – dar dacă aş fi bănuit că dumneavoastră eraţi oaspetele nocturn, nu v-aş fi făcut niciun fel de dificultăţi. Dar, de fapt, pe cine privea vizita dumneavoastră?

— Pe dumneata, dacă vrei să ştii precis. Aveam o

frânghie cu mine. Exact aceea pe care vrem s-o întrebuinţăm azi pentru vindecarea tuturor suferinţelor dumitale. Eram însă singur, şi ca s-o pot întrebuinţa, trebuia ca dumneata să dormi.

— Credeam că aţi fost să-i faceţi o vizită domnişoarei Eggers; ea locuieşte în camera în care aţi intrat pe fereastră. Intenţia e evidentă, stimată doamnă, am continuat eu, întorcându-mi capul peste umăr către doamna Zander – care se dusese cu paharul de coniac din nou la postul ei din spate – fiindcă scumpul dumneavoastră soţ a mai încercat s-o convingă pe tânăra doamnă de pasiunea lui, dar...

— Ţine-ţi botul! Imediat! îmi strigă atunci Zander.

De furie, se roşise tot. Jocul acesta era periculos pentru mine şi în gând m-am pălmuit.

— Carevasăzică aşa! făcu doamna Zander.

— Minte ticălosul! exclamă Zander, privindu-mă cu nişte ochi care ar fi făcut o splendidă carieră în atelierele de cuţite de la Solingen.

Telefonul începu să sune. Am spus mereu că telefoanele sună totdeauna în momente nepotrivite. De data aceasta momentul nepotrivit era pentru încântătorii mei amfitrioni.

— Lasă-l să sune, spuse Zander în şoaptă, de parcă ar fi putut fi auzit prin receptorul aşezat la locul lui în furcă.

A făcut apel de opt ori, apoi cel ce telefona a renunţat. Între timp privirea lui Zander se tocise.

— Vrea să ne mai irite un pic tânărul ăsta. Truc vechi: dezbinarea adversarilor. Nici măcar nu mă faci să zâmbesc, domnule detectiv, pe care-l pot vârî în buzunarul de la vestă!

— Uneori reuşeşte, zisei eu.

— Astăzi nu!

Mi-am mai aprins o ţigară. Era nouă fără douăzeci. Abia de o jumătate de oră mă aflam în această casă ospitalieră, dar mi se părea că stau aici de la sfârşitul războiului. Era o zi cât un an de lungă.

Conversaţia lâncezea. În spatele meu am auzit scârţâind lemnul. Desigur se aşezase doamna Zander. N-o amuza jocul de-a pisica şi şoarecele pe care-l juca criminalul ei soţ cu mine. Părea că o interesează mai mult ultimul act al tragediei. Sunt frecvenţi asemenea oameni. Ei sunt în stare să facă un rău mare doar pentru simplul fapt că în afară de plăcerea ce le-o pricinuieşte necazul cuiva, nu pot să savureze o altă satisfacţie – de pildă cea care anticipează ceva. Tocmai voiam să-mi spun în gând „biata doamnă Zander”, când bestia a început să-l asmută din nou:

— Termină odată! Trebuie să-l mai şi cărăm de aici!

Avea într-adevăr un suflet de aur.

Imaginându-mi cum cei doi au să îngroape în grădină proaspătul meu cadavru, a trebuit să dau repede pe gât o înghiţitură de coniac. Încă nu puteam să găsesc avantaje deosebite în ideea că voi fi mort.

Zander nu asculta ce spunea. Îşi pusese capul în piept şi mă privea de jos în sus. Ochii lui aproape fără gene reflectau voluptatea nebună care clocotea în el.

Am început să-mi trag, milimetru cu milimetru, picioarele înapoi până la marginea fotoliului. Dacă femeia din spatele meu nu avea şi ea un pistol, aş putea reuşi...

— Simpatic tânăr – Pohl, spuse Zander cu falsă duioşie, dar era cam prost. Îi telefonasem după-masă – anonim ca totdeauna. I-am spus că o femeie are să-i aducă noi instrucţiuni şi o nouă cantitate de morfină de expediat – ca urmare a curiozităţii sale, aflase ce fel de marfă îi trecea prin mâini şi ajunsese să fie

dominat de patima asta. Urmau să se întâlnească seara, în autobuz, în curtea din spatele sălii de teatru din Eckelsum. Dacă ar fi fost vigilent, s-ar fi asigurat. Toţi sunt destul de nătărăi. Şi lacomi de bani. Şi mai ales nechibzuiţi. Wagner la fel. La început a intrat în joc atât de frumos – apoi nu se mai putea sătura. Cu el a fost uşor ieri dimineaţa. La fel ca şi cu elegantul dumitale coleg, Hoch!

Am încremenit. Ce se întâmplase cu Ferdinand?

— Domnul începuse să adulmece şi el! continuă Zander. Ori dumneata l-ai molipsit, Ziball? Ei – lui i-am achitat poliţa mai adineauri. Dacă după contactul cu sofita căzută din înaltul tavanului, capul lui rezistă – atunci vreo câteva luni viaţa artistică va trebui s-o scoată la capăt fără el... ori nu ştii încă nimic de accident?

— Nu. De la cinci şi jumătate am fost plecat cu automobilul lui Hoch.

— Aha, deci aşa...? rânji Zander cu gura atât de largă; că-i vedeam plombele de aur sclipind pe măsele. Când soţia mea a sosit pe scena goală la şapte, pentru a rezolva nişte afaceri – asta face deseori, după cum are şi un excelent simţ în a descoperi locurile bune pentru a servi drept ascunzătoare – deci când a venit pe scenă, acolo, în spatele unei culise, stătea pe vine lordul Hoch! Printr-o întâmplare – o întâmplare teribil de rară – eu aveam ceva de lucru sus, pe coridorul circular. N-am mai putut împiedica accidentul. Închipuie-ţi! A treia sofită s-a desprins şi a căzut drept în capul bietului om. Reprezentaţia de astă-seară va trebui probabil amânată. Din păcate, noi doi n-am putut aştepta sosirea ajutoarelor, fiindcă aveam întâlnire cu dumneata, dragă amice. Eşti ultimul pe care am vrea

să-l dezamăgim... ha-ha-ha! Şi-acum mai eşti şi cu automobilul nenorocitului aici? Unde e?

— Pe fâşia de iarbă din faţa casei dumneavoastră, în stânga, am zis încet.

Mă simţeam destul de jalnic. Mă bizuisem în ascuns pe Ferdinand Hoch. El ştia că eram la Zander. Sperasem ca ăştia să zăbovească până la sfârşitul reprezentaţiei. Atunci Hoch m-ar căuta poate aici. Fusese o speranţă nebunească – acum dispăruse ca o minge care cade într-o gură de canal. Rămânea numai perspectiva cu masa de marmură. Dacă nici asta nu mergea, s-a zis, atunci acest coşmar cu ochii deschişi devenea realitate şi însemna să ajung protagonistul regretat al unei solemnităţi bine organizate pe scena Teatrului orăşenesc. Portretul meu pe şevalet, flori, decanul de vârstă recită din Holderlin, sau Schiller, şeful vorbeşte despre firea mea simpatică, stagiara declamă versuri din Rilke sau ceva asemănător. Nu prea cred că directorul Teatrului orăşenesc are să vorbească iar; are prea multe de făcut ca să mai ţină discursuri funebre pentru fiecare membru al ansamblului. N-aveam niciun pic de chef pentru acest rol.

— Atunci aprovizionarea agriculturii cu morfină a şi costat patru vieţi omeneşti, am rostit arar, şi dacă aţi fi reuşit cu mine cu scara, cum voiaţi, cinci, şi dacă Hoch nu rezistă „accidentului", şase – straşnic bilanţ! Felicitări, domnule Zander! Faceţi investiţii de tot felul în negustoria dumneavoastră.

Se uita la mine cu fruntea încreţită.

— Ştiai deci totul...? Înseamnă că Hoch s-a apucat să adulmece tot din iniţiativa dumitale! Auzi, Elsbeth?

— Doar ţi-am spus imediat, puişor! răspunse ea.

„Puişorul" mă privea ca un grădinar care tocmai a

prins o cârtiţă răscolindu-i brazdele..

— Într-adevăr nu mai am timp de pierdut, zise el. Încă o întrebare, bunul meu amic: tare aş vrea să ştiu cum ai scăpat atunci când ţi-am răsturnat scara? Cred că-ţi închipui că am fost foarte surprins când te-am văzut de afară intrând în birt – sănătos şi sprinten. Cum ai reuşit?

— Şi eu m-am întrebat de ce amabilul meu semen, care a vrut să-mi tragă de sub picioare scara şi viaţa, nu s-a convins la faţa locului de moartea mea.

— Când a căzut scara am ieşit imediat din sală – ştii, era prea periculos să fiu văzut în apropiere. Acum însă, haide spune cum...

— Nu eşti în toate minţile! interveni din spate soţia turbată de dorinţa de a ucide – ori înfricoşată? Stai şi vorbeşti, şi vorbeşti. Pierzi timpul. Nimeni altul n-ar şovăi, tu însă trăncăneşti!

— Ce te pricepi tu! îşi dojeni Zander complicea. Studiez! Totdeauna mai ai de învăţat câte ceva. Pentru eventualele viitoare situaţii e bine şi important să ştii cât mai multe.

Iar vorbea către mine, deşi de fapt, nici înainte nu mă lăsase din ochi în timp ce-şi instruia iubita tovarăşă de viaţă, dar privise pe deasupra mea, cu bărbia ridicată în sus.

— Înainte de a te spânzura, dragă Ziball, şi anume în aşa fel, încât oricine are să creadă că ţi-ai luat singur adio de la viaţă – automobilul lui Hoch va fi sub copacul unde te-ai spânzurat – drăguţ, nu-i aşa? – deci înainte ca noi să-ţi executăm sinuciderea, ha-ha-ha! aş mai vrea să ştiu cum de-ai scăpat din căderea de pe scară. În privinţa asta, înţelegi, sunt ca un copil! Contasem atât de mult pe reuşita micii surprize şi acum mă chinuie curiozitatea – cum de a putut da

greş? Adică nu eşti obligat să-mi povesteşti – n-am să mă prăpădesc din pricina asta, şi chiar dacă îmi relatezi totul, situaţia dumitale nu se schimbă. Nu există niciun preţ destul de mare ca să-ţi lăsăm viaţa, Ziball, nu putem s-o facem! Cu siguranţă că dacă te pui în locul nostru înţelegi... Povesteşte, deci, cum a fost?

— Eu sunt în stare să zbor! am zis şi am reuşit să izbucnesc într-un râs de care puteam fi mândru.

— Ce? exclamă Zander ducându-şi mâna bandajată la ureche.

— Eu sunt capabil să zbor! am repetat. Aşa că trebuie să vă gândiţi la o altă metodă pentru sfârşitul pe care mi l-aţi pregătit cu atâta amabilitate. Spânzurătoarca nu ţine la mine!

— Nu vorbi aiureli! zise Zander.

— Te laşi să te mai şi prostească! strigă graţioasa Elsbeth.

— Nu! Zău nu! răspunsei eu cu un chip grav. Gata! Picioarele mele aveau poziţia potrivită pentru a acţiona. Trebuie să vă gândiţi la altceva pentru mine. Poate să mă împuşcaţi? V-aş sfătui să scoateţi însă pistolul din buzunarul hainei de casă – altfel va exista o dovadă împotriva dumneavoastră: urme de stofă pe glonţ, înţelegeţi? Şi în buzunar veţi avea o gaură provocată de arsura glonţului.

Zander se uită spre buzunarul hainei de casă.

În clipa aceea fac un salt brusc şi izbesc cu putere în marginea mesei de marmură. Aceasta se răstoarnă peste Zander, lovindu-i ţurloaicle. Se aude un scrâşnet oribil.

— Ah! strigă Zander prăbuşidu-se în faţă. Eu sar asupra lui ca un peşte, peste masa răsturnată. Îl smucesc în sus, îi lovesc de două ori, tare, cu dunga

mâinii peste gât şi dau s-o iau din loc – însă o secundă prea târziu. În clipa în care mă răsucesc, văd deasupra mea femeia cu braţul ridicat. Mă rostogolesc într-o parte, dar lovitura mă atinge pieziş în regiunea occipitală. Simultan în faţa ochilor explodează o mulţime de rachete luminoase. Un Trans-Europa-Express îmi trece de-a curmezişul prin creier, apoi ore întregi mă prăbuşesc din ce în ce mai repede, într-un abis roşu închis.

Soarele strălucea pe veşmântul alb ca zăpada al îngerului.

— Uh! am gemut şi am închis din nou, repede, ochii.

— Ce s-a întâmplat? Alo! Domnule Ziball! striga îngerul.

— A...

Mai mult n-am putut rosti. Limba îmi era mai lungă cu zece centimetri, mai lată cu opt şi cinci centimetri prea groasă. Afară de asta era de ebonit şi presărată cu glaspapir glosolan. Să spun „mă orbeşte”, îmi era imposibil cu această limbă. Aşa încât am încercat cu un gest al mâinii să-l fac pe înger să priceapă că găseam lumea de dincolo insuportabil de luminoasă.

— Staţi, vă rog, liniştit, domnule Ziball! a zis îngerul.

„Cum aşa? îngerii ţi se adresează cu dumneavoastră?” mă gândeam eu. Mi-era rău. Capul părea să aibă mărimea unui balon captiv mijlociu. Îngerul însă înţelesese şi a împins un nor în faţa soarelui. Norul scârţâia ca o cortină. Am încercat încă o dată să deschid ochii. A mers, chiar dacă a fost o treabă istovitoare.

Îngerul avea o bonetă. Arăta ca o soră de spital. În

loc de harfă avea în mână o pungă albă, pe care mi-a pus-o pe frunte. Ce bine că era rece! În pungă se-auzea clipocind. Apoi îngerul mi-a pus între buze o ceaşcă cu cioc. Am băut. Avea gust de ceai călduţ. Altfel îmi închipuisem eu nectarul – totuşi am băut şi limba a căpătat forme normale.

— Mă orbeşte! am zis, fiindcă trebuia să dau glas acestui cuvânt.

— Bine! a răspuns îngerul. Acuma dormiţi liniştit!

Eram atât de impresionat de cer şi atât de obosit de efortul făcut ca să deschid ochii, încât am ascultat şi am adormit imediat.

După şapte ani de somn m-am trezit pentru a doua oară. De data aceasta am reuşit imediat să deschid ochii. Era întuneric. Numai în dreapta patului în care mă aflam ardea o mică lampă cu o lumină roşietică. Lângă lampă şedea din nou o fiinţă îmbrăcată în alb. Asta era o fericire, fiindcă mă simţeam atât de rău, încât m-am întors repede pe o parte. Fiinţa aceea mi-a pus cu repeziciunea fulgerului o tăviţă sub bărbie. Capul, încă de mărime uriaşă, mă durea îngrozitor când a trebuit să vărs. După ce am făcut-o m-am rostogolit uşurat înapoi pe pernă, istovit ca după douăsprezece ore de spart piatră. Încet, încet, m-am lămurit că nu murisem. Sora mi-a dat ceva să beau şi mi-a şters buzele ca unui copilaş.

— Cum vă simţiţi acum, domnule Ziball? m-a întrebat ea.

— Ca să fiu sincer, destul de rău, am bâiguit. Da' unde sunt, de fapt?

— La Spitalul Sfântul Iacob. Aveţi o cusătură frumoasă la occipital şi o comoţie cerebrală – dar scăpaţi repede de ea. O săptămână de repaos absolut, întins în pat, apoi o să râdeţi iar, pariem?

— Pe o sticlă de whisky, soră! Şi dacă am să râd mai devreme?

— Cu plăcere – vă rog să râdeţi însă cu prudenţă. De altfel eu prefer pralinele.

— S-a făcut! O jumătate de kilogram de bomboane crocante, cu coniac. Şi încă o jumătate dacă-mi spui ce s-a întâmplat şi cât e ceasul.

Avea o mutră drăgălaşă. Nici chiar ochelarii ei marţiali nu te induceau în eroare – era o fiinţă bună. Pe buza superioară avea un neg care sălta când vorbea. Era caraghios.

— Bine – dar trebuie să staţi întins, foarte liniştit!

Am vrut să aprob din cap, dar m-a durut. De aceea am bătut numai din pleoape a încuviinţare.

— E miercuri, peste o clipă va fi ora zece seara.

Am reflectat. Trecuseră aproape douăzeci şi patru de ore de când şedeam în fotoliu la Zander şi aşteptam să fiu executat. Deodată mi-a căzut fisa. Această zi are să-mi lipsească pentru totdeauna, dar deodată am simţit o mare plăcere că eram încă în viaţă. Mi-am mişcat degetele de la picioare, mi-am mişcat un pic picioarele, mi-am apucat mâna dreaptă cu mâna stângă – amândouă erau pe pătură – şi m-am bucurat.

— Ieri aţi fost adus aici. Cum v-aţi rănit, nu ştiu. Aţi avut un accident?

— Cam aşa ceva.

— În camera de alături este încă un domn de la teatru, a continuat ea, iar în vremea asta negul tot sălta, acela e actor. Şi el e rănit la cap. Doi artişti într-o seară – şi cu răni foarte asemănătoare – e ciudat, nu?

— Prea ciudat! replicai eu.

Îmi venea să râd, cu toate că supradimensionata

mea cutie craniană reacţiona foarte sensibil la orice mişcare. Totul era bine. Şi după aceste câteva propoziţii, am obosit iar şi am adormit înainte de a mai fi putut întreba ceva.

A treia trezire a mers mult mai repede. Treptat, m-am deprins iarăşi s-o fac. Eram singur, era lumină. Pe pătură era încolăcit un şnur care se termina cu un buton de sonerie. Totul era atât de bine fixat cu ace de siguranţă, încât îl puteam ajunge oricând.

Am profitat de faptul că eram singur şi mi-am pipăit precaut capul. Aveam un bandaj care arăta probabil ca o scufie cu vârful retezat. Foarte precaut am tatonat cu degetele de jur-împrejur şi am stabilit locul aproximativ unde era rana. Deasupra frunţii, unde mai înainte începea părul, am simţit o dungă de ţepi. Mă tunseseră. Să vă fie de bine! Cu siguranţă că aveam un aspect nemaipomenit de idiot, mai ales că eu, din cauza urechilor cam clăpăuge, de când mă ştiu purtasem o chică ondulată de artist. E preferabil însă un craniu tuns chilug dar viu, unuia cu părul ondulat, dar mort. Ţepi aveam şi în bărbie – nu cred că mai semănăm prea mult cu Jost Ziball de duminica trecută.

Pe masa de la fereastră erau trei buchete frumoase de flori. Un mare mănunchi de lalele de un galben aprins, un buchet de narcise şi o vază plină cu stânjenei de culoare închisă. Pe noptieră însă era vaza lungă şi subţire din camera Giselei cu un trandafir de un roşu minunat – care, singur, mirosea cât o grădină întreagă. Deasupra patului atârna o reproducere după un tablou de Hans Thoma: *Bunica citind*. Frumos tablou din categoria „plictiseală distinsă”. Foarte potrivit pentru o cameră de spital. Eu aş fi preferat un desen cu o scenă de balet a lui

Degas, dar decoratorii spitalelor nu pot într-adevăr să ia în considerare asemenea dorinţe speciale. Pe peretele unde era uşa, atârna într-o ramă argintie un proverb: „De rău te aperi cu pedeapsă aspră şi lovituri zdravene, pe care să le faci simţite”. Solomon.

„Ia te uită la el, înţeleptul Solomon!” gândeam şi reflectam dacă e o întâmplare că tocmai acest proverb atârnă aici în cameră, ori poate o soră şefă evlavioasă şi înclinată spre filozofie l-a ales pentru mine. Am început să meditez profund şi mi-am imaginat că pe undeva există un raft mare cu proverbe, unde poţi găsi, pentru oricare pacient, ceva care să i se potrivească. Mi-am amintit că data trecută când mă trezisem, sora vorbise de un actor.

Ăsta trebuia să fie Ferdinand Hoch, dacă sarcastica relatare a lui Zander fusese adevărată. Ce fel de dicton or fi agăţat pe perete în camera lui Hoch?

Dar iată că uşa se deschise şi o mulţime de femei şi bărbaţi îmbrăcaţi în alb umplură camera. Părea să fie vorba de un grup de turişti cu ghid. Poate asta era ultima găselniţă: turul oraşului cu vizitarea obiectivelor importante, urmat de o vizită la recentele victime din secţia chirurgicală a spitalului. La cerere – excursie specială la morgă numai cu o marcă intrarea, inclusiv cafea şi explicaţii competente. Suplimentar antren şi dans. La intrare se dă îmbrăcăminte specială!

Excursioniştii se postară în jurul patului meu. Ghidul îmi făcu semn amical cu capul şi apoi începu să împroaşte cu cuvinte latineşti în jurul său. Toţi aprobau din cap cu respect. Respectul se referea la el – eu eram doar un obiect de studiu.

Asta mă lăsa destul de rece, n-aveam nicio ambiţie. A trebuit să lupt însă cu tentaţia de a scoate

limba la ei şi de a le striga cioc-boc-mormoloc ori ceva asemănător. Aşa îmi vine deseori în situaţii festive. Odată am vrut să întrerup onctuosul potop de cuvinte ale unui renumit bărbat cu „bau, neicuşorule!” – ca să văd mutrele îngrozite ale auditorilor.

— Ei, cum ne simţim, scumpe domnule Ziball? mi se adresă ghidul, căruia unul dintre domnii mai tineri tocmai îi spusese slugarnic „domnule profesor”.

— Mulţumesc, încă puţintel fracturat în metafizignomia cerebrală ori cam aşa ceva.

Profesorul tresări puţin – apoi zâmbi indignat. În spatele grupului, cineva chicotea.

— Bun – aţi început din nou să faceţi glume! zise savantul apucându-mi încheietura mâinii. Puls normal – asta e bine. Înainte de orice trebuie să aveţi răbdare. Vindecarea este o chestiune de odihnă. Dacă vă simţiţi rău, anunţaţi-mă. Să nu fumaţi, să nu citiţi – staţi cuminte în pat!

— Am să încerc, domnule consilier ministerial!

Profesorul părea că nu prea realizează dacă am vrut să-l tachinez, ori trebuie să se bucure că l-am avansat. Pentru siguranţă a dat semnalul plecării şi masa de oameni s-a scurs afară. Eram iar singur. Aş mai fi spus cu plăcere că ar trebui să mă... dar n-am ajuns până acolo. Atâta timp cât dura „vizita şefului” n-aş fi putut conta pe posibilitatea de a scăpa de acea greutate. M-am hotărât să mă ajut singur şi m-am ridicat în capul oaselor. Patul de spital era foarte înalt, dar după ce am învins un uşor acces de ameţeală, am reuşit să iau o poziţie dreaptă.

Nu mă încumetam să mă aplec, ca nu cumva capul meu mult prea mare să-şi piardă echilibrul. Aşa încât m-am lăsat pe vine şi am început să caut în raftul de

jos al noptierei vasul necesar. Tocmai dădusem de el, când am fost deranjat în expediţia mea. Intraseră două surori, care văzându-mă ghemuit pe podea au început să guiţe. Niciodată n-am fost băgat în pat de femei străine atât de repede ca atunci. Pe deasupra am fost şi dojenit. N-aveau niciun fel de înţelegere pentru nevoia mea de a face anumite lucruri fără ajutorul nimănui. Trebuia să mă supun, şi cu asta basta! După ce, printr-o luptă dârză, am fost definitiv înfrânt, le-am lăsat să se năpustească asupra mea cu îngrijirile lor şi, umilit, m-am întins în patru labe, chibzuind totuşi cum să scap. În clipa aceea a venit o a treia soră, care a început să şuşotească cu cele două învingătoare ale mele.

— Aţi putea primi o vizită? m-a întrebat prima.

— Să intre, am spus. Vizitatorul e sperios? Căci după cum arăt...

Era procurorul. Venise singur şi avea o pungă mare în braţe.

— Are voie să mănânce fructe? a întrebat-o pe soră, care încă se mai învârtea prin cameră.

Ea a răspuns afirmativ şi procurorul a pus punga pe noptieră. Pe pungă erau vreo câteva pete umede. Sărmanul, acum avea pesemne degetele lipicioase. Sora a luat o farfurie din sertarul noptierei şi a aranjat cu artă fructele scoase din pungă. Un ciorchine de strugure, piersici şi un măr de mărimea unui sân de fecioară... ce idei îmi veneau în minte – ar trebui să-mi fie ruşine.

Procurorul mi-a dat mâna şi s-a aşezat pe pat.

— Cum merge?

— Excelent, mulţumesc frumos! am răspuns.

— Vă rog, nu staţi prea mult! a zis sora şi s-a cărăbănit.

— Mai întâi cordiale felicitări, a zis procurorul.

Mă privea zâmbind.

Îl simpatizasem dintotdeauna, şi acum nu puteam să-mi reprim cu totut mustrarea de conştiinţă pe care o avusesem tot timpul faţă de el.

— Prin urmare aţi scos-o la capăt, domnule Ziball, chiar dacă numai la un fir de păr... în cel mai autentic sens al cuvântului! Şi dacă n-ar fi fost domnişoara Eggers, ar fi putut să iasă rău de tot.

— Gisela? întrebai eu.

— Da. A fost ca-n filme, domnule Ziball Am sosit literalmente în ultima secundă. Am să vă povestesc toate pe rând – ori vă irită prea tare?

— Nu – spuneţi. Gisela e teafără?

— Da, e teafără. O fată şi jumătate!

M-am întins comod şi savuram inversarea situaţiei: procurorul era acela care-mi povestea mie.

— M-am întors marţi seara, cu trenul, puţin înainte de opt. Doi dintre funcţionarii mei mă aşteptau la ieşirea de pe peron...

— Ştiu! am zis, neputându-mă stăpâni să remarc. Şi mie mi s-a întâmplat tot aşa, de curând.

— Da? a întrebat el uimit. Nu ştiu nimic.

— Nici nu e important, vă rog, mai departe, domnule procuror.

— Lăsaţi titlul deoparte, domnule Ziball, zise el, sunt doar un vizitator particular venit să vă felicit, ca să spunem aşa!

— Foarte mulţumesc!

— Cei doi mi-au comunicat că înainte cu o oră colegul dumneavoastră Ferdinand Hoch fusese găsit pe scenă fără cunoştinţă şi cu o rană gravă la cap. Părea, să fie accident – dar ei considerau că ar fi mai bine dacă aş cerceta şi eu cum stau lucrurile. Lor li se

păreau ciudate vreo câteva împrejurări. Ne-am dus deci la teatru şi am interogat vreo câţiva oameni – şeful maşinist, electricianul cu reflectoarele, portarul şi aşa mai departe. Sofita care căzuse din tavan în capul bietului Hoch, era prinsă în două lanţuri la fel ca toate celelalte lămpi. Nici jos la bucăţile de lanţ care atârnau de lampă, nici sus, la aşa-numitul pasaj, nu se vedeau urme de rugină, dar la una din zalele de sus am descoperit urme clare că fusese forţată, ca şi cum cineva ar fi întrebuinţat acolo un cleşte. După cum vă puteţi imagina, în teatru domnea destul de mare agitaţie. Reprezentaţia fusese contramandată. Spectatorii fuseseră amânaţi pentru săptămână viitoare şi trimişi acasă. Oamenii din ansamblu care avuseseră de lucru seara, rămăseseră la dispoziţia noastră. Pe Ferdinand Hoch îl duseseră într-o cabină. Medicul îi prindea în copci rana pe care o avea la cap. Era împotriva transportului victimei, lipsită de cunoştinţă. Mai trebuia stabilit dacă avea o fractură craniană. Trebuia să aşteptăm ca inima să înceapă a funcţiona normal, înainte de a-l putea duce la spital. Şeful dumneavoastră, doamnele Bury şi Eggers, noul angajat – Fiebig cred- că se numeşte – regizorul Stoltze, cei din corpul tehnic, cum spuneţi dumneavoastră, şi regizorul de culise şedeau sus în camera de şedinţe, foarte abătuţi şi fără să scoată o vorbă. Cum medicul a rămas lângă Hoch, eu m-am mai dus între timp sus la ei.

Am întrebat unde sunteţi. Nimeni nu ştia. Numai domnişoara Eggers a început să bâiguie ceva, era nesigură. Dar după vreo câteva întrebări bine ţintite – ştiţi, am experienţă profesională – am scos până la urmă de la ea că plecaseţi cu automobilul lui Hoch la Eckelsum, fiindcă voiaţi să daţi de nişte indicii care v-

ar fi dus la asasinul lui Pohl. Dar acum desigur v-aţi întors – zicea domnişoara Eggers– şi aţi fi la Zander acasă, care v-a chemat la o întâlnire astă-seară. În timp ce eu mai puneam alte întrebări, a intrat medicul, cu răsuflarea tăiată. Spunea să vin imediat cu el, fiindcă Hoch şi-a recăpătat cunoştinţa.

Am alergat pe scări în jos, în cabină, dar Hoch îşi pierduse din nou cunoştinţa. L-am întrebat pe doctor dacă spusese ceva.

Medicul mi-a zis că părea teribil de înspăimântat şi strigase de două ori „Jost, Jost!”. Amândoi – la căpătâiul lui Hoch – am încercat să ghicim ce voia să însemne asta, dar n-am reuşit. Vă mărturisesc, domnule Ziball, că, un moment, în adâncul sufletului, am avut bănuiala că dumneavoastră aţi fi acela care... vă rog să mă iertaţi, dar concluzia se oferea direct.

— O, vă rog, am spus, silindu-mă să-mi domin spaima.

— Da, şi după aceea Hoch a început din nou să se agite şi şi-a recăpătat cunoştinţa. Doctorul zicea că asta e fenomenal şi că nu se poate explica decât că Hoch se teme de ceva îngrozitor, ori aşa ceva. În orice caz a deschis ochii şi, hăituit şi gâfâind, a zis: „Jost e la Zander! Viaţa îi este în pericol! Doamna Zander a adus pachetele! Repede, trebuie să fie scos de acolo, repede; acuma ştiu...” şi şi-a pierdut definitiv cunoştinţa. Eram consternat, şi la început n-am înţeles nimic, căci nici cuvântul „pachete” nu mi-a sugerat nimic – fiindcă nici cazul Pohl, nici povestea morfinei, care e pe rol de mai multă vreme, nu le pusesem vreodată în legătură cu Zander. Am avut însă sentimentul că Hoch a spus adevărul. De aceea am fugit ca din puşcă sus, am luat-o pe Gisela Eggers

din cercul oamenilor de teatru năuciţi, i-am explicat în drum spre automobil ce spusese Hoch şi din spaima ei am înţeles că ştia mai mult decât bănuiam eu.

Am pornit în goană de pompieri la Zander. Ceaţa ne-a prilejuit o călătorie pe care n-am s-o uit atât de uşor. Pe drum domnişoara Eggers mi-a povestit cu frânturi de frază ce auzise de la dumneavoastră. A fost ca la un puzzle – deodată s-au pus toate în ordine. Ştiam de asasinarea lui Sibberfoot din Olders. Colegii de acolo bâjbâiau în întuneric, la fel ca noi aici, în cazul Pohl. Acum, când legătura era făcută, multe lucruri se clarificau.

În faţa casei lui Zander se afla într-adevăr maşina lui Hoch. În ceaţă, casa nu se putea vedea. În grădina din faţa casei mi-am sfâşiat pantalonii în nişte trandafiri. Tuspatru – cei doi inspectori ai mei, domnişoara Eggers şi cu mine – sărisem gardul scund fără să fi sunat... ca şi cum am fi simţit că e de rău. Am apăsat precaut clanţa de la uşa din faţă. Era încuiată. Unul dintre funcţionari a rămas acolo, iar noi, ceilalţi, am luat-o la fugă: domnişoara Eggers şi cu mine spre stânga, al doilea funcţionar spre dreapta, înconjurând astfel casa. Noi doi am ajuns primii la ferestrele holului. Acolo era lumină. Una dintre draperii nu acoperea perfect fereastra. Gisela s-a aplecat ca să privească pe acolo înăuntru. Strigătul ei îngrozit, cu jumătate voce, m-a înspăimântat. M-am aplecat şi v-am văzut în sânge lângă o masă răsturnată. Alături, tupilat pe jos, Zander cu chipul schimonosit de durere, se adresa nevestei sale, care tocmai era pe punctul de a trece pe sub capul dumneavoastră laţul unei frânghii solide, ca s-o potrivească în jurul gâtului.

În acel moment a dat de noi celălalt inspector.

„Sparge geamul!” i-am ordonat, dar ordinul meu era tardiv, fiindcă Gisela şi luase o piatră care se afla în faţa ferestrei şi, strigând, începuse să lovească puternic cu ea. Geamul gros s-a spart cu o bubuitură violentă. Am dat cioburile la o parte şi am sărit peste bordura ferestrei, care nu era mai înaltă de un picior. Atunci a şuierat un glonte, apoi al doilea, mai înăbuşit şi Zander a ţipat. Trăsese din poziţia sezând, dar inspectorul meu i-a răspuns şi glontele l-a atins în umăr. Nevastă-sa a lăsat să-i cadă frânghia din mâini şi a luat-o la fugă spre uşă. „Stai!” am strigat, dar ea şi ajunsese afară... şi a nimerit drept în braţele colegului nostru, care, auzind, larmă şi împuşcături, forţase uşa din faţă. Înainte de a fi fost legată, nevasta lui Zander îl zgâriase niţeluş, ce-i drept, pe faţă, dar nu face nimic, inspectorul nu e însurat, aşa că n-o să aibă neplăceri acasă. Zander se ţinea gemând de umăr, femeia ţipa ca din gură de şarpe, inspectorul înjura, iar dumneavoastră zăceaţi impasibil la tot acest spectacol pe splendidul covor persan, sângerând într-una, palid de tot şi fără cunoştinţă. Domnişoara Eggers a îngenuncheat lângă dumneavoastră, v-a luat capul în poală şi şoptea neîncetat „Jost, Jost! Dragul meu, iubitul meu Jost!”, în timp ce taiorul ei gri căpăta desene brun-roşcate.

Eu v-am luat pulsul – bătea încă destul de tare. Rana arăta mai rău decât era în realitate. Ştreangul din jurul gâtului era cel mai sinistru lucru din toată scena.

Zander spumega. Urla că a fost atacat de dumneavoastră şi că i-aţi rupt piciorul drept. În ce priveşte cea de a doua afirmaţie avea dreptate. Masa de marmură l-a scos frumuşel din luptă. L-am întrebat de ce trăsese asupra noastră – ne-a răspuns că-şi

ieşise din fire. Inspectorul meu i-a râs în faţă. Atunci s-a potolit, pălind rău de tot. Am luat legătură, telefonic, cu diferite autorităţi şi, printre altele, am rugat să ni se trimită o ambulanţă. A venit medicul şi a constatat că rana nu vă pune viaţa în pericol, la care Gisela şi-a recăpătat culoarea în obraji; medicul a mai constatat că Zander într-adevăr nu putea să meargă, aşa că am ordonat transportarea lui în spitalul închisorii. Doctorul a mai tamponat cu iod zgârieturile de pe faţa inspectorului, în timp ce acesta înjura de mama focului. Gizela a venit cu dumneavoastră aici. Adorabila pereche Zander a fost ridicată, iar noi tustrei am început să percheziţionăm casa.

E o casă foarte drăguţă – doar cunoaşteţi holul. Echipată cu tot confortul, şi am fost uimiţi că Zander câştiga cu negustoria lui atâţia bani încât îşi putea permite un asemenea lux. Eu însă căutam ceva deosebit, şi până la urmă – între timp se făcuse ora două dimineaţa – am găsit marginea de jos a ramei masive, aurite, ce încadra tabloul cu subiect de vânătoare, era goală pe dinăuntru. Se putea deschide ca un capac de ladă şi în ea am găsit peste şapte sute de fiole cu morfină, o listă a consumatorilor, precum şi mai multe caiete de pânză cerată cu date şi o minuţioasă contabilitate. Singură această captură ar ajunge să-l trimită la răcoare pe cetăţeanul Zander pe vreo câţiva ani. Dar eu sper să dovedim că e şi asasinul lui Hannes Pohl şi al lui Sibberfoot – astfel încât societatea să fie ferită de el pentru totdeauna!

— Da, asta a fost, domnule Ziball!

A tăcut şi mă privea. Ascultasem cu atâta încordare, că pentru moment uitasem chiar şi de durerile mele de cap. După o pauză, am zis:

— Dacă doriţi, notaţi imediat ceea ce vă pot spune eu în completare. Iar Hoch are să contribuie şi el cu partea lui. De altfel, ce se întâmplă? Hoch este implicat în povestea morfinei – din prostie şi vanitate. Poate scăpa cu faţa curată?

— Ştiu. Trebuie să vedem ce este de făcut. Vă ascult! Ori vreţi să vorbim mai târziu despre asta? Nu e prea mult pentru dumneavoastră?

— Nu, aş vrea să scap din treaba asta.

Apoi i-am povestit ceea ce ştiam eu şi tot ce-mi spusese Zander. Când am terminat eram frânt. Sora a vârât pentru a cincea oară capul pe uşă şi a început să se arate energică. Procurorul şi-a luat rămas bun. N-am mai apucat să-l văd ieşind pe uşă – adormisem.

Când m-am trezit a patra oară – în după-amiaza aceleiaşi zile – mi-a fost dat să trăiesc cea mai frumoasă deşteptare din viaţa mea. Când am deschis ochii, Gisela era lângă patul meu.

— Melusino! am rostit încet, ca să nu sperii visul, în caz că nu era, poate, decât un vis.

— Jost, stai liniştit!

— Nu merge, mică Melusină. Sunt atât de emoţionat, fiindcă trebuie să te întreb ceva foarte important.

— Ce? Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat Gisela, punându-şi mâna caldă, uscată şi mirosind a ghimbir pe obrazul meu ţepos...

— Aş vrea să te întreb, dacă ai avea ceva împotrivă ca pe viitor să te numeşti doamna Ziball – numele nu e frumos, ştiu, dar...

— Jost! m-a întrerupt ea râzând şi, aplecându-se deasupra feţei mele, m-a sărutat pe vârful nasului. Jost! Jost! iubitule! Cum de ţi-a venit o asemenea idee!

— Fiindcă obişnuiesc să mă căsătoresc cu femeile care-mi salvează viaţa! am răspuns şi am închis fericit ochii.

SFÂRŞIT